GÖRDÜKLERİN GERÇEK DEĞİL

KÖRLER ÜLKESİ

JESS WALTER

SİREN

"İnanılmaz sürükleyici."
- *Seattle Times*

"Akıllardan silinmeyecek bir roman."
- *Booklist*

"Walter, gerilimi son sayfaya değin en yüksek dozda tutuyor."
- *Library Journal*

"Jess Walter, takibe alınması gereken bir yazar."
- *Nick Hornby*

Sıfır'ın yazarı Jess Walter'dan, soluk soluğa okunacak ve zihinlerde film karesi gibi görüntüler bırakacak, tersine bir gerilim romanı: *Körler Ülkesi*. Bir gözü eksik bir adam, cesedin bulunmadığı bir cinayet, nerede başlayıp nerede bittiği belli olmayan bir itiraf ve iç içe geçen, sınırları tekrar tekrar ihlal ederek yeniden şekillenen hayatlar... Gölge oyunlarına dayalı gerçekler açığa çıkmamak için direnirken, Edgar ödüllü yazar Jess Walter *Körler Ülkesi*'nde spotları geçmişe, kendimize söylediğimiz yalanlara ve illüzyonların yanıltıcı cephelerine tutuyor. Gerçeklerin dokusu bakan göze göre değişiyor, geçmişin sisi geleceğin rotasını hep perdeliyor.

Dünya güvenli bir yer değil.

SKB 0179019 YAU

KAKTUSUN

ISBN 978-605-5903-213

9 786055 903213

SİREN YAYINLARI | SOLUK SOLUĞA

BELONGS TO
KAKTUSTEAM

Jess Walter

Edgar ödüllü Jess Walter, 1965 doğumlu bir gazeteci ve edebiyatçı. Ülkemizde önceki romanı *Sıfır*'la dikkatleri üzerine çeken Walter'ın romanları yirminin üzerinde dile çevrilmiştir. Makale, kısa öykü ve eleştirileri *The Washington Post*'tan *Boston Globe*'a, *Newsweek*'ten *Los Angeles Times*'a uzanan pek çok yayın organında yer alan yazar, gazeteciliğinin yanı sıra edebi suç romanları ile tanınıyor. Tersine işleyen bir kurgu ile kolektif bir düzen dahilinde tanımlanmış suç ve ceza kavramlarının bireysel açılımlarını sorgulayan Walter, *Körler Ülkesi*'nde net ve duru bir dille okuru yaşamla hesaplaşmaya davet ediyor. Walter, halen Washington eyaletinin Spokane şehrinde yaşamaktadır.

BELONGS TO KAKTÜS TEAM

SİREN YAYINLARI

Land of the Blind

© Jess Walter, 2003.

Bu kitabın Türkçe yayın hakları, Akçalı Ajans aracılığıyla Siren Yayınları'na aittir. Yayıncının özel izni olmadan alıntı yapılamaz ve çoğaltılamaz.

Siren Yayınları - Roman
Sertifika No: 16232
ISBN: 978-605-5903-21-3
Birinci Baskı: Haziran 2010

Yayın Yönetmeni: Sanem Sirer
Yayın Danışmanı: Erol Aydın
Çeviren: Seçil Kıvrak
Kapak Tasarım: Nazlım Dumlu
İç Tasarım: Adem Şenel
Baskı: Yaylacık Matbaası
Fatih Sanayi Sitesi, No: 12/197-203
Topkapı, İstanbul. Tel: 212 567 80 03

Asmalı Mescit Mah. Ensiz Sokak No. 9/312
Beyoğlu-İSTANBUL
t (212) 243 45 65 **f** (212) 251 05 32
www.sirenyayinlari.com
info@sirenyayinlari.com
sireninsesi.blogspot.com

BELONGS TO KİTAPSTEAM

Jess Walter

KÖRLER ÜLKESİ

Çeviren: Secil Kıvrak

SİREN YAYINLARI

BELONGS TO KÂRTUSTEAM

BELONGS TO
KAKTUSTEAM

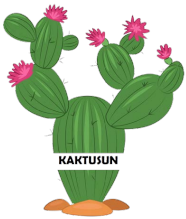
Körler ülkesinde kral tek gözlü adamdır.
– Erasmus, *Adagia*

I

GENELDE İŞE BİR CESETLE BAŞLANIR

BELONGS TO
KAKTUSTEAM

1 | Tek başına

Hemen hemen kendisiyle aynı yaşlarda. Bir kaçık için yakışıklı sayılabilecek adam, tıraşsız yüzünü ellerinin arasına almış, sorgu odasında tek başına oturuyor. Yüzü bir yerlerden tanıdık ama nereden, çıkartamıyor. İstenmeden akla gelen bir şarkı gibi huzursuzluk veren türden bir aşinalık bu. İsimler geçiriyor aklından: Dave. Steve. Rocco. Bunlardan hiçbiri değil. Kaçığın üzerinde kirli bir kot ve yukarıdan iki düğmesi açık, uzun kollu, siyah bir tişört var. Uzun boylu ve geniş omuzlu. Kıyafetleri hırpani olmasına rağmen üstüne oturuyor. Bir sokak serserisinin kıyafetleri değil bunlar; parlak bir tip gibi durmasa da işe alınabilir biri gibi görünüyor. Uzun, siyah saçları karmakarışık. Ona yakışıklı demeyi engelleyen tek şey saçlarının bakımsızlığı.

Bir de göz bandı tabii. Siyah bantın lastiği uzun saçlarının arasından geçerek sol gözünü örtüyor. Kusurdan çok tehdit edici bir aksesuar gibi duruyor, güvenilmez bir serseri gibi gösteriyor onu. Bir korsan gibi, diye düşünüyor Caroline.

Caroline Mabry son birkaç aydır işiyle sorunlar yaşayan bir dedektif. Tükenmiş, yolunu şaşırmış ya da işine olan inancını yitirmişti. Çalışma arkadaşları nazik davranıp görmezden gelseler de gece vardiyasına alındığında artık inkar edilecek yanı kalmamıştı: Demlenme vardiyasıydı bu. Emekliliğine altı ay kalan enkazların ve ayyaşların sığınağı.

Aslında demlenme vardiyası için çok genç; sadece otuz yedi yaşında. Ama şimdi burada, bir cuma gecesi, bu kaçığın terleyip kıpırdanmasını ve şaşkın zihninin izin verdiği ölçüde düzgün bir şekilde ifadesini yazmasını seyrediyor işte. Kaçık, iki numaralı

odanın duvarlarına bakıyor öylece. Bu oda Caroline'ın en sevdiği oda ve sevdiği bir sorgu odası olması fikri bile can sıkıcı. Eğer bu korsanı sorgu odasında masa başında otururken değil de bir barda görseydi, onunla konuşmak isteyeceği aklından geçiyor. Tanrım. Şüpheli ve serserileri *(yakışıklı denebilecek; işe alınabilir)* olası gönül maceraları gibi değerlendirmeye ne zaman başlamıştı?

Nöbetçi memur elinde bir kağıtla ona doğru yaklaştı.

"Bu o mu?" diye sordu Caroline.

"Senin adamın. Zırdeli. Göndereyim ister misin?

"Hayır," dedi. "Büyük ihtimalle bir şey yok, ama konuşmazsak ve bir şey varsa..." Cümlesini tamamlamadı.

"Kalayım mı? Ya da birini göndereyim?"

"Hayır. Yapacak başka işim yok. Anlatacağı UFO hikayesini dinler, sonra da tımarhaneyi ararım."

Nöbetçi memur, bir şey yapmasını gerektirmeyecek bir emir aldığına memnun oldu. "Sen bilirsin."

Caroline tekrar sorgu odasına yöneldi. "Sana ismini vermedi mi?"

"Hayır. Kimliği de yok."

"Parmak izlerini aldın mı?"

"Evet. Sabıkası ya da hakkında tutuklama emri yok. Sadece konuşmak isteyen bir adam."

"Sana tanıdık geliyor mu?"

"Elbette. Korsana benziyor." Memur masasına geri yürüdü.

Caroline sorgu odasının kapısına doğru ilerliyor ve sinirleri gerilmiş adamın tırnaklarını yemesini izliyor. Demlenme vardiyasına gönüllü girersen başına gelecek buydu işte: UFO'lar tarafından kaçırıldıklarını iddia edenler, ninja saldırıları, kara helikopterler, dinleme cihazları, hayaletler, Kocaayak, cinsiyet değiştirme deneyleri, korsanlar ve en kötüsü, müzmin bir biçimde

suça eğilimli yalnız tipler... Uçlarda dolaşan, yorgun, kafası karışık, deli bakışlı, soluk soluğa ve hepsinden önemlisi yapayalnız olan bu kaçıklar; bir cinayetle (genellikle Kennedy, Prenses Diana, Jimmy Hoffa, Elvis Presley ya da İsa'nın öldürülmesiyle) ilgili bilgi sahibi olduklarını iddia ederler ama aslında yaz saati uygulamasının ne zaman başlayacağı, Safeway'in neden taşındığı, çocuklarının onları hiç aramadığı ve Çarkıfelek'in hangi kanalda yayınlandığı gibi konular hakkında konuşmak isterlerdi.

Caroline taktığı göz bandının lastiği gür saçlarının arasına gömülmüş olan kaçığı izlerken onda farklı, tam olarak adlandıramadığı bir şeyler olduğunu düşünüyor. Adamın tutuklandığı yere duyduğu hayranlıktan kaynaklanıyor olabilir bu. Devriye arabasının eski Davenport Oteli'nin yapı iskelesine tırmanan birini görmesiyle söz konusu kaçığın sabah 8.30'da yakalandığı geçmiş kayıtlara. Son on beş yıldır boş durmasına rağmen İspanyol rönesans mimarisiyle kentin simgesi olan 12 katlı bu yer, Spokane'in en ünlü binası.

Kentin tüm yerlileri gibi Caroline da oteli hep biliyordu ama üniversitede bir ödev için Thomas Wolfe üzerine araştırma yaparken gerçek anlamda farkına varmıştı. Wolfe'un günlüklerinde yazarın 'Spokane'e zamanında vardığını, Davenport Oteli'ne gittiğini, bir şişe viski içip muhabbet ettiğini' ve ertesi sabah 'Spokane'in batısındaki çorak topraklara yönelerek' oradan ayrıldığını okumuştu. Anne ve babasının hâlâ genç ve güzellerken çekilmiş bir fotoğrafını bulduktan sonra onların da eskiden ilginç bir hayatları olduğunu anladığı zaman duyduğu şaşkınlık ve kayıp hissiyle aynıydı bu kelimelerin Caroline üzerindeki etkisi. Yaşadığı kentin, en azından 1920'lerde Seattle'ın cazcı kardeşi olarak görüldüğünü; Teddy Roosevelt, Charles Lindbergh ve Ethel Barrymore'un trenlere atlayarak buraya sevinçle geldiklerini; Calvin Coolidge, Douglas Fairbanks, Amelia Earhart ve, evet, Thomas Wolfe'un bile derin ormanlar ve ıssız Scablands

yöresi arasında bir tampon bölge olan Davenport'ta bir gece geçirmeyi iple çektiğini öğrendiğinde çok şaşırmıştı.

Caroline yetişkinliğe adım attığında Davenport Oteli tıpkı Spokane gibi çoktan demode olmuş; gümüş çatal bıçaklarından, yaldızlı eşyalarından, bahçelerinden, tropikal kuş kafeslerinden sıyrılmış ve ellilerin plastik eşya ve kaba tüylü halılardan menkul motel modası uyarınca değişmişti. En son darbe çatıdaki tenis kortları ve golf deliği etrafındaki çimenlik yerine aileler için bir yüzme havuzu inşasıyla gerçekleşmişti. Otel 1985 yılında, Caroline üniversitede Thomas Wolfe'un yazısını okuduğu sene kapanmıştı. Kapanışın beş sene ardından birkaç serseriyi dışarı atmak üzere boş oteldeki ilk görevine gitmiş ve bu karanlık ve metruk deliğin, güvercin bokuyla kaplı mermer merdivenlerin Thomas Wolfe'un bahsettiği yer olduğuna inanamamıştı.

On beş sene boyunca Davenport'u restore etme çabalarının bağımlıların vaatleri gibi devam ettiğine tanık olmuştu. Caroline'ın kendisi de Davenport Dostları'nın aidat ödeyen bir üyesiydi. Sonunda, yeni yüzyıla girdikten hemen sonra değişime ciddi olarak başlanmış ve Caroline tazyikli suyla yıkanmış korniş ve pervazlara, eski odaların bağdadi parçalarının iç içe geçmiş borular boyunca caddedeki çöp konteynerlerine kaymasına, eskilerinin yerine takılacak avize ve trabzanların içeri taşınmasına, havuzdaki pisliğin kazınarak temizlenmesine otelin önünden geçerken şahit olmuştu. Sembollerden pek de hoşlanmayan Caroline gibi bir şüpheci bile eğer proje bir gün biterse, Spokane'in uzun zamandır beklenen yeniden doğuşunun gerçekleşeceğini düşünmüştü.

Belki de bu yüzden adamın Davenport'ta gezinirken yakalanmasına müphem bir anlam yüklemişti. Görünüşe bakılırsa şantiye duvarının üzerinden bir iskeleye tırmanmış, oradan da açık bir pencereye çıkmıştı. Bir otobüs şoförü adamın pencereden içe-

ri girdiğini görmüş ve polisi aramıştı. Polis şaşkın adamı başı ellerinin arasında, on ikinci kattaki bir pencereden dışarı bakarken bulmuştu. Rapora göre ağlıyordu.

Notlardan ve nöbetçi memurun kısa açıklamasından bundan sonra ne olduğunu tahmin edebiliyordu: devriye memurları adamı yüz üstü yere yatırmış olmalılardı. Aklı başından gitmiş ve bu şekilde davranılmaya alışık olmayan adam ilk önce emirlere uymamış, onlar da sert davranmışlardı: sırtına bir diz, bileğinden sıkıca kavrama. Direnmemişti. Memurlar onu kelepçelemiş ve iki şey tespit etmişlerdi: silahı yoktu ve bir DRK idi, Duygusal olarak Rahatsız Kişi. Sağlam olan gözüne el feneri tutmuşlar ve gözbebeği sağlıklı bir gözbebeğinin vereceği tepkiyi vermişti: küçülmek. Öyleyse uyuşturucu kullanmamıştı, muhtemelen ilaçlarını almayan bir akıl hastasıydı. Kimliği yoktu ve ismini vermek istemiyor ya da veremiyor gibiydi. Sorulara cevap olarak sadece başını iki yana sallıyordu.

Devriye memurları yavaş yavaş kaçığa daha iyi davranmaya başladılar. Onu evsizler yurduna, ailesinin evine, bir uyuşturucu tedavi merkezine, korsan gemisine ya da her nereden kaçtıysa oraya geri götürmeyi önerdiler. Ama her soruya sessizlikle, sanki aynı odada değillermiş gibi davranarak cevap veriyordu.

Devriye memurları allak bullak olmuşlardı. Kaçığı meskene tecavüzden içeri atabilirlerdi ancak adam otelden hiçbir şey çalmamış, içeri girerken bir cam bile kırmamıştı. Hakkında tutuklama emri olmadığını varsayarak sokaklarda çöp konteynerlerini yağmalamaya dönmesine izin vermeye hazırdılar. Polislerden biri adama karşı dürüst olmaya karar verdi. Bana bak, Korsan; dedi, bize neler olduğunu söylemezsen seni haneye tecavüzden ya da meskene izinsiz girmekten suçlamamız gerekecek. Ya da yaralamadan.

Adam öldürme, diye espri yaptı ortağı.

Bu, kaçığın dikkatini çekti. Göz teması kurdu.

Bizimle iş birliği yapmalısın yoksa hapsi boylarsın, dedi devriye memuru.

Tamam, dedi. İlk kelimesiydi bu.

Polis kim olduğunu, hangi ilaçları almadığını, otelde ne yaptığını ve onu eve götürüp götüremeyeceklerini sordu.

Kaçık sorulara cevap vermedi. Bunun yerine derin bir nefes aldı ve şöyle dedi: İtiraf etmek istiyorum.

Polis güldü. Bunun gerekli olduğunu sanmıyorum, dedi. Seni binanın içinde yakaladık. İtiraf noktasından birkaç adım uzaktasın gibi görünüyor.

Ama kaçık itiraf meselesine takılmıştı ve bırakmıyordu. Sizinle mi yoksa bir dedektifle mi konuşacağım? Kime itiraf edeceğim?

Devriye memuru ortağına baktı. Kime mi? Bu fazla eğitimli manyak, bu korsan kılıklı orospu çocuğu başlarına iş çıkaracaktı. Yapması gereken tek şey onlara nerede oturduğunu söylemekti ve serbest kalacaktı. Bunu kolayca yapabilirlerdi, ancak adam onlara gereksiz bir sürü evrak doldurtacak kadar inatçıydı.

Bak, dedi polis, hangi dedektif senin boş bir binaya girme hikayeni dinlemek ister bilmiyorum...

Kaçık polisin sözünü kesti.

Adam öldürme, dedi.

2 | Kar severdi

Kar severdi. En azından neden batıya, Seattle'a ya da güneye Kaliforniya'ya gitmeyip Spokane'de kaldığını soran insanlara söylemeye başladığı şeydi bu. İnsanların neden Spokane'de kaldığını sormaya devam etmesinin bile *bir anlamı* olmalıydı. Ancak ne olduğunu tam olarak bilmiyordu. Aptallıkla ya da kibirle sorunun kendisinin çok yetenekli -uzun boylu, çekici ve hırslı- Spokane'in ise yetenekleri için fazla küçük ve yavaş bir şehir olduğunu ima ettiğini düşünmüştü. Yıllardır Hukuk Fakültesi'ne yazılmayı ya da FBI'da işe girmeyi denemeyi düşünüyordu ama zamanlama hiçbir zaman doğru olmuyordu. Sonunda kendini polis memuru olarak bulmuştu; polis memurluğu ona romantik görünmüş ve kısa süreliğine de olsa, evli olan eski devriye amirine benzer bir romantizm ile yaklaşmıştı.

Ama şimdi, otuz yedi yaşındaydı ve neden burada kaldığı sorusu yeni anlamlar kazanmıştı. Caroline hiç evlenmemişti. Giderek yaşlandığını hissediyor ve bir zamanlar keskin olan hatlarının katılaşmasından endişe duyuyordu. Yaşlı kadınların iki çeşit boyuna sahip olduğunu fark etmişti: gevşek, kurbağamsı gerdan ya da gergin derinin altında beliren çadır direkleri. Hâlâ erkeklerin bakışlarını üzerine çekmesine rağmen, bunun kendisi hakkında iyi bir şeye mi yoksa erkekler hakkında kötü bir şeye mi işaret ettiğinden emin değildi. Her sabah nasıl bir boyuna sahip olma yolunda olduğunu görmek için aynanın karşısına geçiyordu. Polis memuru olarak beşinci ve en zor yılını, annesinin kanserden öldüğü yılı daha yeni bitirmişti. Barmen erkek arkadaşıyla ilişkisi daha az doğal sebepler dolayısıyla ölmüştü. Sonra ken-

dini uzun, acılı ve kişisel bir davaya gömülmüş bulmuştu; birkaç fahişenin öldürülmesi olayı. Şimdi bu eski soru dayanılmaz bir ağırlığı ve dile getirilmemiş bir *hâlâ*yı içinde taşıyordu: Neden (hâlâ) Spokane'desin? Bir sabah bir kafede sırada beklerken birkaç telemark kayakçının Spokane'i savunduğunu duymuştu. Kısa bir süre sonra içlerinden birinin verdiği cevabı o da vermeye başladı: Kar severim. Ve kimsenin, "Ama Caroline, sen kardan nefret edersin," dememesi Caroline'ın hayatındaki dostluk ve anlamlı ilişki yoksunluğu hakkında bir şeyler söylüyordu.

Şimdi de kar yağıyor. Hafif kar taneleri yan yan düşüyor, yere çarpıyor ve hemen eriyor. Kahve almak için sırada beklerken Caroline rüzgarda savrulan kar tanelerine bakıyor ve güvensiz ve belirsiz hallerini, onları yaratan ısı ile rüzgar hızının kurduğu komployu, zayıflıklarını ve sadece yok olmak için yeryüzüne doğru katettikleri yolu düşünüyor. Çayının ve Kaçık için aldığı kahvenin parasını ödedikten sonra küçük avludan geçerek boş olan kamu güvenlik binasına geliyor. Saatine bakıyor: 21.00. Kaçık yirmi dakikadır ağır ateşte kaynıyor olmalı. Evli olan eski amiri Alan Dupree, kötü adamların et gibi olduklarını söylerdi: ne kadar sert olurlarsa o kadar uzun pişirmek gerekir. Bu herif yumuşak ama, kemiksiz. Yirmi dakika ne söyleyecekse söylemesi için yeter de artar bile.

Kapıyı açıyor ve içeri giriyor. Ceketini çıkarıp arkasındaki sandalyeye bırakıyor. Yakışıklı Kaçık gözlerini kaldırıyor, göz bandına uzanıp inatçı saçlarını yatırıyormuşçasına dalgınlıkla bandını düzeltiyor.

Pekala, işte başlıyoruz. "Ben, Caroline Mabry. Memur Burroughs bir dedektifle konuşmak istediğini söyledi."

Yakından heyecanlı görünüyor Kaçık. Yanakları bir haftalık sakalının altında sert ve çökük. Ama bir sokak serserisi gibi kokmuyor. Yüz hatları ilk düşündüğünden daha yumuşak ve daha tanıdık sanki. "Sen bir..?" diye söze girişiyor.

"Dedektif miyim?" Caroline başını sallıyor. "Evet."

"Güzel," diye mırıldanıyor Kaçık. "Tamam. Oldu. Tamam. Başlamadan önce, şey mümkün mü... şey yapabilir miyiz... *Kayıt dışı* gibi bir şey var mı? Yani, bazı temel kurallar koyabilir miyiz?"

"Elbette." Caroline gülüyor ve onu huzursuz eden deneyimli bir soğukkanlılıkla yalan söylüyor. "Her zaman kayıt dışı çalışırız."

"Tamam." Gözlerini kapatıp başını sallıyor. "Peki o zaman... Bir itirafta bulunmak istiyorum."

"Ben de öyle duydum. Ve bu bir cinayetle mi ilgili?" İçinden tahmine girişiyor. Robert Kennedy. Hayır, John Lennon. Hayır, o da değil. Sam'in Oğlu* olmalı.

Kaçık başını sallıyor. "Evet," diyor. "Cinayet."

"Yeni bir vaka mı?"

"Açık konuşmak istemiyorum."

"Ah, elbette," diyor Caroline. "Cinayet hakkında genel olarak konuşalım. Genel olarak ben karşıyım. Ya siz, Bay..?"

Adını öğrenme çabasını görmezden geliyor. "Lütfen. Bu yeterince zor zaten. Nasıl başlayacağımı pek bilmiyorum."

"Pekala," diyor Carolyn, "Bu gibi şeylerde işe genelde bir cesetle başlanır."

"Hayır," diye yanıtlıyor Kaçık. "Yapamam. Öyle... Öyle değil."

"Ceset yok mu?" Elbette, diye düşündü. Suçunu öbür dünyada işledi. Birinin ruhunu katletti.

---

* 1976-1977 yıllarında New York'ta seri cinayetlerden suçlu bulunan David Berkowitz'in takma adı. Berkowitz, şeytanın hizmetkarı olduğunu ve cinayetleri onun buyrukları doğrultusunda işlediğini belirtmişti. Hüküm giymiş olsa da birden fazla katilin işin içinde olduğu düşünülmüş ve soruşturmalar 1996 yılında yeniden başlatılmıştır. (e.n.)

"Hayır, yani... sadece... Bu, gazetelerde yer almış ve çözülmemiş bir vaka falan değil. Hiç bilmediğiniz bir şey." Ve ekliyor, "Şimdilik."

"Tamam. Sen söyle. Nereden başlamalıyız?"

"Ne yapmaya çalıştığımı anladığını sanmıyorum."

"Anlamaya çalışıyorum, Bay..?"

Bakışını yakalıyor. Tek gözü onun gözleri arasında, sanki daha dostane olanı seçmek istermiş gibi gidip geliyor. "Dindar mısındır, Caroline?"

Adını hatırlamasına şaşırıyor ama bunun üzerinde durmayıp soruya ve yaklaşıma takılıyor. Eğer evet derse, yani dindar olursa, Kaçık bir aydınlanma anı yaşayıp her şeyden vazgeçer mi? Yoksa onu yargılayabileceğini düşünüp çekinir mi? Eğer hayır derse, kafir olduğu için kendini ona kapatır mı? Yoksa ferahlayıp rahatça konuşur mu? Tanrı'ya inandığını söylemeye karar veriyor.

"İnancım var." Bu, kayıt dışı çalışmaktan daha da büyük bir yalan olduğu için gözlerini kaçırmak zorunda kalıyor.

"Keşke benim de olsaydı," diyor Kaçık ve yüzünü ovuşturuyor.

Caroline masanın üzerine eğilip, ellerini yukarıya doğru açıyor. Arabasını alırken bu pozu veren satıcıyı geçiriyor aklından: Bu arabayı bugün buradan götürebilmeniz için ne gerekli? "Söyleyip rahatlamak istediğin bir şey var."

"Evet," diyor Kaçık.

"Nöbetçi memura bir itirafta bulunmak istediğini söylemişsin."

"Evet."

"O zaman bana kime ne yaptığını söylemen gerekiyor."

"Neden?"

"Çünkü itiraf böyle olur."

"Sanmıyorum," diyor ve başını yana eğiyor. "İtiraf, itiraf edilen şeyden ayrı değil midir? Bir yanda kaba, vahşi ve bağlamsız olan suç, eylem vardır. Diğer yanda ise sırf bağlam, sırf güdü olan suçun itirafı ve..." Tavana bakıyor. "Bilmiyorum. Arınma."

"Yani, her gün milyonlarca suç işleniyor olmalı. Ama bir itiraf? Gerçek bir itiraf? Sanırım bunlar oldukça nadir."

Abartılı mantığı ve adama duyduğu aşinalıktan etkilenen Caroline gözlerini ona dikiyor. Kim? Kafasında onu tıraş ediyor, saçını düzeltiyor. Göz bantlı birini tanıyor olabilir mi? "Bak," diyor, "suç ve kurban belirtmeden itirafta bulunamazsın."

İlk defa tartışmaya kendini veriyor gibi göründü Kaçık. "Tabii ki bulunabilirsin," diyor. "Kurban sadece gölge, belirli bir suç fikrinin ifadesi sadece. Suç ise gerçek olan şey, edimsel olan, ideal olan. Gölgenin ardındaki ışık."

"Hâlâ itiraftan mı bahsediyoruz?" diye soruyor Caroline.

"Evet," diyor Kaçık. "Rahipler kimi arzuladığınızı ya da ne çaldığınızı değil pişman olup olmadığınızı bilmek ister. Tanrı isim istemez."

"O zaman belki de bir rahibe teslim olmalıydın," diye yanıtlıyor Caroline. "Belki de Tanrı'ya itiraf etmelisin."

"Tanrı'ya inanmıyorum. Polise inanıyorum."

Tamamen elinden kaymaya başladı. Küçük masanın iki ucunda oturmuş birbirlerine bakıyorlar. Caroline üniversiteyi, şişelerce şarap içtikten sonra geç vakitlere kadar oturduğu günleri, içlerinde genelde ikinci sınıf abazan bir şair ya da filozofun bulunduğu, tıpkı bunun gibi muhabbetleri düşündü. Bu tipler genelde sonradan işletmeye geçip birileriyle nişanlanırlar. Birkaç sefer bu tip genç bir çocuğun sarhoş kafayla hayatın kısalığını ve ahlakın öznellliğini açıklama biçimiyle baştan çıktığını hatırlıyor Caroline. Söz konusu erkekler olduğunda zaafları belli: koyu renk gözler, göğüs kasları, çarpık mantık.

Kaçığa baktığında iki kat duygu yayarak diğerinin eksikliğini telafi eden tek gözünde kendini adeta kaybediyor. Göz, koyu mavi bir can simidi gibi yuvasının içinde yüzmekte. "Sadece, bir suça dair değilse itirafınla ne yapacağımı bilmiyorum," diyor Caroline sessizce.

"Senden bir şey yapmanı istemiyorum, Caroline. Sadece dinle."

Saat 21.40. Belki de nöbetçi memur haklı. Bu çatlağı serbest bıraksa bir saat yirmi dakika içinde evde televizyon izliyor olacak. Yine de bu, Caroline'ı vardiyasının sonunu evrak işleriyle doldurmaktan kurtarabilir.

Anlaşılan Kaçık, Caroline'ın kararsızlığını görüyor. "Bak, muhtemelen suçunu itiraf eden insanlar duyuyorsundur. Ama aslında ne duyuyorsun? Adamın ne yaptığını biliyorsun, yoksa buraya getirmezdin zaten. Ve o da senin bunu bildiğini biliyor. İtiraf etmiyor. Seçeneklerini değerlendiriyor ve sana zaten bildiğin kadarını, söyleyebileceği kadarını söylüyor. Daha fazlasını söylemesi için onu kandırıyorsun, ama ikiniz de kuralları biliyorsunuz. Formalite sadece... herkesin bildiği şeylerin doğrulanması."

"Ama bu şey," tırnaklarını masanın üzerinde gezdiriyor, "sana söylemek istediğim bu şey... Kimse bilmiyor bunu. Kimse ne yaptığımı bilmiyor."

Odadaki sessizlik; bir polis ve bir şüpheli, hatta bir polis ve bir kaçık arasındaki normal sessizlikten farklı. Caroline huzursuzca yerinde kıpırdanıyor.

"Söyle bana," diyor Kaçık, "en son ne zaman gerçek bir itiraf duydun? Bahanelerden, ceza indirimi pazarlıklarından, mazeretlerden, hafifletici sebeplerden, zorla yaptırılan şahitliklerden, muhbirlerin yarı gerçeklerinden bahsetmiyorum." Çenesini masaya dayayıp kollarını yayıyor. "En son ne zaman bir adam

geldi ve kendiliğinden sana açıldı, içindekileri döktü? En son ne zaman biri sana doğruları söyledi?"

"Bilmi..." Kızardığını hissediyor. "Sonuçları olmayan bir itiraf mı istiyorsun?"

"Hapishaneden bahsediyorsan, bunun bir olasılık olduğunu biliyorum." Biraz geri çekilip hüzünle gülüyor. Caroline, belki de bu Kaçık'ın gerçekten bir şey yaptığını, işin içinde sanrıların ve alınmamış ilaçların ötesinde bir şeyler olduğunu düşünmeye başlıyor. "Ama bu," diye devam ediyor dikkatlice, "bir ömür boyu tacizin geldiği nokta. İhanetler ve baskılar. Bir daha asla olmayacak... bir daha asla olamaz. Motor su kaynatır ya, öyle bir şey."

"Sonuçlar?" Gözlerini kısıp kapatıyor. "Elimde tek kalan şey sonuçlar."

Bir an için sessizlik. "Tamam," diyor Caroline. "İtiraf... Bir itirafta bulunmak istiyorsun." Bu kelimeyi yüzlerce defa kullanmış ama hiçbir zaman böyle duyulmamıştı. "Kendini suçlu durumuna düşürmeden itirafta bulunmak istiyorsun. Ya sonra? Eve mi gideceksin?"

Cevap vermiyor, sadece gözlerini yere dikiyor.

"Pekala," diyor Caroline, "bu kesinlikle adalet sistemini hızlandırır."

Cuma gecesi. Arkadaki ofislerde çalışan kimse yok. Bu da polisliğin saçma taraflarından biri işte: suçlular geceleri ve haftasonları çalışırken, dedektifler akşam altı haberlerinde evde oluyorlar. Arkasındaki ofis karanlık. Bu adama bir saat ilgi göstermekten ne zarar gelir ki?

"Tamam," diyor. "Yapacağım. İtirafını dinleyeceğim."

"Teşekkürler." Etrafına bakınıyor. "Tamam."

Birkaç saniye daha birbirlerini süzüyorlar. Kaçık derin derin nefes alıyor. Sonunda eğiliyor öne doğru. "Başlayayım mı?"

"Sadece, ben hiç... Nasıl yapılır bu?"

"Yani, genelde konuşuruz. İtirafları kasete kaydedebiliriz. Ya da videoya."

Bu seçeneklerden rahatsız olmuşa benziyor adam.

"Bazen şüpheliye olayları kendi açısından yazmasını ister ve imzalatırız."

Canlanıyor birden. "Evet," diyor. "İşte bu. Yazmak istiyorum. Evet. Yazılmalı. Bağlam ve anlamıyla beraber. Tek yol bu."

"Sana kağıt kalem getireyim," diyor.

"Biraz daha kahve alabilir miyim?"

Fincanını alıp sorgu odasından çıkıyor. Kapıyı kilitlemiyor, ne de olsa tutuklu değil adam. Nitelikli Suçlar Bürosu, Caroline'a ve bu kaçığın söz oyunlarına karşı ilgisizliğini hissettiriyor. Yine de, diye düşünüyor, itiraf itiraftır... Siyah bilgisayar ekranları odada onu takip ediyor, meslektaşlarının aile fotoğrafları bölmelerin yumuşak duvarlarında asıldıkları yerlerden ona bakıyor. Üzerinde hiç kimsenin fotoğrafı yer almayan masasının üst çekmecesinden bir bloknot çıkartıp bir kalem alıyor. Ön tarafa gidiyor ve adamın fincanını bayat devriye kahvesiyle doldururken memura başıyla selam veriyor.

"Haklıymışım, değil mi?" Memur kafasını snowboard dergisinden kaldırıyor sonunda. "Tam bir ruh hastası."

"Tımarhane kaçkını," diye yanıtlıyor onu.

"Evet, anlamıştım." Raporuna tekrar göz atıyor. "Serbest bırakacak mısın?"

"Birazdan."

Geri döndüğünde Kaçık kararsız görünüyor, sanki bazı şüpheleri varmış gibi. Kahvesini masaya koyunca minnetle kahveye uzanıyor.

"Sana bir şey sorabilir miyim?"

Caroline bekliyor.

"Daha önce kimsenin ölümüne neden oldun mu?"

Caroline söz dizimindeki çekingenliğin farkına vardı. *Daha önce hiç birini öldürdün mü*, değil de *Daha önce kimsenin ölümüne neden oldun mu?* "Evet," diye cevap veriyor iki soruya da.

"Nasıl bir şeydi? Ne hissettin?"

"Ölü adamın hissettiğinden daha iyi," diyor. Ancak Kaçık şakasına tepki vermiyor. Caroline o duyguyu, kokuyu, elindeki tabancayı, artık üzerine doğru gelmeyen adamı, her şeyin bittiğini hatırlıyor tekrar. "Kötüydü," diyor daha alçak bir sesle.

"Ondan sonrası zor muydu senin için?"

Caroline cevap vermiyor.

"Sadece ardında böyle bir olayla yaşamaya devam etmenin mümkün olup olmadığını merak ediyorum," diyor Kaçık.

Uykusuzluk, kesik nefes, titreyen eller, gözlerini kapadığında parlayan ışık. Caroline yere bakıyor.

"Son zamanlarda bazı rüyalar görüyorum," diyor Kaçık, "içinde yanlış bir şey yaptığım rüyalar. Korkunç bir şey. Ama bunu neredeyse başka bir dünyada yapmışım gibi. Sanki etrafımdaki kimse bilmiyor. Ama uyandığımda..." Yutkunuyor. "Böyle rüyalar görüyor musun?"

Siktir git, diye düşünüyor ama sadece "Hayır," diyor ve bloknotu önüne itiyor.

Kaçık kalemi eline alıp sayfanın tepesine *İtiraf* yazıyor. El yazısı düzgün ve çalışılmış gibi. Kelimeyi düşünüyor, sonra üstünü çizip *Olay Raporu* yazıyor. Nefesini salıyor, sanki aradığını bulmuş gibi. Sonra kollarını sallıyor, boynunu geriyor ve gözlerini odada gezdiriyor.

"Tamam." Caroline gitmek üzere ayağa kalkıyor. Olay raporu. Bu herif avukat, diye geçiriyor.

"Bir soru daha, Caroline," diyor Caroline tam çıkarken.

Saçı göz bandının üzerine düşmüş, şimdi küçük bir çocuk gibi görünüyor. Erkekler hep böyle işte, deli olanları bile; bir süre sonra hepsi küçük çocuklara dönüşüyorlar diye geçiriyor.

"Neden polis memuru oldun?"

Caroline kapıya doğru yürürken hiç tereddüt etmiyor.

"Kar severim."

Delilik her zaman felaket değildir.

– Erasmus, *Deliliğe Övgü*

II

Olay Raporu

BELONGS TO
KAKTUSTEAM

1 | Eli Boyle'un kepeği

Eli Boyle'un kepeği çocuk için büyük bir utanç kaynağıydı. Aslında 'kepek' kelimesi bile hakkını vermez. Empire State binasına, St. Louis Arch'a ya da Golden Gate'e kar taneleri yağdıran tersine çevrilmiş kar küreleri gibiydi Eli. Sınıftakiler, sırf Eli kafasını aniden oynatsın da kar taneleri kafasından ayrılsın ve şelale gibi masasına ve yerlere dökülsün diye ani sesler çıkarırlar, ellerini çırparlar ya da yere kitap düşürürlerdi. Hapşırdığında, kül yere çökene kadar öğretmenler derse ara verirlerdi. İnsan kafasının, kütlesinden kaybetmeden bu kadar çok tanecik dökebilmesine inanmak zordu. Hatta Eli Boyle'un kafa derisindeki buzul çökelleri potansiyel bir fen bilimleri projesi olarak epey ciddiyetle tartışılırdı. Koridorda yürürken, ölü kar taneleri Eli'nin Everest'i andıran kafasının altındaki omuzlarını alçak zirvelermiş gibi kaplardı. Bu yüzden, en azından hatırladığım kadarıyla, Eli Boyle'un kepeği tek başına bir çocuğun taşıyamayacağı ölçüde bir aşağılanma nedeni; ilkokulda, daha gerçek anlamda yaşamaya başlamadan onu mahvetmeye yetecek bir utanç kaynağıydı.

Ancak kepek Eli'nin dertlerinden sadece biriydi. Burada bunları sırasıyla yazacağım, ama lütfen acımasız olduğumu düşünme ya da bu dehşet şeyleri onun üzerine yüklediğim için beni suçlama. Onu yaratan ben değildim, bu sıkıntıları Eli Boyle'a veren Başka Biri'ydi, Benden Çok Daha Acımasız Biri. Ya da sadece daha kayıtsız... Ve bu zorlukları anlatırken mütevazı bir sorumluluktan başka bir şeyin söz konusu olduğunu da düşünme sakın. Bu itirafı, bu yeminli beyanı, bu olay raporunu bitirdiğimde, Eli Boyle'un sonunda benden çok daha iyi bir adam olduğunu öğren-

diğinde şaşırmayacaksın. Hiçbir şey beni, bu iyi adamın ergenlik yıllarına temiz bir sayfayla, ya da en azından temiz bir kafa derisiyle başladığını anlatmak kadar mutlu edemezdi. Ama bunu söyleyemiyorum. Bu yüzden bu hikayeyi büyük bir mutlulukla değil, gerçeğe sadık ve ilgilenenlere -sanırım kayıtlar için- saf ve bütün, tam o zamanlar olduğu gibi bir Eli Boyle yaratmak isteğiyle yazıyorum. Çünkü Eli Boyle, onu oluşturan parçaların tümünü düşünürseniz son derece şaşırtıcı biriydi:

Nefesi sanki kedi kumundan ekşi krema yemiş gibi kokardı. Bacaklarında ortez, dişlerinde teller takılıydı. Akneleri ve eşi görülmemiş, jambon aromalı bir beden kokusu vardı. Burnunu karıştırır ve çıkarttıklarını yerdi. Zamansız, devasa gazlar çıkarmayı sever (1976 Sosyal Çalışmalar Vakası, 1980 Enerji Meclisi Patlaması) siyah çerçeveli ve şişe dibi camlı gözlükler takardı. İnce telli kırmızı saçları, iç çamaşırında bok izleri; polene, pamuğa, yer fıstığına ve sabuna alerjisi vardı. Topallardı. Peltekti. Seğirirdi. Balmumu gibi kulakları, hafif şaşı gözleri vardı. Bir de, nasıl denir, üniforma gibi giydiğimiz gri beden eğitimi şortundan ara sıra fırlayan, o zamanlar kemik dediğimiz uygunsuz ereksiyonlardan mustaripti.

Aşırı üzerine titreyen annesi, herkesin son moda kot ve okul takımının tişörtlerini giydiği bir zamanda, yani 1970'lerin ortalarında, Eli'ye komiler gibi önlüklü tulum ve flanel gömlekler giydirirdi. Okulda altını ıslattığını, ağladığını, okul otobüsünde öne oturduğunu, annesine seslendiğini bildiğim en büyük çocuktu. 'Denge' problemleri yüzünden arkasına bayrak takılmış üç tekerlekli bir bisiklete binerdi. İçinde süt, peynir ya da tam tahıllı bir şeyler olmayan özel öğle yemekleri yerdi. Şiddetli sara nöbetleri, baygınlık, kas spazmları geçirir, ara sıra kusacak gibi öğürürdü. Ayağı çarpık olduğundan ortopedik ayakkabılar giyerdi. Omurga eğriliği, doku bozukluğu ve uyuz hastalığı vardı. İltihaplı isilik, hazımsızlık, kabızlık ya da tek arkadaşlarıymış gibi devamlı

üzerinde taşıdığı iğrenç mikroplar yüzünden hemşire onu sürekli götürürdü. Prefabrikte yaşıyor olması kendi başına o kadar korkunç bir şey değildi, çünkü sakalı erken çıkan iri yarı oyun kurucu Kenny Dale de bir prefabrikte yaşıyordu. Ama Eli Boyle annesiyle en kötü prefabrik mahallesinin en kötü prefabriğinde, perde yerine lekeli çarşaflar asılı ve toprak çimenli eski, gri bir tenekede yaşıyordu.

Eli Boyle, o zamanlar "Si-Bemol ÖzEğit" dediklerimizdendi. Yani özel eğitimde okumasına rağmen aslında bir sorunu yoktu. Diğer ÖzEğit'lerden daha zekiydi ve normal derslerde B ve C, hatta bazen A almayı başarırdı. Ancak katı ve acımasız toplumda zavallı bir başarısızlık abidesiydi. Şimdi düşünüyorum da belki de hafif otistikti, ama biz o kelimeyi bilmediğimizden o zamanlar ona spastik, sapık, gerzek, mankafa, andaval, yarrak kafalı, ucube gibi şeyler demeyi doğru buluyorduk. Özel eğitimdeki diğer çocuklar bile dalga geçiyormuş onunla diye duymuştuk.

İşte Eli buydu. Hatırlayabildiğim kadarıyla kusurlu, trajik, saf ve mutsuz. Hayatım boyu tanıdığım herkes gibi unutulmaz. Eli Boyle: Hayatımı kurtaran adam.

Ve benim öldürdüğüm adam.

2 | Mazur görmelisin

Bu risalenin, tutanağın, itirafın, ya da olay raporunun resmi resmiyetsizliğini mazur görmelisin. Bu meseleden önce bile itibarını kaybetmiş bir avukat gibi (ironi mi yoksa önsezi mi) yazdığımı söylerlerdi. Hırslarım ve kendime güvensizliğim, yerel gazeteyi okuyan herkesin bildiği üzere beni parlak ve zamansız bir şekilde alevlenen bir politik kariyere çektiğinden -aşikar olanı aşikar olanın kanıtı olarak sunuyorum- avukatlar, politikacılar ve striptizcilerde (bu üçü içinden ikisinden suçlu olduğumu kabul ediyorum) görülen benzersiz, bencil ve tekbenci bir zihniyet geliştirdim. Bu yüzden zaman zaman avukatların kullanmak üzere eğitildikleri türden bir ifade biçimine kapılabilir, olaylara açıklık kazandıran ve net biçimde anlatan bir dil yerine aksine bulandıran ve şaşırtan bir üslup kullanabilirim.

Yani, öldürdüğüm kişinin Eli Boyle olduğunu söylediğimde, mecazi bir şekilde konuşup konuşmadığımı kendine sorabilirsin. Hem evet hem hayır. Ama şunu söylemeliyim ki bu itirafın, ayrıca nefretimin, öfkemin ve intikam arzumun, öldürmeyi kafama koyduğum adamın, elimde tuttuğum silahın, ayağımın altına akan kanın hiçbir mecazi yönü yok.

Ama bu son sadece ve sonu anlatmadan önce, başlangıcı anlatmalıyım:

1970'lerin ortasında yaşadığım mahalleyi hayal ederek başlayalım: fakir, eğitimsiz ve böyle olduğundan bile habersiz üç blok genişliğinde ve bir mil uzunluğundaki perişan bir evler sırası... İnce kontrplaktan barakalar; prefabrikler; çocukların 'beyaz getto' dedikleri, savaş sonrası bebek furyası döneminde doğanların

tek katlı evleri; yabani otlar ve çatılardan dökülen kiremitler; çocukların esrar ve sigara içtikleri boş alanların yanındaki gri avlulara park edilmiş dingili paslı kamyonetler; yakınlarda bir bakkal, uzakta bir kazı şirketinin çakıl ocakları ve Spokane Nehri'nin kirli cam yüzeyi ile mahallemize ismini veren çukur dolu sokak arasına karınca yuvaları gibi sıkıştırılmış uzun bir cadde boyunca evler.

Sokağın adı Empire idi.

Empire Sokağı'nda hayat otobüs durağında başlardı. İlk bilinçli anılarımızın dört, belki de üç yaşında oluştuğunu duymuştum. Ancak benim kendime ait bilincim ilkokul hayatımın sonlarında, dört ve beşinci sınıflarda oluştu. Ve ilk olarak beşinci sınıfta; kısa, kendine güveni olmayan on bir yaşında bir çocukken Eli Boyle'u gördüğümü hatırlıyorum.

Kendi durağındaki işkence çekilmez hale geldiği için Eli, kasvetli ev sıraları boyunca yürüyerek bizim otobüs durağına gelmeye karar vermişti. Yine, aşırı uzayıp incelene ve ortası gerilene dek çekilmiş lastik bant gibi bir mahalle hayal etmeni istiyorum senden. Bu umutsuz şerit boyunca altı tane otobüs durağı olduğunu düşün, benimki ikinci sırada. Ailem tipik bir Empire ailesiydi: fakir ve beyaz; baba gece bekçisi, anne o zamanlar dedikleri gibi ev hanımı. Dört kardeştik. Kız kardeşim Meg beş yaşındaydı ve anaokuluna gidiyordu, bu yüzden onu okula annem götürüp getiriyordu. Shawna dört yaşındaydı ve daha okula gitmiyordu.

Böylece geriye benimle birlikte bir blok ötedeki otobüs durağına yürüyecek bir tek küçük kardeşim Ben kalıyordu. Burada yirmi beş çocuk, cılız söğüt ağacının altında toplanırdı. Yaşları altı ile on altı arasında değişen bir çocuk kümesi bu ağacın altında kolayca yer bulurdu: ne kadar büyüksen, ağacın dibine o kadar yaklaşıyor ve davranışların da o kadar erişkin gibi oluyordu. Söğüt ağacı, Hippi Will'in -karmakarışık ot öbekleri ve yoncalar-

la kaplı o yere bahçe demeye dilim varmasa da- ön bahçesinde dikiliydi. Gerçekte Will ne hippiydi, ne de adı Will idi, ama Amerikan bayrağını oturma odasının kırık camına perde olarak kullandığından otobüs durağında dolaşan bilgi böyleydi. Buna bir de garajına WILL kelimesini yazdığı eklenince bazı varsayımlar öne sürüldü. İki yıl sonra, adı Will olmayan bu adam Kore yapımı bir tüfekle çatısında oturup, mahalledeki bir düzine kadar ev ve arabanın camını indirip, iki köpek ve altı posta kutusunu helak ettikten sonra vilayet şerifinin arabasına yürümüş ve arabada yatar halde birbirine sarılmış dehşet içindeki iki memura teslim olmuştu. Bu olaydan sonra bütün varsayımlar boş çıkmıştı elbette.

Bizim otobüs durağına ilk geldiğinde, Eli de benim gibi beşinci sınıfa gidiyordu. Yavaş yavaş kardeşimi bırakıp söğüt ağacının içlerine doğru, en büyük kız ve erkek çocukların yiyiştiği ve sütyen askılarının gerginliği üzerinde incelemelerde bulunduğu yere değil de orta kısıma, altıncı ve yedinci sınıfların sigara, bazen de esrar içtiği noktaya sokulma cesaretini göstermeye başlamıştım. Babamın Pall Mall sigaralarından dört tane araklamış, parmaklarımı dokunması hoş olan jelatin kaplı paketin ve logodaki aslan yelesinin üzerinde gezdiriyordum. "Pall Mall." Defalarca tekrarlamıştım. Çok zarifti. İsmimin böyle olmasını istemiştim. "Merhaba. Benim adım Paul. Paul Mall."

"Nereye gidiyorsun, Clark?" diye fısıldadı kardeşim Ben, ama ona aldırmadım ve küçük çocukların yanından geçerek dalların altına doğru yürümeye devam ettim. İspanyol paçalı fitilli kadifeden pantolonumun (sahip olduğum ve okula giderken giydiğim tek "havalı" pantolondu bu) içinde ayaklarımı sürüye sürüye söğütün ortasındaki yarım dairelerine ulaştığımda büyük çocuklar kafalarını kaldırıp bakmadılar bile. Polo yakalı sarı polyester BMX tişörtümün cebinden bir sigara çıkarıp, gözlerimi kısarak

dudaklarımın arasına yerleştirdiğimde ve cüzdanımı kaybetmiş gibi ceplerimi yokladığımda kimse beni umursamadı.

"Ateşi olan var mı?" diye sordum. Ve en sonunda, korkunç bir şekilde beni fark ettiler. Gür saçlı başlar bana döndü ve kısık gözlü, sırık gibi bela bulutunun içinden çıka çıka Pete Decker çıktı. Hafızamda yedinci sınıfa giden bir Clint Eastwood olarak yer eden Pete Decker, Altın Eldiven boks turnuvasından, hikayenin hangi versiyonunu duyduğunuza bağlı olarak hile yapmaktan, bir çocuğu ısırmaktan ya da felç etmekten dolayı atılmıştı. Pete'in çakmağındaki alev parladı. Gözlerini kıstı ve ağzımdan sarkan sigarayla bana baktı. Ademelmam gergin bir yutkunmayla inip kalktı.

"Güzel, değil mi?" diye sordu.

Başımı salladım, dumanı içime çektim ve gözlerim kıpkırmızı iki kere öksürdüm. Şimdi altıncı ve yedinci sınıflar da bizi izliyorlardı çünkü daha önce Pete'in, parasını almak ya da yolun ortasına sermek dışında küçük bir çocukla iletişime geçme çabasında bulunduğunu görmemişlerdi. Ama Pete sadece duruyor ve benim ilk sigaramı gözlerim sulanarak, burnum akarak öksüre öksüre içişimi izliyordu.

"Yavaş," dedi.

Başımı salladım, konuşamıyordum. Kalabalığın üstümüze doğru geldiğini, bizi çevrelediğini hissettim. Tanya Bentitz ve Eric Mullay bile bakıyorlardı. Genelde birbirlerine yapışır, otobüsü beklerken bir yandan bademcik yoklaması yaparak ağacın en diplerinde, hayallerimizin ötesinde dolaşırlardı. Onlar gibi uzaklaşmak, merkezde durmaktansa etraftaki halkanın bir parçası olmaya devam etmek istediğimi hatırlıyorum (ya da bunu şimdi uyduruyorum belki de; benimkinin doğruluğunu sınamak için kendi okul hatıralarına bir göz atman yetecektir.)

"Adın ne?" diye sordu Pete.

"Clark," dedim.

"Uzun zamandır mı içiyorsun, Clark?" diye sordu Pete.

"Birkaç yıldır," dedim. Dokuz yaşında başlamış olmam gerekiyordu.

Bir keresinde Pete Decker'ın izini bulmayı düşünmüştüm. Pete'in bana o gün davrandığı gibi davranarak sigara içenlere sigarayı bıraktıracağı bir klinik açmak aklıma gelmişti. Kısaca, çektiklerimin üzerinde fazla durmadan -çünkü önemli olan benim çektiklerim değil- olan şuydu:

Gözleri kısık, Pete bana doğru yürüdü. İşaret ve başparmağını birleştirerek OK işareti yaptı, yüzüme yaklaştırdı ve sigaranın ucundaki yanan koru silkerek *kiraz fiskesi* dediğimiz hareketin mükemmel bir örneğini sergiledi. Ben daha ne olduğunu anlamadan, Pete başımı kolları arasına sıkıştırdı, yere doğru çekti, kolumu hızla sırtıma yapıştırdı ve başımı bıraktı, diğer eliyle saçımdan bir tutam kavradı. Yolun Hippi Will'in bahçesiyle birleştiği yerde yüzümü çakıl taşlarına çarptı. Sulanmış gözlerimi açtığımı ve kan sıçramış minik taş parçalarının yüzümün önünde dağıldığını gördüğümü hatırlıyorum. Gözlerim bulanık, burnum kanla tıkalı bir halde Pete'in beni birkaç adım ötede çimenlerin arasında kirazın tüttüğü yere sürüklediğini hatırlıyorum.

"Ye bunu," dedi.

Dediğini yaptım. Dilimle uzandım, yanan külü yaladım, ağzıma doğru çektim ve yuttum.

"Güzel," dedi Pete ve beni bıraktı. Elbette Pete Decker'ın o gün otobüs durağındaki davranışını eleştirmek kolay. Pete'in bir zorba ya da bir suçlu olduğunu ve o zamandan beri hayatında beladan başka bir şeye neden olmadığını düşünmek kolay. Ama kötü bir şey yapmış biri olarak şunu söylemek zorundayım: o günden sonra tek bir sigara içmedim. Bu da söylemek istediğim

şeyi kanıtlıyor. Birinin hayatını kurtarmak için yüzlerce yol var. Ve sanırım bir o kadar da birini öldürmek için...

Ancak Pete'in doğaçlama sigara müdahalesi asıl anlatmak istediğim hikaye değil. Bir bakıma, aynı gün başlayan gerçek hikayenin önsözü aslında. Ben yerde yuvarlanıp, sızlana sızlana söğüt ağacının uzun kolları altında kanarken, kalabalık sağduyu göstererek dayak yememek için benden uzaklaştı. Yerde yatarken, kardeşim Ben'in bile aile benzerliğini saklamaya çalışarak başka tarafa döndüğünü gördüm. Tabanına tutturulmuş metal teller ve baldıra bağlanmış kayışlarıyla bir çift lekeli siyah ayakkabı dışında bütün ayakkabılar benden uzaklaşıyordu. O ayakkabıların sahibinin yamuk bacaklarına, eğri sırtına, dar ve kepek kaplı omuzlarına başımı kaldırıp baktığımda, kalabalığın içinde beni hakir görmeyen tek kişiyi buldum karşımda. Benim otobüs durağımda, üstdudağında bir sıra sümük, saçlarında yağ, bakışlarında mutlak bir empati ve... zavallı yüzünde boktan ve keskin bir mutluluk ifadesiyle Eli Boyle duruyordu.

3 | Acınası Varlığı

Pete Decker'ın yüzümde başlattığı tadilat projesini bitirmesini engelleyen şey şüphesiz Eli'nin acınası varlığıydı. Eli Boyle'un görünmesiyle o gün otobüs durağında meydana gelecek olayların önemini önceden bilseydim, bizzat kendim bunu incelemeyi düşünebilirdim. Çünkü o gün olanlar mikrobiyologların laboratuvarda gerçekleştirdikleri deneylerin gerçek hayattaki neredeyse mükemmel tezahürü olacaktı. Mikrobiyologlar virüs ve patojenik bakterilerin insan vücudundaki hasarlı hücrelere yapıştığını, iğrenç mikropların kanın ulaşmakta zorlandığı kırık ve yaralı yerlere tutunduğunu; vücudun, kendini kurtarmak için örneğin bir bacağı feda edeceğini, eğer boğazınızda bir iltihaplanma varsa ve ayak bileğinizi burkmuşsanız virüs, bakteri ya da parazitin boğazınızdan ayak bileğinize kadar gelmek için elinden geleni yapacağını bilirler.

Eli benim burkulan ayak bileğim oldu. O gün, benimle karnını iyice doyurduktan sonra Pete Decker ağacın arkasına çekildi ve muhtemelen dişlerinde benden arta kalan kemikleri temizledi. Ancak gözleri durağa yeni gelen bu korkunç varlığın üzerindeydi. Çünkü ertesi gün Eli Boyle'u rahat bırakmadı, gözlüklerini düşürdü, flanel gömleğinin kol düğmelerini kopardı, iç çamaşırını kavrayıp pantolonundan dışarı çekerek -burada her okurun yaş, sosyoekonomik sınıf ve temel coğrafi yönelimince seçmesini istiyorum- kıskı, hörgüç, çek-ve-kaydır, reçelli sandviç, tangamanga, kum şeridi ya da meşhur anüs denilen hareketi yaptı.

Eli cezasına hiçbir tepki vermedi, gözlüklerini yerden aldı, annesinin daha sonra dikmesi için kol düğmelerini cebine sessiz-

ce koydu ve Pete Decker başka yerlere terör saçmaya gidene kadar kirli iç çamaşırı ağzına dek çekili halde kaldı. Dayak yedikten sonra caddedeki eski yerimde, dişleri titreyen, öğle yemeği paralarına sıkı sıkıya yapışan ve içlerinden, Arkana bakma, Arkana bakma, diye tekrarlayan dehşet içindeki çocuklarla beraber durmaya devam ettim. O ilk günlerde Eli Boyle'a yardım etmeye cesaret edemezdim.

Gerçi ne yapabilirdim ki?

O günden sonra Eli Boyle, Pete Decker'a maruz kalma süresini sınırlamak umuduyla hep otobüsle aynı saatte gelmeye çabaladı. Belirsiz zamanlamasıyla ünlü şoförümüz Bay Kellhorn 7.22 ile 7.29 arasında herhangi bir zamanda gelirdi. Bu, yetişkinler için çok önemli bir ayrıntı gibi görünmese de iç çamaşırlarının kıçlarından yukarıya doğru çekilmesinden kaçınan çocuklar için bir felaketti. Diğer zorbalar Eli Boyle'a ilk darbeyi Pete'in -kelime seçimim için şimdiden özür diliyorum- vurmasına izin verirlerdi. Bazı günler, Pete okula gelmediği zamanlar (çocuk polisi tarafından tutuklandığını fısıldaşır ya da en sonunda gidip anne ve babasını öldürdüğünü kurardık) Pete'den daha aşağı başka bir zorba Eli'nin üzerine tükürür, iç çamaşırını çeker ya da ona ayakkabılarını yalatırdı.

Eli'ye gelince, her eziyet edilen ve kovalanan hayvanın başvurduğu savunma yöntemini denerdi; bir denizkestanesinin okyanus tabanına yapışması ya da dövülen bir köpeğin ön patilerinin arkasında büzülmesi gibi, küçülme ve kendini silmeden oluşan değersiz ikiz savunma. Eli; o büyük, yağlı ve kepekli başı diğerlerinden otuz santim yüksekte olmak üzere küçük çocukların arasında dikilir, gözlerini yere diker, hava yoluyla bulaşan mikroplardan o gün taşıdığı hangisiyse onun etkisiyle burnunu çeker ve kepekler yağlı başı etrafında uçuşurken göze çarpmamaya çalışırdı.

Bense birkaç adım ötede dururdum, ama Eli ve ben hiç konuşmazdık. Aslında otobüs durağında alt sınıflarda okuyanlardan hiçbiri konuşmazdı. Ayakkabılarımıza ya da yola bakarak yerelması rengindeki otobüsün arkamızdaki tepeden belirip durağımıza geldiğini görmek için eziyet çeken çocukların tanrısına dua ederdik. Küçük kardeşim Ben yavaşça fısıldardı: "Tanrının yarattığı yumurta, acele etsene!" Son zamanlarda Tanrı'nın adıyla sayıp sövmeyi huy edinmişti. Bu günahın boyutları ve şiirselliği ile biz daha büyük çocukları şaşırtmaya ve etkilemeye can atarak aklına gelen yeni ifadeleri yazmaya başlamıştı. O zaman bile Ben günahını kişisel bir imza gibi kullanmayı seviyordu. "Bisikletli İsa aşkına, niye bu kadar geç kaldı?"

Otobüs geldiğinde hava içimizden boşalırdı sanki - iki hidrolik iç çekiş, birincisi otobüs durup kapı açıldığında, ikincisi ise bütün küçük çocuklar nefes verip itişerek içeri ilerlediklerinde. En küçükler ilk önce biner, ikinci ve üçüncü sıralardaki geniş koltuklara üçerli otururlardı. Sonra Eli gelir, direğin etrafından geçerek şoförün arkasındaki koltuğa, elbette en güvenli yer olan ama onu korkak, yalaka ve hiç arkadaşı olmayan biri gibi gösterdiğinden sosyal anlamda en kötü koltuğa otururdu. Başarısızlığa uğrayan sigara içme girişimimden sonra üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıfların bir bakıma lideri olmuştum ben. Dışlanmışların kralı... Böylece beşinci ya da altıncı sıraya oturur, sadece bir çocukla koltuğu paylaşırdım.

Biz küçük çocuklar otobüse bindikten sonra büyük çocuklar söğüt ağacının yapraklarından oluşan perdenin arkasından çıkar, Pete Decker ve diğer haydutlar Hippi Will'in bahçesinin çakıl taşlarında sigaralarını söndürür, küçük çocukların koltuklarına duman üfleyerek otobüsün arka tarafına doğru ilerlerdi. Pete yumruğunu kaldırarak zavallı bir çocuğu korkuturdu. En sonunda o ve diğer yedinci ve sekizinci sınıflar son üç sıraya kurulur, yayılır ve soğuk bir sıkkınlık havası takınırlardı.

Sanırım Eli ile ilk göz teması kurduğumda bizim otobüs durağımıza geleli iki hafta olmuştu. İdam mahkumlarınınki gibi, kısmen "ben olacağıma sen olasın," kısmen "Tanrı bana yardım etmeseydi ben de senin gibi olurdum;" kısmen empati, kısmen dehşet içindeki suratının benimkini yansıttığı endişesiyle kurulan bir göz temasıydı bu. Tabii ki Eli Boyle'u daha önce fark etmiştim; ergenlik dehşetine dair bir ilan panosu gibiydi. Ama kendimden tiksinmekle o kadar meşguldüm ki kahramansı bir yalnızlık içinde olduğunu varsaydığım Eli'nin halini pek düşünmemiştim.

Otobüsün koridorunda, ilk sıranın önünde durdum ve Eli'ye baktım. Sonra aklıma onun yanına oturabileceğim geldi. Otobüs durağında sigara içmeye çalışarak sınıf atlayan çocuk rolümle, hepimizden aşağıda ve içimizdeki en spastik, en mankafa, en garip, en ahmak olan adına toplumsal bir değişiklik gerçekleştirebilirdim. Ondan sonra dayakları ikimiz beraber göğüsler ve yavaş yavaş dünyayı değiştirirdik.

Ama belki de böyle olmazdı. Arkamda kardeşim Ben sırtımdan itiyor, Pete söğüt ağacının altından çıkıp otobüse binmeden yerine oturmak için acele ediyordu. Ama Ben arkamdan iterken bile Eli'yle göz temasını koparamadım. Bir kere kendimi kaptırdığımdan sanki bir elektrik kablosunu tutmuş gibiydim ve ıstırabının derinliklerinde titriyordum. Sadece acı çekiyor gibi görünmüyor -ne de olsa hayat acı çekmekten başka nedir ki ve kim bunu bir çocuktan daha iyi bilebilir- kendi durumunu da anlıyor; dış görünüşünde, kokusunda, bozuk gözlerinde, koordinasyon eksikliğinde ve onu oluşturan mikrop ve eğriliklerde sağlıksızlıktan daha fazlası bulunduğunu biliyor gibiydi. Sanki geleceğin kurtuluş önermediğini biliyor ama yine de çabalamaya devam ediyordu.

"İsa'nın tatlı peyniri, ilerle Clark!" diye arkamdan homurdandı Ben. "Geliyorlar."

Dirseklerini açarak yürüyüp geniş koltukların koridor kısmında oturan çocukların kafasına vuran Pete Decker'dan hemen önce yerimi bulmuştum, Ben de arkama geçmişti. Çocuklardan birkaçı başını eğmiş, Pete ise sıktığı yumruğu ya da ortaparmağının boğumuyla saygısızlık eden çocuklara vurmuş ve arkaya doğru ilerlemişti.

Eli başını tekrar pencere tarafına çevirdi. Okula gelene kadar şoförün hemen arkasındaki o pencereden dışarı bakardı.

İnanması güç de olsa bir sonraki durak, yani Eli'nin eski durağı, bizimkinden bile kötüydü. Bizim en azından söğüt ağacımız ve Hippi Will'in evinin sundurması varken, bu durak çıplak bir köşe başındaydı ve hiçbir sığınağı yoktu. Orman ile bozkır arasındaki farktı bu. Bu duraktaki baskın erkek, Matt Woodbridge adında iki kere sınıfta kalmış sekizinci sınıflardan bir salaktı. Sadece kendisi ve güpegündüz sigara içip bir şey demeye kalkanlara kafa tutan üç eğik kafalı yedinci sınıf öğrencisinden oluşan tayfası kalana dek bütün küçük çocukları duraktan sürmüştü. Eli'yle göz teması kurduğum gün, Eli'nin benim yiyeceğim dayakları üstlenmek için gelişini, bana acıyarak bakışını düşündüm ve aniden Pete Decker ve onun düğme koparma, gözlüklerine tokat atma, iç çamaşırı çekme rutininin Eli için bir ilerleme olduğunu fark ettim. Yani, inanması zor olsa da... *bizim otobüs durağına gelmeyi gerçekten kendisi seçmişti.*

Bugün bile, Matt Woodbridge'in bulduğu işkenceleri, Eli'yi üç blok öteye yürüyüp Pete Decker gibi bir hayvanla beraber otobüse binmeye itecek kadar korkunç olan eziyeti tahmin etmeye çalışmakta, anlamakta zorlanıyorum. Üniversitede işkence üzerine bir ödev hazırlamıştım ve en kötülerini hiçbir zaman unutamam: işkence edilen kişi bardak bardak su içmeye zorlanırken penisine geçirilmiş cam borunun kırılması; kişinin bacakları mengeneye sıkıştırılıp bir çuvala konduktan sonra çuval bacak-

ları tek tutan şey haline gelene dek çekiçlerle vurulması... Matt Woodbridge'in Eli'yi bizim otobüs durağına getirmek için yaptıklarını bu korkunç şeylerin ardına koyuyorum. O gün, Woodbridge otobüse binerken başımı kaldırıp ona baktım ve ondan nefret ettim. Yüzümde bir şey açığa vurmuş olmalıyım ki Woodbridge koridorda durdu ve çiçek bozuğu, ince bıyıklı suratında inanamayan bir ifadeyle bana döndü.

"Ne var?" diye sordu. "Ne var, orospu çocuğu?"

Otobüste "Ooooh" sesleri patlak verdi. Otobüsün arka sırasından biri "Sıç ağzına, dağıt götünü, Woodbridge!" diye bağırdı.

"Hiçbir şey," dedim çabucak ve gözlerimi indirdim.

"Tabii ki hiçbir şey," dedi Woodbridge. "Hiçbir şey. Eğer bana bir daha bakarsan, orospu çocuğu..." Ve otobüsün arkasındaki yerine doğru yan yan yürümeye devam etti. "Bok kafalı."

Herkesin Woodbridge hakkında bildiğini ben de biliyordum. Kardeşi Jesse hep A alan bir öğrenci ve iyi bir atletti. Sekizinci sınıfta esrarengiz bir şekilde öldürülmüştü. Matt'in kardeşini babasının silahıyla kazayla vurduğunu söylerlerdi; ayrıca Jesse'nin sarhoş olup kamyonetten düştüğünü ve bileklerini kestiğini de duymuştum. Matt kardeşinin ölümüyle; gördüğü her çocuğu eşek sudan gelinceye kadar döverek, sınıfta kalarak, mahalledeki tüm evlerin çiçeklerinin üzerinden motosikletle geçerek, bisikletlerimizi çalarak, mağazalarda hırsızlık yaparak, kavga ederek, pandik atarak, sigara içerek, uyuşturucu satarak, rasgele ateş ederek, etrafı kırıp dökerek başa çıkmıştı. Otobüsteki en berbat yaşam formuydu. Farkında olmasa da ölü kardeşi gibi olmaya, Jesse gibi hep sekizinci sınıf kalmaya çalışıyordu.

Woodbridge'in beni görmezden gelmesini umarak dümdüz önüme baktım ama tabii ki görmezden gelemezdi beni. "Bu orospu çocuğu kim?" diye sordu arkada.

"O çocuk mu?" Pete Decker güldü. "O, Marlboro adamı." Pete'in çetesi bir kahkaha patlattı. Pete ve Woodbridge'in arasında ilginç bir soğuk savaş ilişkisi vardı. Tedirgin süper güçler gibi ikisi de kavga kaybetmeyi kaldıramayacaklarını biliyordu. Her ikisi de diğerini yenebilme gücüne sahip olduğundan hassas bir dengede duruyorlardı. Benim gibi terör saçacakları zavallı bok kafalılar olduğu sürece sigara otlanmak ya da çalıntı bir malı elden çıkarmak gibi şeyler dışında birbirlerine pek bulaşmazlardı.

Şimdi süper güçlerden biriyle ters düştüğüme göre, gerilmiş bir halde nükleer saldırıyı bekliyordum.

"Clark sadece," dedi sonra Pete. "İyidir."

Tam o anda otobüsteki hava boşalmış gibi oldu. Büyük bir ışık ve sıcaklığın içimde yükseldiğini hissettim. Hatırlamıyorum ama diğer küçükler bana gizlice hayranlık ve imrenme dolu bakışlar atmış olmalılar. Pete Decker tarafından "iyidir" diye nitelenmek idam hükmümün hafifletilmesinden daha öte bir şey, neredeyse bir taçlandırmaydı. Acınası olanların ve küçüklerin arasından kopmuş, dünyanın Pete Decker ve Matt Woodbridge'leri arasında bir yer edinmiştim. Clark Mason mı? O orospu çocuğu mu? Eh, iyidir.

Otobüs Empire Yolu'nda, bizim sıradaki en son durağa doğru gümbürdeyerek ilerledi. Sonra mahallemizden çıkıp, bizi dünyanın geri kalanından ayıran işlek sanayi muhiti Trent'e çıkarak nefes aldı. Her şey çok farklı görünüyordu. Konuşmalarımızı duyup duymadığını ve az önce olan şeyin, onun dünyasından aniden yükselişimin farkına varıp varmadığını merak ederek Boyle'a baktığımı hatırlıyorum. Ama o sadece kalın camlı gözlükleriyle pencereye yaslanmış oturuyor, işaretparmağını speed almış bir kuklacı gibi burnunda oynatıyordu. Ucubeliğinin, ayrıksılığının -sanırım şimdi söylememde bir sakınca yok- içinde kaynayan hırsların o kâbus gibi dünyasında yalnız başınaydı. Şimdi onu ka-

famda görüyor ve kişiliğinin tüm güçlerinin sadece hayatta kalma gibi mütevazı bir amaca ve insanların kendisini rahat bırakması gibi basit, duygusuz bir temenniye odaklandığını ve gençlik sorunlarının onu bir bakıma şekillendirdiğini fark ediyorum. Orada, katatonik bir biçimde ve dayaklardan, alaylardan ve bakışlardan etkilenmiyormuş gibi otururken pencerenin dışında ne vardı ki onun için? Şimdi geriye dönüp baktığımda, korkusunun sandığımdan daha az olduğunu, kendisini kapamanın ve kırılgan benliğinden uzaklaşmanın bir yolunu bulduğunu düşünüyorum.

Ya da bu sadece benim inanmak istediğim şey, kendimi rahatlatmak için tutunduğum bir fikir: Eli'nin korkunç fiziksel dünyadan ayrılacak, zorba ve puştları engelleyecek, aşağılamaları görmezden gelecek, bir şekilde otobüste otururken aynı zamanda hayalleri peşinde aracın üzerine yükselecek bir yol bulduğu fikri.

4 | Vurdum

Cetvel uzunluğuna gelene kadar gerdiğim paket lastiğiyle birinin yüzüne vurdum. Kurbanımı ya da bunu neden yaptığımı hatırlamıyorum (buradaki ironiyi, bugün önümüzde bulunan soruna olan nedensel paralelliği kabul ediyorum) ama beşinci sınıfta işlediğim bu suçun, neden 1975'te bir sonbahar gününde, başım ellerim arasında, müdürün geri gelmesini bekleyerek ofisinde yalnız başıma oturduğumu açıklamaktan başka bir önemi yok.

Okul müdürümüz Joseph Bender'in masasının karşısındaki sandalyede oturuyor, pişman ve üzgün görünmeye çalışıyor, dilim sürçüp müdüre hepimizin verdiği isim olan Joe Boner ile hitap etmemek için dua ediyordum. Ofisi, penceresiz ve soğuk bir mezardı. 1975 civarlarında okul cezalarının demirbaşı olan kıça tahta bir kürekle bir ya da iki şaplak yemeyi beklediğimi hatırlıyorum. Joe Boner yumuşak bir dayakçıydı çünkü duygularını kontrol altında tutardı. Başka öğretmenler -iftira suçunu iyi bilen bir avukat olarak isim vermeyeceğim- benim gibi çocukların kıçlarını kabartarak yılların hüsranının acısını çıkartırlardı. Joe Boner'in sadece bir kere çizgiyi aştığını gördüm. Dennis Gilstrap yemekhanedeki kadına 'memelerini' öpebilir miyim diye sorunca, Bay Bender onu hemen sıradan çıkarmış, yere eğmiş ve o kadar şiddetli vurmuştu ki Dennis'in sakızı ağzından fırlamış ve -hikayenin bu kısmının pek inandırıcı olmadığını biliyorum ama bizzat kendim gördüm- kafeteryanın duvarına yapışmıştı. Sakız, yetişkinlerin sınırlarının bir abidesi gibi iki hafta boyunca duvarda kalmıştı.

O gün müdürün odasında otururken, Dennis Gilstrap'e sakızını fırlattıran türden bir dayaktan korkmamama rağmen yine de gergindim. Büyük ihtimalle makul bir dayak yedikten sonra şiirsel imla listemizi -az sonra yiyeceğim dayağı düşünmemek için kafamda tekrarladığım telaffuz, teyakkuz, muhafız, muvazzaf kelimelerini- çalışmak üzere sınıfıma geri gönderilecektim.

O zaman Joe Boner'in odasının dışında müdürün bir kadını sakinleştirmeye çalışarak konuştuğunu duydum. "Hayır, çok üzgünüm. ..." Sanki birkaç santim yaklaşmak daha iyi duymamı sağlayacakmış gibi kapıya doğru eğildim. "Hayır, Bayan Boyle," dedi müdür, "sizi temin ederim bir daha olmayacak."

Kapıyı açtığında arkama baktım ve Eli Boyle'un köylü elbiseleri içinde, başına eşarp bağlamış annesini gördüm. O gün ve onu gördüğüm her zaman sanki çok önemli bir şeyini kaybetmiş gibi görünen, kırklı yaşlarının başında, neredeyse güzel denebilecek bir kadındı.

"Eli özel bir çocuk, Bay Bender," dedi. "Hassas bir çocuk."

"Evet," diyordu müdür, "biliyorum. Böyle bir şey yaşamak zorunda kaldığı için üzgünüm. Bu durumla ilgileniyoruz, Bayan Boyle." O anda Joe Boner orada oturduğumu fark etti. "Ah, Bay Mason. Doğru... Neden sınıfına geri dönmüyorsun? Ve bir daha paket lastiğiyle oynamak yok, tamam mı?"

Saçlarımı karıştırdı. Cezadan kurtulmanın verdiği şaşkınlıkla orada oturmam gerekenden biraz daha fazla kaldım. Eli yine dolaylı olarak beni kurtarmıştı. Bayan Boyle'u başımla selamladım, sandalyeden kalktım ve hızla kapıya doğru gittim. Çıkmadan önce son defa arkama dönüp Eli'nin annesinin sandalyeye oturduğunu ve Bay Bender'in arkamdan kapıyı kapadığını gördüm.

Sanırım ertesi sabah Joe Boner'in Eli Boyle'u bizim sınıfa getirmesinin nedeni o görüşmeydi. Eli okula, diğer beşinci sınıf şu-

besinde başlamıştı. Bu sınıfın öğretmeni Bay Gibbons, iki yıl öncesine kadar, öğretmenin 'okul sonrası asistanı' olarak 'ödev okuyarak' 'ekstra puan' alan bir kızın ebeveynlerinden gelen muğlak bir şikayetten sonra ayrılması istenene değin lisede öğretmenlik yapan, şaşı bir alkolikti. Şimdi Eli benim öğretmenimin sınıfında, yani okulumuzda on beş senedir çalışan, en az üç defa boşanan ve eski kocalarının soyadlarından vazgeçemeyen, her zaman tatlı Bayan Chalmers-Wright-McKinley'nin sınıfındaydı. Bay Gibbons'ın sınıfında Eli'yle ilgili bir sorun olduğunu anlamış ama olayın detaylarını öğrenmekte zorluk çekmiştik. Aslında bu tamamen doğru değil. Olayın detaylarını öğrenmekte zorluk çekmemiş ama bağlamı ve sırasını çözememiştik. Benim bir anlığına şahit olduğum Eli'nin annesi ve Joe Boner arasındaki görüşme ve okul bahçesi istihbaratı dışında çok az şey biliyorduk:

Eli'nin eski sınıfından Kevin Klapp sorunun bir gün herkes teneffüse çıktığı zaman başladığını iddia etmişti. Eli sırasından kalkmamış, Bay Gibbons nedenini öğrenmek için yanına geldiğinde Eli'nin altına yaptığını görmüştü. Kevin'in dediğine göre, Bay Gibbons Eli'ye bağırmış ve tokat atmıştı. Heather Lindeke ise asıl mevzunun, altına yapma olayından sonra Eli'nin annesinin okula gelmesi, Bay Gibbons'ın Eli'ye "geri zekalı" demesi ve Bayan Boyle'un Eli'nin bizim sınıfa gönderilmesini istemesi olduğunu söyledi. Marshall Dick ise, hayır, asıl olay herkes teneffüse çıkınca Eli'nin sadece osurması ve Bay Gibbons'ın Eli'ye 'sınıfımda bir daha altına sıçmazsan sevinirim' diye bağırmasıydı ve Eli'nin annesi bu yüzden onu o sınıftan almıştı. Ben hangisine inandım? Sanırım hepsine. Olaydaki insanların söylenenleri yaptığına, Eli'nin altına yaptığına ya da Bay Gibbons'ın Eli'yi kötü hissettirmek için olan biteni abarttığına, hatta ona tokat attığına ve Bayan Boyle'un Eli'nin yardımına koşmasına hiç şaşırmazdım.

Nedeni her neyse, Eli o gün bizim sınıfa topallayarak, ayakkabılarına bakarak ve yeni aşağılamalara hazır bir şekilde geldi. Bay Bender öğretmenle fısır fısır konuşup el hareketleri yaparken Eli sınıfın önünde duruyordu. Joe Boner, Eli'nin Bay Gibbons'ın sınıfından asıl sürülme hikâyesini alçak sesle anlatırken, vanilyalı dondurma gibi iplik iplik kabarık saçlarıyla Bayan Chalmers-Wright-McKinley kaşlarını çatıyor, kafasını iki yana sallıyor, hatta eliyle ağzını kapıyordu. Ama bariz bir acıma duygusuyla, belki de empatiyle dinlemesine rağmen Eli'ye oturması için hiçbir şey söylemiyor, Eli de onun hakkında fısıldaşırlarken mahkeme salonu seyirliği gibi öylece duruyordu. En sonunda, hikâye en kritik anına ulaşınca öğretmenimizin ağzından 'korkunç' lafı çıktı. Tam o anda Eli, sık sık yaptığı gibi, eski bir spazmdan kalan sarsıntıyla kasıldı, bacak ortezlerindeki kelepçeler birbirine vurdu, kafasından sonbahar karları boşaldı. Yirmi sekiz çift göz, o kepek tanelerinin yere düşüşünü izledi.

Bayan Chalmers-Wright-McKinley müdüre teşekkür etti ve kapıya kadar geçirdi. Sonra kolunu, kendisinden birkaç santim kısa olan Eli'ye doladı.

"Sınıfımıza hoş geldin, Eli," dedi. "Çocuklar, Eli'ye merhaba deyin."

Merhaba dedik. Kafasını kadırıp bakmadı. Bütün iyi niyetine rağmen, Bayan Chalmers-Wright-McKinley Eli'ye işkence ediyordu.

"Eli? İstediğin yere oturabilirsin," dedi Bayan Chalmers-Wright-McKinley. "Bu sınıfta arkadaşın var mı?"

Bu bana klasik yetişkin sersemliği gibi göründü. *Arkadaşın var mı?* Çocuğu yere serip öldürene kadar pusula iğnesi saplamamıza izin verse daha iyiydi. Eli kalın camlı, siyah çerçeveli gözlüklerinin arkasından baktı ve şaşı gözlerinden biri doğrudan bana yöneldi. Büyük bir utanç içinde, ismimi söylememesi için

dua ettim. Öğretmene döndü ve başını hayır anlamında salladı. *Arkadaşın var mı?* Ne biçim bir soru bu? Eli yere bakarken, öğretmenimiz birkaç çocuğu yerinden oynatarak Eli'yi sınıfın tam ortasına oturttu.

Arkasına düşen Jeff Fletcher, Eli'nin leş gibi koktuğunu göstermek için burnunu tıkadı ve dilini çıkardı. Bayan Chalmers-Wright-McKinley arkasını döndüğünde Fletcher sırasını Eli'den uzaklaştırdı. Sağındaki ve solundaki öğrenciler de aynı şeyi yaptılar. Fayans döşemenin üzerinde kaydıkça sıralar gıcırdıyordu. Eli, sırasının üstüne açtığı deftere bakıyor, tank resimleri çiziyor ve başını kaldırmıyordu.

Daha Dana Brett'ten bahsetmem gerek. Sanırım tasvir ettiğim bu çirkin dünyada bu kadar harika birinden nasıl bahsedeceğimi bilemedim. Tatlı mı? Bu kız tamamen porselenden yapılmaydı. Minik yüz hatları, omuzlarında kıvrılıp yuvarlak yüzünü mükemmel bir şekilde çevreleyen siyah saçları vardı. Saçına kurdeleler takardı. Kurdeleler! Gereksiz paket parçaları belki ama olsun. Kurdeleler! Mini etekler ve yelekler. Ve önden bağcıklı süet botlar. Umutsuz bir ergenin romantik hayallerinden daha büyük uyuşturucu yoktur. Ve o zamanlar hayallerimin tümünde Dana Brett ve onun botlarının bağını çözmek vardı.

Dana Eli'nin önünde oturuyordu. Bayan Chalmers-Wright-McKinley, sınıfa Hopi Kızılderilileri, kesirleri toplama ya da o gün her neden bahsediyorsa onu anlatmak için arkasını döndüğünde sırasını yerinden oynatmayan tek kişiydi ayrıca. Eli bir ada, daha doğrusu sadece onurlu Dana'nın sırasıyla karaya bağlı bir kıstak haline gelene değin Dana yerinden kıpırdamamıştı. Sonunda öğretmen arkasını dönüp neler olduğunu, sıraların mıknatısla çekilmiş gibi Eli'den uzaklaştığını görünce işi daha da kötüleştirmeye karar verdi. "Pekala. O sıraları yerine çekin. Jeff Fletcher, neden sıranı Eli'ninkinden uzağa çektin?"

O gün sergilenen tüm eziyetin içinde, niyeti ne olursa olsun, hâlâ o sorunun varılabilecek en son nokta olduğunu düşünüyorum. Tek bir soruda öğretmen hepimizin bildiği bir şeyi söylemiş, böylelikle durumu resmileştirmiş ve korkunç bir hata yapmıştı: Jeff Fletcher gibi iğrenç bir alçağa komiklik yapma fırsatı vermek.

"Çünkü," dedi Fletcher, bize bakıp güç toplayarak, "bok dolu bir torba gibi kokuyor."

Kopan kahkahalar süresince Eli başını çizdiği tanklardan hiç kaldırmadı.

5 | Ot içerdim

Çocukken her gün ot içerdim. Şu an anlattığım, Eli ve benim korkunç bir yaradılış miti gibi paylaştığımız beşinci sınıf cehennemi zamanlarında o kadar değil de, o yazdan sonra onuncu sınıfa kadar neredeyse hiç durmadan. Geriye dönüp baktığımda, o beşinci sınıf günleri tamamen ayık olarak geçirdiğim son günlerdi. Bu zamanların -ne de olsa 1970'lerin ortasındaydık- on üç yaş altı çocukların her gün uyuşturucu içmesinin normal karşılanacağı değişik ve zor zamanlar olduğunu hatırlatmak adına bu acı hikayeyi bölmek dışında neden bu bilgiyi verdiğimden emin değilim. Bu itiraf etme arzusu herhalde bütün bir politikacı kuşağının en az sevilen ama en kalıcı alışkanlığıdır. Birkaç kere cigaralık içtiğini itiraf eden Arkansas'tan çıkma yarım akıllı bir köylü iki dönem üst üste kazanabildiğine göre, ben de on iki yaşımda düzenli olarak ot tüttürdüğümü ve nefes almakta hiç zorluk çekmediğimi, hatta çok saygı gördüğümü ve Demir Ciğer lakabını taşıdığımı söyleseydim fakir bir beyaz olarak seçimleri büyük fark atarak kazanır mıydım merak ediyorum.

Yine de, dediğim gibi, kısa bir süre için anlatıyı durdurma ve zaman ve mekana sığınma ihtiyacı -belki de politik bir ihtiyaç bu- hissettim: umutsuzluk, fakirlik ve içinde büyüdüğüm acımasız dünya. Sadece okula gittiğimi ve iyi notlar aldığımı, otobüste Eli'nin yanında oturduğumu ve Eli'ye saygılı davranılmasını istediğimi, Eli'nin aslında bok gibi kokmadığı konusunda ısrar ettiğimi (maalesef kokuyordu) söylemek; her şeyden çok sınıf arkadaşlarımın saygısını, toplumsal nüfuzu, kültürel prestiji, şu... şu popülerliğin ölçülemez ölçüsü olan *takdir edilmeye* -sadece

süet botlu Dana Brett'in nezdinde değil; daha da önemlisi okulun sert çocuklarının, ergen diktatörlerin, uyuşturucu satan çete reislerinin, Empire otobüs duraklarının Pee-Chee dosyaları taşıyan yerel diktatörlerinin de- can atmadığımı anlatabilmek için adam bile öldürürdüm (ifadedeki ironiyi yine kabul ediyorum.)

O okul yılının sonunda ne olduğunu anlatabilmek için aklıma gelen tek yol bu. O sene boyunca bahtım giderek açılıyordu. Pete Decker'ın benim için "iyidir" demesi sert çocukların takıldığı söğüt ağacının ortasına giden yolu açmıştı. Yine de sadece kol, bacak, kazak, ceket ve saçlar, ara sıra beliren pantolon askıları ve ten olarak gördüğümüz, gizemli yiyişmelerin gerçekleştiği dalların en dibine gitmem için daha bir sene vardı.

Otobüs durağında bir daha sigara içmeye çalışmadım ama Pete Decker'a vermek için babamın sigaralarını çalmayı sürdürdüm. Pete benden bu çeşit rüşvetler talep etmeyip sigaraları önyargıyla kabul ederek yeni statümü tescil ediyordu. İleride mafya patronu ya da Latin Amerika cuntasında generalissimo olarak sürdüreceği kariyerinde işine yarayacak ince bir ayrımdı bu.

"Bana ne getirdin, Marlboro adamı?" diye sorardı.

Bana verdiği hediye, sanki bir seçimim varmış gibi görünmesini sağlamasıydı. Üzerimde sigara var mı diye ceplerimi karıştırıyormuş gibi yapardım. "Ah, işte al." Sonra orada durur ve küçük çocukların altlarından bisiklet çalma ya da çöplükteki sokak kedilerini vurma hikayelerini hayranlıkla başımı sallayarak dinlerdim. Ağacın altının orta bölgesindeki grup elde ettiğim tek şey değildi. Önlerde birbirimize sokularak oturduğumuz beşinci ve altıncı sınıfları terk ederek yavaş yavaş otobüsün arkasına doğru kaydım. En sonunda kendimi on sıra arkada ve Everson adında, pırpır gözlü, bütün sabahlarını koltuğunda eğilip ot sararak ve sardıklarını Sucrets pastil kutuları içine koyarak geçiren yedinci sınıflardan tatlı bir çocuğun yanında buldum. Ot sararken,

tam olarak çıkaramadığım ama oldukça tanıdık gelen rock şarkıları mırıldanırdı. Sanırım her gün o Sucrets kutularının içindeki cigaraları satıyordu, çünkü ertesi gün yine ot sarıp şarkı mırıldanarak iş başı yapıyordu. Everson kürdan gibi inceydi ve kız gibi uzun sarı saçları vardı. Ama diğer yedinci ve sekizinci sınıflardan daha iyiydi ve sanırım onlara uyuşturucu verdiği için Decker ve Woodbridge ona bulaşmazdı.

"Kağıtları nereden alıyorsun?" diye sordum.

"Üvey babamın zulasından." Şarkısına ve işine geri dönebilmek için mümkün olduğunca çabuk cevap verdi.

"Ne kadar bu şey?"

"Bir torbası on."

"Bir torba ne kadar ediyor?"

Direkt yüzüme baktı ve şarkı mırıldanmayı sürdürdü. "Kimse tam olarak bilmez. Güzel olan da o."

Her gün Everson'la oturmamda Pete açısından bir mahsur yokmuş gibi görünüyordu. Hatta bir gün babamın Pall Mall'larından bir tanesini yeni arkadaşıma uzattım. Everson sigaraya baktı ve yüzünü ekşitti. "Umarım bunları içmiyorsundur," dedi.

"Nasıl yani?"

"Sigara. İğrenç bu. Pis bir alışkanlık." Sarı saçlarını arkaya attı ve cigaralık sarmaya devam etti.

Akşamüstü eve her zamanki otobüsle gitmiyordum artık. Sonbaharda bayrak futbolu, kışın basketbol oynuyordum. Sakallarıı erken çıkan oyun kurucu Kenny Dale dışında mahallemde spor yapan tek kişi bendim. Bu yüzden Empire'a giden etkinlik otobüsünde sadece ben ve öğretmenlere tiyatro ve okul ödevi için kaldığını söyleyen ama aslında futbol takımına kalmış otu satan Everson olurdu. Otobüs önce lisenin, sonra ortaokulun önünden geçer, sonra biz ilkokul çocuklarını almaya gelirdi. Bütün cigara-

ları sarılmış ve satılmış olduğundan akşamüstleri hiçbir şey mırıldanmayan ve konuşmayan Everson'ın önündeki koltuğa kurulurdum. O da Eli gibi, sadece camdan dışarı bakardı.

Bu yüzden akşamüstleri Eli'nin ne eziyetler çektiğini hiç göremedim. Sadece sabah çektiklerini görüyordum. İhtimal dışı ve sadece kendimi savunuyormuşum gibi görünse de Eli'yi Pete Decker'dan korumaya çalışmaya başladım. Bazen Pete'in dikkatini dağıtacağımı umarak Eli durağa gelene değin sigaralarımı saklardım. Bazen de Pete'in dikkatini Eli'yi yere sermek ve külotunu kıç deliğine geçirmekten oluşmayan başka bir zalimliğe çekme umuduyla elime bir taş alır ve geçen bir arabaya atardım. Ama Pete'in önüne geçmek imkansızdı; sırt çantasına yanan sigara düşürerek, kulaklarına fiske vurarak ve haftada en az bir kere kıskı icraatı yaparak Eli'ye eziyet etmeye devam etti. Kışın bir gün, Pete iç çamaşırını çekmek için Eli'nin pantolonuna elini soktu ve hemen geri çekti. "Ah, iğrenç!"diye bağırdı ve Eli'yi çekip bir yumruk indirerek gözlüklerini gözünden fırlattı ve onu yere düşürdü. "İç çamaşırı giymiyor!" O gün otobüste Eli'nin camdaki yansımasını izledim ve yemin ederim ki biraz gülümsediğini gördüm.

Sanırım Pete'in daha da ileri gitmesine neden olan şey iç çamaşırı olayıydı. Eli'yi yolda karşılamak için ileriye yürümeye başladı. Omzundan sırt çantasını çıkarıyor, durağa geri yürürken bütün kitap ve kağıtları etrafa saçıyordu. Eli flanel gömleği içindeki yamuk omurgasıyla eğiliyor, eşyalarını topluyor ve arada gözlüklerini burnuna itmek için duraksayarak ortopedik ayakkabılarıyla otobüs durağına doğru topallayarak geliyordu.

Baharda beyzbol oynamaya başlamıştım. Ama ilk gün haya bağı takmayı unuttum, sert bir atış taşaklarıma isabet edince de acil servise gitmek zorunda kaldım. Doktor anneme testisimin ezildiğini ve o sezon, ya da en azından sağ taşağım et rengi-

ne tekrar kavuşana kadar beyzbola ara vermem gerektiğini söyledi. Böylelikle özel iç çamaşırı giymeye, okuldan hemen sonra otobüsle eve dönmeye ve Eli Boyle'un kabusunun ikinci kısmına şahit olmaya başladım. Pete ona sabah 7.20'de nasıl davranıyorsa öğleden sonra 3.00'te de aynı şekilde davranıyordu; ona isimler takıyor, kıyafetleriyle dalga geçiyor, onu yere seriyordu. Hemen hemen o sıralarda, bahar aylarında, Pete Decker Eli'yi dövmekten sıkıldığına karar verdi. Artık Eli'yi bir başkasının dövmesi gerekiyordu. Benim.

Pete birkaç gün bundan bahsetti, güya Eli'nin benim hakkımda söylediklerini, benim top, ibne olduğumu ve kendi büyükannemi becerdiğimi söylediğini iddia etti. Eğer ibneysem nasıl olup da büyükannemi becermek isteyeceğimi düşündüğümü hatırlıyorum.

İlk günler, Eli'nin buna değmeyeceği ya da yumruklarımda sümük istemediğim gibi şeyler söyleyerek kavga etmekten kaçınmayı başardım. Ama Pete konuyu açmaya devam etti ve eğer Eli ile kavga etmezsem insanların onun erkek arkadaşı olduğumu düşüneceklerini söyledi. Yine de kaçındım. Pete her gün üsteliyordu. "O herifle ne zaman kavga edeceksin? Senin aptal görünmene neden oluyor."

Bir gün Everson'ın yanında otururken eğildim ve benim yerimde olsaydı ne yapacağını sordum.

"Ben kavga etmem," dedi kucağındaki cigaralıktan başını kaldırmadan.

"Neden?"

Omuzlarını silkti. "Doğama aykırı."

"Eğer Eli'yi dövmezsem, Pete beni öldürecek."

"Evet," dedi. "Öyle olur."

Teneffüste, Eli'nin sırasından uzaklaşmayarak cesareti ve insanlığıyla beni etkileyen güzel Dana Brett'i arayıp buldum. Me-

lek yüzüne ve Nestle kahverengisi gözlerine bakamadan ona ikilemimi anlattım. Birkaç adım ötemizde diğer kızlar Cevap Topuna aşkla ilgili sorular sorarken o beni sabırla dinledi. Her zaman diğer kızlardan farklı, daha ölçülü ve mantıklıydı.

"Ondan korkuyor musun?" diye sordu Dana sorunumu anlattıktan sonra.

"Eli'den mi? Tabii ki hayır."

"O zaman," dedi, uzun kirpiklerini bir kere o büyük, yuvarlak gözlerinin üzerinde kırpıştırdıktan sonra, "o zaman kavga etmelisin. Eğer etmezsen, senin ödlek olduğunu söyleyecekler."

Sanırım kendimizi birçok farklı biçimde kandırabiliriz. İnsanlar, sanki geçmemiz gereken fiziksel, duygusal ya da zihinsel bir eşik varmış gibi bir çocuğu yetişkin yapan şeylerden bahsederler. Ama söylüyorum size ve eğer kendinize karşı dürüst olursanız, bunun doğru olduğunu anlarsınız: bizi yetişkin yapan şey kendimizi kandırma yeteneğidir. Bu kadar. Çocuklar kim olduklarını bilirler. Şişman bir çocuğa iyi göründüğünü ya da kötü bir atlet olan bir çocuğa sadece biraz daha fazla çalışması gerektiğini söylemeye çalışın. Yutmaz. Ama yetişkin olduğumuzda, palavralara inanmaya başlarız. Vergi kaçırmanın aslında çalmak olmadığını ve işe başvuranlar arasındaki uzun bacaklı adayın şirketin çıkarları için çok daha iyi olduğunu söyleriz kendimize. Hayatlarımıza bakar ve para ve statü delisi değilmişiz, üniversite yıllarındaki ahlakımızı korumuşmuşuz, şişman değil sağlıklıymışız, yaşlı değil saygıdeğermişiz, saçımızdaki gri teller entelektüel duruyormuş, bilmezse üzülmezmiş, farkına varmazsa yalan sayılmazmış ve arada sırada bir kaçamağı hak ediyormuşuz gibi davranırız. Başka seçeneğim yoktu, kötülük yapmak istememiştim, ne olacağını bilmiyordum, elimde olsa bir daha yapmazdım der; özgürlükçü, açık fikirli, geçimli ve korkusuz olduğumuzu iddia ederiz. Olaylara bahaneler ve gerekçeler bulur, sonra da bunların doğru

olduğuna kendimizi ikna ederiz. Elimizden gelenin en iyisini yapıyormuşuz gibi davranırız.

Ama herkes kendi yarattığı ölümü yaşar.

Ben mi? Ben o gün yetişkin olma yolunda bir adım attım. Kendime, eğer Eli'yi dövmezsem, Pete Decker'ın ikimizi de pataklayacağını söyledim. Kendime Eli'nin fazla üstüne gitmeyeceğimi, yumruklarımı sakınacağımı söyledim. Kendime birbirimizin gözlerinin içine bakacağımızı ve Eli'nin bunu gerçekten yapmak istemediğini, benim onu Pete Decker ya da Matt Woodbridge gibi dövmediğimi, onlardan farklı olduğumu anlayacağını söyledim. *Benim onlardan farklı olmam...* Bu en büyük yalan - bizim *onlardan* farklı olduğumuz en büyük yalan.

Otobüsün frenleri gıcırdadı. Pete arkamda omuzlarımı ovuşturuyor, beni övüyor, kulağıma gırtlaktan çıkma rasgele kelimeler fısıldıyordu.

"Şu şişko saksocu yarrak kafalının ağzına sıç!"

"Şu leş kokulu bok kafalı ibnenin kıçını dağıt!"

Koridor boyunca ilerledik. Ayaklarımızın altındaki otobüsün tabanı oluklu kauçuk şeritle kaplıydı ve otobüsün önüne doğru ilerlerken spor ayakkabılarım gıcırdıyordu. Pete kulağımın dibinden ayrılmıyordu: "Amına koduğumun dört gözlü domuz burunlunun yüzünü dağıt!"

Bu tür bir bela, okul otobüsündeki yolcuların kanını dondurmaya yetti. Koridorda ilerlerken hepsinin ıslak gözlerini benim üzerime diktiğini hissediyordum. On ikinci sınıflar arasındaki en zavallı çocuğu dövmek üzereydim. Bütün sadakatimle Pete Decker'a sigara ikram eden ben onun ordusuna katılmak üzereydim şimdi. Onların gözünde nasıl daha farklı biri olabilirdim ki?

İlk inen tabii ki Eli olmuş ve iki büklüm, kendi kıyafetleri içine saklanmaya çalışarak, ayaklarını yamuk yumuk sürüyerek yürümeye başlamıştı.

"Boyle!" diye arkamdan bağırdı Pete. "Hey, Boyle!" Pete'in yavaşça okul çantamı sırtımdan alıp yere koyduğunu hissettim. Eli yürümeye devam etti. Pete fedailerinden ikisini peşinden koşup onu geri sürüklemeleri için gönderdi. Ağzım kupkuru, söğüt ağacının altında duruyordum. Otobüsün gidişini izledim. Otobüs hareket etmeden önce kavgamızın ilk anlarını görmeyi uman çocuklar Pete'in yerine akın etmiş ve yüzlerini cama yapıştırmışlardı.

Pete'in fedaileri Eli'yi sürükleyerek getirdiler ve bana doğru ittiler. Hâlâ başını kaldırıp bakmıyordu.

"Kavga edecek misin yoksa ibne misin?" diye sordu Pete Eli'ye.

Cevap vermedi. Önümde duruyor, ayakkabılarına bakıyordu. Ağırlığını bir ayağından öteki ayağına verdi ve bacak ortezleri tıkırdadı.

Pete Eli'yi omzundan itti. "Hadi, top herif."

Yavaşça yumruklarımı kaldırdım ve ilerledim. O zaman başını kaldırıp baktı ve Eli'yi daha önce hiç tam olarak önden görmediğimi fark ettim. Genelde yana bakar, bakışlarını kaçırır, ağzını kapatır ya da daha yüzüne bakmaya fırsat vermeden başını çevirirdi. Yüzü yumurta şeklindeydi; alnı ve çenesi çok büyüktü, yüz hatları ve sivilceleri alnı ve çenesi arasına sıkışmıştı sanki. Siyah gözlükleri ve dişindeki tellerle tüm ergenlerin ortak kabusunun mükemmel bir tezahürü gibiydi.

Pete Decker geri çekildi. Caddeyle Hippi Will'in bahçesi arasındaki çakıllıkta sadece ben ve Eli kavgaya hazır duruyorduk. Göz göze geldik. Yapmak zorunda kaldığım şey için üzgün olduğumu görmesini sağlamaya çalıştım. İçini çekti.

Ve sonra bana vurdu. İki kere. Birinci yumruk burnuma geldi, ikincisi kulağımı sıyırdı. Ben de ona tekme attım ve bacağından yakaladım. Tekrar yüzüme vurdu; bir çekiç gibi dizlerimi

çözdü ve beni ağlatarak yere yaydı. Yana döndüğümde yaşlı gözlerle ortezleri şakırdayarak kaçtığını, ağladığını ve Pete Decker'ın birkaç adım arkasından gittiğini gördüm. Pete onu yakaladı, yere sürükledi. Ben ayağa kalkana kadar Eli'yi pataklamaya başlamıştı bile. Burnuma dokundum. Kanıyordu. Yolun yirmi metre ötesindeki Eli'nin burnu gibi. Pete yumruğunu kaldırıp Eli'ye indirmeye devam ediyordu. Eli yardım istiyor, kaz gibi bağırıyor, kaçmak için çırpınıyordu. Pete'in fedaileri patronlarının attığı dayağa tezahürat yapıyorlardı. Sonunda Pete Eli'nin üzerinden kalktı, okul çantasını açtı, içindeki her şeyi etrafa saçtı, beslenme çantasını yere koydu ve hurdaya çevirene kadar ayağının altında ezdi. Sonra Eli'nin yan tarafına bir tekme attı ve bana doğru gelmeye başladı.

"Sıkı kavgaydı," dedi sırtıma vurarak. "Götoş üzerine atladı be abi. Hiç adil değildi." Pete nefese nefeseydi. Üstdudağındaki ter burnunun altındaki kılları neredeyse bıyık gibi gösteriyordu. Fedailerden birine baktım. Pete'in sıkı kavga yorumunu ve üzerime atlandığı fikrini kabullenmeye hazır görünüyordu. Pete'in fedailerinin hiç kendi başlarına düşünüp düşünmediklerini merak ettim. "Delikanlı gibi kavga etseydi onu öldürürdün," dedi Pete. Sonra iki tarafında birer fedai ile evine doğru yürümeye başladı.

Caddeye, Eli'nin çoktan eşyalarını topladığı tarafa baktım. Artık ağlamıyor ve yüzüme verdiği hasara ilgisiz görünüyordu. İki büklüm, sanki hiçbir şey olmamış gibi evine yürüdü.

Eve geldiğimde kız kardeşlerim verandada barbi bebekleriyle oynuyorlardı. Kaldırıma yaklaştığımda gözleri fal taşı gibi açık halde bana baktılar. Beş yaşında olduğundan Meg, Shawna'ya dünyayı anlatmayı kendine bir görev olarak görüyordu. Bu yüzden eğildi ve "Clark dayak yemiş," diye fısıldadı.

"Kötü adamlardan mı?" diye sordu Shawna. Meg kafasını salladı.

Ben o gün hasta olduğundan evde kalmıştı. Kanapede Flash çizgi romanlarından birini okuyordu. Sanki üstüm başım kanla kaplıymış gibi baktı bana. Öyleydim de. "Sıcak İsa çörekleri," dedi, "ne oldu sana?"

Bu soru annemi mutfaktan içeriye getirdi. Genelde akşamüstlerini eve yığdığı Avon kozmetikleri ve tuhafiyeyi ayırmakla geçirirdi. Bu Avon ürünlerini mahallede kapı kapı dolaşarak ya da arkadaş ve akrabalarının zorla katılmalarını sağladığı fiyakalı Avon partilerinde satması gerekiyordu. Ama annem insanları rahatsız etmeyi sevmezdi. Böylece Avon ürünleri evimizi ele geçirmişti. Bodrumumuz fondöten, göz kalemi, kuş evleri ve parfümle doluydu (sırf yatağımın altındaki *Nights of Romance* parfümünün kutusunu düşünerek geceleri düzenli olarak erekte olurdum.) "Bunu sana kim yaptı? O çocuk mu, Pete Decker mı?" Suratıma karşı bir çift Avon şamdan salladı. "Gidip annesiyle konuşacağım."

"Hayır," dedim. "Düştüm sadece."

Ama bunu yutmadı. En sonunda suçlunun Eli Boyle olduğunu itiraf etmek zorunda kaldım.

Ben alnına vurdu. "İsa'nın komşuları!"

Annem bile bu haberle değişmişti. "Hah," dedi. "Şeyleri olan çocuk..." Sanki Fil Adam'dan bahsediyormuş gibi elleriyle yüzünde hareketler yaptı.

"Evet," dedim yere bakarak.

"Ah," dedi ve elindeki şamdanlara baktı. Böyle bir çocuğun annesinin suratına karşı şamdan sallama fikri o kadar da ilginç değildi sanırım. Hafifçe omuzlarını silkti, mutfağa döner gibi yaptı. Birden oğlunun bir zorba tarafından dövülmesinden potansiyel olarak daha büyük bir sorunla karşı karşıya kalmıştı: oğlunun Eli Boyle tarafından dövülmesi. "Babanla... babanla kendini koruma konusunda konuşmalısın, Clark," dedi. "Ve kavgalara karışmamalısın."

Kanlı yüzüme bakan Ben başını iki yana salladı. "Bence de."

6 | Muhammed Ali gelmedi

Muhammed Ali, ertesi gün otobüs durağına gelmedi. Sanırım annesi okula arabayla götürmeye başlamıştı onu. Nasıl geldiyse gelmiş, ben okula vardığımda sınıfta sırasında oturuyor ve her zamanki maden çalışmalarında bulunuyordu. 'Muhammed Ali' lakabı Ben'in fikriydi ve tutmadığına memnun olduğumu söylemeliyim. Doğrusunu isterseniz o gün Eli'yi mahvettiğimi söylediklerini duyduğumda şok olmuştum. Dayak yediğimi görenler bile Pete Decker'ın yalanına inanmıştı; bir anda propagandanın gücünü anlamıştım. Otobüs durağında çocuklar sırtımı sıvazlamış ve harika bir kavga olduğunu duyduklarını söylemişlerdi.

"Şanslıydı ki kaçtı," dedi Pete'in haydutlarından biri. "Clark neredeyse dümdüz edecekti onu."

"Neredeyse mi?" diye sordu Pete. "Adamım mahvetti."

Teneffüste Dana Brett süet botları ve mini eteğiyle yanıma geldi ve açıkça benim bir zorba olduğumu söyledi. Ne diyeceğimi bilemedim: zorba olduğumu mu (ki değildim) yoksa Eli gibi bir gerzeğin beni gerçekten dövdüğünü mü kabul etmeliydim? Öğle yemeğinde Eli'nin her zaman yaptığı gibi oyun alanının kenarlarında, tel örgü boyunca dolaşmasını izledim. Özür dilemek istedim. Gerçekten istedim. Ama gerçekte dayak yemiş olan benken nasıl özür dilerdim ki?

O akşamüstü de Eli otobüste yoktu. Pencereden dışarıyı izleyerek oturdum. Güneş yüksekte ve parlaktı, sanki gökyüzünün mavisini yıkıyordu.

"Çekiç Clark," dedi Pete Decker. "Kötü adam Clark Mason."

Ertesi sabah Eli durağımıza gelmedi. Pete ve çetesi olan biteni bilmesine rağmen rakibime büyük bir zarar verdiğimin kanıtı olarak gördüler bunu. Eli'nin şoförün arkasındaki boş koltuğunu geçtim ve arkalarda bir yere oturdum. Woodbridge otobüse binince benim koltuğumun yanında durdu, altdudağını sarkıttı ve sanki son model bir zorbaya bakıyormuş gibi yavaş yavaş, onaylayarak başını salladı.

"O şişko, yağlı saçlı ibnenin götüne koduğunu duydum," dedi. "Herhalde başka bir okula geçti."

"Amına koduğumun gerzek ibnesi," diye homurdandı Pete.

"Evet," dedi Woodbridge. "Amına koduğumun ibnesi."

Okulda Eli'yle göz göze gelebilmek için fırsat kolluyordum. İkimizin de bu olayda kurban olduğumuzu, ikimizin de burunlarımız kanayarak çıktığını ve bir sorun olmadığını gösterecek bir omuz hareketi. Ama Eli geri kalanımızın altında yerini bulmuş, başı öne eğik, ayakkabılarına bakarak etrafta seğirtiyordu.

Annesi okula getirip götürürken Eli'yi görmeye çalıştım ama anlaşılan sabahları erken çıkıyor ve akşamları da eve geç gidiyordu. Bahar göz açıp kapayıncaya kadar geçti, zaman bile denemeyecek kadar kısa, düşmeyen gölgeler gibi. Beklediğimden daha hızlı geçtiğini hatırladığım ilk mevsimdi. Zamanın aslında belirli bir yöne; sadece gün, hafta ve okul yıllarının biriktiği bir şeye değil de kendi ağırlığı olan bir noktaya doğru ilerlediğini ilk o zaman anladım. Çocukken yürüyen merdivenlerin bodrumda toplanmadığını anlamak gibiydi biraz. O bahar kendimi ortaokul ve lisenin ötesinde, benden önceki ve sonraki çocukları ise sadece yol arkadaşlarım olarak görmüştüm. Her ölümlülük belirtisi gibi bu da güçlü ve korkutucuydu. Bu aydınlanma mevsiminde Eli'den sessiz bir özür dileme fırsatı bulduğumu söylemek isterdim ama dürüst olmak gerekirse günler atletizm sınavıyla, yakalamaca oynamakla, sınıfımızın iki memesinden biri olan Mar-

cia Donnely'nin sol memesine (ikincisi Marcia Donnely'nin sağ memesiydi) yanlışlıkla sürtünmekle geçiyordu. Ve sonra nihayet, okulun son haftası geldi çattı ve okul kitaplarımızı kaplayan kahverengi kese kağıtlarını söktük, kafeteryadaki bıçaklarla sıralarımızın altındaki sakızları kazıdık ve hayatın yeniden başladığı farkındalığıyla beşinci sınıfın son günlerine hazırlandık.

Her yaz mahallemizdeki yaşlı adamdan gazete dağıtma işini devir alırdım. O sene kardeşim Ben'in bana yardım etmesine izin verdim. Okulun son haftasına girmiştik. Sabah dört buçukta kalkıyor, bisikletle Ben'e gazete alan evleri gösteriyor ve gazeteyi paslı metal borulara ya da şık görünümlü yeni plastik kutulara bırakıyordum. Empire Yolu'nda evimize geri döndüğümüzde saat neredeyse altı oluyordu. Arka bahçelerin içinden bisikletle geçtikten sonra Nehir Manzaralı Prefabrik Parkı'na çıkıyorduk. Bu isimde tek doğru olan kelime *Prefabrik* idi çünkü *nehir manzarası* yoktu ve buraya kesinlikle *park* denemezdi. Sakalı erken çıkmış iri yarı oyun kurucu Kenny Dale'in prefabriğinin önünden geçtim. Kiraz rengi GTO'su garaj yolunda anne babasının Mercury'sinin arkasında duruyordu. Bisikletimin pedalları üzerinde ayağa kalktım ve o küçük prefabrikte ponpon kızlara yaptığı şeyleri hayal etmeye çalışarak penceresinden içeri baktım.

Sonra gözümün ucuyla Eli'nin caddedeki en son prefabrikten çıktığını ve sıra evler boyunca yürüdüğünü gördüm. Bir daire çizdim ve bir blok öteden her zamanki gibi ayaklarını sürüyerek yürüyüşünü izledim. Bacak ortezlerinin şakırtısı mahalledeki kuşlarla yarışan tek sesti.

Eve geldiğimde annem kız kardeşlerime krep yapmıştı. Annemin mutfaktaki tezgahın önünde, üzerinde vücudunda kabarık bir elbise gibi duran babamın büyük gri kazaklarından biri, ayaklarında tüylü terlikler, Avon ürün kataloğu gibi kokarak, du-

manı tepede topladığı uzun saçları üzerinde kıvrılan sigarasından içerek durması hâlâ gözümün önünde. "Clark? Kızlara krep yapıyorum."

"Zamanım yok."

Koşarak yanından geçtim, okul çantamı ve *Nerf* futbol topumu aldım. Mutfağa daldım ve tezgahtan kahverengi kese kağıdındaki öğle yemeğimi kaptım.

"Ne demek zamanım yok? Kahvaltı için zaman yaratılır."

"Bugün yok. Okula bisikletle gideceğim"

En sonunda arkasını döndü. Garip. O zamanlar önemsemediğim küçük şeyler şimdi basit mükemmellikleriyle bana eziyet ediyorlar: bir tabak krep, omzumdaki bir el, derin bir endişe yansıtan gözler. Kendi evinizden, hayatınızdan, çocukluğunuzdan kaçmak için can attığınız zamanlarda bir daha asla hiç kimsenin sizinle böyle ilgilenmeyeceği gerçeği hakkında bir fikriniz olmaz.

"Bisikletle gidemezsin, Clark. Beş kilometre."

"Beş kilometre gidebilirim."

Babam tişörtsüz, sadece pijamasının altıyla, farkında olmadan aramızda oynadığımız koordinasyon testine çalışarak, alnını ovuşturup göbeğine vurarak içeri geldi. Annemi başının üstünden öptü. Annem babama bir tabak krep uzattı.

"Aç karnına okula bisikletle gitmiyorsun."

"Orada yerim."

Kapıya doğru gitmeye başladım. Ellerini kalçasına koydu. "Ama okulun başlamasına daha bir buçuk saat var."

"Gitmem lazım," dedim ve kapıdan koşarak çıktım. Gazete çantasını verandaya fırlattım ve *Schwinn Scrambler*'ımın muz selesine oturdum. Belki yolda özür dileyebilirdim. Ama Eli Empire'da değildi. Gözlerimi dört açarak daha işlek olan Trent'e saptım. Sonunda Eli'nin yaklaşık yüz metre önümde Trent'in di-

ğer tarafındaki raylar boyunca yürüdüğünü gördüm. Okulda yaptığı gibi ayaklarını sürüyerek gidiyordu. Genelde eğri sol bacağının üzerine basmayı tercih ediyordu. Ama sağ ayağı içe baktığından, yürüyüşü bacak ortezleriyle daha da abartılı görünen bir çeşit çift topallama gibiydi. Yürüyüşündeki bir şey bana hep tanıdık gelmişti ve onu Trent boyunca gizlice takip ederken ne olduğunu anladım: izlediğim siyah-beyaz bir filmde prangaya vurulmuş, elleri kelepçelenmiş bir ganster, diğer mahkumlar ıslık çalıp yuhalarken idam cezasına topallayarak gidiyor... Bacak ortezleri, hoplayıp zıplaması, yere bakarak yürüme biçimiyle Eli'nin anımsattığı buydu, yaradanına giden bir mahkum.

Saatime baktım. Sabahın altı buçuğuydu. Dayak yemesini önlemek için annesinin Eli'yi her gün okula götürüp getirdiğini düşünmüştüm. Oysa o, Pete Decker ve Matt Woodbridge'den kaçmak için iki saat erken çıkıp yürüyormuş. Ama hayır, bu tam olarak doğru değil. Okula, o iki zorbadan kaçmak için yürümüyordu. Kavga ettiğimiz günden sonra yürümeye başlamıştı. Benim kavgacılığım bardağı taşıran son damla olmuştu.

Yolun kenarında o kadar yavaş sürüyordum ki dengede zor duruyor, düşmemek için ön tekerleğimle zigzag çiziyordum. İki dakikada bir Kaiser fabrikasından erimiş alüminyum yüklü bir kamyon ya da bir traktör römorku yanımdan hızla geçiyordu. Düşecek gibi oluyor ama tren raylarındaki Eli'yi yirmi metre öteden, çalı ve otların arasından izleyerek dengede kalıyordum. Bir kere bile başını kaldırıp bakmamıştı. Okula yediyi çeyrek geçe, zilin çalmasından tam bir saat önce ulaştı. Bisikletimi kilitledim ve güvenli sayılabilecek bir uzaklıktan Eli'yi izledim. Okulun bu kadar erken açıldığını bile bilmiyordum. Sigara içen ve tuvaletlere tuvalet kağıdı ruloları taşıyan hademelerin yanından geçti. Müdür Joe Boner'in masasına yaslanarak sekreteriyle tartıştığı odanın önünden ilerlerken Eli'yi izledim. Sonra Vietnam Savaşı'nda ölen eski öğrencilerin resimleri ve Woodbridge'in kardeşine verilen ödülün bulunduğu vitrini de geride bıraktı. Sonunda spor salonuna girdi.

Şok olmuştum. O kadar yer arasından, okuldan önceki bir saati öldürmek niyetine Eli'nin onun için gerçek bir işkence odası olan spor salonunu seçeceğini asla tahmin edemezdim.

Ona yetiştim ve spor salonuna baktım ama gitmişti. Spor salonunun diğer ucunda erkeklerin soyunma odası vardı ama ben daha kapıya gelmeden Eli'nin oraya gitmiş olmasına imkan yoktu. Öylece ortadan kaybolmuştu. Bir an acaba hepsini kendim mi uydurdum diye düşündüm. Düşünün. Eli okula üç kilometre yürüyor. Üç kilometre geri yürüyor, o eğri büğrü bacaklarıyla hem de. Otobüs durağından, Empire zorbalarından nasıl korktuğunu düşünün. O kadar yer arasından spor salonuna gittiğini düşünün.

Sonra, tribünlerin arasında yağlı saçları, tulumu ve flanel gömleği gözüme çarptı. Tahta tribünlerin arkasına sessizce yaklaştım. Koltuklar yerlerinden çıkarıldığı için sadece öndeki iki sıraya çıkılabiliyordu. Ama birinin aşağıya kayması için bu yeterliydi. Eli de işte burada, tribünlerin altındaki yerde; sakız, şeker kağıtları ve ezik patlamış mısır kalıntıları arasında oturuyordu. Tribünlerin koltukları arasından içeriye ince bir ışık sızıyordu. Defteri açıktı; bir şeyler yazıyor ya da çiziyordu, muhtemelen hep çizdiği tank ve uçak resimleriydi bunlar.

Arkası bana dönüktü. Birinin kendisini izlediğinin fakındaysa bile hiç belli etmiyordu. Dizlerini karnına çekmiş, sanki dünyadan kaybolabilirmiş gibi iyice kendi üzerine kapanmış bir şekilde oturuyordu. Bir şeyler söylemek için ağzımı açtım -*üzgünüm*- ama hiçbir şey çıkmadı. Spor salonundan çıktım ve koridora döndüm. Ofise bir daha göz attım ama müdür gitmişti; sekreter de sanki gözünün önündekini görmüyormuş ve tamamen farklı bir şey düşünüyormuş gibi başı yana eğik, ağzı açık kapıdan dışarı bakıyordu.

Görüş menzilindeki hareketim sekreteri hayal dünyasından bir anda çıkardı. Gözlerini ovuşturdu. "Ne yapıyorsun burada?" diye sordu.

"Burada okuyorum," dedim.

Masasında birkaç bir şey düzeltti ve yutkundu. "Biliyorum. Yani... daha çok erken."

Bir şey söylemek için ağzımı açtım ama müdürün kapısı açıldı ve Bay Bender'in kafası belirdi. "Bak, Peg, özür dilerim. Böyle düşünmene neden olduysam... Eğer bunun iki kişi arasındaki..."

Sekreter öksürdü ve başıyla beni gösterdi. Kapının aralığında varlığımdan bihaber duran Bay Bender onun bakışlarını takip ederek beni gördü.

"Ah, merhaba, Mason. Ne yapıyorsun burada?"

"Burada okuyorum," diye cevap verdim yine.

"Doğru ya," dedi.

Sanki bir problem çözüyormuş gibi kaşları kalkmış halde dışarı çıktı. "Tamam o zaman, peki. Bayan Frederick ile konuşuyorduk sadece. Ve... eğer sizin böyle düşünmenize neden olduysam, Bayan Frederick..." Önce bana, sonra ona, sonra tekrar bana baktı, "size bahsettiğim diğer otobüs şoförünün beni tasvip edeceğine... yani, sizin otobüsü süren... yani, tabii ki, o otobüs şoförüyle çok zaman geçirdim. Sizin de... sizin de kendi otobüs şoförünüzle yaptığınız gibi. Bir kereliğine başka birinin otobüsüne binmek..."

Kullandığı kelimeler yüzünden kafası karışmış gibi görünüyordu. Geri döndü ve odasına girdi. Bayan Frederick kapısına doğru baktı, ben de sıvıştım.

O gün sıralarımızı temizledik ve diğer beşinci sınıf şubesiyle büyük bir halat çekme oyunu oynamak için dışarıya çıktık. Ender rastlanan türden bir iyilik anında, Bayan Chalmers-Wright-McKinley Eli'nin oyundan muaf kalmasına izin vermişti ama hangi takımın kazandığı konusunda hakemlik yapmaya zorlanınca şartlı tahliyesi kısa sürdü. Halatın ortasına bir kurdele bağlandı. Çimene aralarında yaklaşık on beş adım olan iki çizgi çizildi. Biz kurdeleyi bize en yakın olan çizgiye, Bay Gibbons'ın sınıfı da

kendisine en yakın olan çizgiye doğru çekmek zorundaydı. Ortada Eli duruyor, yere bakıyordu.

"Başla!" dedi Bay Gibbons. Erkekler ve kızlar, var gücümüzle çektik. Halat iyice gerildi ve onların tarafına doğru gitmeye başladı. Bağrışmalar ve halattaki o gerginlik Eli'yi değiştirdi. Sağına sıçradı ve Bay Gibbons'ın sınıfının kazanıyor olduğunu belirtmek için sağ kolunu kaldırdı. Fletcher ve ben öndeydik, hızla bizden tarafa asıldık ve Eli sol elini kaldırarak bize doğru bir adım attı. Sonra kurdele yine yer değiştirdi ve hazırlıksız yakalanan Eli dengesini kaybetti, ama sonra yeniden kazandı ve bizden uzaklaşmaya başladı. O kurdeleye bakarken, gözleri hatırladığım kadarıyla ilk defa bir şeye odaklanıyordu. Körelmiş bir gülüş olduğunu anladığım garip sesler çıkarıyordu. Benim tarafımın güç kaybetmesini önlemek için Eli'yi kapatmam gerekiyordu. Kurdele ortada durdu. Başımı kaldırıp baktığımda Eli'nin eşit olduğumuzu belirtmek için kollarını uzattığını gördüm. Arkamda bir şeyin gevşediğini hissettim, sonra Fletcher dengesini kaybetti ve bacaklarıma çarparak beni yere düşürdü. Halat hemen diğer tarafa doğru çekildi ve yattığım yerden, çimenin üstünde sürüklenirken Eli'nin sağ kolu dimdik havada, gözlüğü burnunun dibine düşmüş bir şekilde çabucak yan tarafa geçtiğini gördüm. Bu yarışın gidişatını bildirmeye o kadar hevesliydi ki. Kurdele onların çizgisini aştı ve Eli maçın bittiğini belirtmek için iki elini de havaya kaldırdı. Sonra dizlerini büktü ve iki eliyle Bay Gibbons'ın sınıfını gösterdi. Kazanmışlardı. Orada nefes nefese, elleri sağı göstererek, yüzünde belli belirsiz bir gülümsemeyle uzun bir süre kaldı. Sonra toparlandı, gözlüklerini burnuna itti. 'Az önce ne yaptığımı gördünüz mü?' diye sorar gibi çekinerek iki yanına baktı.

Herkes halatı bıraktı, öğretmenler düdüklerini çaldılar. Otobüsün bizleri yaz tatili için evlerimize götürmesini beklemek üzere sınıflarımıza götürüldük. Kimse Eli'ye bir şey söylemedi. Yine kendi içine kapandı, o an elinden alınmadan önce sessizce gitti.

7 | Düşünüyordum

Böyle bir raporun amacı üzerinde düşünüyordum. Bir itiraf, bir çeşit yasal evrak (dava notları gibi sarı bloknota karalanmış) olarak tasarlandığı belli. Yine de bu rapor bir anılar rüzgarından, ölümümü kağıda dökmekten daha fazlasını içeriyor. Ne de olsa, hayatı sona ermiş birinden başka kim anılarını yazar ki? Anı yazarı yazıda yaşamaya devam edeceğine inanır, ama aslında hayatı yaşamaktan çok betimliyordur, duyguları sözler için terk ediyordur. Bir çeşit teslim olmadır bu.

İşim bitti artık. Hiçbir güzel dedektif bunu değiştiremez. Benim hikayem gibi hikayelerin tek bir sonu vardır. O uzun ve unutulmaz 1975 yazını, Eli'nin hayatımı kurtardığını ve yirmi beş sene sonra cinayet işlemek için nasıl planlar kurduğumu anlatmaya devam etmeden önce, bu sonu -sadece benim hikayemin değil, tüm hikayelerin sonunu- söyleyeyim:

Tek başıma öldüm.

Belki de yasal evrak kalıplarının dışına çıkmamalıydım, *binaenaleyh* ve *buna müteakip* gibi kelimelerle kendimi sınırlandırmalıydım. Ancak böyle bir evrak ne suçlarımın ne de pişmanlığımın derinliğini ifade edebilirdi. Washington eyaleti yasalarının katı düzenine uymayan olgular var burada.

Yazı ele alalım mesela. Hangi yasa o yaz güneşin hissini, yakınlığını ve güzelliğini; kararmış kollarımdaki, ense ve omuzlarımın bronzlaşmış tenindeki sıcaklığını kapsar? Hangi avukat bisikletimin tekerlekleri altındaki asfaltın kızgınlığını ve spor ayakkabılarımın yerçekimine karşı gelişini açıklayabilir? Belki de kendi temmuz günlerinizin uzunluğunu, bir bisiklet selesindey-

ken önünüzde uzanan sonsuz ihtimalleri, sokak lambalarının vızıldayıp yandığı bir kenar mahalle boyunca çocukların caka satarak yürümesini, bütün bunların korkusuz duruşunu hatırlıyorsunuzdur. Özlem...

O yaz günler hiç bitmiyor gibiydi. Bir yerlerde bir bilim adamı, zamanın çocukluk ve yaz güçleri tarafından bükülüp esnediğini kanıtlıyordu sanki. Stockholm'deki jüri bu şahsın kaçınılmaz gelişini kolları açık bekliyor; bazı jüri üyeleri sonunda zamanımızın dahisi çocukluk günlerimizin yetişkinlik günlerimizden daha uzun olduğunu, zamanın bizi kandırmaya çalıştıkları gibi bir çizgi değil, ilerledikçe hız ve tehlike kazanan bir eğim olduğunu kanıtladığı için ağlaşıyordu.

Bana gelince, 1975 yılının o uzun haziran ayında erken kalkar; uzun, gür saçlarımı taramaktan çok bastırırdım. Erkek kardeşim ve kız kardeşlerimle son kalan bir kase mısır gevreği için kavga ederdim. Hangi işlenmiş, şekerli mısır gevreğini yersek yiyelim, annem her şeyin sadece *son kasesini* satın alırdı sanki. Televizyonun önüne azimli bir dakiklikle otururduk ama karşımızda gördüğümüz saçmalığa gülmezdik bile: *Underdog, Dick Tracy, Go Go Gophers, Mr. Peabody, Klondike Kedi* (Savoir Faire peynirlerimi çaldı!) Çizgi filmlerin amacı eğlence değildir. Televizyonun önüne oturmuş herhangi bir çocuğun yüzüne bakın. Eğlence değildir bu. İştir. Çizgi filmleri, bizlerin mesleklerimizi sevdiğimizden daha fazla sevmez çocuklar; onların mesleği de çizgi film seyretmektir.

Her sabah onda bisikletimin üzerinde olurdum. Everson'ın evine giderdim. Ot içen zavallılar gibi değil de hâlâ çocukmuşuz gibi davranır, karate yapar, sokakta futbol oynar ya da bisiklete binerdik. Bazı sabahlar kurutma makinesinden bozuk para araklardım. Sonra Everson'la beyzbol kartı almaya koşardık. 1975 *Topps* beyzbol kartları hâlâ gözlerimin önüne gelir. O sene kart-

ları biraz daha küçük yapmışlardı, niye hiç bilmiyorum. Takımın adı üstte gölgeli harflerle yazılıydı, oyuncu onun tam altında iki tonlu karton üzerinde çerçeve içindeydi, ismi büyük harflerle yazılıydı. Pozisyonu sağ alt köşede, minik bir beyzbol topu içinde gösteriliyordu. Eğer Yıldız Oyuncu (Dodgers'ın o sene dört yıldız oyuncusu vardı: Messersmith, Garvey, Cey ve Wynn) ise pozisyonu bir yıldız içine yazılıyordu. Bu minik adamları paketinden çıkarıyor ve kasketlerinin altından görülen afro saçlarına, favorilerine ve bıyıklarına şaşkınlıkla bakıyordum. Bu kıvırcık saçlı, favorili ve bıyıklı adamlara sunulan dünya ve maruz kaldıkları memelerin engin sayısı ve çeşitliliği karşında hayrete düşüyordum. Kartları ters çevirip istatistikleri sanki bir sır -insan genomunun haritası, evrenin anahtarı- içeriyorlarmış gibi okurdum. Bugün bile aklım, o kartların arkasındaki altı puntoyla yazılanların tortularıyla dolu. Banka hesabımın numarasını ya da kız kardeşlerimin doğum günlerini hatırlayamıyorum ama Richie Zisk'in Pirates'ta kaç sayı yaptığını, Pat Dobson'ın Yankees'e on dokuz oyun kazandırdığını ve Ralph Garr'ın atışlarını hatırlıyorum. Her paketi bir çeyreklik eden bu kartlar için dişimden tırnağımdan artırır, hırsızlık yapardım. Okul yılı boyunca sattığı uyuşturucu sayesinde binlerce doları olan ama kalın bir desteden teklik sıyırarak tam olarak benimle aynı sayıda paket alan Everson'a aldırmazdım.

O yazın ilk yarısında duygusuz Everson ottan hiç bahsetmedi ve en azından ben yanındayken, ot içmedi. Benim gibi o da sadece çocuktu; her ne kadar saçları benden daha uzun, kelime hazinesi daha dar olsa da. O sekizinci, ben altıncı sınıfa gitmeme rağmen, bu fark o yaz yakalamaç, frizbi, bisiklet yarışları, beyzbol kartları, çikolatalı turtalar, karahindiba çorbaları, dondurma satıcıları, ıslak tabaklarda mısır koçanları... Kısacası, hayatın sisi içinde kayboldu. Düzenli, anlamlı ve basit olan gerçek bir hayat.

Ve sonra Pete Decker ıslahevinden çıktı.

Huzuru bozulana kadar mahallemizin huzurlu olduğunun farkında değildim sanırım. Yazın ilk bir buçuk ayı boyunca, yolun dört blok ötesindeki Matt Woodbridge mıntıkasından uzak durup kendi bölgemizde kaldığımız sürece güvendeydik, dayak yemekten korkmayarak güneş tamamen batana kadar dışarıda kalabiliyorduk. Ama sonra bir gün Pete kodesten çıktı ve hepsi sona erdi.

Tam altı haftadır yoktu. Araba teyplerini çalmaktan yediği ceza okul yılını bitirebilmesi için yaza ertelenmişti. Garajında koca bir yığın teyp bulunmuştu. Islahevinde altı haftanın Pete'i yumuşatması beklenemezdi. Sonunda onu, temmuzun sonunda bir cuma günü, parmaklarının arasında bir sigara ile yolda yürürken, daha doğrusu hiçbir yere gitmiyormuş da sanki uzun bir koridorda volta atıyormuş gibi gezinirken gördüğümde fark etmiştim bunu.

Tam da o hafta sonu yaz sona erdi. Hava hâlâ sıcak, okul kapalıydı ama o günden sonra etrafımızdaki dünya aynı olmadı. Bisikletler çalınıyor ve parçaları başka bisikletler üzerinde görülüyor, camlardan içeri taşlar atılıyor, çöpler bidonlarından dışarı sokaklara yayılıyor, posta kutuları direklerinden sökülüyordu. O hafta sonu Everson ve ben oyun *oynamayı* bıraktık ve *takılmaya* başladık. Bekledik. Pete'in her an evinden çıkıp her şeyin başına geçebileceğini biliyorduk. Kardeşlerim gibi küçük çocuklar oyunlarına devam ettiler tabii ki, çünkü tek yapabildikleri şey oydu ('takılma' kabiliyetleri daha oluşmamıştı.) Ama bir gözleri yolda, evlerine yakın oynarlar, sokaklarından ileriye gitmeye cesaret edemeyerek bisikletlerini garaj yollarında ya da evlerinin önündeki dar alanda küçük daireler halinde sürerlerdi.

Yine de o ilk günler Pete kendi halindeydi, ağzının sol kenarında sigara, sol gözü çıkan dumandan kısılmış, yoldaki tek insan kendisiymiş gibi Empire boyunca yürürdü. Sanki mahalle-

nin ölçüsünü alıyormuş, düzeltilmesi gereken değişmiş bir şey ya da benzetilmesi gereken biri var mı anlamak istermiş gibi görünüyordu.

Durumun değiştiğine kendimizi inandırdık ve ertesi hafta yavaş yavaş bisikletlerimiz ve beyzbol kartlarımızla dışarı çıkmaya cesaret edebildik. Ama bahçelerimize yakın durduk. Sonra bir akşamüstü, ön bahçede beyzbol kartlarımı ayırma işiyle meşgulken birden Pete, yan evin çitlerine yaslanır halde yanımda beliriverdi. Sanki kaçırılmış gibi görünen Everson da onunla beraberdi.

"Hey," dedi Pete, olağanüstü cızırtılı sesiyle. "Bunlar ne lan?"

"Beyzbol kartları."

Pete elini uzattı ve başını geriye attı. Everson'a baktım, omuzlarını silkti. Ayağa kalktım ve elimdeki kartı ona götürdüm. Cleveland Indians'da oynayan George Hendrick adında bir dış saha oyuncusuydu. Pete kartı eline aldı, arkasını çevirdi ve yüzünü ekşi bir şey yemiş gibi buruşturdu. "N'apıyosun bunla?"

Omuzlarımı silktim. "Biriktiriyorsun."

"Niye?"

Yine omuzlarımı silktim. "Zevkine."

Karta baktı. "Ne yani fotoğraflara bakıp otuzbir mi çekiyosun? İbne misin sen, Clark? Yani, Clark biraz ibne ismi gibi değil mi?"

"Hayır." Bana ne oldu bilmiyorum ama ona açıklayabileceğime inandım.

"Bak, her takımdan her adamı biriktirmeye çalışıyorsun, sonra arkadaki istatistiklerden hangi adamın daha iyi olduğunu görüyorsun. Birbirleriyle karşılaştırabiliyorsun ve her şey anlaşılıyor. Sayıların birbirleriyle nasıl ilişkili olduğunu anlaman lazım. Beyzbol ancak böyle anlaşılabilir."

Everson gözlerini kapadı. Pete kartı çevirdi.

"Bak," dedim, "George Hendrick on dokuz sayı yapmış. Reggie Jackson ise yirmi dokuz, daha da fazla *RBI* yapmış. Yani daha iyi. Aslında en iyisi." Sesim gücünü kaybetmişti. "Anladın mı?"

Pete George Hendrick'in kartına bir süre baktı, sonra bana geri fırlattı. "Gidip biraz eğleneceğiz. Geliyor musun?"

Everson'a baktım. "Ödlek değilsin, değil mi Clark?"

"Hayır," dedim. "Hayır, hazırım, gidelim." Beyzbol kartlarını verandada bıraktım. Bisikletlerimizle küçük tepeleri aştık. Çimenlerle kaplı tren raylarına gelince bisikletlerimizi elimize aldık ve sonunda Pete'in birisinden çaldığı altı paket ılık birayı zulaladığı nehir kenarına ulaştık. Üçümüz biraları elden ele çevirerek içtik. Everson cigaralık çıkardı. Bir içtik, bir cigaralık tüttürdük. Pete, çaldığı biralar ve Everson vermiş olmasına rağmen bizden ödeme beklediği cigaralık için üstümüzdeki bütün parayı topladı. İlk biram ve ilk marihuana içişimdi bu. Boğaz ağrısı ve bulantı dışında bir şey hissettiysem de hatırlamıyorum. Sonraları alkol ve uyuşturucunun etkisi altında olan insanların gevşediğini ya da agresifleştiğini gördüm ama o gün hiçbirimizin gülümsediğini ya da güldüğünü hatırlamıyorum. Sanırım bunun nedeni Pete'in biranın ve otun çoğunu içmiş olmasıydı.

Ertesi gün Pete, Altın Eldiven günlerinden kalma eldivenleriyle bir çeşit boks turnuvası düzenledi. Birkaç küçük çocuğu hafifsıklet olarak katılmaları için kandırdı. Çocuklar birbirlerini kanatarak ve ağlatarak eve gönderdiler. Sırada Pete'in ortasıklet dediği ben ve Everson vardık. Çılgınca yumruk savurduk, kulaklarımız kıpkırmızı hale gelene değin her seferinde birbirimizin kulağına indirdik. O zaman Pete bilerek yüzlerimize vurmadığımızı anladı. Kavgayı durdurdu ve ödlek olduğumuzu, eğer kavga etmezsek ağırsıklet klasmanına atlayacağımızı ve "ödlek götlerimizin" tarafından pataklanacağını söyledi. Böylece, eldivenleri-

miz önümüzde, yavaş yavaş birbirimizin burnuna, çenesine ya da alnına vurmaya başladık. Sonra ben Everson'ın çenesine bir darbe indirdim, Everson sinirlendi ve burnuma bir tane patlattı. Gerisi sulu gözler, ağzımda kan ve sallanan yumruklardan ibaretti. En sonunda Everson'ı yerde gördüğümü ve Pete'in beni çekip bağırarak yendiğimi söylediğini hatırlıyorum.

O gece Pete ile bisiklet çalmak için mahallenin diğer ucuna gittik. Bisikletlerle tepeleri aştık ve sonra onları Pete'in garajına koyduk. O gece Pete sabaha kadar uyumadı ve tanınmamaları için bisikletleri parçalayıp diğer bisikletlerin parçalarıyla tekrar birleştirdi. Gerçi çocuklar çalınan bisikletlerini Pete'in sürdüğünü görseler de bir şey söylemezlerdi.

Sabah Pete, Everson ve bana birer çalıntı bisiklet verdi. Birbirimizden birkaç metre uzakta karşılıklı oturttu bizi. Ellerimize bacağını kırdığı günlerden kalma birer koltuk değneği tutuşturdu.

"Şimdi birbirinize doğru sürün," dedi.

"Ne?"

"İşte, eskiden şu adamların yaptığı gibi." Pete kelimeyi bulmak için çabalıyordu. "Ne onun adı? Hani at üstünde herifler var, ellerinde uzun mızraklar?"

"Cirit mi?" diye sordu Everson ve sorar sormaz da pişman oldu.

İki sefer koltuk değneklerini önümüzde tutarak birbirimize değmeden geçtik. Ama Pete sabırsızlanıyordu. Üçüncü sefer Everson koltuk değneğinin kauçuk tamponuyla beni omzumdan vurdu. Vurmasıyla yana savruldum. Ön tekerleğim onun arka tekerleğine çarptı ve ikimiz de diz ve dirseklerimizin üzerine düştük. Anında derilerimiz soyulmuş, bisikletlerimiz tekerlek teli ve vites yığınına dönmüştü.

"Hasiktir," dedi Pete saygılı bir şekilde. Ertesi gün marketten sigara ve ay çekirdeği çaldık, müstehcen dergilere baktık. Yaz mevsimi durmaksızın devam etmeye yazgılı, sürekli aşağı doğru kıvrılan bir sarmal gibiydi. Pete'in bir komşudan yürüttüğü şişelerce tatlı kırmızı şaraptan içiyor, *speed* dediği hapları alıyorduk. Ancak yine tek hatırladığım midemin hafif bulandığı ve gergin olduğum. Bir garaja girip benzin çaldık. Başımız dönüp kusana kadar benzini kokladık. Benzinin geri kalanını yangın çıkarmak ve Pete'in çaldığı şeyleri -cüzdanlar, kıyafetler, oyuncaklar- yakmak için kullandık. Bütün bunları herhangi bir eğlence ya da amaç fikri olmadan, sadece Pete Decker'ın can sıkıntısını yenmek için yapıyorduk. Ama bu da yeterliydi zaten. Pete'in can sıkıntısından, hırsızlık yaparken ya da sarhoşken yakalanmaktan daha çok korkuyorduk.

"Sıkıldım," dedi Pete bir gün. Çocuk hapishanesinden çıkalı yaklaşık iki hafta olmuştu. "Hadi bir şey yapalım." Engebeli küçük vadide, sık otların arasında Everson'ın cigaralarından birini içerek oturuyorduk. Everson ve ben birbirimize endişeyle baktık ama Pete ayağa kalktı ve uzaklaştı. Rahatlayarak bir oh çektik.

Ertesi sabah uyandığımda evde bir şeylerin farklı olduğunu hissettim. Evin içinde başımı kaşıyarak, tam olarak ne olduğunu anlamaya çalışarak dolandım. Ne annemler ne de kardeşlerim bir şey fark etmişe benzemiyorlardı. Herkes kendi halindeydi: babam tulumunu giyiyor, alüminyum yemek tasını doldurup ve çimento fabrikasındaki işine gitmek için hazırlanıyordu; annem çamaşırları katlıyor; kardeşlerim televizyonun önünde mısır gevreklerini yiyiyorlardı. Babam cüzdanını bulamadı ve evin içinde telaşla bir süre dolandı ama sonunda onu bulamadan, annemi öpüp -sanki hâlâ küçük bir çocukmuşum gibi- saçlarımı karıştırdıktan sonra işe gitmek için çıktı. Sonra dank etti. Odama geri koştum. Odamda bir şey değişikti. Şifoniyerimin üstü boştu. *Beyzbol kartlarımı koyduğum şifoniyerimin üstü.* Dört yüz

tane beyzbol kartının oraya düşmeyeceğini bildiğim halde şifoniyerin arkasına baktım. Çekmeceleri ve yatağımın altını aradım. Ben'e kartlarımı alıp almadığını sordum. Altdudağında süt lekesi ile Count Chocula mısır gevreğinden başını kaldırdı, hayır dercesine iki yana salladı ve televizyona döndü.

Pete. Pete Decker evime girmiş, babamın cüzdanını çalmış ve benim beyzbol kartlarımı yürütmüştü. Bizi öldürebilirdi ya da küçük kız kardeşlerimden birini kaçırabilirdi ya da... Neler yapabileceğini tahmin etmeme imkan yoktu. Yapabileceğim bir şey de yoktu. Dışarı çıktım ve dişlerimi gıcırdatarak verandaya bir beyzbol topu fırlattım.

"Merhaba, dingil."

Arkamı döndüm ve yanında koyun gibi duran Everson'la Pete'in yolda dikildiklerini gördüm. İkisi de kalın kışlık mont ve şapkalardan oluşan birkaç kat kıyafet giymişti. Davul gibi şişmişlerdi. Hava neredeyse otuz dereceydi ve onlar, sanki Everest'e son saldırıyı gerçekleştirmeye hazırlanıyormuş gibi bir yığın kışlık giysiyle duruyorlardı. Bir an için onlara doğru ilerlerken çalınan beyzbol kartlarımı bile unuttum. "Ne?"

Pete bir tabanca uzattı. "Geliyor musun?"

Dehşete düşmüş gibi görünüyor olmalıydım çünkü Pete güldü, neredeyse kıkırdadı. "Altına edeceksin, ufaklık. Havalı tüfek bu." Kanıtlamak için döndü ve komşumun Alman kurdunu kıçından vurdu. Hayvan ciyaklayarak bahçenin etrafında koşmaya başladı. "Giyin hadi."

"Tabancaları nerden aldın?" diye sordum.

"Buldum," dedi Pete. Dudak ve dişlerin bir araya gelmesiyle oluşabilecek en korkunç gülümsemeyle bana güldü.

Kazaklar, üst üste pantolonlar ve en kalın montumu giyerken annem bana bakmaya geldi. "Ne yapıyorsun, Clark?"

"Hiçbir şey."

"Niye böyle giyiniyorsun?"

Ona bir bakış attım. "Bir şey yapmıyorum, anne."

Beni tanımıyormuş gibi baktı bana. Dışarı çıktım. Pete ve Everson yürümeye başlamışlardı, onlara yetiştim ve hep beraber kışlık kıyafetlerimizin içinde şişman bir silahşorun oğulları gibi cüsseli, aşağı doğru yürüdük. Pete gösterdiği havalı tabancayı bana fırlattı. Everson da ona benzer bir tane, bir kerede bir plastik mermiyi silahın arkasından görebileceğiniz şekilde yavaş bir kavisle atan bir havalı tabanca taşıyordu. Pete'e gelince, onun daha tehlikeli bir silahı vardı; bir çift sıska kolun pompalayabileceği ölçüde pompalandıkça hız kazanan saçmalar atan bir tüfek.

Tepelerin üzerinden geçerek nehre doğru yürürken Pete bizi bekleyen tehlikeyle sarhoş olmuş gibiydi. "Orospu çocukları onları neyin vurduğunu anlamayacaklar." Birkaç adım önümüzden yürüyordu. Sırtına bakarak beyzbol kartlarımı, biz uyurken evimizde dolaşmasını düşünerek elimi havalı tabancanın etrafında gittikçe daha fazla sıkıyordum. Plastik merminin ensesine girdiğini, onu çevirip yüzüne defalarca ateş ettiğimi hayal ediyordum. Sonunda Pete'in çaldığı biraları sakladığı, dörde iki boyutlu odunun yere çakılı olduğu yere geldik. Pete ağaçların içine gitti ve üç tane kaynak maskesiyle geri geldi. Her birimize bir tane verdi, maskeleri taktık ve yeşil camdan siperleri yüzümüze indirdik. Nehre doğru yürüdük. Yiğit fakir beyazlardık biz, alçak masaların şövalyeleri... Televizyon karşısında pinekleyen savaşçılar, beyaz varoş şövalyeleriydik.

Yürürken Everson bana doğru eğildi ve korkuyla fısıldadı, "Woodbridge ile savaşıyoruz. Ve onun birkaç arkadaşıyla." Ama ben Pete'i öldürmekten başka bir şey düşünemiyordum.

"Planımız şu," dedi Pete nehrin yukarısındaki tren raylarına geldiğimizde. "Onları silahlı çatışmayla sıkıştıracağız, siz onları oyalarken ben etraflarından dolaşacağım ve orospu çocukla-

rını pusuya düşüreceğim. Anladınız mı?" Silahında biriken hava basıncıyla gerilene kadar kollarını makas gibi oynatarak tüfeğini pompalamaya başladı. "Anladınız mı lan?"

Başımızı salladık ve yürümeye devam ettik. Onları görmeden önce seslerini duyduk. Bir tepeden aşağıya inerek nehre bakan düzlüğe gelmiştik. Nehrin dirsek yaptığı yerdeki eski bir çakıl ocağının diğer tarafında bir ağaç topluluğunun içindeydiler. Pete kaynak maskesini yüzüne indirdi. Sonra Everson da aynısını yaptı. Alnımdaki bandı sıktım ve siperimi indirdim. Yere yattık. Etraf sessizdi: duyduğum tek ses nehrin şırıltısı ve koyu renkli kaynak maskesinin altında kendi nefes alışımdı.

Pete önde, Everson ve ben arkasında ağaç topluluğuna doğru süründük. Ellerim terliydi ve titriyordu. Ağaç topluluğunun içinde kimseler yoktu.

"Siktir," dedi Pete. Der demez kalçamda arı sokması gibi bir şey hissettim. Etraf havalı tüfeklerin patlama sesleriyle doldu. Onları kuşatma planımızı atlatmışlardı.

"Eğilin!" diye bağırdı Pete. Eğildik ve korunmak için Woodbridge ve ordusunun az önce boşalttığı ağaçların aralarına daldık. Pete'in öne atıldığını, yuvarlandığını ve omzu üzerinden havalı tüfeğiyle ateş ettiğini hatırlıyorum. Ben de ateş edilen yere doğru rasgele nişan alarak nehrin hemen yukarısındaki çalılıklara, daha tiz bir patlama sesiyle ateş ettim.

Pete bir çığlık attı. Everson ve ben korkarak baktık ama vurulmamıştı. Sadece heyecanlıydı, tüfeğini pompalayarak çalılığa doğru ateş ediyordu. "Hadi, orospu çocukları! Hadi Vietkong amcıkları!" İki kat tişört ve kalın montuma rağmen vurulduğum yer acıyordu ve bir şişliğin oluşmaya başladığını hissedebiliyordum.

Everson ve ben vücudumuzu yere bastırdık ve kafalarımızın üzerinden tek atışlık havalı tabancalarımızın izin verdiği ölçüde hızla ateş ettik. Tetiği çekiyor, horozu gevşetiyor, yerine itiyor ve

tekrar ateş ediyorduk. Havalı tabancaları doğrudan onlara atsak daha iyiydi aslında. Birkaç dakika sonra Pete omzuma vurdu, iki parmağını birleştirerek boynu boyunca geçirdi, gözleriyle işaret etti ve koşarak ayrıldı. Anlaşılan karşı saldırımız başlıyordu. Nehir boyunca uzanan çalılıkta kaybolana dek beli bükük halde, yılan gibi kıvrılarak koşmasını izledim. Kimsenin geri ateş etmediğini fark edene kadar ateş etmeye devam ettik. Bir an için her yer sessizleşti.

Everson yanımda yatıyor, sanırım o da benim gibi zorla nefes alıyordu.

"Ateş etmeye devam edecek miyiz?" diye sordum.

Omuzlarını silkti. "Acıyor," dedi ve kollarını sıvayarak ön kolunun iç tarafında morumsu bir yara gösterdi.

"Evet," dedim. Orada nehri dinleyerek karınlarımız üzerinde yattık.

Everson yanımda ceplerini karıştırıyordu. Cigaralık çıkaracak diye düşündüm. Artık üzerinde uyuşturucu olmazsa Pete'in kafası atıyordu. Ama ikiye katladığı George Hendrick beyzbol kartımı çıkardı.

Öylece suratına baktım.

"Pete bana sattı."

"Hepsini mi?" diye sordum. Buruşmuş kartı elinden aldım.

Everson başını salladı. "Bu sabah. Evime geldi ve hepsi için ona yirmi papel vermem gerektiğini söyledi."

"Hepsi böyle miydi?"

"Yanmış, buruşturulmuş ya da böyle katlanmıştı. Üzgünüm. Herif puştun teki."

Nehir boyunca uzanan çalılıktan birkaç patlama sesi duyduk ve gerildik. Sonra uzaktan bir ses "Nerdesiniz be?" diye bağırdı. İkimiz de irkildik. Pete'in sesine benziyordu.

"Onun peşinden mi gitmemiz gerekiyordu?" diye sordum.

"Bilmiyorum," dedi Everson.

Nehrin yakınlarından birkaç patlama sesi daha geldi. "Hadi be, amcıklar!"

Vurulan tarafım sızladı. Omzumun üzerinden geriye, eve doğru koşabilir miyiz diye baktım.

Ama Everson siperini tekrar yüzüne indirdi. Ben de aynısını yaptım. Yutkundum ve ayağa kalktım. Everson ve ben nehre doğru koşmaya başladık. Adımlarımız havalı tüfek sesleri gibi duyuluyordu. Başımı iki yana çevirip Woodbridge ve otobüs durağında beraber durduğu yedinci sınıf fedailerini seçmeye çalışıyordum ama hiçbiri yoktu ortalıkta.

"Hadi be, amcıklar!" diye bağırdı Pete yine. Sesi Everson ve benim yaklaşmakta olduğumuz nehrin kenarındaki küçük vadiden geliyordu. Woodbridge ve adamlarını o vadide Pete'i yere bastırmış bir şekilde hayal etmeye çalıştım. Everson ve benim kamplarına dalıp -hayalimde babamın izlediği siyah-beyaz savaş filmlerindeki kıyamet yuvası gibi bir kamptı bu- Woodbridge'in ordusuna plastik mermi yağdırdığımızı düşündüm. Pete'i vuruyor, güçlü vücuduna defalarca ateş ediyordum. Beyzbol kartlarım ceplerinden düşüyordu.

Vadinin tepesine geldiğimizde ne olduğunu gördük. Pete küçük bir çöküntünün dibinde, vadinin diğer ucundaki Woodbridge ve arkadaşları tarafından sıkıştırılmıştı. Vadinin ağzından kendini yere bastıran Pete'in sırtını, diğer uçta silahlarını şimdi Everson ve bana çevirmiş Woodbridge'in adamlarını görebiliyordum. Mısır patlatma makinesinin ilk mısır patlağı gibi üç hızlı patlama oldu. Solumda Everson "Ah!" diye bağırdı ve düştü. Everson'ın aşağı düşüşünü seyrederken başımın üzerinden fişek gibi bir şey geçti. Yine de koşmaya devam ettim. Kaynak maskesinin altında güçlükle soluyordum. Bir şekilde mermilerin hiçbi-

ri beni vurmadı. Havalı tabancamı sırtına doğrultmuş, dişlerimi sıkarak Pete'e doğru koşmaya devam ettim.

Woodbridge ve adamları bir yaylım ateşi daha açtılar. Mermilerden birinin siperimde sektiğini duydum. Sonunda Pete'in saklandığı çöküntüye daldım. Artık beni vuramazlardı. Maskeyi yüzümden çıkardım ve önümde büzülmüş Pete'e baktım. Bu açıdan ne kadar küçük göründüğüne şaşırdım; belki de ilk defa Pete'in bizler gibi bir çocuktan başka bir şey olmadığını, aynı deri, kemik ve güçsüz kaslardan yapılmış olduğunu fark ettim. Gözlerinde derin bir korku, tüfeği yüzüme doğrultmuş bir şekilde birden arkasına döndüğünde ondan beş adım ötedeydim.

Sanki biri bana bir şişe ya da beyzbol sopasıyla vurmuş gibi hissettim. Başım geriye gitti ve kuma düştüm. Yüzümü kapamak için ellerimi yüzüme götürdüm. Sıcak ve yapışkan bir şey parmaklarıma yapıştı. Bana vurulan o şişenin içinde ne olabileceğini merak ettim. Gözlerimi açmaya çalıştım ama korkunç bir acı duydum ve her şey koyu mora dönüştü. O renk bir anlığına da olsa benim acımdı, böylece acıyı görebiliyordum. Duyabildiğim de bir acıydı bu; gırtlağımdan da, ciğerlerimden de daha derinlerden gelen bir çığlık. Benim sesim gibi duyulmasına şaşırmıştım. Nefesim kesilene kadar çığlık attım.

Pete'in sesini de duyabiliyordum: "Hasiktir!"

İki elimle sol gözümü kapayarak yerde yuvarlanıyordum. Dünya bu mor renkle genişliyor, sonra da bütün acı ve kan, her şey sol göz yuvamda toplanarak küçülüyor gibiydi.

Zar zor sağ gözümü açtım. Bulanık bir şekilde Pete'in koşarak kaçtığını, çukurun kenarını tırmandığını gördüm. Everson da arkasından çekiyordu.

"Bekleyin," dedim yavaşça. Ama gitmişlerdi.

Yan tarafımda sızıntı halinde akan nehir dışında hiçbir ses yoktu. Ağlamaya başladım. Bu daha da fazla mor acıya neden

oldu. Kusasım geldi. Şimdi ellerim kanla kaplıydı. Ellerimi yüzümden çektim, kan yüzümden aşağı aktı, kumda birikti. Belki gözümü yuvasında tutabilirim diye düşünerek ellerimi yüzüme tekrar koydum. İnleyerek ve parmaklarımda hissettiğim sinir gibi şeylerin ne olduğunu anlamaya çalışarak orada birkaç dakika uzandım.

Ayağa kalktım ve kuma geri düştüm. Acı yeni düzeylere geçiyordu. Yeniden kalktım ve yürümeye başladım. Birkaç adım attıktan sonra kuma tekrar oturdum. Dizlerimin üzerine çöktüm ve kustum. Tamamen bitik bir şekilde kuma tekrar düştüm. Yapamıyordum. Acı dışında aklıma gelen ilk düşünce, Woodbridge'in ağabeyi için yaptıkları gibi adıma bir ödül verecekleriydi. Kardeşim Ben'in ben olmadan hayatla Woodbridge'den daha iyi başa çıkacağını umut ettim.

Kuma yeniden uzandım ve annemin verandamıza çıkarak nerede olduğumu merak ettiğini aklıma getirerek ağladım. "Buradayım!" diye bağırdım ve tuzlu gözyaşları parçalanmış gözümün içinde kaynadı. Sonra sadece bağırmaya ve ağlamaya başladım. Kuma tırnaklarımı geçiriyor, panikliyordum. Ne kadar süre bağırdım ve ağladım bilmiyorum ama sonunda göğsümde bir el hissettim. Beni okşuyor ve teskin ediyordu. İlk önce annem olduğunu düşündüm ama sonra Everson'ın geri geldiğini sandım. Tabii ki gelmişti.

"Yok bir şey," dedi.

Sağ gözümü açtım ve Eli Boyle'un siyah çerçeveli gözlüklerine baktım.

"Yok bir şey," dedi Eli yine. "Yardım çağırdım."

Ve elimi tuttu.

Kadın gülümsedi, çünkü tek gözlü bir adamın kahramanlığı da cesurcadır.
– Voltaire, "Tek Gözlü Kapıcı"

III

SUÇLULAR ERKEN KALKMAZ

BELONGS TO
KAKTUSTEAM

1 | Caroline, eve git

"Caroline, eve git." Amiri konuşmasını kesti. Zaten neden bir kaçığın son beş saati *itiraf ederek* harcamasına izin verdiğini ya da nasıl cumartesi sabahı saatin üçünde hâlâ, ikinci bloknotu üzerine eğilmiş, dördüncü kahvesini içerek ve yaptığını yakında bitirecekmiş gibi de görünmeyerek devam ettiğini açıklamaktan çok uzaktı.

"Evine git işte," dedi tekrar telefonun öbür ucundan amiri Chris Spivey. "Kaçığa bir yatak ver. Pazartesi sabahı uyandırırız ve bize kıçını sondalayan uzaylılardan bahseder." Spivey, kendinden daha genç olan ilk amiriydi. İlk önceleri bu durumu sadece rahatsız edici bulmuştu, ama şimdi ona herhangi bir patron gibi geliyordu: işgüzar, katı ve anlaşılan sabah üçte telefon almaktan hiç de hoşlanmayan bir patron. "Caroline, bunun için mesai ücreti almana izin vermeyeceğim."

"Mesai için aramadım," dedi. "Ama ya burada bir şey varsa?"

"İçeri at. Tutukla. Vur. Umurumda değil. Eve git sadece."

İç geçirdi ve pencereden içerideki adama tekrar bir göz attı. Kaçık bloknotu çeviriyor, küçük ve kontrollü bir el yazısıyla sayfanın arkasına yazmaya başlıyordu. "Tamam," dedi telefona.

"Hem senin derdin ne?" diye sordu. "Bu aralar kafan nerede?"

Güzel soru.

Kendini tamamen salmış, zar zor çalışıyordu. İşe gelip masasına oturuyor, en basit raporları yazmak için saatler harcıyor, telefon numaralarını ve isimleri unutuyordu. Evde de durumlar

daha iyi değildi; kanepeye oturuyor ve montunu çıkarmayı unutuyor, mutfak masasına oturuyor ve açık arttırmalarda ihtiyacı olmayan şeyler -güneş şemsiyesi, pikap iğnesi, lazer yazıcı, sahte balık yemi- kovalayarak internette geziniyordu. İki gece önce bir sohbet odasında satranç oynamıştı. Satrançtan nefret ederdi.

Kafan nerede?

Son birkaç aydır sanki bir başkasının hayatını yaşıyormuş gibiydi. Kendi davranışlarına şaşırıyor, kendi hareketlerini izliyor; ne zaman burbon sevmeye başladığını, neden artık hafta sonları duş almadığını, ne zaman satranç oynamaya başladığını merak ediyordu. Kendine yabancılaşma belki de bir depresyon belirtisiydi. Bazen adımlarının izini sürüyor, savrulmaya başladığı anı -annesinin ölümü, erkek arkadaşının evden taşınması, en iyi arkadaşı ve sessizce arzuladığı eski amiri Alan Dupree'nin emekliye ayrılması- bulmak için son beş ayını inceliyordu.

Ama bunların hepsini atlatmıştı. Hayır, her şey daha sonra, Caroline genç bir fahişeyi -Rae-Lynn Pierce adında küçük bir kızı- öldürmek üzere olan bir adamın önüne geçtikten sonra başlamıştı. Bir noktada, on beş yıllık polis memurluğu süresince bu kızın gerçekten *kurtardığı* tek insan olduğunu anlamıştı. Belki tutukladığı suçluların potensiyel kurbanları olanlar, Caroline'ın yaptıkları sayesinde hayatları daha iyi durumda olanlar vardı, ama bunlar soyutlamaydı. Birer gölgeydiler sadece. Parmağıyla gösterip adını söyleyebileceği kişiler değillerdi kesinlikle. Rae-Lynn Pierce gerçekti ama ve Caroline sayesinde hayatta kalmıştı.

İşte bu yüzden; sonunda her şeyin boka sarmaya başladığı, dikkatini kaybettiği ve kendini pes etme hayalleri kurarken bulduğu anı seçmek zorundaysa, bunun üç ay önce Rae-Lynn Pierce'ın ileri hepatitten öldüğünü duyduğu zaman olması gerekirdi. Altı hafta. Caroline'ın Rae-Lynn Pierce'e bahşettiği zaman bu kadardı.

Bu olaydan sonra Caroline odağını kaybetmeye başladı. Bir kariyer krizinden daha fazlasıydı bu. Sanki on beş sene boyunca, sırf kendini yalnızlık içinde ve orta yaşın pençesinde bulmak için yaşamıştı. Onun on beş senelik hayatına karşılık bir bağımlının altı haftalık, hatalarla dolu, bombok hayatı: bunu tam olarak bir çeşit alışveriş olarak düşünmeye başlamıştı. Toplantılarda uyuyakalıyor, masasından etrafa boş boş bakıyor, davaların ilerlemesi için çaba göstermiyordu. Spivey onu gece vardiyasına çekmiş ve depresyonu daha kötü, hayatı daha yalnız ve karanlık bir hale gelmişti.

Ve bu Kaçık... Ne yani, şimdi de psikiyatr rolünde miydi? Günah çıkartılan bir papaz? Kesinlikle polis değil ama... Kaçık ne sormuştu? Daha önce hiç birilerinin ölümüne neden olmuş muydu? Belki de bu yüzden son beş saattir orada oturmasına izin veriyor çünkü ne hissettiğini çok iyi biliyor. İtiraf etmeye can atıyor ama neyi itiraf etmek istediğinden emin değil.

Saat üçü on geçiyor. Ofis boyunca sessizce yürüyor, iki numaralı sorgu odasının kapısının kilidini açıyor ve içeri giriyor.

"Zaman doldu," diyor.

Kaçık başını kaldırıp ona bakıyor ve gülümsüyor. "Bitirdim, Caroline," diyor. Gülümsemesinden ve ismini telaffuz etmesinden olduğu kadar bütün gece beklediği şeyi işitmekten dolayı da yumuşuyor. Adamın sağ gözü, sanki az önce ağlamış gibi kıpkırmızı.

"Bitti mi?" Caroline sessinde bir hayal kırıklığının izini yakalıyor.

Kaçık sağ elinin parmaklarını açıp kapatıyor. "Yani, tam olarak değil, hayır. Ama başlangıç kısmını, planını, yani anahtar kişileri bitirdim. Zor kısmı bitti. Bağlam ve açıklama." Eliyle bloknota vuruyor. "Hepsi burada. Geriye kalan sadece detaylar. Yakınlarda olan şeyler."

Caroline ne diyeceğini tam olarak bilmiyor. Karşısına oturuyor. "Bak, üzgünüm, ama sen çalışırken ben burada bütün hafta sonu boyunca oturamam..." Bloknotun sayfalarını karıştırıyor. "... her ne üzerinde çalışıyorsan. Senin için önemli olduğunu biliyorum, ama şu an işte bile olmamam gerekiyor benim."

Kaçık bir şey söylemeyince konuşmaya devam ediyor. "Amirim seni eve göndermem gerektiğini söyledi. Bana bunun için para bile ödemiyorlar. Evde olmam gerekiyor. Şimdi uyuyor olmalıydım."

Sadece boşluğa bakıyor.

"Anladın mı, bu işler böyle yürümüyor."

"Özür dilerim, Caroline. Hemen bitireceğim. Söz veriyorum. Otuz dakika."

"Hayır," diyor. "Bana sadece *neler olduğunu* anlatacaksın."

"Anlatıyorum," diyor ve bloknota dokunuyor. "*Neler olduğunu* anlatmaya çalışıyorum." Göz bandını çıkarıyor ve sol gözünü ovuşturuyor, ama hareketi o kadar hızlı ki bandın arkasında neyin gizli olduğunu göremiyor. "Burada. İtiraf ediyorum."

"Belki de bir doktora ihtiyacın var."

"Hayır," diyor. "Ben deli değilim. Lütfen. Göreceksin. Sadece burada biraz daha kal. Bu kadar yol aldık. Bak, eğer şimdi eve gidersen, her şeyden vazgeçebilirim. Vazgeçerim, biliyorum. Ve kimse neler olduğunu öğrenemez."

Başını kaşıyor. Kalın dalgalı saçları öne düşüyor, bir an göz bandının lastiğini kapatıyor. Ama sonra elini çekiyor ve saç geriye, hemen hemen eski yerine geri dönüyor. "Lütfen," diyor fısıldayarak. "En azından bir tek bunu doğru dürüst yapmama yardım et. Diğer her şeyi berbat ettim, ama bir tek bunu... Lütfen."

"Yapamam."

"Lütfen."

"Hayır."

"Lütfen."

Caroline odada gözlerini gezdiriyor. "Karşılığında bana bir şey vermelisin."

"Ne gibi?"

"Bilmiyorum. Bir isim."

"Benim ismim mi?"

"Bu bir başlangıç olabilir."

Düşünüyor. "Yapamam. Daha değil. Arkadaşlarıma, aileme ulaşırsın ve bu ortaya çıktığında..." Başını sallıyor.

"O zaman maktulun ismi. Öldür..." Kaçık'ın daha önceki ifadesindeki kararsızlığı düşünüyor. "Bunu yaptığın kişinin adı."

Eliyle ağzını kapatıyor ve sağlam gözünün çevresinde çizgiler oluşuyor.

"Bak," diyor Caroline, "böyle davranarak kuralları tamamen ihlal ettiğini bilmelisin." Bu kadarını itiraf etmekten çekiniyor, ama konuşmaya devam ediyor. "Sana güveniyorum. Ama bunun bir saçmalık olmadığını bilmem lazım."

"Korkuyorum... Elimden kayıverecek. Hazır değilim. Daha değil." Önündeki bloknotlara bakıyor. "Bitirene kadar hazır değilim."

"İsimle ilgili bir şey yapmayacağım. Sen bitirene kadar bekleyeceğim."

"Bir şey yapmayacak mısın?"

"Hayır."

"Sana güvenebilir miyim?"

"Güvenebilirsin," diyor hiç düşünmeden.

Uzanıyor ve elini tutuyor. Eli büyük ve sıcak. Elini sarmasına izin veriyor. Uzun süredir böyle bir şey yaşamamıştı. "Gerçekten mi?" diye soruyor. "Sana güvenebilir miyim?"

"Evet," diyor ve bu doğru.

Elini bırakıyor, sandalyesine geri yaslanıyor. Caroline'a bakıyor. Bir süre sonra Caroline kendi yüzünün kaybolduğunu ve adamın sanki arkasındaki bir şeye bakmaya başladığını hissediyor. "Pete," diyor Kaçık.

"Pete."

"Pete Decker. İsmi Pete Decker. Benim... bu adam..."

"Decker." Bir süre konuşmuyor ama Kaçık artık bir şey söylemiyor. "Tamam. Pete Decker. O kadar da zor olmadı, değil mi?

"Hayır," diyor. "Olmadı."

2 | Gerçekler acıdır

Sadece yalanlarla avunursanız gerçekler acıdır. Caroline hep buna inanmıştı. Her şeyin bir sebebi olduğunu bilir; Bay Doğru'yu bulacağına, insanların değişeceğine ve benzer şeylere inanarak kendini kandırmakla zaman harcamaz. Bu katıksız şüphecilik kendisinden mi yoksa mesleğinden mi kaynaklanıyor merak ediyor. Mesleği olabilir. Polis olmak için gerçekçi olmanız gerekir, yoksa, gördüğünüz bütün bu pislik... Yüreğinizi karartır.

Rae-Lynn Pierce öldükten sonra Caroline olayı birkaç günlüğüne unuttu. Bir anlam bulma umuduyla Rae-Lynn Pierce'in son altı haftasını kafasında yeniden canlandırmaya çalıştı. Belki Rae-Lynn bir çocuğun hayatını kurtarmıştı. Ya da ailesiyle barışmıştı. Altı hafta. Kırkı iki gün: altısı uyuşturucu rehabilitasyonuyla (sonra rehabilitasyonu bırakmıştı) geri kalanı ise sokaklarda kafayı bularak ve uyuşturucu parası için yabancılarla yatarak geçmişti. O altı hafta boyunca iki yaşındaki kızı kendisinden alınmış ve birkaç gün sonra Rae-Lynn sokaklarda fahişelik yapmaktan tutuklanmıştı. Geceyi nezarethanede geçirmiş ve bundan dört gün sonra bir Tayland restoranının arkasındaki sokakta sıcak su borusunun etrafına kıvrılmış bir şekilde ölü halde bulunmuştu.

Hayır, bilmemek daha iyiydi. Yoksa kendinizi sokaklarda, ne zaman öleceklerini merak ederek insanlara boş boş bakarken bulurdunuz. Bu olayla dalga geçmeye, etkisinden sıyrılmaya, o eski şüphecilik kalkanının arkasına sığınmaya çalışmıştı ama sanki eski benliği taşıyamayacağı kadar ağırmış gibi bu kalkanı kaldıracak gücü bulamıyordu.

Belki de bu yüzden bu işe kaptırmaya izin veriyor, çünkü bu adamın davası hâlâ teorik ve temiz. Tamamen varsayımsal bir suç: cinayet fikri, itiraf fikri, pişmanlık ve ceza fikri. Genelde işler bir cesetle başlar ve biter; cesedin katılığı, pis kokusu, pıhtılaşmış kan gölü, cansız bedenin küçüklüğü. Ama ceset olmadan...

D-E-C-K-E-R, P-E-T-E. Yerel ve ulusal suç veritabanlarında arama yapmak için harfleri bilgisayara giriyor. İsmi verdiği anda yalan söyleyebileceği aklına gelmişti ama Pete Decker isminin rasgele olmadığını, bir anlamı olduğunu da görebiliyor şimdi. Ona gerçekten bir şey verdiğini görebiliyor. Tek istediğinin de bu olduğunu şimdi anlıyor; dinlemeye devam etmek, yazmaya devam etmesine izin vermek için bir bahane. Ya da belki de eve gitmemek için... Kaçık ona herhangi bir isim vermiş olabilirdi ve Caroline da bu adamdan etkilenmediğinden, onun itiraf ve güven anlayışı, sağ gözündeki zavallılık ve sol gözündeki gizem tarafından baştan çıkarılmadığından emin olarak oradan ayrılabilirdi. Bir an adamın kendi isminin Pete Decker olup olamayacağını merak ediyor, ama sanmıyor. Kendi adını söylermiş gibi değil de bir süredir kafasında olan, çok sık yüksek sesle söylemediği birinin ismini söyler gibi söylemişti bunu. Büyü ya da ruh çağırma seanslarında söylenen isimler gibi. Öldürdüğünüz birinin ismi gibi sanki.

Bilgisayar ekranında Peter Ralph Decker'ın başarıları önünde sıralanıyor: adi hırsızlık, oto hırsızlığı, adam dövme, her çeşit fiili tecavüz -üçüncü, ikinci ve birinci dereceden, yumruğundan bir çatı ustasının çivi tabancasına kadar her şeyi kullanarak- iki kere sarhoş araba kullanmaktan ceza, iki kere üzerinde uyuşturucu ile yakalanma (biri satmak amacıyla) dört şartlı tahliye ihlali, iki kere emre itaatsizlik ve birkaç uzaklaştırma emri. Ve bunlar sadece yetişkinken yaptıklarıydı. Dokuz tane de çocuk sabıka kaydı var ama onlarla ilgilenmiyor bile. Saydığı kadarıyla, son on dokuz yılın on dördünü bir çeşit ıslah tesisinde geçirmiş.

Pete Decker şu anda da içeride mi diye bakıyor. Değil. Aslına bakılırsa daha yeni en uzun cezasını bitirmiş - satmak amacıyla üzerinde uyuşturucu bulundurmaktan dört yıl. Detayları okuyor. Geri zekalı piç herifin arabasının arka koltuğunda neredeyse yarım kilo kokain çıktığında hapisten çıkalı sadece iki ay olmuş. Uyuşturucuyu evinin önünde "bulduğunu" iddia etmiş. Bu hikayenin işe yaramadığını tahmin etmek zor değil.

Caroline, Pete Decker'ın dosyasında şartlı tahliye memuruna verdiği adresi not alıyor. Pete Decker'ın bu davada kurban *olmasını* umut ederken buluyor kendini. Makul bir avukat, sadece Pete Decker'ın kabarık sabıka kaydını mahkemeye sunarak haklı adam öldürme ya da nefsi müdafaa ile davayı kapatabilir. Kaçık'ın kendini ya da belki de başka insanları bu uyuşturucu satıcısı Pete Decker'ın tehdit unsuru oluşturan şiddetinden koruduğu gibi senaryolar yazılabilir.

Decker'ın en son adresini not alıyor ve raporu yazıcıya gönderiyor. Masasından bir tane daha boş bloknot kapıyor ve sorgu odasına doğru ilerliyor. Kapının kilidini açıyor ve başını içeri sokuyor. Kaçık hâlâ bloknotun üzerine eğilmiş, kelimeleri yazarken bir yandan da yüksek sesle söylüyor. Başını, şimdiden özür diler gibi kaldırıyor.

"Üzgünüm, Caroline. Uzun sürdüğünü biliyorum, ama gerçekten ..."

Cümlesini bitiremeden Caroline yeni bloknotu önüne fırlatıyor.

Bloknotu yakalıyor ve gülümsüyor. "Teşekkürler," diyor. "Sonuna yaklaşıyorum. Gerçekten."

"Saat neredeyse altı," diyor Caroline. "Kahvaltı için dışarı çıkacağım. Bir şey ister misin?"

"Biraz kahve çok iyi olur. Bir de belki tarçınlı kurabiye." Ağzını ovalıyor. "Şey... eee... ben sana şey söylemek istemiştim..."

Caroline içeri giriyor ve bekliyor.

Utanmış gibi görünüyor. "Sana verdiğim isim?"

"Pete Decker?"

"Evet. O değil. Onu ben..."

"Pete Decker kim peki?"

"Hiç kimse," diyor Kaçık. Yalan söylüyor. "Sadece sana bir isim vermek istemiştim. Bunu bitirmem lazım, sonra sana her şeyi söyleyeceğim... Söz veriyorum. Bana inanmalısın."

"Yine sütsüz kahve mi istiyorsun?"

"Evet. Sağ ol."

"Devriye memurlarından birine sana göz kulak olmasını söyleyeceğim. Kemerini ve ayakkabılarını almak zorundayım."

"Kemerimi ve ayakkabılarımı mı?"

"Seni burada böyle bırakamam. Kendine bir şey yapmak için kullanacağın herhangi bir şeyle..."

"Ne yapmak için?" Caroline cevap vermiyor. Yüzündeki ifadenin oturması birkaç saniye alıyor. "Kendimi asacağımı düşünüyorsun." Bunu makul bir fikirmiş gibi söylüyor.

Caroline sadece elini uzatıyor. Kemerini ve ayakkabılarını çıkarıyor, masanın üzerinden karşıya sürüyor. Ayakkabılara bakıyor ama üstlerinde kan görmüyor. Başını kaldırıp baktığında Kaçık gülümsüyor. Caroline o yakasını bırakmayan aşinalık hissine tekrar gömülüyor.

"Daha önce karşılaşmadığımızdan emin misin?" diye soruyor.

"Eminim."

"Yani... tanıdık geliyorsun."

"İnan bana," diyor. "Seninle karşılaşmış olsaydık hatırlardım."

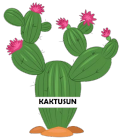
Caroline utanıyor ve iyi hissettiği için biraz kafası karışıyor.

"Benim adım Clark." Bunu büyük bir vurguyla, belki de daha önce kurban için verdiği uydurma ismi telafi etmek için söylüyor. Uzun zamandır onu Kaçık olarak düşünmüştü. İsmi kendi kendine tekrarlamak zorunda kalıyor. Clark elini uzatıyor ve Caroline bu eli sıkıyor. Clark ismi dilinin ucundaki isim olmasa bile doğruyu söylediğini hemen anlıyor. Onu bir başkasıyla karıştırdığına, adamınsa sadece insana bir şekilde tanıdık gelen o yüzlerden birine sahip olduğuna karar veriyor.

"Memnun oldum, Clark."

"Başka şartlar altında olmasını isterdim," diyor.

Benim kadar değil, diye düşünüyor Caroline.

3 | Pete Decker'ın dairesi

Pete Decker'ın dairesi köhne bir binanın dördüncü katında. Caroline'ın burayı tanımasının tek sebebi binanın o ve diğer dedektiflerin sabahları çay içmeye gittikleri kafenin karşısında olması. Şehir merkezinin ucunda, evsizlerin işgal ettiği pis bir bina bu. Bir zamanlar demiryolu oteliyken şimdi çok sayıda suçlu ve bağımlıya; uyuşturucu, ergen gebeliği ve AIDS sancıları ile boğuşanlara, başı belada ve şanssız mahluklara sürekli ev sahipliği yapan bir serseri yuvasına dönüşmüş burası. Binanın önüne park ediyor, kapıyı açıyor, üç kat merdiven çıkıyor ve kendini sadece tek bir ampulle aydınlanan karanlık ve rutubetli bir koridorda buluyor. Dördüncü katta altı kapı var, döşemelere küfürler kazınmış. Duvar yazılarını okuyor ve Tina'nın iyi sakso çektiğini, Joe B.'nin orospu çocuğunun biri olduğunu öğreniyor. Kapıların hiçbirinde numara ya da harf yok. Caroline defterine bir göz atıyor. Pete Decker 4B'de oturuyor. Bu altı kapıdan herhangi biri olabilir. Saatine bakıyor. Daha 7.00 bile değil. Pete Decker'ın, eğer buradaysa tabii, tüyeceği konusunda endişesi yok; suçlular erken kalkmazlar genelde.

Binadan çıkıyor, temiz hava aldığı için seviniyor. Boş üç şeritli yoldan karşıya geçiyor ve kapıyı açarak tanıdık kafenin sıcak kokusuna doğru adım atıyor. Herkesin Kaz diye seslendiği, rasta saçlı ve karnı kaslı barrista ona çıkma teklif ettikten sonra buraya gelmeyi bırakmıştı.

Koyu zeminin üzerinde yürüyor ve kafenin müdavimlerinden ikisine -genç sayılabilecek bir baba ve elindeki tarçınlı kurabiyeye adeta işkence eden sarı saçlı, toplu, şirin oğluna- gülümsüyor.

"Selam," diyor ismini öğrenme zahmetine girmemiş olan baba (Caroline da adamın adını bilmiyor.) Kafe kültürünün güzelliği her zaman yüzeysel samimiyeti korumasıdır; sinir bozucu işler yapmak zorunda olmadığınız bir ofis gibi.

"Selam," diyor karşılık olarak.

"Uzun zamandır sizi burada görmüyordum."

"Evet," diyor ve tezgaha doğru yürümeye devam ediyor. Neyse ki Kaz burada değil, tezgahın arkasındaki piercingli kız samimi bir şekilde gülümsüyor.

"Hint çayı alabilir miyim?" diye soruyor Caroline.

"Elbette," diyor piercingli kız. Bu karşılıklı konuşmanın çabukluğu, aslında bu sabah olanların tümü, sanki bir şey değişmiş gibi hissetmesine neden oluyor. Eski hayatı işte böyleydi: tam anlamıyla yabancı olmayan insanlarla sıradan sohbetler, araba kullanmak, yürümek, loş bir kafede oturup bir fincan çayın keyfini çıkarmak.

Bayat kurabiyelerden birini alıyor, cam kenarına oturuyor ve Pete Decker'ın binasını seyrediyor. Giren çıkan yok. Belki de bir şeyleri gözden kaçırdığını düşünüyor; kaydını ya da bu sefil yeri gösteren adresi yanlış okudu. Ah, ama ağır uyuşturucu ticareti için daha erken zaten. Gece boyunca, Clark başyapıtı üzerinde çalıştığı sırada, uyumadığı için biraz halsiz. Çay boğazını ısıtıyor.

Dördüncü kattaki pencereleri izliyor ama ışık yanmıyor. Tam o anda külüstür bir Honda Civic binanın önündeki kaldırıma çekiyor. Caroline çayını kavrıyor ve ayağa kalkıyor.

"Görüşürüz," diyor oğlunun ağzındaki şekerleri silen baba.

"Görüşürüz," diyor Caroline. Eldivenlerini giyiyor ve kafeden ayrılıyor. Bir kadın tam arabadan çıkarken caddeyi yavaş adımlarla geçiyor. İlk bakışta kadının metamfetamin bağımlısı olduğunu anlıyor. Uyuşturucunun etkisiyle gözleri kızarık ve çökük, derisi soluk ve buruşuk. Kırk yaşında gibi görünen ama yirmi yaşında olan tiplerden biri.

Kız Caroline'ın yaklaştığını görüyor ve uyuşturucu etkisi altında kontrolü kaybediyor; kolu yukarı kalkıyor, dudağı seğiriyor. "Ne var? Ne var?"

"Burada mı yaşıyorsun?" Caroline nazik ve kararlı. Rozetini gösteriyor. "Bu binada mı?"

"Ben bir şey yapmadım."

"Yapmadığına eminim. Bir şey yok. Komşunla konuşmam gerekiyor."

"Kim?"

"Pete."

Kız refleks olarak cevap veriyor. "Tanımıyorum."

"Tabii ki tanıyorsun," diyor Caroline. "Bak, sadece iyi olup olmadığını görmem gerekiyor. Son birkaç gündür onu gördün mü?"

"Hayır," diyor. "Pete'in başına bir şey mi geldi?"

"Henüz bilmiyorum."

Kız bir süre düşünüyor ama sonra gevşiyor. "O orospu çocuğunu biri öldürse bile umurumda olmazdı. Sürekli hırsızlık yapıyor."

"Bana kapısını gösterir misin? Senin gösterdiğini söylemem."

Kız yine omuzlarını silkiyor. "Ölmemişse onu uyandırmak istemem. Huysuzun tekidir."

"Nazik olurum," diyor Caroline. Kızı dördüncü katın sahanlığına dek merdivenlerden yukarı izliyor. Kız bir kapıya işaret ediyor ve ciddiyetle başını sallıyor. Caroline da başını sallıyor ve kıza çayı uzatıyor. Sonra kızın yavaşça aşağıya inmesini bekliyor.

Kızın kapısının iki kat aşağıda yavaşça kapandığını duyunca Caroline kapının etrafını kokluyor. Leş gibi kokuyor ama kokanın *o* mu olduğundan emin değil. Kulağını kapıya yaslıyor. Hiçbir şey duyulmuyor. Pete Decker'ın dairesinin kapısına vuruyor.

Bir elini kemerindeki tabancanın üzerinde tutuyor, diğeriyle kapının tokmağına uzanıyor. Tokmak dönüp kapı açıldığında şaşırıyor. Karşısına flanel bir gömlekten başka bir şey giymeyen küçük, on altı yaşlarında bir kızın çıktığını görüyor.

"Merhaba," diyor kız neşeli bir havayla.

"Kapıyı açma lan," diyor biri, büyük ihtimalle Pete bu. Yerdeki şiltenin üzerinde battaniyelerin içinde yatan Pete büyük ihtimalle hayatta. Caroline kızı geçerek içeri giriyor. Daire dörde dört boyutlarındaki bu tek odadan oluşuyor. İçinde şilteden ve onun karşısında duran yeni, 32 ekran renkli televizyondan başka bir şey yok. Duvarların sıvası dökülmüş ve boka bulanmış. Her yerde cips ve bisküvi paketleri var. Duvar boyunca altı kişi (genç kızlar ve erkekler) duruyor. Hepsi de boş boş bakıyor ve ağır metamfetamin kullanıcıları gibi kedi kumu kokuyorlar.

Sabıka kaydındaki vesikalık fotoğrafından Pete'i tanıyor. Şiltede tek başına, siniri tepesinde, göğsü çıplak doğruluyor. "Saat kaç lan?" Ayağa kalkıyor. Çıplak ve odadaki diğer genç çocuklar gibi sıska. Horoz gibi, tıknaz ve ufak tefek. Bozuk para büyüklüğünde çürükler vücudunu kaplamış. "Sana söylemedikçe kapıyı açma lan!" diye bağırıyor Pete yeniden ve kızı ittiriyor. Odanın diğer tarafına uçan kız değil de sanki salt gömlek.

Caroline ona doğru bir adım atıyor ve yumruklarının menziline giriyor. Tam üzerine atlayacakken onu boğazından kavrıyor. Yumrukların çoğunu savuşturuyor, diğerleri de sırtına geliyor. Sandığından daha uzun boylu ve daha ağırmış. Kadınlarına vurmaya alışkın bir adam bu. Caroline kendini topluyor, boynunu daha sıkı kavrıyor ve dizini taşaklarına sallıyor. Homurdanarak yere yığılıyor Pete. Caroline onu şiltenin üzerine geri itiyor. İnleyerek yan tarafına dönüyor.

"Sen Pete olmalısın," diyor Caroline ve rozetini gösteriyor. Pete'in kotunu yerden alıyor ve silah var mı diye yokluyor. Bulduğu cep çakısını kendi cebine atıyor.

"On sekiz yaşında olan biri var mı burada?" diye soruyor baykuş gözlü çocuklara. "Evet, ben de öyle düşünmüştüm. Kıyafetlerinizi alıp gitmek için yirmi saniyeniz var. Eğer sizi bir daha burada görürsem hapsi boylarsınız."

Caroline etrafta silah aramaya devam ederken çocuklar tişört ve ayakkabılarına saldırıyor ve Doritos paketlerini kapıp kapıdan dışarı hızla çıkıyorlar. Bir tek flanel kız kalıyor. Bir pantolon giyiyor üzerine ve kanlı dudağını beyaz bir tişörtle siliyor. "Nereye gideyim?"

"Kız arkadaşı mısın?"

"Evet."

"Kaç yaşındasın?"

Kız yalan söylemeyi düşünüyor. "On altı yaşındayım," diyor sonunda.

Caroline ona iki dolar veriyor. "Yolun karşısındaki kafeye git ve kendine bir sıcak çikolata al. Ben birazdan geleceğim." Kız gidiyor ve Caroline, kendini ya da kızarmış testislerini örtmek için hiçbir harekette bulunmayan Pete'e dönüyor.

"Orospu."

Onu vurabilirim, diye düşünüyor Caroline ve hemen kendi suçunu incelemeye başlıyor: kanıtlar dizisi; barrista, gençler, sarı saçlı oğlanla babası, Caroline'a kapıyı gösteren kız, Pete'in boynunda bıraktığı el izleri, Pete'in göğsündeki polis kurşunu. Belki bir itirafta bulunur, bloknot ve kahve ister ve Kaçık Clark'ın yanına oturarak hayatındaki bütün olaylarla bu suç arasına bir çizgi çizerdi.

"Pete," diyor, "kendi yaşındakilerle arkadaşlık etmelisin."

"Siktir."

"Şanslı adamsın. Bugün seni tutuklamayacağım."

Sonunda kirli battaniyeyi üzerine çekiyor Pete. Caroline pencereye yürüyor ve caddeye bakıyor. Genç kızın caddeyi geçtiğini,

park sayacının etrafından dolaşıp kafeye girdiğini görüyor. Pete'e dönüyor.

"Clark adında bir adam hakkında bilgiye ihtiyacım var. Tanıyor musun?"

"Hayır."

Pete Decker polislerin kendisine birini tanıyıp tanımadığını sormasına alışkın. "Hadi ama, düşün. Clark bir şey. Benim yaşlarımda. Otuzlarının ortalarında ya da sonlarında. Koyu renk saçlı. Yakışıklı. Bir seksenden biraz daha uzun. Göz bandı takıyor."

Bu son bilgiyle Pete Decker şiltede doğruluyor ve gülümsüyor. "Clark... Hadi canım. N'apıyor, nasıl?"

"İyi. Tanıyor musun?"

"Tabii ki, küçükken... En iyi arkadaş gibiydik. Küçük çocukken yani. Bisiklete falan binerdik. Şey olana kadar..." Ne olduğunu söylemiyor.

"Soyadını biliyor musun?" diye soruyor.

"Clark'ın mı? Ah, siktir. Elbette. Yani. Clark... Ee... M ile başlıyor. Eskiden biliyordum. Yani küçükken. Clark nasıl ya? Aynı mı?"

Daha önceden nasıl olduğunu bilmediği için Caroline ne cevap vereceğini bilemiyor.

"Of be, Clark'ı ne zamandan beri... Siktir, senelerden beri görmedim."

"Onunla görüşmüyor musun artık?"

"Clark'la mı? Yok be." Tek odalı dairenin etrafında gözlerini gezdiriyor. "Evet, yani, eski mahalleden birçok insanla görüşmüyorum artık."

"Garezi olan ya da zarar vermek isteyeceği birileri var mı?"

"Clark'ın mı? Yok," diyor. "Hayır, herkes Clark'ı severdi. Komiktir. Hayvan gibi de zekidir. Hep A falan alırdı. Ona derdim,

'Clark, kankan Pete'i kafana takma. Git kendini adam et. Pete'e bir şey olmaz.' Neden biliyor musun? Onu zorbalardan falan korurdum. Aramız sıkıydı."

Şiltede doğruluyor. "Evet ya, Clark. Her zaman başının çaresine bakacağını bildiğin türden heriflerdendi. Spor yapar, bütün ponpon kızları beceririrdi. Şeyden sonra bile..." Elini dalgınlıkla sol gözüne götürüyor. "Yani kaza falan."

"Evet, gözü... Nasıl olmuştu?"

"Ah." Pete, sanki zamanaşımı yasasını düşünürmüş gibi gergin bir şekilde etrafına bakıyor. "Bir çeşit kaza. Çocukluk işte."

"Clark'ı en son ne zaman gördün?"

"Ee..." Pete düşünüyor. Düşünmeye pek alışık değilmiş gibi görünüyor. "Ah, galiba 1979. Evet, galiba o zaman."

Caroline başını sallıyor. Bu ziyaretten bir şey çıkmadığı için üzülse mi yoksa soyadı M ile başlayan Kaçık Clark, Pete'in önemsiz olduğunu belirttiğinde doğruyu söylediği için sevinse mi karar veremiyor.

"Tamam, Pete," diyor ve önünde yere çömeliyor. "Sadece son on dakikada altı ağır suç işledin. Sana dokunmayacağım ama benim için bir şeyler yapman gerekiyor. Dört şey. Benim için dört şey yapabilir misin, Pete?"

"Elbette." Çökük avurtları ve boş bakan gözleriyle doğruluyor. Hiçbir şey yapmayacağını, o gittikten yirmi dakika sonra çocukların geri geleceğini ve hepsinin metamfetamin çekip Pete'in çalıntı televizyonunu izleyeceklerini biliyor. "Ne istersen," diyor Pete.

Defterini çıkarıyor ve yazıyor, 1. KIZ. "O kız," diyor. "Vurduğun kız. Bir daha onu görme. Anlıyor musun? Evine, annesine babasına gönder."

"Evet," diyor.

2. TELEVİZYON. "Bu sabah bu televizyonu çaldığın yere geri götürüyorsun."

"Tamam," diyor.

"Pazartesi sabahı şartlı tahliye memuruna gidiyorsun ve yeniden kullanmaya başladığını, tedaviye ihtiyacın olduğunu söylüyorsun." 3. TEDAVİ, yazıyor.

"İyi," diyor, "Ben de öyle düşünüyordum. Yardıma ihtiyacım var, şey için ..."

Dinleme zahmetine girmiyor.

"Ve dört. Benden uzak dur. Çünkü eğer bu dördünü yapmazsan -ki ikimiz de yapmayacağını biliyoruz- seni alnının tam ortasından vururum. Anlıyor musun?" 4. BEN, diye yazıyor.

"Evet," diyor.

Caroline sayfayı defterinden koparıyor, şiltenin üzerine atıyor, doğruluyor ve kapıya doğru yürümeye başlıyor.

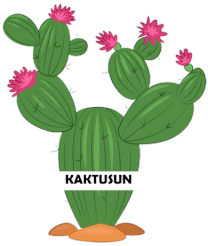
"Hey." Pete battaniyeyi boynuna dek çekmiş, birden mütevazı tavırlar takınıyor. "Clark'a benden selam söyler misin?"

Buna ne cevap vereceğini biraz düşünüyor. "Elbette," diyor.

"Ve eğer yapabilseydim, geçen sefer ona oy vereceğimi söyle ona."

İşte o anda Caroline'a dank ediyor. Pete Decker'ın kapısının eşiğinde donup kalıyor ve gözlerini kapatıyor.

Caroline da oyunu ona vermişti.

4 | Clark Anthony Mason

Clark Anthony Mason, diğer ikisini doldurduğu gibi, üçünü bloknotu da kendi kendine girdiği hipnoz hali içinde doldurmayı sürdürmekte. Caroline onu yeni bir hayranlıkla izliyor. Tony Mason. Yok artık. Clark kaleminin arkasını çiğniyor ve kahvesinden bir yudum alıyor. Pete'in yanından geldiğinde ona hiçbir şey söylemedi, kahvesini verdi ve narkotik dedektiflerini bir ziyarete teşvik etmek için istihbarat raporu yazmaya gitti. İki numaralı sorgu odasının camından içeri bakıyor. Demek bu, Tony Mason... Şimdi her şey açık: mükemmel yakışıklılığı, tuhaf diksiyonu, politikacı tavrı. Önceden kirli kıyafetlerin, uzun saçların ve özellikle de göz bandının ötesindekini göremiyordu. Onu göz bantsız hayal etmektense şimdiki halini kafasında evirip çeviriyordu. (Göz bandı olan kimi tanıyorum?)

Caroline saatine bakıyor. Cumartesi sabahı saat dokuzu geçiyor. Yaklaşık on iki saattir Kaçık bunun üzerinde çalışıyor. Caroline masasına geri yürüyor ve kartvizitliğini karıştırarak, gazetecilerden nefret ettiğini hatırlamasaydı neredeyse çıkmaya başlayacağı bir gazetecinin numarasını buluyor. Numarayı çeviriyor ve ikinci çalışında Evan O'Neal cevap veriyor.

"Evan. Caroline Mabry ben. Evden rahatsız ettiğim için özür dilerim."

"Neler yapıyorsun, Caroline?" Caroline devriyedeyken Evan polislerin arkasını kollardı, şimdiyse hükümet muhabiri.

"İyiyim. Sana bir isim sormam gerekiyor: Tony Mason."

"Seçimlerde Nethetcutt'a karşı yarışan çocuk mu?" Çocuk. Sadece politikada otuzlu yaşlardaki biri çocuk olarak sınıflandı-

BELONGS TO KAKTUSTEAM

rılır. Ama gerçekten de gri saçlı ve dört dönem üst üste seçilmiş bir Cumhuriyetçinin karşısındaki podyumda, sanki Temsilciler Meclisi'ne seçilirse hemen maskotu değiştirmek ve partiyi baloya çevirmek için harekete geçecekmiş gibi duran bir çocuğu andırıyordu.

"Evet, o Tony Mason."

"Hadi canım? Şimdi onunla mı berabersin, Caroline?"

Bir polisin bir gazeteciyi araması ve gazetecinin bunun bir aşk ilişkisiyle ilgili olduğunu düşünmesi komik. Bunun onunla mı, Evan'la mı yoksa Tony Mason'la mı ilgili bir şey olduğundan emin değil. Başını kaldırıp sorgu odasının küçük camından içeriye bakıyor. "Aslına bakarsan, evet, onunla beraberim," diyor.

"Birisi mi ayarladı?"

"Onun gibi bir şey."

Evan bir süre konuşmuyor.

"Ne oldu?" diye soruyor Caroline.

"Yani... bilmiyorum... Daha iyisini bulabilirsin."

"Evet," diyor.

"Ben de öyle düşünmeye başladım. Hakkında ne biliyorsun?"

"Mason? Sadece oyların yüzde otuz altısını aldığını ve bunun herkesin böyle bir kuzudan beklediğinin iki katı olduğunu."

"Kuzu?"

"Evet." Evan ahizeyi diğer kulağına geçiriyor. "Nethercutt koltuğun sahibi, ondan önce Foley'nin olduğu gibi. Bu yüzden Demokratlar sabredip sadece altı yılda bir falan büyük bir kampanya yaparlar. Diğer zamanlar ise kuzuları boğazlanmaları için ortaya atarlar - yaşlı ve zorlu bir sendikacı ya da Tony Mason gibi sevimli, genç bir avukat. Politikanın dışından biri. Beşe bir oy alır ve evine hayal kırıklığı içinde beş parasız döner.

Caroline "avukat" kelimesini yazıyor. Seçimin detaylarını şimdi hatırlamaya başlıyor. Zayıf hafızasının mesleğinden mi

yoksa içinde bulunduğu ruhsal çöküntüden mi kaynaklandığını ya da herhangi bir seçimde kaybedenin aynı şekilde doğal olarak hafızadan silinip silinmediğini -Dukakis sendromu- merak ediyor. "Zengin değil miydi?"

"Mason? Evet," diyor Evan. "Bir teknoloji firmasının hisse senetlerini sattı ve bütün parasını seçilmek için harcadı. Yüzde otuz altı oy almasının da tek sebebi bu."

"Bağışlarının listesi var mı sende?"

"Ofisimde dosyaları var. Elbette."

"Bana fakslar mısın?"

"Pazartesi olur mu?"

"Bugün?"

"Bugün cumartesi, Caroline."

"Biliyorum. Ama bana borçlusun." Bir keresinde Evan'a geceleri sarhoş araba süren genç kızları durdurup "üstlerini arayan" eski bir polis memuruyla ilgili bir tüyo vermişti.

"Tamam," diyor Evan. "Ama asla bir polisle çıkmamam gerektiğini hatırlat bana."

"Neden?"

"Sabıka kaydından temiz çıkabilir miyim emin değilim."

Bunu anlamazlıktan geliyor. "Clark ismini kullandığı oluyor mu bazen?"

"O gerçek adı. Clark Anthony Mason. Maxwell House demokratların iki isimli birine oy vereceğine ihtimal vermemişti. Ve Anthony'nin çok elit ya da aristokrat falan durduğuna inandı. Valley'den çıkma birinin fazla aristokrat olmaktan endişe duyacağını düşünebiliyor musun?"

Bunu hatırlayınca Evan gülüyor. "Tam kuzu davranışı aslında, restoran yanarken menüyü düşünmek."

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Caroline.

"Yani... bu çocuk, yirmi beşinde bile göstermiyor, soğuk ve sert görünümlü, Valley'de büyüyor ve Seattle'a gidiyor, sonra da kendisine hemen kongrede bir koltuk vereceklerini düşünerek eve dönüyor. Ve... Tanrım, o göz."

"Evet, göz bandı takıyor," diyor Caroline. "Seçimlerden böyle bir şey hatırlamıyorum."

"Hayır, şu hiç kıpırdamayan cam gözlerden birini takmıştı. Gözün hangi açıdan şaşı durmadığını anlamak için aynanın önünde saatlerce oturuyordu herhalde. Sadece o açıyla, doğrudan, gözünü oynatmadan insanlara yüzünü dönüyordu. Posterlerde doğrudan insana bakıyordu. Biraz ürperticiydi, özellikle tartışmalarda. Herif robota benziyordu."

Caroline sadece sert olduğunu düşünmüş ve bunu sevmişti. Yapmacık durmuyordu. Ama ona oy vermesinin asıl sebebi, Nethercutt'ın aksine, silah kontrolünü desteklemesiydi. Hayatta ilerledikçe oyunu tek bir meseleye odaklanarak belirler olmuştu. "Hangi konuda kampanya yaptığını hatırlamaya çalışıyordum..."

"Ah, her zamanki ekonomik gelişim saçmalığı; buraya ileri teknoloji işleri getirecekti. Tabii ki o zamanlar Spokane'e bilgisayar işi getireceğine dair söz vermeden çöpçülüğe bile aday olunamazdı. Yine de seninki kendini iyi pazarlamıştı, itiraf etmeliyim."

"Peki Nethercutt onu nasıl yendi?"

"Genel olarak görmezden gelerek. Negatif saçmalıklarla ilgilenmeyi Siyasi Eylem Komitesi'ne ve propagandacılarına bıraktı: Allah'ın belası bir liberal olduğu, bayrak yaktığı ve internet pornosu sevdiği söylentileri. Ve tabii bir de Seattle olayı vardı."

Caroline, Mason'ı Seattle'da üniversiteye gidip çalıştığı için eleştiren ve Seattle'lı liberal güç simsarlarının cebinde olmakla suçlayan televizyon reklamlarını belli belirsiz hatırlıyordu.

"Evet, bu taşralı saçmalığı Spokane'de altın standart," diyor Evan. "Burada *yaşamayan* kimseye güvenmiyoruz, burada *yaşayanların* hepsinin ise aptal olduğunu düşünüyoruz."

"Seçimden sonra ne yaptığını biliyor musun?" diye soruyor Caroline ve ben ne yaptığını biliyorum, diye düşünüyor. Sorgu odamda oturuyor, anılarını yazıyor.

"Hiçbir fikrim yok."

"Ama artık politikanın içinde değil galiba?

"Mason mı? Yok. Kuzular asla ikinci sefer aday olmazlar. Sigorta şirketlerine ya da iki yıllık üniversitelerdeki öğretmenliklerine geri dönerler." Evan boğazını temizliyor. "Peki bu adamla çıkmaya devam edecek misin?"

"Bilmiyorum," diyor Caroline. Pencereden içeri tekrar bakıyor ve Clark'ın hâlâ yazdığını ve yüzünün zor anıların izleriyle, kaygı ve pişmanlıkla dolu olduğunu görüyor. Öne doğru eğiliyor ve dikkatlice izliyor. Onu izlerken bir yerlerde bir ceset olduğunu biliyor.

Söyle bana, Clark, kimi öldürdün?

Caroline arkasına yaslanıyor. "Evet, belki de haklısın," diyor Evan'a. "Daha iyisini bulabilirim."

...bu basit ayrımı unutma... vicdanın kanun değil.

– **Laurence Stern,** *Tristram Shandy*

IV

Olay Raporu

BELONGS TO
KAKTUSTEAM

1 | Kimse bir bütün olarak çıkmaz

Çocukluktan kimse bir bütün halinde sıyrılamaz. Bunu biliyorum. O gün sol gözümün Spokane Nehri'nin güney kıyısında parçalanmasının eşsiz bir olay ya da haksız bir ceza olduğunu, acımı Eli Boyle gibi birinin acısıyla aynı düzeye getirdiğini iddia etmiyorum. Doğrusunu söylemek gerekirse, şu ana kadar tek gözle iyi idare ettim. Yine de bunun Beşinci Bölge'de kongre adaylığıma yardım ettiğini ya da çocukluğumdan beri göz bandı, cam göz ve koyu güneş gözlüklerini isteyerek seçtiğimi söyleyemem. En temel insani iletişim biçimlerinden biri olan insanların gözlerine doğruca ve derinden bakma yetisinden yoksun olduğumun her zaman bilincinde olmadığımı ve iki gözlü birinin karşısında bakışımı yere çevirmediğim bir gün bile geçirmediğimi söyleyemem.

Ancak sakatlığımın görünümüne rağmen; anne babadan kötü muamele, öz saygı eksikliği, görünüşte çok davetkar ve güvenli görünen bir dünyada hazırlıksız ve korumasız olmanın sonucu her çeşit güvensizlik, korku ve kusurla topallayarak, ayaklarını sürüyüp telaşla yürüyen diğer yetişkinlerden daha farklı olduğumu düşünmüyorum. Dünya güvenli bir yer değildir. Bunu kanıtlamak için Eli Boyle'un hikayesini anlatmaya devam etmem yeterli olacaktır.

Ama maalesef Eli Boyle'un rezilliklerinin hepsini anlatamayacağım; mesela ortaokul yıllarımız boyunca sınıf boşalttıran gaz çıkartmalar, sümüklerini parmaklarına bulaması, sınıf arkadaşlarının hakkında düşündüğü ama ifade etmediği şeyler. Zamanımız yok bunlar için.

Bu yüzden, sayın dedektif, eğer bu raporu, Eli'nin ölümünü ve bir bakıma, şimdi fark ettiğim gibi benim hayatımı ve ölümümü (ve bu ikisini birbirine bağlayan başarısızlıklar zincirini) anlatan bu hikayeyi ola ki bitiremezsem; en azından sana, benimle yaptığın bu anlaşmaya, iki gözünün bana sunduğu rahatlık ve gösterdiği anlayışa olan sadakatimin bir kanıtını sunabilirim.

Sana, Caroline, şunu sunuyorum:

Ben yaptım.

Eli Boyle'u öldürdüm.

Eğer mahkemenin tek istediği şey böyle bir beyansa, o zaman o felaketler tapınağının bir memuru olmadığım için mutluyum. Ve eğer böyle bir itiraf daha içten bir bağışlama için gerekliyse, o zaman... cennette oluşacak sıraları görmek istemiyorum.

Gençken, arkadaşımı mecazen ve istemeden öldürdüm ve sonra, iki gün önce gerçek anlamda ve kasten hayatına son verdim onun. Sonsuza dek. Ancak itiraf etmem gereken tek ve en korkunç suç bu değil. Eğer öfkemin ve hırslarımın tek kurbanının Eli Boyle olduğunu düşünüyorsan, insan yüreğinin ne kadar karanlık olabileceğini bilmiyorsun demektir.

Bana bu sürecin genelde bir cesetle başladığını söyledin.

Eli'nin cesedini Cliff Drive'ın batı ucundaki bir evde, Gatsby stili merdivenleri ve art deco avizeleri ile boş ve soğuk olan ana binada değil de, arkadaki garajın üstündeki küçük, rutubetli dairede bulabilirsin. Kendi kan gölü içinde, sol tarafı üzerinde yerde yatıyor. Sol kolu arkasında ve sağ kolu sanki az önce aklına önemli bir şey gelmiş gibi kafasının üstünde duruyor. Kafasında, çenesinden kafa derisine dek uzanan uzun, siyah bir delik var. O deliği ben açtım.

Korkunç olay gerçekleşmeden önceki dakikalar süresince yüzündeki ifade sonsuza dek beni terk etmeyecek. Bir kere daha görmüştüm; teslim olma ve inanamama arasında gidip gelen, ha-

yatın nasıl olup da hep daha kötüye gidebileceğini sorgulayan bir ifade. O ifadeyi Eli Boyle'un yüzünde ilk defa yirmi sene önce ve şimdi bana ölümüne giden ilk adım, ilk darbe gibi görünen bir an sırasında görmüştüm

Lisedeydik... (Senden bir saniye için durup kendi ergenliğin sırasında duyduğun sosyal acıları hesaplamanı, binle çarpmanı ve hâlâ Eli'den epey bir aşağıda olduğunu anlamanı isteyerek ortaokul dehşetini atlıyorum.)

Liseye gelmiştik. Ortaokuldakinden daha uzun boyluyduk ama daha akıllı değildik, özbilinç içinde yüzüyor, aynı anda hem herkes tarafından sevilmeyi hem de kendi halimize bırakılmayı arzuluyorduk. İlk cam gözüm için ölçüler alınmıştı. O sarkık yuvası içinde hareket etmeden ve ürpertici bir şekilde dosdoğru önüme bakarken diğer gözümün bir köpek yavrusu gibi bir köşeden diğerine zıplamasından nefret etmiştim. Sadece hayal gücü eksikliğiyle hakaret eden bariz lakapları -Tepegöz, Yama ve Kaptan Kanca- atlayarak eski lakaplarımdan birkaç tanesini paylaşacağım seninle. Benim en sevdiğim Keskin Göz iki şeye gönderme yapıyordu; hem sakatlığıma hem de basketbolda serbest atış başarıma. Tek Gözlü Yılan'ı müstehcen imasından, McGoo'yu patlak gözlü çizgi film karakterine yaptığı zeki göndermeden, Eye-nstein'ı yüksek not ortalamama gösterilen takdirden, Cam'ı göz alıcı sadeliğinden, Solcu'yu ironik havalılığından ve Deniz Feneri'ni duru benzetmesinden dolayı güzel bulurdum.

Dediğim gibi, ortaokuldayken hemen hemen her gün ot içerdim ama lise ikinci sınıfa başlamadan önce birden bıraktım. O yaz iki şey olmuştu: eski arkadaşım ve tedarikçim Everson Sacramento'ya taşınmış ve ben bir sabah kalktığımda kendimi bir seksen uzunluğunda ve yetmiş dokuz kilo ağırlığında bulmuştum. Bu ani fiziksel dönüşümle, gençlerin böyle durumlarda sık sık yaptığı gibi o andan itibaren değiştiğime karar vermiştim.

Üç sene esrar içmenin yol açtığı akciğer hasarına ve daha da sindirici bir dezavantaj olan sol tarafımdaki vizyon eksikliğine rağmen şimdi bir atlettim.

Anlaşılan birçok antrenör erken gelişen çocuklar için futbolda hücum ve defans hatlarında, basketbolda ise yedek kulübesinde yer açıyordu. Böylece takım oluşturmayı, hatta birkaç maç başlatıp maç sonuçlarına katkıda bulunmayı başardım. Ama o maçları hatırlayan kimsenin hafızasında yer ettiğimi sanmıyorum - bir maç hariç. Bu, ben lise sona giderken, en nefret ettiğimiz basketbol rakibimize karşı onların tıka basa dolu, şamatalı spor salonunda benden önceki oyuncu dördüncü çeyreğin başlarında faul yapınca antrenörün şanslarını berbat edecek bir şey yapmayacağım umuduyla zaman öldürmek için beni oyuna sokmasıyla gerçekleşti.

Şanslarını berbat etmedim. Aksine o dördüncü çeyreğin altı dakikasında birkaç ribount alarak, zıplayarak şut çekerek ve iki serbest atışta bulunarak hayatımın en iyi maçını oynadım. Sona bir dakika kala skoru eşitledik. O anda takımımız karşı taraftan top çaldı ve üçe karşı bir hızlı atakla sahada koşmaya başladı. Gerektiği gibi sol kanadı kapatmıştım ve sahanın ortasındaki oyun kurucuya bakarak aklımda bin türlü atletik fanteziyle bizim potaya doğru hızla koşuyordum ki sınırdan çıktım ve tam o anda geniş kör bölgemde bir bacağını yukarıya kaldırmakta olan karşı takımın ponpon kızının üzerine düştüm. Herkes derin bir nefes aldı ve çılgın gibi alkışlamaya başladı. Vücudumun sol tarafının bütün ağırlığıyla kıza doğrudan çarpmıştım. Kızı üç sıra ötede, baygın ve burnu kanar halde buldular. Hakemler düdüklerini çaldılar ve bir ponpon kızı öldürmekten faul verilip verilemeyeceğine karar vermek üzere sahanın ortasına geldiler. Maç durdu ve izleyiciler broşür ve kola kutuları fırlattılar. Antrenör güvenliğim için beni oyundan çıkardı. Altı puanla kaybettik. Gazetedeki haberden zavallı ponpon kızın köprücük kemiğini kırdığını öğ-

rendim. Ve bir daha basketbolda sayı yapmadım. Uzun yükselişi ve hızlı düşüşüyle bu deneyim, izini sürebildiğim kadarıyla benim lise hayatımın kavisini tarif ediyor.

Eli için lise hiç de mükemmel değildi ama en azından çekilebilirdi, önceki senelere göre büyük bir gelişmeydi bu. Bir günde dört dersi normal sınıflarda, iki dersi de özel eğitimde geçirirdi. Bacak ortezlerini ve ortopedik ayakkabılarını geride bırakarak ıstıraplarının birkaç tanesinden de kurtulmaya başlamıştı. Biz büyüdükçe zorbaların ve göt heriflerin çoğu ya okulu bıraktılar, ya tutuklandılar ya da günlerini, Eli Boyle gibi bir bok mıknatısına bile husumet gösterecek gücü bulamayacak ölçüde esrar içerek geçirmeye başladılar. Sonunda Matt Woodbridge'i sekizinci sınıfta yakaladık ve dokuzuncu sınıfa geçerken onu orada bıraktık. Bana kalırsa Matt kırk yaşında hâlâ sekizinci sınıfa gidiyor, tükürük fırlatıyor, kütüphane sözlüğünde "zina" kelimesine bakıyor ve öğle yemeğinde bir çocukla kavga çıkarmaya çalışıyor olmalı. Diğerlerimiz ergenliğe girince Pete Decker'ın etkili bir zorba olamayacak kadar küçük ve sıska olduğu ortaya çıktı. Gözüme yaptığıyla ilgili aramızda hiç konuşmadık. Aslında o olaydan sonra, birkaç kere, ne kadar küçüldüğüne şaşırarak onu mahallede yürürken görmem dışında çok az karşılaştık. Spor hakkında bir şeyler ya da hangi kızla çıktığımı falan sorardı, sonra ikimiz de yolumuza giderdik. Gözümdeki gerçekliğini öylesine yitirdi ki ondan nefret ettiğimi bile söyleyemem. Daha ziyade ona inanmamaya başlamıştım. Pete ile hiçbir şekilde hesaplaşmadım. Terör saçtığı çocukların hiçbiri Hollywood usulü bir intikam almak için geri gelmedi. Pete okula gelmeyi bıraktı ve sonunda yavaş yavaş o büyük söğüt ağacının ve çocukların kötü rüyalarının içlerine doğru kayboldu.

Tipik zorbalarımızın yavaş yavaş soyunun tükenmesiyle lisede Eli'nin işkencesi daha az tehlikeli ama çok daha sinsi bir yerden gelmeye başladı: kız-erkek kültürü, yiyişme partileri, dans-

lar, futbol maçları, biriyle çıkma, çift olma, sonuna kadar gitme ve karmaşık seks aktivitelerinden oluşan puan sistemi. Çok azımızın deneyimlediği seks tarafından yönetilen bir dünyada hepimiz hayaller kuruyor ve seks yapmak için çabalıyorduk. Yaptığımız ya da söylediğimiz bir şeyin bizi mor ötesi ışık altında, üzerinde bir kız olan mindere götürmesini umuyor, ellerimiz dar pantolonunun içinde gezinirken çılgınca oradaki malzemeyle ne yapacağımızı anlamaya çalıştığımızı hayal ediyorduk.

Tabii ki, Eli'ye pek *malzeme* çıkmıyordu.

Eli, on ve on ikinci sınıftaki en iyi günlerinde görünmezdi; bu hiyerarşinin dibinde güvenli yerini bulmuş, ya yok sayılıyor ya da varlığına tahammül ediliyordu. En kötü günlerinde ise buzda kayar ve kitapları çimenliğin üzerine uçar, hapşırarak sırasını sümük içinde bırakır ya da inatçı kepekleri yüzünden iki renk olan siyah bir mont giyerdi. O kadar uzun zamandır alaylarımızın hedefi olmuştu ki her şey nostaljik bir havaya bürünmeye başlamıştı artık. Eski halinden yavaş yavaş uzaklaşmasına rağmen gerçek bir Eli Boyle olayının herkesi kahkahalarla güldürebileceğine güvenilebilirdi.

Ama beni değil.

Hayatımı kurtarmıştı. Bu yüzden elimden geldiği kadar sessizce -kendi sosyal statüm de hassas bir maddeden yapılmış olduğundan- Eli'ye yardım ettim. Kitaplarını yerden kaldırdım ve ona kağıt mendil uzattım. Montundaki taneleri silkeledim. Bir bakıma onun koruyucusu haline geldim. Eli'nin atletler ve temiz ciltliler arasında yaşayabilmesi için bir koruyucuya ihtiyacı olduğunu ikimiz de kavradığımız için, böyle bir ilişkinin kurallarına uymaya da dikkat ediyor, katı kast sistemi gereğince okulda birbirimizle pek konuşmuyorduk.

Bu süre boyunca kendi itibarımın arttığını hissettim mi? Pek denemez. Hâlâ popülerlik dediğimiz o şey için çabalıyordum.

Benden daha girişken ve gayretli bir ergen olduğunu sanmıyorum. En iyi partilerin ve en popüler kızların peşinden koşar; sanki hayatım buna bağlıymış, sanki kefaretimi okul balosu kralı olarak ödeyebilecekmişim gibi partilere katılır, giyinir, takılır ve yiyişirdim. Her kulübe katıldım ve hepsinde bir görev için adaylığımı koydum. Bir yere ait olma arzusunun derin bir kendine kandırma hissinden -uyum sağlayamama hissinden- geldiğini duymuştum (aslında öfkeli eski karım aracılığıyla bir akıl hastalıkları uzmanından öğrenmiştim bunu.) Uyum sağlayamadığım kulüplere katılarak bu durumla savaşıyor, böylece daha çok kendimi kandırıyordum ve bu da beni daha fazla kulübe katılmaya itiyordu. Sonunda kendimi, tek bir kelimesini konuşmadığım halde Fransızca ve İspanyolca kulüplerinin başkanı olarak bulana kadar bu böyle sürüp gitti.

Aynı şekilde bir düzine kızla da onlardan gerçekten hoşlandığım için değil, sadece benimle çıkmayı kabul edip etmeyecekleri anlamak için çıktım. Anita Wallace'ın benimle çıkacağını öğrenince Shelia Kerns'in ve sonra Wendy Bellig'in de benimle çıkmasında bir sorun olmayacağını anlıyordum. Böylece bir çeşit sosyal merdiven tırmanıyordum. Fazla basamak atlamayı denemediğim sürece Amanda Rankin gibi kızların ponponlarını benim için açmaları sadece zamana kalmıştı.

Yorulmak bilmez halim, katılımlarım ve kendi kendimi terfi ettirmelerim beni sonraki politik hayatıma hazırlamış olabilir ama bütün bunlar lise boyunca ne Eli ne de başka biri için fazla zaman ayırmama izin vermedi. Yine de aramızdaki mesafe sadece benden kaynaklanmıyordu. Son sınıfın başında, inanılması güç bir şekilde, günün son saatinde aynı beden eğitimi dersine düşene değin tek bir ortak dersimiz olmamıştı. Bu ders, gelişimsel özürlüler ile diğer özel eğitim öğrencilerinin, bir gün "normal" sayılacaklarına dair zayıf bir umutla "normal" akranlarıyla beraber "normal" derslere katılmasını sağlayan, o zamanlar kay-

naştırma denilen çalışma içerisinde bir deneydi. Böylece her gün üşütükler, kuvvetsizler, körler ve salyaları akanlar kibarca İmkan Odası denilen yerden spor salonuna geliyordu. İdarecinin biri olağan günlük aşağılanmalarının yeterli olmadığına karar vermiş ve futbol topları yüzlerinde sekerken, golf sopaları ellerinden fırlarken, birbirlerinin baldırlarına yer hokeyi sopalarıyla vururlarken "normal" çocukların bir kenarda durup gülmesinin onlara iyi geleceğini düşünmüştü.

Dersin ilk günü Eli'nin ve kendilerini bildi bileli kenara itilen, önemsenmeyen, dayak yiyen, görmezden gelinen ve tiksinilen o dokuz çocuğun yüzündeki dehşet hâlâ gözümün önünde. Lise son sınıf olan bizden elli ve özel durumda olanlardan dokuz oğlan çocuğu vardı. Her biri bir çeşit zeka geriliği, cücelik, beyinde su toplanması ya da kimbilir başka nelerden mustaripti - hangi hastalık veya bozukluk o gevşek ağızlara ya da boş bakışlara neden oluyorsa ondan işte. Eli bu iki dünya arasında bir çeşit köprü gibiydi. Derslerinin birçoğunu bizimle beraber görüyordu ancak günde iki ders İmkan Odası'nda olduğundan yine de onlardan biri sayılıyordu.

Soyunma odasının ayrı bir köşesinde, gözleri yerde, sessizce giyindiler. Sınıf arkadaşlarından birkaç tanesi onları denemek için isteksizce hakaret etti. Hepimiz aynı gri şort ve tişörtlerle spor salonuna girdik. Biz şakalaşıp gülüyorduk, onlar ise yere bakıyorlardı. Çift Dikiş dediğimiz, belki de Tourette sendromu gibi bir şeylerden mustarip (o zamanlar bu şekilde adlandırılmıyordu) olan çocuk "Kurşunkalem! Kurşunkalem! Hayır, hayır, hayır!" diye bağırdı. Biz beden eğitimi öğretmeni yirmili yaşlardaki Bay Leggett'in önünde sıra olurken "Eve git, eve git, eve git! Lütfen! Lütfen!" diye devam etti çocuk. Bay Leggett'in alnında zonklayan bir damarı vardı ve yeni öğrencilerine hepimizden daha derin bir küçümsemeyle bakıyordu.

"Beyler," dedi, "anlaşılan epey yakartop oynamak zorunda kalacağız."

Gerçekten de yakartop, daha doğrusu onun daha az beceri gerektiren bir varyasyonu olan "savaş top" oynadık. İki takım spor salonunun iki ucunda, duvarın dibinde duruyor ve sert kauçuk topları birbirine atıyordu. Kurallar basit ve barbarcaydı: Karşı takıma bir top atıyordunuz ve eğer birini vurursanız o kişi oyundan çıkıyor, takım bir kişi eksik kalıyordu. Eğer bir şekilde size atılan topu yakalarsanız daha önce oyundan çıkan takım arkadaşlarınızdan biri oyuna tekrar girebiliyordu. Takımlardan biri tamamen yok olana kadar birbirinize top atmaya devam ediyordunuz.

Onarlı altı grup oluşturabilecek sayıdaydık. Bay Leggett beş "normal" çocuğu ve özel eğitimlerden Hank adındaki fazla kilolu, kekeleyen birini kaptan olmaları için seçti. Kaptanlar takımlarını kendi kuruyordu. Hank önce beni seçti - "Cl-Cl-Cl-Clark." Hank'in ikinci seçim sırası geldiğinde boşta olan, basketbol takımından arkadaşım Tommy Kane'i işaret ettim ama Hank onun yerine kendi sınıf arkadaşı cüce Louis'i tercih etti. Sonra -sınıftaki diğer çocuklardan özür diliyorum- savaş top denilen o zalim oyunun tarihindeki belki de en kötü oyuncu olan Kör Curty'yi istedi. Seçme sırası Hank'e tekrar geldiğinde bu sefer Çift Dikiş'i aldı. Spor salonunda dururken hesapladım ve on kişilik takımımızın ben ve dokuz uyumsuz tipten oluşacağını fark ettim. Eli en son alınandı. Ayaklarını sürüyerek hırıldayan, homurdanan ve kötü kokular saçan takımımızın tarafına geldi. Sanki bu kabusa sürüklendiğim için üzgünmüş gibi bana bakarak omuzlarını silkti.

Sınıf arkadaşlarım beni Özel Eğitim takımında görünce gülmekten katıldı. Beni Özel Eğitimlerin yanına çeken şey Eli ile olan arkadaşlığım, ya da sınıf başkanı olduğumdan herkesçe ta-

nınan ve herkese yakın biri olmamdı belki. Ama muhtemelen onlara tanıdık gelen cam gözüm yüzündendi bu. Belki de futbol ve basketbol takımında oynayan, ara sıra ponpon kız olan biriyle çıkmış ve A alan, ama protez gözlü biri olarak onların olmak istediği bir şeydim ben: *onlardan* ama başarılı biri.

Spor salonunu ikiye böldük, takımlar dağıldı ve birbirimizi kauçuk toplarla vurmaya başladık. Takımım ilk maçı dört dakikada kaybetti; takım arkadaşlarımın dokuzu da ilk denemede titrek bacakları altlarından kayarak, kalın camlı gözlükleri düşerek oyundan atıldılar. Yumuşak bir topun beni ayağımdan vurmasına izin verdim ve bittik. Bay Leggett bize kızlar dedi.

İkinci maçta garip bir şey fark ettim: can kaybetmemize rağmen Eli bu oyunu seviyordu. Tüm dikkatini verip toptan kaçmaya çalışırken yüzü kızarıyordu ama özel eğitimlerin birçoğu için savaş top bir kabusken onun için ortaokulda oynadığımız halat çekme oyunu ve çizdiği tanklar gibi eğlenceliydi. Çok geçmeden Eli kuvvetsizler ve yavaşların içinde en iyisi olduğunu gösterdi.

Bütün hafta boyunca savaş top oynadık. Eli'nin giderek iyileşmesine rağmen beden eğitimi dersi tarihinde bizden daha felaket bir takım olduğunu sanmıyorum. Pat pat pat. Toplar özel eğitimlerin solgun derilerini dövüyor ve oyundan çıkanlar kabaran yerlerine bakmak üzere ağır adımlarla yan tarafa geçiyorlardı. Oyundaki asıl beceri başka bir oyuncuyu topla vurmak değil, diğer takımın attığı topu yakalamaktı. Benim takımımdan hiç kimse takım arkadaşlarından birini geri almak için top yakalayamadı. En sonunda ben hep sırıtan, gözünü kan bürümüş on liseli çocukla karşı karşıya kalıyordum. Zıplıyor, yana kaçıyor, yere düşüyor ve sonunda ben de vuruluyordum.

Savaş topun en kötü ve en gerçekçi yönü takım bir kere kaybetmeye başladığında geri dönüşün imkansız olmasıydı. Diğer takım topları atar ve eğer siz birini yakalayamazsanız, arkanız-

daki duvardan sekerek karşı takıma giderdi. Böylece sadece daha az adamınız değil, elinizde cephaneniz de kalmazdı ve kaçınılmaz olarak bir top yakalamaya çalışırken vurulup oyundan çıkana değin toplardan kaçmaktan başka bir şey yapamazdınız. Eli ve benim içinde bulunduğumuz durum buydu. On topun hepsi de gri beden eğitimi şort ve tişörtleriyle oradan oraya gururla yürüyen, takımdaki herkesin oyunda olduğu karşı tarafta olurdu. Kaptanları, savaş topun Rommel'i, beyzbol takımımızdaki sırık gibi oyuncu Erskine Davies idi. Takımının sırasının arkasında gidip gelerek Eli ve bana bakar, mümkün olan en acılı ve aşağılayıcı şekilde nasıl ikimizi birden çıkarabileceğini düşünürdü.

Gerildiği zamanlar o günün öğle yemeği menüsünü sayan Çift Dikiş, "Türlü! Türlü! Türlü! Mısır ekmeği ve havuç! Tekila Sunrise jöle!" diye bağırıyordu.

Ne olduğunu bilmiyorum ama, orada, duvarın dibinde, Eli'nin yanında, top mermileriyle donanmış Erskine Davies tarafından yönetilen on eşgüdümlü ve iki gözlü çocuktan oluşan infaz mangasının önünde durmaktan kaynaklanan bir şey beni sinirlendirdi ve kazanmak istememe neden oldu. Ya da en azından bu kadar rezilce kaybetmemek istedim. "Bir tane yakalamalıyız," dedim.

Eli, yüzünde heyecanlı ve azimli bir kararlılık ifadesiyle bana doğru baktı. Tek bir top yakalamak bize maçı kazandırmayacaktı tabii ki, ama bir haftadır savaş topta yapamadığımız bir şeyi başaracaktık: acınası takım arkadaşlarımızdan birini oyuna geri alabilecektik. Bir ilerleme. Bu da bir şeydi.

On güçlü ve müthiş tehditkar çocuktan oluşan diğer takım, *Sineklerin Tanrısı*'nın kast fotoğrafı gibi karşımızda duruyordu. Gülümsediler ve imalı imalı bakıştılar. Sonra Erskine "Şimdi!" dedi ve hepsi birden tam gaz aynı anda on topu birden attılar. Ben eğildim ve Erskine'in attığı top arkamda silah gibi patladı.

Yana geçtik, eğildik ve yerde yuvarlandık. Toplar duvardan sekmeyi bırakıp onların tarafına geçtiğinde Eli ve ben hâlâ hayattaydık. Tabii ki bu onların kafasını attırdı. Sonraki iki dakika boyunca topları rasgele fırlattılar ve biz hepsinden kaçmayı başardık.

Bunun üzerine Erskine takım arkadaşlarından birine bir şeyler fısıldadı ve ikisi birden kemik bulmuş köpekler gibi gülümsediler. Erskine çocuğun topunu aldı, ileri yürüdü ve topu havaya dikti.

Piç herif topu atabildiği kadar yumuşak bir şekilde ve yukarıya, bizim çizgimizin hemen ötesine doğru havaya fırlatmıştı. Onu uyarmama kalmadan Eli duvarımızdan ayrıldı ve kolay topa doğru koşmaya başladı. Bu anı yavaş çekimde düşünüyorum -Eli siperden ayrılırken ben "Haaaayııır!" diye bağırıyorumama Eli'nin hız ve koordinasyon eksiliğinden dolayı aslında gerçek zamanda hatırlıyor da olabilirim. Top yumuşakça spor salonunun ışıkları boyunca geçiyor, Eli yavaşça, bacakları birbirine çarparak, kollarını önüne uzatarak, siyah gözlüğü yukarıya bakarak gidiyor.

Eli, gözleri tavandan aşağıya inen topun üzerinde onlara doğru giderken diğer dokuz çocuk da tabii ki patlamaya hazır tabancalar gibi bekliyor.

"Eli, bekle!" diye bağırdım. Ama savaşta insanın gerçek doğası ortaya çıkar ve üzülerek itiraf etmeliyim ki arkadaşım cesurca ölüme doğru koşarken ben duvar dibindeki yerimden ayrılmadım. Sanırım, kendimi savunmak için, zaten yapabileceğim bir şey olmadığını söyleyebilirim. Duvardan ayrıldığı anda Eli'nin işi bitmişti. Yan taraftaki özel eğitimler bile ne olacağını anlayabiliyorlardı. "Sosisli! Sosisli!" diye bağırıyordu Çift Dikiş. "Çökelek!"

Eli, gözü havadaki topta, infaz mangasının on adım ötesine kadar koştu. Erskine Davies, sırtı geriye eğik, kauçuk top kafasının gerisinde bir adım attı. Diğer çocuklar da onu izledi. Bun-

dan sonra hatırladığım şey patlayan mısır sesine benziyor. Yarım saniye içerisinde dokuz sert kauçuk top Eli'ye çarptı, bacaklarını kaydırdı, gözlüğü yüzünden fırlattı, kollarını, bacaklarını ve taşaklarını dövdü. Eli havaya savruldu ve sırtüstü yere düştü. Gözlüğü kayarak ayaklarımın birkaç santim uzağına geldi.

Eli, gözleri sulanmış, burnu kanar halde spor salonunun sert zemininde yatıyordu ama bütün dikkati o ilk zalim topun üzerindeydi. Bir tuzak, bir yem, zekasına ve koordinasyon kabiliyetine bir hakaretten başka hiçbir amacı olmaksızın havaya dikilen bu top sonunda yanında yere düştü. Belki sonradan aklına gelen bir fikirle ya da son kalan bir parça gücüyle yattığı yerden uzandı ve topu yakaladı. Top eline bir kuşun yuvasına konduğu gibi yerleşti. Kurallar bunun, yani bu derece pataklandıktan sonra bir top yakalamanın ne anlama geldiğine dair açık olmasa da hepimiz saygılı bir şekilde duruyorduk. Spor salonu -belki de tüm dünya- bir saniyeliğine sessizliğe büründü.

Abartmıyorum. Bir spor salonu dolusu lise öğrencisini, kısa bir süreliğine de olsa, insana dönüştürmenin ne kadar zor olduğunu düşünün bir. Olan buydu: dünya değişti. Abartmıyorum.

Ve daha yeni yarattığı bu dünyada, Eli Boyle yattığı yerden meydan okurcasına Louis'in çoktan sahanın içine küçük bir adım attığı kenar çizgisine işaret etti.

"Louis," dedi Eli. "Oyundasın."

2 | En mutsuz kişiler

Bir keresinde, en mutsuz kişilerin, insanın ötesinde olanı geçmeye teşebbüs etmeyenler olduğunu okumuştum. Bence bu doğru olmalı -başarısızlığa uğramış bir politikacı başka ne diyebilir ki?- ama aynı zamanda bu fikrin her insan için sınırların aynı olduğunu varsaydığını da düşünüyorum.

Ama öyle değil.

O gün Eli ayağa kalkar kalkmaz başka bir topun onu yere düşürüp oyundan çıkarması önemli değildi. Louis oyuna koşarak girer girmez, Erskine Davies'in minik omzuna hızla çarpan bir top atması ve onu yere sermesi önemli değildi. Gördüklerim karşısında şaşkına dönmüş bir şekilde duvarın dibinde dururken sert bir kauçuk topun taşaklarımı ezmesi ve takımımın bir kere daha savaş top oyununda resmen kaybetmesi önemli değildi.

Önemli değildi çünkü hepimiz olağanüstü bir şeye, sakalı erken çıkmış koca oyun kurucu Kenny Dale'den bile beklenmesi muhtemel olmayan insanüstü bir koordinasyon ve odaklanma hareketine şahit olmuştuk. Eli Boyle gibi sümsük bir özel eğitim çocuğundan böyle bir hareketin gelmesi? Tam bir mucizeydi.

Günlerce bu hikaye okulda her yerde özel eğitimler tarafından bir masal gibi anlatıldı: çok çalışarak ve inanarak nelerin başarılabileceğinin hikayesi... Diğer çocuklar tarafındansa abartılı ve inanması güç bir şey, bir çeşit ister inan ister inanma örneği; dünyanın en büyük mantarı, yüzünü arılarla saran adam, borudan ters yöne doğru akan su, sekiz metre uzunluğundaki tenya, kendine oral seks yapan adam, Cessna uçağı sürebilen köpek, üzerinde dünya haritası bulunan turp hikayeleri gibi aktarıldı.

Hafif geri zekalı bir çocuk savaş top oyunu sırasında havaya uçmuş, aynı anda dokuz top tarafından vurulmuş, ama yine de bir eliyle uzanıp onuncu topu yakalayabilmiş...

Her şeye rağmen çocuklar, bir mucize gördüklerinde bunu anlarlar.

Böylece, Eli'nin atletik anı özel eğitimler için büyülü bir şekilde ilham verici bir şeyse, geri kalanımız için -eğlenceye tapanlar- olağanüstü komikti, o kadar eğlenceliydi ki bir anlam kazandı. Özel eğitimlerin bu kadar eğlenceli olabileceğini kim tahmin edebilirdi! İnsanlar benzer bir şey -Kör Curty'nin bir futbol topu yakalaması ya da Cüce Louis'in smaç basması- görebilmek için normal eğitimle bütünleştirme programı dahilindeki beden eğitimi derslerine geçmekten bahsediyorlardı.

Bazen lisenin aksak monotonluğunu unuttuğumuzu düşünüyorum: bir öncekinin aynısı olan günler, aynı yerlerde geçen altı teneffüs, aynı masada yenen öğle yemeği, aynı çocuklardan gelen alışılmış şakalar, fısıltılar ve selamlaşmalar, aynı kıyafetler, şarkılar ve danslar. Eğer okul gerçekten hayat için hazırlıksa; daha çok bu şekilde bizleri katı bir iş takvimine, boğucu kalıplara, hayatının geri kalanı boyunca içerlemek üzere bir yetişkinin çabaladığı değişiklik eksikliğine alıştırmasındandır. Her sabah kravatımızı aynı şekilde bağlamamızı, her gün BMW'mizi park etmek için değişmeyen bir park yeri sahibi olmamızı, tatillerimiz bile rutinleşsin diye yazlık ev almamızı sağlayan eğitime ne kadar para ödüyoruz? Hiç bitmeyen bu rutin lisede iliklerimize dek işleniyor ve sadece deliler ve biraz ilham sahibi olanlar bundan kurtulabiliyor.

Ama lise son yılım boyunca Eli, bir süreliğine de olsa, kot pantolonlu bir koyun sürüsünden oluşan bütün bir liseyi delilerin ve ilham sahibi olanların dünyasıyla ve bir çeşit aşkınlık fikriyle tanıştırdı. Ve yine savaş topta şans eseri kazanılan bir başa-

rıyı abarttığımı düşünüyorsanız, o zamanlar mucize olarak görülen şeylerin neler olduğunu sorun kendinize: ağlayan heykeller, kanserin kısa süreliğine gerilemesi, ağaç kütükleri üzerinde İsa'nın flu resimleri. İnsanların işlerini bırakıp Montana ve New Mexico'daki kamplara yerleşmesi, kaftan giyip makrobiyotik gıdalar yemeye başlaması ne kadar kolay! Kendimiz için nasıl da şiddetle mucizeler dileriz! Ön kapımızı açıp, bir kereliğine orada Tanrı'nın durduğunu görmeyi ne kadar çok isteriz! Ya da eski haliyle Angie Dickinson'ın?

Hayır, Eli'nin o gün topu yakalaması bir mucizeydi, sade ve basit bir mucize ve her mucizede olduğu gibi ondan sonraki günlerde her anlatılışla bu hikaye de gelişti. Eli bayılmıştı. Beyin sarsıntısı geçirmişti. Havada beş metre uçmuş ve kırılan gözlüğünden bir parça alnına saplanmıştı. İki kere yuvarlanmış ve topu parmak uçlarıyla yakalayarak karşı takıma fırlatmıştı. Tek başına, geri zekalılara dünyada bir yer açmıştı.

Çok geçmeden Eli'nin monotonluğa vurduğu basit darbe, daha da zorlayıcı ve tehlikeli bir kavramı, seks arzumuza yakın tek ergen dürtüsünden doğan fikri ateşledi: otoriteyi hiçe sayma ihtiyacı.

Açık isyan.

Eli akımı yavaş başladı ama hızla yayıldı. Bu, özel eğitimleri bizim sınıfımızla birleştirmek isteyen okul yöneticilerinin daha önce hiç aklına gelmemiş basit bir olguya dayanıyordu. Şuydu: Ya özel eğitimler kazansaydı?

Elbette ki yönetim, özel eğitimlerin 'kendi yararları için' normal eğitimle bütünleştirilmesine karar vermişti, böylelikle diğerlerinin normal ve uyumlu akımları içinde kusurları ve zayıflıkları hafifletilebilecek, en düşük beklentilere cevap verebilecek ve en sonunda kaynaşabileceklerdi. Yönetim sanki bu çocukları denize dökebileceğiniz atık maddeler gibi görüyordu.

Ama ya tersi olursa? Ya biz onlardan bir şey öğrenirsek? Ya mutlu bir şekilde salyaları akarak, anlamsız sesler çıkararak hayatlarını sürdüren onlar bu dünyanın tadını çıkaranlarsa ve boş kuruntularımız ve hırslarımızla ahmak olan bizlersek? Ya özel eğitimleri kendi vasat düzeyimize ve uyum halimize çekmekte başarısız olmakla kalmayıp sersemce onların seviyesine düşersek?

Bu fikir lisede fikirler nasıl tutuyorsa o şekilde tuttu. Önce aptalca bir hareketle başladı -bir çocuk savaş topta özel eğitimden birinin kendini vurmasına izin veriyor- sonra bir çeşit moda haline geldi. Bir savaş top oyunu sırasında, karşı takımdakiler Kör Curty'nin attığı bir top tarafından vurulmak için birbirini dirsekleyerek öne geçmeye çalıştı. Savaş toptan sonra futbol oynadık. Kaptanımız Hank aynı uyumsuz tipleri ve beni seçti. Bay Leggett öfkeden kudurarak oradan oraya koşup bağırırken bizim özel eğitim takımımız zaferden zafere koştu. Diğer takımlardaki özel eğitimden olmayan çocuklar yanlış yöne koşuyor, yere düşüp spazm geçirme numarası yapıyor, takılıp birbirlerine çarpıyorlardı. Benim takım arkadaşlarım Çift Dikiş, Curty, Louis ve Hank ise pozisyonlarında koşarak sayı üzerine sayı yapıyorlardı. Özel eğitimlere en fazla puanı veren takım olmak bir sanat biçimine, bir yarışmaya dönüşmüştü sanki.

Takımım futbol ligini, yer hokeyi ligini ve basketbol şampiyonasını kazandı. Bay Leggett öfkeden kudurdukça kudurdu. Diğer çocukları takım kaptanı yaptı ama takımlar yine aynıydı, ucubeler ve ben aynı takımda oluyorduk. Arkadaşım Tommy Kane gibi başarılı sporcuları kenara çekti ve gururlarını incitmeye çalıştı ama Eli rüzgârını hafife alıyordu. Örneğin Tommy, Bay Leggett'in meydan okumasına bütün bir oyun boyunca şortu ayak bileklerinde, üzerinde sadece haya bağıyla oynayarak cevap verdi. Harikaydı. Özel eğitimler şimdi ders için ilk giyinenler ve beşlik çakarak, çığlık atarak ve özel eğitimden olmayan ra-

kiplerine saçma sapan şeyler söyleyerek dersten son çıkanlardı. "Ha-ha-ha! Gulaş, gulaş, gulaş!"

Eli dışında herkes yeni düzenden memnun görünüyordu. İstemeyerek başlattığı bu hareketin farklı bir çeşit dalga geçme olduğunu biliyordu o. Bu yeni oyunların ve küçümseyici kuralların bir parçası olmayı reddederek kenara geçerdi. Eli herhangi bir oyunun kurallarını bozmanın yanlış olduğuna inanırdı. Kurallar onun için kutsaldı. Aslına bakılırsa Bay Leggett'in mi yoksa Eli'nin mi bu dünyayı daha az sevdiğini bilmiyorum. Sanırım Eli bu küçümseme yerine dayak yemeyi tercih ederdi. Ve Bay Leggett'in tek arzusu da dayaktı.

Uzayan bu eşek şakasının ünü beden eğitimi derslerimizin sınırlarını aştı ve okulu doldurdu. Lisenin 1981 sonbahar döneminde bir iki ay boyunca özel eğitim öğrencileri garip bir sosyal prestij sahibi oldular, okul maskotları gibiydiler. Spor meraklıları, Speed bağımlıları ve esrarkeşler koridorda yürürken özel eğitimlere beşlik çaktılar (Louis için biraz eğilmeleri gerekti) Curty'yi sürücü kursuna yazdırdılar ve öğle yemeğinde ne yiyeceklerini Çift Dikiş'ten öğrendiler. Kaptanımız Hank koridorda gümbürdeyerek yürürken kızlar bayılma numarası yaptılar. Bazı çocuklar abartarak cep kalemliği kullanmaya, siyah çerçeveli gözlük takmaya ve paçalarını ayakkabılarından yedi santim yukarıya sıvamaya başladılar.

Sadece o süre boyunca özel eğitimler popüler olmuşlardı. Ve sonuna kadar bunun keyfini çıkardılar.

Biri hariç. Şubat ayında bir cumartesi akşamüstü, odamda yeni Styx albümünü dinlerken kapım çalındı. Kulaklıklarımı çıkardım ve annemin şaşkın bir halde odamın kapısında durduğunu gördüm. "Kapıda seni bekleyen biri var."

Kardeşim Ben holde duruyordu. Gölge boksu yaptı. "İyi şanslar," dedi. "Ve unutma, vur ve kaç. Kısa yumruğunu kullan."

Arka kapıya gittim ve kapıyı açtım. Karşımda, gözlerini siyah ayakkabılarına dikmiş Eli Boyle duruyordu. Hayatımı kurtarmış olmasına rağmen evime hiç gelmemiş olduğu, kavgamızdan beri ondan aileme bahsetmediğim aklıma geldi.

"Clark?" dedi ve beni hiçbir zaman ismimle çağırmadığını da fark ettim.

"Ne oldu, Eli?"

Başını kaldırıp baktı. Sonra, benim her zaman küçük ve mütevazı -tek katlı, üç odalı, savaş zamanı yapılmış- olduğunu düşündüğüm ama annesinin prefabrik evine göre herhalde lüks görünen evimi inceledi. Siyah çerçeveli gözlükleri geriye itti ve benim ayakkabılarıma baktı. "Acaba bana yardım edebilir misin?"

3 | Dana Brett'in balkonu

O sonbaharda bir gün, sanki sevkıyat sırasında bir yerlere takılmış gibi en az üç yıl gecikmeyle ve birdenbire Dana Brett'in balkonu ortaya çıktı. Ortaokula gelene kadar tüm kızların göğüsleri çıkmıştı ama Dana çıtı pıtı ve çocuksu kalmıştı ve dış görünüşüne pek dikkat etmiyordu. Bu yüzden diğer çocuklar gibi ben de onun izini kaybetmiştim, ta ki lise sonda bir gün -fotoğraf çekileceği gün- Dana ağabeyinin arabasından düğmeleri açık bir gömleğin altına giydiği dar bir üstle çıkana kadar... Ve yani, saygısızlık etmek istemem ama... Aman Tanrım, o neydi öyle...

O sabah, her sabah olduğu gibi alçak, geniş koridorlu lisemizin önünde birkaç futbol oyuncusuyla beraber ellerimiz Levis'larımızın ve okul takımımızın ceketlerinin cebinde duruyorduk. Umursamaz görünmeye çalışıyor ama kıç koklayan köpek yavrusu sürüleri kadar başarılı olabiliyorduk ancak. Şakalaşıyor ve birbirimizle dalga geçiyorduk. Benny Fennel'in Javelin'inin ince lastikleriyle alay ediyor, Eric Oliver'ın GTO'sunun motor kapağındaki hava deliğine gözlerimizi devirerek bakıyor, Robert Muckin'in Corvette'iyle ilgili fanteziler kuruyorduk. Ama daha çok küçük kızların otobüslerden inişini, büyük kızların kendi arabalarıyla gelişini, iki genç kadın öğretmenin okula girişini gözlüyorduk. Pisagor, Platon ya da çarpım tablosunu aklında tutamayan bizler okuldaki her güzel kızın pantolonunu kolayca hatırlıyorduk. "Amanda Rankin çift tokalısını giymiş," derdi Tommy Kane ve hepimiz zihnimizdeki katalogun sayfalarını çevirerek dönerdik. Ah, evet. Çift tokalı.

Bu yüzden o sabah David Brett'in yolcu kapısı açılıp daha önce hiçbirimizin görmediği ve kız kardeşi Dana'ya ait iki adet göğüs çıkınca doğan heyecanı tahmin edebilirsiniz.

"Hasiktir," dedi Tommy Kane.

Bu tabii ki ilkokulda aşık olduğum, botlarını çıkarma fantezileri kurduğum Dana'ydı. Dana ilkokulda tatlıydı ama fiziksel olarak hiçbir zaman bunun ötesine geçmemişti. Bizler "seksi," "ateşli" ve "iri göğüslü" aramaya başlarken o ortaokul boyunca "tatlı" kalmış, liseye geldiğimizdeyse kendini bol elbise ve kazakların içine saklayarak zeki dediğimiz öğrenci tabakasında yerini almıştı. İlkokulda zeki olan kızların çoğu lisede bunu göstermemeyi tercih etmiş ve daracık pantolonlarla Farrah Fawcett saç modeline doğru kaymışlardı. Ama diğer kızların kıyafetleri gittikçe daralırken Dana sadece daha da zeki olmuştu. Kimya, psikoloji ve kompozisyonu yalayıp yutmuş ve mezuniyette konuşma yapacak okul birincisi adayı olmuştu. Bütün bunlar olurken bol elbiseleri ve kazakları içinde kalmış, bu yüzden onu hep bu kumaşların altında erken gelişmiş bir beşinci sınıf öğrencisi olarak görmüştüm. Ve etrafta çıkacak o kadar kız varken -Stacy Rogan'lar, Rhonda Parson'lar, Mandi Landingham'lar- külot çıkarma içerecek bir olay vaat eden uzun bakışlar atan başka kızlar varken Dana Brett'i eski ilkokul arkadaşım olması dışında düşünmemiştim. Sınıfta onunla konuşurdum ama koridorda, oyunlarda, danslarda ve 'etkinliklerde' ayrı dünyalara aittik biz.

Şimdi bile onu peşinden koştuğumuz boş kotlarla karşılaştırarak, birden ortaya çıkan göğüslerinden sanki sadece onlardan ibaretmiş gibi konuşarak onu küçümsüyorum aslında. Ama hikayeyi olduğu gibi, mucizevi yönüyle beraber aptalca tarafıyla da, yanlış olduğu kadar kaçınılmaz olandan da bahsederek anlatıyorum. Biz bilmiyorduk ama Dana o zamanlar sınıfımızın en iyisiydi, hem güzeldi hem de dahiydi. Ama kadın zekası ve mantığını

ölçecek bir kıstasımız olmadığından çatal meydana çıkaran pantolonlar ve ikiz tepeli boyundan bağlamalı üstlerin sahte ihtişamı gölgesinde bunu kaçırdık. Bir lise çocuğunu delip geçerek tartan ve herhangi bir problem gibi bir kenara koyan gözlerinin öldürücü gücünün farkına varamadık. Şaşmaz A'ları, düz saçları, bol ve demode kazakları, güzel ve makyajsız yüzü, günlük olarak yanında taşıdığı sade eskiz defteri, nazik sohbetleri ve zeki soruları, üzerinde daima taşıdığı hüzünle Dana Brett'in farkına varamadık. Bu itirafla kefaretini ödemem gereken çok şey var, ama hiçbiri tam içimizde duranı uzun süre görmeden yaşadığımı itiraf etmekten daha çok acı vermiyor bana.

Ama Dana Brett önceden bizim için hiçbir şeyse, o gün okulun önünde kesinlikle bir şey ifade ediyordu: fotoğraf çekilecek yani onu kazağını çıkarıp dar gömlek ve yeni bir kot giymeye ikna eden gün... O kıyafet katmanları altında neyin geliştiğini gördüğümüz gün, Dana Brett'in artık küçük bir kız olmadığını anladığımız gün.

"Vay be," dedi Tommy Kane. "Meme sandviçini kim sipariş etmişti?"

Dana yaklaştıkça diğer çocuklar beceriksizce selam verdiler ama çoğu ismini bile bilmiyordu ve Dana onların üzerinden bana baktı. Ve ben -şu anda- bu dönüşümün benim yararıma olabileceğini fark etmeyecek kadar aptal olduğumu itiraf ediyorum.

"Dana," dedim sadece.

Gülümsedi ve "Merhaba, Clark," dedi. Hepimiz okula doğru yürümesini izledik.

Lisede değişiklik için fazla fırsat yoktur. Arkadaşlarınız sizi, alışkanlıklarınızı, tiklerinizi, zayıf ve güçlü yönlerinizi iyi tanır. Her değişiklik fark edilir, sahtekarlık olarak görülür. Bir çocuğun kendini yeniden yaratacağı gerçek bir değişikliğe izin verilen sadece iki gün vardır. Okulun ilk günü. Ve fotoğraf çekilecek gün.

O pazartesi fotoğraf günüydü ve bu yüzden çocuklar yeni saç kesimleri, kıyafetler ve tamamen kendilerinin uydurdukları imajlar sergiliyorlardı. İkinci sınıf öğrencisi kardeşim Ben, mavi spor ceketini giyerek ve göğüs cebinde büyükbabamızın piposunu taşıyarak iki haftalık tütün içme macerasına o zaman başlamıştı. "Bu resimlerin," dedi sıktığı dişlerinin arasından, "büyüdüğümüzde ortaya çıkabileceğinin farkındasın herhalde. Sofistike görünmekte bir sakınca yok, Clark." Üzerinde o mavi spor ceket, dişlerinin arasına sıkıştırdığı pipo ile minik bir Noel Coward gibi göründüğü o yılki sınıf resmini hâlâ şömine rafımızda görüyorum.

Ben ve Dana'nın kendini yeniden yarattığı aynı sabah, diğer sayısız yeni saç kesimi ve kıyafet arasından Eli otobüsünden indi ve kısa bir süre gözlerime baktı. Belli belirsiz başımı salladım. Benim eski pantolonlarımdan birini, üzerinde ŞAHANE ŞEHRİN SAYGIDEĞER BAŞKANI yazan dar, ikinci el bir tişört ve benim eski spor ayakkabılarımı giymişti. Saçları ortadan ikiye ayrılmış ve mahallemizdeki bitpazarından temin ettiğimiz saç kurutma makinesiyle ilk defa kurutulmuştu (Makineyi çalıştırıp alnının seviyesinde tuttuğumuzda kafasının arkasından uçuşan ölü beyaz derilerle bir kuyruklu yıldızı çağrıştırmıştı.) Annesinin itirazlarına rağmen ("Henry Kissenger hiç de utandırıcı olduğunu düşünmüyor!") siyah çerçeveli gözlüğünü donanma pilotları ve son derece havalı Kaliforniya karayolu devriyeleri tarafından güneş gözlüğü olarak tercih edilen ve gözyaşı damlası şeklinde camları olan aynalı gözlüklerle değiştirmişti. Kepeğinin etkisini azaltmak amacıyla kirli beyaz bir ceket giymişti. Babamın English Leather parfümünün çeyreği çeşitli kokularını bastırmak için yeterli olmuştu. Son olarak arka cebine kuyruğu yukarıda olmak üzere balık şekilli bir tarak yerleştirmiştim.

Tam anlamıyla iyi görünmüyordu ve kesinlikle doğal da durmuyordu. Paçaları sıyrılmış pantolonum üzerine dar gelmişti

ve pahalı Puma spor ayakkabılarımın uçları güvercin ayaklarında birbirlerine bakıyordu. Saçları daha iyi görünmesine rağmen yine zayıf ve kırmızıydı ve ay yüzeyine benzer tenini örtüyordu. Ama bir şey vardı, küçük ve önemli bir şey ve bence şuydu: bir hafta sonu içinde, kıyafetlerini ve gözlüğünü değiştirmesiyle ve biraz da eğitimle Eli sonunda şeytanın bacağını kırmayı, *onlardan* biriyken *bizlerden* biri olmayı başarmıştı.

Ama Eli'nin yaptığı her şey gibi bunda da zamanlama daha kötü olamazdı. Özel eğitimler tam da popüler olmak üzereyken *onlardan* ayrılmaya karar vermişti. Ama kabul edilmeyle küçümsenme arasındaki farkı görebilen Eli için bu önemli değildi.

Otobüsün merdivenlerinden indi. En az onun kadar heyecanlıydım, ona başımı salladım. Her adım atışında omuzlarımı oynatarak kendi kendime *güzel, güzel, güzel,* diyordum. "Selam," dedi, ona öğrettiğim gibi hiçbirimizin gözünün içine bakmadan. Takım arkadaşlarımdan bazıları gayri ihtiyari başlarını salladılar. Ben hiçbir şey söylemedim.

Ona öğrettiğim gibi bir eli cebinde, kafası biraz arkada, salık verdiğim şekilde sanki gidecek bir yeri yokmuş gibi sallana sallana yürüdü. Aynen kayıtsızlık derslerinde öğrettiğim gibi, yürürken sakız çiğniyor ve gözlerini sanki her an uykuya dalabilecekmiş gibi yarı kapalı tutuyordu. Neyse ki okulun önündeki bayrak direğine çarptığında bizi çoktan geçmişti.

Dana'nın yeni keşfedilen balkonu okulun önündeki çocukları şok ettiyse de, Eli'nin havalı olma çabasından hiç etkilenmediler. Eli önümüzden geçerek okula girdi ve sadece Tommy Kane yüzünü buruşturarak önce Eli'nin arkasından sonra da bana doğru baktı.

"Hey, Mason," dedi. "Boyle senin pantolonunu mu giymiş?"

Konuştuktan sonraki saniye diliminde bir hesap yaptım. Hafta sonumu Eli'ye giyinmesi, yürümesi ve saçlarını taraması için

yardım ederek geçirdiğimi itiraf etmemin neye varacağını hesapladım.

"Ne?" Az önce Eli'nin ardında kaybolduğu kapıya tekrar baktım. "Neden bahsediyorsun lan, Kane?"

"Şu arkası yıldızlı pantolon. Bende de aynısı var ama seninkinde iki yıldız var. Boyle seninkini giymişti sanki. Şimdi de beden eğitimi derslerinden sonra kıyafetlerinizi değiş tokuş mu ediyorsunuz?"

Diğer çocuklar bize döndü. Ama buna hazırdım. Tek gözlü bir çocuk alayları geri püskürtmesini bilmeden okulda yaşayamaz.

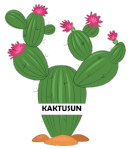
"Ne diyorum, biliyor musun, Tommy," dedim. "Bence oğlanların kıçlarına bakmak için biraz fazla zaman harcıyorsun."

Ve böylece kriz artık bana dair olmaktan çıktı. Sporcular güldüler. Ama benim Eli ile olan ilişkime değil, Tommy'nin bunu fark etmesine gülüyorlardı. O zamanlar bile politik içgüdülerim güçlüydü. Ama bir politikacı olarak bir kere daha lafı değiştirerek oyunu bitirip Tommy'yi sebep olduğum sıkıntıdan kurtarmazsam düşman kazanma riski alacağımın da farkındaydım.

"Dana Brett'in balkonunu gördünüz mü?" diye sordum.

Dokuz kafa birden sallandı, uludu, gülümsedi ve sabah alışılagelmiş biçimde devam etti. Görünürde birkaç küçük, ince değişiklik vardı sadece: Dana Brett fark edilme, oyunun içinde olma maksadını bildirmişti. Eli Boyle da maksadını bildirmişti: tüm ihtimal sınırlarını ve büyük engelleri aşarak uyum sağlamaktı istediği...

Bu iki olayda ve tabii ki bu iki maksadın çarpıştığı korkunç anda oynayacak bir rolüm olacaktı.

4 | Seviştim

Eğer on on beş saniyelik baş döndürücü bir rahatlamaya sevişme denebilirse o sonbaharda ilk defa garajdaki bir Jeep Wagoneer'in içinde, ilk adı Susan olan ve son adını kendime saklayacağım (göz önüne alınması gereken yasal etmenler var ve ayrıca bu onun değil, benim itirafım) yumuşak etli parçalar ve sinir bozucu konuşma tiklerinin toplamından oluşan biriyle seviştim. Çabuk gelmeme ve beceriksiz performansıma rağmen sonunda yapmış olmak büyük bir rahatlamaydı çünkü diğer futbol oyuncuları, bakirliği bir karakter kusuru ya da muhtemel bir eşcinsellik belirtisi olarak görüyordu. Tabii ki kimse benim bakir olduğumu bilmiyordu çünkü hepimiz gerçekten seks yapmadan önce başka okullardan kızlar, kuzenlerin arkadaşları ya da deneyimli komşu hanımlar uydurarak yalanlar söylemiştik. Liseye giden erkeklerin yüzde 72'sinin, kızlarınsa yüzde 12'sinin seks yaptığını gösteren çalışmalar gördüm ve sanırım bunun nedenini biliyorum: sayım yapanların koca bir hayali dişi seks partneri nüfusunu saptayamayacak olması.

Ama Susan ile gerçek bir partnerim oldu ve bu beni bir şekilde değiştirdi: daha fazlasını istiyordum. Cinselliği sevdim. Her şeyini sevdim. Sekste daha iyi olmayı umut ettim. Bu yüzden daha fazla pratik yapmam gerektiğine dair farkındalığımız dışında başka hiçbir ortak yanımız olmamasına rağmen okul yılının geri kalanı boyunca Susan ile beraber oldum. Ve pratik yaptık, neredeyse her gün. Susan'ın anne babasının Wagoneer'ında o kadar çok seviştik ki arka koltukta emniyet kemeriyle bağlanmış haldeki kardeşleriyle beraber ailesinin arabayla dolaştığını

görmeye dayanamıyordum. Hâlâ otobanda bir Jeep Wagoneer gördüğümde tahrik olurum. Birkaç kere dikiz aynamdan yoldaki Wagoneer'lara fazla uzun süre daldım diye kazadan kıl payı kurtuldum.

O sene Susan ile çıkarken arazi tipi aile araçlarında sevişme konusunda çok az ilerleme kaydettim. Tabii ki bütün okul beraber olduğumuzu biliyordu ve "yapmaya" başladığımız hemen öğrenildi. Koridorda elleşiyorduk. Susan beni okuldan sonra arabamın yanında ya da maçlardan sonra soyunma odasının dışarısında bekliyordu. Danslara gidiyor -Homecoming, Sadie Hawkins, Noel ve *Sweethearts*- ve spor salonu dışında sarılıyorduk birbirimize. Notlar yazıyor ve telefonda konuşuyorduk. İnsanlar isimlerimizi birleştirmişti: ClarknSue.

Şimdi geriye dönüp baktığımda Dana Brett'in balkonunun tam da Susan ile seviştiğim hafta ortaya çıktığını fark ediyorum. Ama o zaman bu olayları birbiriyle bağlamamış, Dana'nın bunu duyacağını ve liseli çocukları değil, *beni* etkilemek için, Susan'ı fark ettiğim gibi onu da fark etmem için o şekilde giyindiğini düşünmemiştim.

Dana'yı fark etmiştim ama o zamanlar o kadar sabit fikirliydim ki -uzun, heykel gibi Susan'la kendini işine adamış çılgın bir bilim adamı; beraber küçük bir İlişki Araştırma ve Geliştirme firması gibiydik- başka biriyle, özellikle da ergenlik öncesindeki tatlılığıyla anımsadığım eski ilkokul arkadaşımla çıkmak hiç aklıma gelmemişti.

Dana'ya gelince, sanırım çok geçmeden benim ilgilenmediğimi anlamıştı çünkü yeniden bol kazaklarını giymeye ve saçını düz taramaya başladı. Ama balkon çoktan meydana çıkmıştı ve diğer futbolcular birkaç hafta kızın peşini bırakmadılar. Çıkma teklif ettiler ve eve bırakma önerilerinde bulundular, ama sonunda vazgeçtiler. Özellikle Tommy Kane Dana'ya fena vurulmuş-

tu ve bana durmadan onun hakkında sorular soruyordu. Dana'yı ona ayarlamaya bile çalıştım o zamanlar. Ama Dana ilgilenmedi. Böylece erkekler ona frijit dedi ve sırf Tommy Ford Maverick'inin arka koltuğuna tırmanmasını istediğinde Dana'nın güldüğü verisine dayanarak kızın lezbiyen olduğuna karar verdiler.

"Sevicilerden nefret ediyorum," dedi Tommy ve alçak aptallığımız içinde hepimiz ona katıldık. Bizimle sevişmedikten sonra bir kadının ne önemi vardı? Bu Cro-Magnon muhabbetlerine, gelişmekte olan erkek budalalığına katılmadığımı söylemek isterdim ama ne de olsa bu bir itiraf. Sanki onlar tamamen pasifmiş gibi kız arkadaşlarımıza yaptığımız şeylerle övünürdük. Onları becerir, üzerlerine biner, düzer, siker ve eğer bize bir şey yaparlarsa bunu da yine kendimize atfederdik ("Dün gece bir kızın ağzına *verdim*.") Otobüs durağında Eli'yi küçümsememden... kırk iki saat önceki olaylara kadar burada itiraf ettiğim her şey gibi şunun dışında hiçbir mazaret ileri sürmüyorum: Gençtim, erkektim. Hızlı araba sürmeyi, insanlarla dalga geçmeyi ve patates kızartması yemeyi olduğu gibi seksi de kendimin icat ettiğimden emindim.

Bütün bu spor ve öğrenci aktivitelerine gösterdiğim ilgi ve tabii ki Susan'ın anne babasının Wagoneer'ındaki çığır açan iş yüzünden Eli'ye ayıracak zamanım kalmamıştı. Sadece pazar akşamüstleri kimsenin olmadığından emin olmak için uğrar ve sonra görünüşü üzerinde çalışmamız için eve gelirdi. İlerlememiz konusunda açıkça hayal kırıklığına uğramıştı. İki aydır doğru şekilde giyiniyordu ama hiçbir şey değişmemişti. Normal eğitimle bütünleştirme programı altındaki beden eğitimi sınıfımızı dağıtmalarına rağmen (okul kurulu toplantısında Bay Leggett, "Beden eğitimi ile dalga geçiyorlar!" diye belirtmişti) özel eğitimler okul maskotu havalarını hâlâ biraz koruyorlardı.

Ama Eli bu popülerliği bile kaybetmişti. Hatta daha kötü bir durumdaydı. En azından eskiden en kötünün en iyisiydi. Şimdiy-

se en iyinin en kötüsü olmuştu. Yerinde olsaydım bu ironiyi kaldıramazdım.

Kışın sonlarına doğru bir pazar günü verandada oturuyor ve evimizin önündeki kaldırımda kız kardeşlerimin ip atlamasını seyrediyordum. Muhtemelen şubat ya da mart ayıydı; ılıkla soğuk arasında gidip gelen, güneşin bulutların arkasına girip çıktığı günlerden biriydi.

"Neyi yanlış yapıyorum?"

"Hiçbir şeyi," diye yalan söyledim. "Ne demek istiyorsun anlamıyorum bile."

"Ne demek istediğimi biliyorsun," dedi. "Neden işe yaramıyor?"

Ona baktım. Eli benden yirmi santim kısa, yaklaşık bir yetmiş boylarında; ne çok şişman ne de çok sıskaydı. Saç kurutma makinesiyle bir türlü baş edememesine rağmen saçları artık o kadar korkunç görünmüyordu. Yüzü hâlâ çok genişti. Solgun ve sivilceli görünümü aynıydı ama sanki daha iyiye gidiyordu. Doğrusunu söylemek gerekirse, o kadar da kötü görünmüyordu. Sorun daha derinlerdeydi: bağlam, geçmiş ve özüne dayanan sorunlar toplamı.

"Bana karşı dürüst ol," dedi. "Daha sert ol."

"Zor," dedim. "İnsanlar o kadar uzun zamandır seni bu şekilde gördü ki ..."

"Okulun bitmesine sadece birkaç ay var," dedi. "Lütfen ..."

Ona baktım ve ilkokuldayken otobüste gördüğüm aynı gözleri gördüm; kaçırdığı bir şeyi, hiç kimsenin ona söylemediği bazı gerçekleri anlamak için yüzüme bakan gözler. "Ciddiyim, Clark. Ne dersen yaparım. Lütfen, bana yardım et."

"Kıyafetler ve saç dışında başka şeyler de var," dedim.

Cebinden bir kalem ve not defteri çıkardı. "Ne?"

"Yani, belki de düzeltilemeyecek bazı şeyler var."

"Söyle."

"Bilmiyorum."

"Hayır, biliyorsun."

"Yani, son sınıftasın ve otobüsle okula geliyorsun."

"Arabam yok," diye yakındı.

"Biliyorum," dedim. "ne olduğunu sordun ve ben de sana anlatmaya çalışıyorum."

Bunu küçük bir kağıda yazdı ve "Diğer çocuklar da otobüsle geliyor," dedi.

"Evet," diye kabul ettim. "Başka şeyler var."

"Söyle."

"Hmm." İç geçirdim ve yola doğru baktım. "Şey var... biraz pelteksin."

"Basska?"

"Bu komik," dedim.

"Hadi. Başka?"

"Şey, ellerin titriyor."

Kağıdına not aldı. "Ve?"

"Yürürken topallıyorsun. Vücudun seğiriyor ve komik sesler çıkarıyorsun. Çok sık burnunu karıştırıyorsun. Ve..."

"Yavaş." Kağıdına not aldı. "Tamam, başka?" diye sordu.

"Bu kadar."

"Başka?" diye sordu.

"Kokuyorsun," dedi ip atlamayı bırakan kız kardeşim.

"Shawna!" dedim ve kaçtı.

Eli'nin çenesi göğsüne düştü ve sanki şüphelendiği bir şeyi kardeşim doğrulamış gibi başını salladı. Sorun prefabriklerinde duş olmamasıydı. Sadece bir küvetleri vardı ve annesi haftada yalnızca iki kere banyo yapmasına izin veriyordu ("Vücudundaki yağları yıkanarak akıtacaksın ve sonunda kuru bir cildin olacak. Böyle bir sorumluluk alamam.")

Böylece Eli'nin ıslahının ikinci devresine hemen ertesi gün başladık. Eli'yi arabayla okula bir saat önceden getirmeye başladım. Fazladan zamanı basket atarak geçirdim. Okula sadece duş almak için bir saat önceden gelmesi dikkat çekeceğinden Eli yirmi dakika ağırlık kaldırıyor, sonra duş alıyor ve saçını kurutuyordu.

Ama düşünceler kolay kolay değişmez. Lise sonun sonunda çok az insan Eli'nin daha iyi koktuğunu, kollarında ve omuzlarında ağırlık kaldırma sayesinde tepecikler ve vadicikler oluşmaya başladığını fark etti. O hâlâ Eli'ydi yine de. Ve gerçekten de, nisan ayında yaklaşan mezuniyetimizi ölüm günü olarak gören Eli için her ilerleme çok yavaş olacaktı.

O bahar bir gün arka bahçemde çitlerin üzerinden kestane atarak otururken, "İşe yaramıyor," dedi. "Her şey aynı. Hiç değişmeyecek."

"Aynı değil," dedim. "Daha iyi."

"Değil," dedi. "Yapabileceğimiz bir şey olmalı."

Onun için o kadar üzüldüm ki hemen Eli Projesi'nin son aşaması için çalışmalara başladım. "Biraz düşünememe izin ver," dedim.

Eli eve gitti. Susan'ı arayıp akşamüstü araba seansımızı iptal ettim. Sonra telefon rehberini çıkardım ve Dana Brett'i evden aradım.

"Clark," dedi nefes nefese. Onu daha önce hiç aramamıştım.

"Dana, mezuniyet balosuna biriyle gidiyor musun?"

Kısa bir sessizlik oldu. "Hayır," dedi.

Onunla konuşmak için evine gittim. Şehrin eski elma bahçelerinin üzerine kurulmuş tarafında, eski evler ve Kaliforniya tipi yeni ara katlı evlerden oluşan nezih bir mahallede oturuyordu. Gülümseyerek eve vardığımda anne babasını ön verandada görünce şaşırdım. Onların hakkında bildiğim tek şey iki yıllık üniversitede profesör ve Dana'nın söylediğine göre biraz fazla koru-

yucu olduklarıydı. Annesinin bir şipşak fotoğraf makinesi vardı ve verandalarının parmaklıklarına karşılıklı yaslanmamızı söyleyerek Dana ve benim fotoğrafımı çekmek istedi. Benim için garipti ama sorun değildi. Gülümsememi söylediler. Gülümsedim. Babası sıkıca elimi sıktı, elini omzuma hafifçe vurdu ve hangi üniversiteye gitmeyi düşündüğümü sordu.

"Washington Üniversitesi'ne kabul edildim," dedim. "Ondan sonra başka bir yerde hukuk fakültesine gitmek istiyorum."

"Harika," dedi.

"Teşekkür ederim," dedim.

"Dana Stanford'a kabul edildi," dedi annesi.

"Ben de öyle duydum," dedim. "Gerçekten büyük bir şey."

"Anne," dedi Dana. Gözlerini devirdi. "Lütfen." Babası hiçbir neden yokken gülmeye başladı. İrkildim. Daha önce hiç bu kadar iyi ebeveynlerle karşılaşmamıştım.

Dana kestane rengi saçlarını atkuyruğu yapmıştı, kot pantolon ve dar bir tişört giyiyordu. Yuvarlak ve tişörtünü geren göğüslerini tekrar görebiliyordum. Neden okulda bu şekilde giyinmediğini merak ettim. Dana'nın annesi bize limonata getirdi ve arka bahçelerine geçtik. Kolları birbirlerinin belinde, anne ve babası bizi mutfak camından izledi.

"Başlamadan önce, istersen hayır diyebilirsin," diye başladım.

Dana güldü. "O bakımdan endişe etmene gerek yok."

Ve Eli ve benim hikayemi, Pete Decker ve Matt Woodbridge'in elinden çektiğimiz aşağılanmaları, ilkokuldayken Eli'nin otobüs durağında ve gözümden vurulduğumda beni kurtarmasını, savaş topta yan yana durduğumuz anı ve birkaç hafta sonra benden yardım istemek için geldiği günü; onu ıslah etmek, lise kabul edilebilirlik standartlarına göre temizlemek, giydirmek ve kusurlarını saklamak üzere başlattığım dört aylık projemi anlatmaya başladım. Hiç kimseye Eli ve kendim hakkında bir şey söyleme-

miştim ve Dana'nın üzerindeki etkisi biraz kafa karıştırıcı olsa da içimi dökmek bana iyi geldi.

Bir süre gülümseyerek dinledi, sonra evine baktı ve kendini salıncağa bıraktı. Ben konuşurken yere dikti gözlerini ve başını salladı. Ona Eli'ye kıyafetlerimi verdiğimden, yürümesini ve saçlarını taramasını öğrettiğimden, onu eski gözlüğünden kurtarıp insanlarla nasıl konuşması gerektiği konusunda pratik yaptığımızdan bahsettim. Bazen pazarları buluştuğumuzdan ve Eli'nin çok çalıştığından bahsettim.

Söylediği tek şey "Çok naziksin," oldu ve o kadar sessiz söyledi ki duyduğumdan emin olamadım. Konuştuğum süre boyunca bir kere bile başını kaldırıp bana bakmadı. Geriye dönüp bakınca kalın kafalılığımı bir çeşit acımasızlık olarak görüyorum ama o zaman Eli'ye olan ilgim dışında bir şeyin farkında değildim ve konuştukça konuştum.

Ona Eli'nin sabırsızlandığını, insanlara onların düşündüklerinden daha fazlası olduğunu göstermek için yanıp tutuştuğunu anlattım. Ama zaman azalıyordu ve etkili bir şeye ihtiyacı vardı. O zamana kadar kimsenin fark edemediğini fark edecek bir kıza, buzları eritecek birine ihtiyacı vardı, böylece diğer kızlar onunla çıkmanın bir sorun olmadığını göreceklerdi. Güzel bir kıza ihtiyacı var, dedim -Dana elini ağzına koydu- diğer erkeklerin çıkmak isteyeceği güzel bir kıza. Kendisi bir kıza çıkma teklifi edebilirdi tabii, ama reddedilmeyi kaldıramazdı. Eğer ilk kız ona hayır derse, başka bir kız, istese bile evet diyemezdi. Eli kayıp bir vaka olurdu, işi biterdi.

"Neden ben?" diye sordu.

Arkama baktım ve anne babasının mutfak camından el salladığını gördüm. Ben de el salladım.

"Çünkü," dedim, "sen diğer kızlardan çok daha zekisin ve güzelsin ve bilmiyorum, sanırım senin anlayacağını düşündüm."

"Anlıyorum," dedi.

"Belki sen hatırlamazsın," dedim. "Ama çocukken Eli bizim sınıfa geçince ona kötü davranmamıştın."

"Hatırlıyorum," dedi.

"Bu yüzden anlayış göstereceğini düşündüm. Sen ve ben arkadaş olduğumuza göre de ..."

Sonunda gözlerime baktı. "Arkadaşız," dedi, onaylarcasına.

"Susan ve benle beraber iki çift olabiliriz." İkili flört teklifimle en az onun kadar benim de Eli ile danslara gidip gelerek sosyal anlamda bir risk aldığımı görmesini umuyordum. Ama tabii ki onun düşündüğü bu değildi.

"Tamam," dedi Dana ve gözlerini indirerek bana baktı. Yine ilkokuldaki akıllı, utangaç kıza benzemişti. "Bana çıkma teklif etmesini söyle. Evet diyeceğim. Ama benimle konuştuğunu ona söyleme. Önceden ayarlanmış gibi görünmezse daha iyi olur."

"Sağ ol, Dana."

Eve geri yürüdük. Anne ve babası bizi karşılamak için ellerini uzatarak dışarı çıktılar. Annesinin elinde kurabiye tabağı vardı. Dört tane aldım.

Dana yanlarından geçerek eve girdi. Bir sorun olduğunu anlayan annesi arkasını dönerek eve girişini seyretti. Bir kurabiye daha aldım.

Babası en az benim kadar olanlardan habersizdi. Bana gülümseyerek orada dikiliyordu. "Ne hukuku?" diye sordu.

"Efendim?"

"Hukuk okuyacağını söyledin. Ne hukuku olduğunu biliyor musun diye merak ettim."

"Şey," dedim çikolata ve cevizli kurabiyemi yerken, "Bilmiyorum. Önce belki borçlar hukuku. Ama sonra politikaya atılmak istiyorum."

"Harika," dedi Dana'nın babası.

5 | Davenport Oteli

Davenport Oteli mezuniyet balomuz için süslenmiş ve ışıklandırılmıştı. Bir zamanlar ihtişamlı olan ikinci kattaki balo salonu katlanabilir sandalyelerle, yeşil ve mavi flandralarla, parıldayan kağıt balıklarla, devasa istiridye kabuklarıyla ve büyük bir yemek çatalına tıpatıp benzeyen üç dişli bir mızrakla kaplanmıştı. Ancak son anda mezuniyet balosu komitesi (Clark Mason, başkan), dekorlar çoktan alınmış olmasına rağmen 'Atlantis'te Bir Gece' temasını reddetmişti. Bu yüzden partiyi BOOGIE HARİKALAR DİYARI olarak ilan eden afiş sünger plastikten sahte mağaranın arkasında asılıydı.

Erkekler kat kat olmuş smokin gömlekleri ve gevşek papyonlarıyla küçük daireler halinde, kızlar ise şeker çeşnili dudak parlatıcıları ve tafta elbiseleriyle duruyorlardı. Bu etkinlik için dışarıda arabalarda bonglar, seramik pipolar ve altılı biralar sayesinde cesaret toplanmıştı. Egzoz susturucuları çıkartılmış Chevelle ve Nova'lar camları titreyerek otelin önünde durdu. Arabaların kapıları açıldı ve kavalyeleri arabaları park etmeye giderken saçları toplu, dar elbiseli kızlar ayakları birbirine dolanarak kaldırıma indiler. Mezuniyet balosuna kot pantolonla ve kavalyesiz gelmenin "çok komik" olacağını düşünen iki kız sessizce lobideki aşırı kabarık sandalyelerde pişmanlığın portreleri gibi oturuyorlardı. Smokin tişörtü giymiş iki erkek ise kötü fikirlerini beraber sırtlamak umuduyla yan yana ayakta duruyorlardı. Geri kalanımız parlak ayakkabılarımız ve kuaförden çıkmış saçlarımızla, demode yetişkin davranışlarına, titreyen ceket yakalarına küçük çiçekler iliştirme zorunluluğu ("Önemli değil," demişti Eli, Dana

ona yaka çiçeği aldığını söylediğinde. "Ayakkabılarımı kendim kiraladım.") gibi tamamen anlamsız, geçmişte derin bir yerlerden bize devrolmuş kurallara uyarak salona yürüdük. Taze testosteronun gizem ve sonsuz iyimserliğine kapılan erkekler odalar kiralamış ve cüzdanlarındaki prezervatif sayısını artırmışlardı. Kızlar da düğün törenleri taklitleri, manikürleri, modaya uygun kıyafetleri, tuvalet aynaları önünde çalıştıkları gülümseme pozlarıyla kendi hayallerini yaşıyorlardı. Gecenin kendisi birçoğu için bir hayal kırıklığıydı ama bazı küçük ve merak uyandırıcı şeyler vardı: sürpriz kavgalar, kusanlar, elleşenler. Ancak hiç şüphesiz kimse Eli Boyle ve şirin Dana Brett'ten daha fazla dikkat çekmedi.

Günü Eli'yle beraber smokinlerimizi (bana siyah, Eli'ye -alçak kepek tanelerini saklamak için- beyaz) alarak, giyinmesine yardım ederek, hatta saçlarını onun yerine tarayarak geçirmiştim. Annesi, daha önce hiç gitmediğim ve yaşlı insanların kıyafetleri gibi kokan prefabriklerinin girişinde arkamızda durmuştu.

"Saçların yanlardan havaya dikiliyor," demişti annesi.

"Öyle olması gerekiyor," dedi Eli. "Krepe deniyor."

"Havaya dikiliyor. O pantolon çok dar."

"Dar olması gerekiyor," dedi Eli.

"Gözlüğün nerede?"

"Lens takıyorum."

"Ah, Tanrım. Şimdi de gözlerine cam parçaları takıyorsun. Göğsün ve kolların da çok şiş. İlaçlardan mı oluyor?"

"Kas onlar, anne. Ağırlık kaldırmaktan oluyor."

"Ama sağlıklı değil. Kan dolaşımın için iyi değil."

Papyonunu bağladım, düzelttim ve ceketini giymesine yardım ettim. Yanaklarına biraz Aqua Velva serptim.

"Denizci gibi kokuyorsun," dedi annesi.

Giyindiğinde annesi küçücük mutfaklarındaki bir sandalyenin -sadece iki sandalye için yer vardı- arkasına eğildi ve resmini çekti.

"Tanrım, Eli," dedi. "Çok güzelsin. Keşke baban ..." Arkasını döndü ve ağlamaya başladı.

Arabayı ben sürdüm. Eli ve ben Susan'ı evden aldık. Biraz fazla *profesyonel* görünen Susan, belki de makyajını bozma korkusuyla Dana'nın evine gidene kadar hiç konuşmadı. Dana'nın evinde anne ve babası bu sefer verandaya çıkmadılar. Eli kapıya gitti ve derin dekolteli gümüş rengi bir elbise giyen Dana ile birlikte geri geldi. Omuzlarında bir şal vardı. Arabaya gelirken soğukta biraz titreyince Eli ona ceketini vermeyi teklif etti. Dana ceketi aldı ve ben de rahat bir nefes aldım. Saçları başının üzerine toplanmıştı ve alnına sarkıyordu. Eski bir film aktristi gibi, mükemmel görünüyordu. Susan, kendi sosyal tabakasının çok altındaki iki kişiyle ikili flört etmeye hiç hevesli olmamıştı ve Dana annemlerin Dodge Colt'una doğru omuzlarında Eli'nin ceketi içinde şahane görünerek -ve onun gibi makyaj ve saç spreyi desteği ile değildi bu- yürüyünce içinde küfürler geçen bir şey mırıldandı.

Alışveriş merkezinin sonundaki Mr. Steak'de yemek yedik ve itiraf etmeliyim ki ilk başta Eli'nin bütün bunları başarıp başaramayacağından endişe ettim. Yanıma oturdu ve her hareketimi tekrarladı; ceketini çıkardı, benim yaptığım gibi peçetesini açtı, her iki saniyede bir sonraki işareti almak için bana baktı. Benimle aynı yemeği ve içeceği ısmarladı ve her konuştuğunda onaylamam için bana baktı. İlk yirmi dakika boyunca sadece bir kere konuştu ("Dana, et sever misin?") Ama yemek ilerledikçe gevşemeye başladı ve hatta ilkokulla ilgili kendisiyle dalga geçen birkaç iyi espri bile patlattı ("Büyük ihtimalle beni hatırlamazsın. Biraz burnum havadaydı. İnsanlarla pek konuşmazdım.") Dana

ile göz teması kurmasa da kibardı ve Dana tuvalete gitmek için izin istediğinde ayağa kalktı.

Yemeğimiz gelene kadar, en azından başparmağının tırnağını çiğneyen ve üniversiteden bahsetmeye başlayınca boşluğa bakan buz gibi flörtümle karşılaştırınca Dana eğleniyor görünüyordu. Ben devlet üniversitelerine bakıyordum. Eli'nin üniversiteye gidecek parası yoktu ve notları burs alacak kadar yüksek değildi. İki yıllık üniversiteye başlayacak, notlarını yükseltecek ve sonra dört yıllık bir üniversiteye geçecekti.

Dana Stanford'a gideceğini söyleyince Eli'nin çatalı tabağına düştü. "Vay!" dedi. "Stanford. Emin misin?"

Dana bonfilesine bakarak güldü. "Eminim."

Susan tuvalete gitmek için izin istedi.

"Gergin değil misin?" diye sordu Eli.

Dana şaşırarak ona baktı. "Biliyor musun, sanırım kimse bana bunu daha önce sormadı. Sadece ne kadar harika olduğunu söyleyip duruyorlar."

"Harika, ama aklıma ilk gelen bu oldu," dedi Eli. "Ben korkudan ölürdüm. Oradaki herkes çok zeki olmalı. Ayrıca çok uzak."

"Dana yapar," dedim ve fırında patatesime biraz daha ekşi krema getirmesi için garsona küçük plastik fincanımı salladım.

Eli arkasına yaslandı. "Üniversitenin aynı lise gibi olacağını düşünüyorum hep, tek farkı günde yirmi dört saat olması. Kaçış yok."

"Bilmiyorum," dedi Dana. "Sanırım ben hayatın gerçekten o zaman başladığını düşünüyorum. Üniversitede."

"Gerçekten mi?" diye sordu Eli. "Öyle mi sence?"

"Tanrım, öyle umuyorum," dedi Dana. "Eğer öyle olmazsa ..." Cümlesini bitirmedi.

Bir an sessizlik oldu ve Eli derin bir nefes aldı. "Yalan söyledim," dedi tabağına bakarak. "Anneme biraz para kaldı ve üni-

versite eğitimim için bir kenara koydu. Muhtemelen dört senelik bir üniversiteye param yeter, en azından devlette. Ama bana o kadar korkutucu geliyor ki, önce iki yıllık üniversiteye gitmeyi düşündüm. Ödleğim ben."

"Gayet anlaşılabilir," dedi Dana.

Eli biraz güldü. "Hayır, değil," dedi. Çatalını etine daldırdı ve tam kesecekti ki ayağa kalktı, çatalını ve bifteğini kalbine doğru tuttu. Dana'ya resmi bir şekilde hitap etti: "Şu anda, şu et parçasının üzerine yemin ediyorum ki iki buçuk ortalamamı alıp Harvard'a başvuracağım."

Eli oturdu ve beyaz smokinin üzerindeki biftek lekesini sildi. Bu sırada Susan tuvaletten döndü, komik bir şey kaçırdığını fark etti ve öfkeyle bana baktı. İçinde 'orospu çocuğu' kelimesi geçen küfürü tekrarladı ve sonra etini bitirmek için yerine oturdu.

Garip. Geçen gün, ESPN Classic'de ilk defa 1979'da gördüğüm bir basketbol maçı seyrettim. Larry Bird'ün takımı Indiana State Sycamores ve Magic Johnson'ın takımı Michigan State Spartans arasındaki NCAA şampiyona maçıydı. İlk başta gençlik yıllarımın bu kadar önemli bir hatırasıyla karşılaştığım için şaşırdım, sonra anılarımın televizyon ekranında akmasını izlemekten başım döndü, sonra aklımda kalan maçla karşılaştırıldığında bunun ne kadar yavan bir versiyon olduğunu görünce hayal kırıklığına uğradım (oyuncular çok yavaştı, maç kolay bir maçtı, Bird ve Magic birbirlerine hemen hemen hiç gard yapmadı.) Gayet sıradan bir oyunu almış ve hem basketbolda hem de kendi gelişimimde çığır açan bir an yaratmıştım kendime.

Belki de mezuniyet balosunun geri kalan kısmına ve Eli'nin neredeyse tamamlanan dönüşümüne dair tatlı hatıralarım benzer bir zihinsel düzeltme numarası ve mit yaratmadan ibaretti. Çünkü kesinlikle mükemmel değildi. Mesela, dans derslerine zamanımız olmamıştı ve Eli'nin hızlı parçalardaki dansları tasma-

sından kurtulmaya çalışan bir köpekten başka bir şeye benzemiyordu. Mr. Steak'te yaptığı lekeye hemen gömleğindeki punç, kucağındaki pasta dilimi ve muhtemelen Eli'nin kendisinden kaynaklanan ne olduğu belirsiz iki leke katılmıştı. Bir ara Dana'ya kafa attı ve neredeyse dişini kırıyordu. Saçı sonunda hacmini kaybetti ve dümdüz kafasına indi. Sivilceli, kırmızı saçlı bir Ringo Starr'a dönmüştü.

Ama bunlar her şeye rağmen hareketli bir gecedeki ufak kusurlardı. Dana ve Eli'nin içeriye girdiği andan ("Kim bu? Eli mi? Hadi canım!") ilk slow dansa (annesi Eli'ye bazı dans adımları öğretmişti; geri kalanımız öylece eğilip eşlerimizin kıçlarına asılırken Eli ve Dana gerçekten dans ettiler) ne zaman Dana'nın sandalyesini çekeceğini, ne zaman punç getireceğini, ne zaman şalını vereceğini hesaplamasına kadar Eli neredeyse mükemmel bir beyefendiydi ve bu kısmı uydurmadığımı biliyorum: birden fazla kız ikisine bakabilmenin bir yolunu bulmuştu. Dana ve Eli'nin çok iyi anlaştığını söyleyemem gerçekten, ama iyi zaman geçiriyor gibiydiler. Eli'nin rahatlayıp eğlenmeye başlamasını seyrettim.

Rutin dans resimlerimizden sonra dördümüzün birden bir tane daha resim çektirmesi de onun fikriydi. Elbette şimdi o anın önemini anlıyorum, sadece Eli için değil, Dana ve ben, hatta Susan için de (ki sınıf arkadaşlarımız sırada beklerken Eli Boyle gibileriyle fotoğraf çektirmek zorunda olmak onun için sondan bir önceki rezalet, bardağı taşıran son damladan bir önceki damlaydı.) Eli ve ben fotoğrafçının deniz köpüğü mağarasında, eşlerimizin arkasında, smokinlerimizin içinde kaybolmuş bir şekilde duruyorduk. Son anda kollarımızı birbirimizin omzuna atmıştık ve gemiyle az sonra yola çıkacak savaş arkadaşları gibi başlarımız hafif öne eğilmişti. Önümüzde yana eğilerek duran eşlerimizin arasında soğuk bir mesafe vardı. Dana kibarca gülümsüyor, Susan bardağını çiğniyordu. Resmi görseniz, ilk önce bu gülümseme derecelerini fark ederdiniz: Dana kibar ve neredeyse inan-

dırıcı bir şekilde gülümsüyor, Susan dişlerini göstererek homurdanıyor, ben temkinliyim ve yanımda duran Eli son derece neşeli. Bu gibi resimlerle ilgili bir teorim var; zaman geçtikçe, renkler solup tarzlar öldükçe başka şeyler -bağlantılar, güdüler ve belki de gelecek- ortaya çıkıyor ve daha fazla şey söylüyorlar.

Resimler bittiğinde Susan ve ben Tommy Kane'in anne babasının dokuzuncu katta kiraladığı odaya sıvıştık. Orada T. J. Swan şarabını (Steppin' Out - iyisinden) hızla içtik ve hızlı, sarhoş ve üstünkörü bir şekilde seviştik (smokinimin pantolonu bileklerimde, onun çuval elbisesi boyunda.) Şarap beni miskinleştirmişti, ellerim sanki bana ait değilmiş gibi hissediyordum. Anne babasının Wagoneer'ında sarf ettiğimiz o kadar emekten sonra gerçek bir yatakta aynı derecede başarılı değildim ve danstan geleli çok olmamıştı.

Asansörde aşağı inerken yol boyunca özür diledim ama Susan aynada üstünü başını düzeltiyordu ve daha önce hiç görmediğim kadar kızgındı. Dansa geri döndüğümüzde ilk önce Eli ve Dana'yı seçemedim ama sonra mağaranın yakınlarında onları fark ettim. Hemen gerildim. Tommy Kane ve flörtü Amanda Rankin, Eli ve Dana'nın karşısında duruyorlardı. Tommy çok yakındaydı ve sanırım bir şey yüzünden Eli'ye çıkışıyordu. Eli'yi beladan kurtarmaya hazır bir şekilde salon boyunca hızla ilerlemeye başladım ama yanlarına geldiğimde her şeyin yolunda olduğunu gördüm. Yolunda olmaktan da iyiydi. Tommy, Eli'nin smokininin üzerindeki çeşitli lekeleri soruyordu, o da neşeyle anlatıyordu. Hepsi de gülüyorlardı. Sanki hepsi arkadaştılar. Eli mutlulukla gülümsüyordu. Anlaşılan balodan önce epey cesaret içkisi içen Amanda Rankin, Dana'nın koluna yaslanarak dengesini sağlıyordu. Dana da mutsuz görünmüyordu.

"İşte, geldin," dedi Tommy beni görünce. "Anahtarı ver. Eli ve ben tatlı kızlarımızı suite çıkaracağız ve biraz tatlı şarap içeceğiz."

"Evet oğlum! Uçur beni!" dedi Amanda Rankin, en az benimki kadar kaymış olan gözleriyle. "Daha fazla şaraba ihtiyacım var." Bu o gece duyduğum en saçma cümleydi.

Eli gerginlikle önce Tommy'ye, sonra bana, sonra da sanki kilometrelerce ötedeymiş gibi yüzünde anlaşılmaz bir ifadeyle duran Dana'ya baktı.

"Sen ne yapmak istersen bana uyar," dedi Dana Eli'ye.

"Harika," dedi Tommy. "Hadi gidelim."

"Tamam," dedi Eli, ama bana attığı bakışta dehşet okunuyordu. Hazırlanırken bu olasılık üzerine düşünmemiştik. İçmek? Otel odası? En olmadık hayallerimizde bile bu senaryo aklımıza gelmemişti.

"Biz de sizinle geleceğiz," dedim. Bu Susan için bardağı taşıran son damlaydı. Kolumu hızla çekti.

"Mezuniyet balomda bir kere olsun dans etmek istiyorum," dedi dişlerini gıcırdatarak.

"Gidin dans edin," dedi Tommy. "Bütün gece odayı kendin kullanamazsın, Mason. Bize de biraz izin ver."

Ve Susan ve ben, Led Zeppelin'in yavaş-hızlı-yavaş tempolu bir parçasında, sonra Steve Miller Band'in hareketli bir parçasında, sonra da ikimizin de ritmini yakalayamadığı enstrümantal bir disko parçasında dans ettik. Eli'nin bir şişe şarap ve Tommy Kane gibi birinci sınıf bir orospu çocuğuyla başına açabileceği belaları düşünerek balo salonunun kapısını gözleyip duruyordum.

"Kime bakıyorsun?" diye sordu Susan.

"Yok bir şey. Susadım sadece."

Bu sefer üniversite ikinci sınıfa kadar bitmeyeceğini sandığım 'Bohemian Rhapsody' parçasında yeniden dans ettik. Her şarkıdan sonra dans pistinden ayrılmak için dönüyordum ama Susan hiç kıpırdamıyordu ve yeniden dans etmeye başlıyordu. Böylece bir dans için daha kalıyordum.

"Şimdi yukarı gitmeye hazır mısın?" diye sordum Cheap Trick'in 'Surrender'ından sonra.

"Hayır!" dedi Susan. "Değilim."

"Hadi. Gidip biraz şarap içelim."

"Siktir git, Clark!" dedi Susan. Sonra ağlamaya başladı ve balo salonundan koşarak çıktı. Yüz çift göz onun gidişini izledi ve sonra yavaşça kendi yarattığım bu yeşil, su altındaki Boogie Harikalar Diyarında tek başına duran bana döndü.

"Susan!" Arkasından koştum ve onu lobide, kot giyerek ve kavalyesiz gelmiş iki kızdan birinin omzunda ağlarken buldum.

"İt herif," dedi kot pantolonlu kız kardeşlerden biri.

"Susan. Özür dilerim."

"Neden içeri gitmiyorsun?" dedi diğer kot pantolonlu kız kardeş. "Ya da kız arkadaşını görmeye?"

"Dana, lütfen. Seninle konuşabilir miyim?"

Susan'ın başı yavaşça döndü.

"Yani... Susan demek istedim."

Susan sanki patlamak üzere olan bir radyatörmüş gibi kot pantolonlu iki kız geriye sıçradı. "Ona Dana dediğine inanamıyorum," dedi kızlardan biri.

"Hadi ama. Karıştırdım sadece," dedim. "Hadi. Konuşamaz mıyız?"

"İt herif. Orospu çocuğu, it herif."

"Susan..."

"Gece boyunca ona bakıyordun."

"Hayır, bakmıyordum."

"Evet, bakıyordun."

"Düşündüğün gibi değil," dedim. "Eli'ye yardım etmeye çalışıyorum."

Aynı anda, sanki korkunç bir yalan söylemişim gibi üç kızın da başı sağa düştü.

Çaresizliğin içimde kaynadığını hissedebiliyordum, bu ve içtiğim şarap, bu kuşkucu kızların anlamasını sağlayabileceğime beni inandırdı. "Bak, çocukken ikimizle de dalga geçerlerdi ama ben zamanla atlattım. Eli hiçbir zaman atlatamadı. Ona yardım etmeye çalışıyorum."

Susan yüzünü buruşturdu ve benden uzaklaşmak için döndü.

Çaresizliğim yüzeye köpürdü. "Bak, mahallemiz zorlu bir yerdi ve şu kaza oldu..." Bana bunu ne yaptırdı -muhtemelen şarapbilmiyorum ama elimi yüzüme götürüp protez gözüm yuvasından çıkana kadar göz kapağımı ittirdim ve göstermek için elimde tuttum... Neyi göstermek için? Belki de hayatımı nasıl kurtardığını. Yirmi yıl sonra, ne elde etmeyi umduğumu gerçekten söyleyemiyorum ama aldığım sonuç kesinlikle o olmadı.

Kot pantolonlu kız kardeşlerden biri -sonradan yarım şişe şeftali aromalı şnapsı mideye indirdiğini öğrendim- Davenport Oteli'nin lobisindeki soluk halının üzerine kustu. Onun öğürme sesi Susan'ın kapı önünde durup arkasına bakmasına neden oldu ve o noktada şunları gördü: kot pantolonlu kızlardan biri ağzını kapatmış, diğeri eğilerek yere şeftali likörüyle mide asidi karışımı bir şey boşaltıyor. Bu sırada erkek arkadaşı onların üzerinden bakarak elinde cam gözünü sallıyordu. Ve bir an için, etrafa salladığım yapma gözümle bütün bu hazin sahneyi görebildiğim duygusuna kapıldım: ben, kot pantolonlu kızlar, ağlayan Susan, lobide takılan birkaç kişi ve sanki bu tip görüntüler burada yavan kaçacak denli olağanmış gibi yüzünde hiçbir ifade olmayan resepsiyonist.

Ya Susan'ın arkasından koşup kendi hayatımı onaracaktım ya da gidip Eli'ye yardım edecektim. Neredeyse sanki bu iki seçim ilkokuldan beri, Pete Decker'ın Eli ve beni kavga etmeye zorladığı, kendi küçüklüğümden sıyrılıp arkadaşıma yardım etme şansım elime geçtiği andan itibaren önümdeydi.

Kapı Susan'ın arkasından kapandı. Sihirli gözümü cebime koydum ve asansöre döndüm. Geliyorum, Eli, dedim kendi kendime ve çökük göz kapağımın hissi bana nehir kenarındaki o günü, Eli'nin beni kurtardığı günü hatırlattı. Suyun çağıltısını ve kirpiklerimden çıkan dumanın kokusunu duyabiliyordum. Eli'ye yardım etmek için hızla ilerlerken ne hissettiğimi bilmiyorum; kefaret ödemeydi bu belki de, ya da omzumda yükselen meleklerin çağrısı.

Asansör her katta durdu. Sınıf arkadaşlarım asansöre binip indi, omzuma vurdular, neden gözümü kapattığımı sordular ve Susan'ın bana çok kızdığını duyduklarını söylediler. Hiçbirine aldırış etmedim ve dokuzuncu katta indim. Koridor boyunca koştum. 916 numaralı odanın kapası kapalıydı ve içerden hiç ses gelmiyordu. Bir nefes aldım, kendimi topladım, ceket yakamı ve saçlarımı düzelttim ve sol gözüm cebimdeyken 'kendimi toplamayı' beceremeyeceğimin farkına vardım. Pes ettim ve kapıyı çaldım. Birinin anahtar deliğinden baktığını hissettim. Sonra kapı açıldı ve karşıma papyonu çıkmış, saçları dağılmış, yüzü ter içinde Eli çıktı.

"Neredeydin?" diye fısıldadı. Hemen yürümeye başladı.

Odaya girdim ve şiddetli bir savaşın sonucu gibi görülen sahneyi gördüm. İki boş T. J. Swan şişesi sehpanın üzerinde yan yatıyordu. Amanda Rankin büyük çift kişilik yatakta uyuyordu, elbisesi süngerli siyah bir sutyeni ortaya çıkaracak şekilde aşağıya inmişti. Tommy ya da Dana'dan eser yoktu.

"Ne oldu?" diye sordum.

"Bilmiyorum." Eli odada sendeleyerek gezindi. "Çok şarap içtik... Sonra Tommy ışıkları söndürdü ve Amanda'yla..." Amanda'nın yataktaki yarı çıplak haline işaret etti. "Dana ve ben sadece oturduk. Amanda bayılmış olmalı çünkü bir süre sonra Tommy ışıkları açtı ve yeniden içmek istedi."

Banyodan kusan birinin iniltisi gibi bir ses duydum. Banyoya doğru baktım. Kapı kapalıydı.

"Dana çok şarap içti. Tommy onunla birlikte içeride."

Kapıyı açmayı denedim. Kilitliydi. Yumrukladım.

"Git, Boyle," dedi Tommy. "Birazdan çıkacağız."

Kapının ardından boğuk bir sesle Dana'nın "Bırak," dediğini duydum.

Omzumla kapıya vurdum ve bu kadar kolay açılmasına şaşırdım. Basketbol maçında ponpon kızı neredeyse öldürdüğüm günden beri bir şeye o kadar sert vurmamıştım sanırım. İçeride Dana dizlerinin üzerinde küvete eğilmişti. Yeni kusmuştu ve inleyerek tükürüyordu. Tommy onun arkasında duruyor, elbisesini çıkarmaya çalışıyordu.

"Selam, Mason," dedi Tommy. Sarhoş gözleri kısılmıştı. Gülümsedi.

Onu banyodan çekerek çıkardım ve odaya ittim. Yatağa çarptı ve yere düştü. Ona doğru yürürken Eli yanımdan geçerek banyoya girdi.

Tommy gülüyordu. "Hadi be, Mason. Kız bana göz ediyordu be oğlum." Çökmüş göz kapağıma baktı ve gülümsedi. "Ah, üzgünüm."

Smokininin gömleğinden tutarak onu yukarı çektim ve duvara bastırdım. Beni itti, neredeyse dengemi kaybediyordum. "Hadi ama. O gerzeği sevmiyor." Beni yeniden, bu sefer daha güçlü bir şekilde itti. Arkaya, yatağa doğru sendeledim.

Gömleğinden yakaladım ve onu odanın diğer tarafına fırlattım. Televizyonu sehpasından aşağıya devirdi. Yanında yere düştü. "Tanrım, Mason. Ne oldu sana lan?"

O anda bir anahtar döndü, otel odasının kapısı açıldı ve aşağıda gördüğüm resepsiyonist içeri girdi. Yüzünde hâlâ o soğuk ve baskın sıkıntı ifadesi vardı. Odaya baktı: bir kız yatakta bayılmış-

tı. Bir çocuk yerde televizyonun yanındaydı. Bir kız banyoda kusuyordu. Başka bir çocuk ne yapacağını bilmeden arkasında duruyordu. Her yerde boş şarap şişeleri vardı.

"Dışarı," dedi sessizce. "Polis çağırmadan önce buradan çıkın."

Tommy ayağa kalktı. "Babam bu odayı ..."

"Baban bütün oteli alsa umurumda değil, ufaklık." Bunu sanki bize bir fiyat veriyormuş gibi söyledi. "Eşyalarınızı, kızınızı alın ve buradan çıkıp gidin."

Tommy yatağa gitti. Amanda'nın elbisesini sutyeninin üzerine çekti ve sonra bana öfkeyle baktı. Amanda'yla uğraşıp onu ayağa kaldırdı. "Televizyona çıktım!" diye cıvıldadı Amanda ve Tommy'nin kollarına yığıldı. Tommy ağırlığının altında sendeledi.

"Yardım edeyim," dedim ve bir adım attım.

"Bana yaklaşma, kahrolası tek gözlü ucube," dedi Tommy.

Eli banyodan çıktı ve Amanda'yı ayakta tutabilmek için Tommy'ye yardım etti. Onu odadan dışarı çıkarıp asansöre taşıdılar.

"Diğerini de al ve buradan çık," dedi resepsiyonist. Sonra arkasını döndü ve Tommy, Eli ve "Hangi kanal bu?" diye cıvıldayan Amanda'yı takip etti.

Banyoda Dana ayağa kalkmış, ağzını havluya siliyordu. Elbisesini düzeltti ve bana bakmak için döndü. "Çok iyi bir şarap değilmiş," dedi.

Küçük bir diş macunu tüpü bulana kadar ecza dolabını karıştırdı. Parmağına biraz macun sürdü ve dişlerini ovaladı.

"Kusmayı bitirir bitirmez onu pataklayacaktım," dedi. "Yine de sağ ol."

"Elbette," dedim.

"Eli nerede?" diye sordu.

"Amanda'ya Tommy'nin arabasına binmesi için yardım ediyor."

Aşağıdaki caddede homurdayan motorları ve gıcırdayan lastikleri duyabiliyordum. Saatime baktım. Gece yarısıydı. Dans bitmişti.

Dana camdan dışarı, Spokane'in ışıldayan binalarına baktı. Bu haliyle her zaman garip bir şehir olduğunu düşünmüşümdür: bir yanılsamalar şehri; gece şehir merkezi büyük ve ışıl ışıl, gündüzse küçük ve çürüyen, binalarının arasında büyük boşluklar olan bir şehir. Geceleyin burada harika şeyler hayal edebilirsiniz. Ama Spokane'de gündüzler soğuk ve gerçektir.

Dana elini uzatıp cama dokundu. "Kaç çocuğun cuma günleri evde oturup bunun; sen, Susan, Amanda ve Tommy gibilerinin yaptığının hayalini kurduğunu biliyor musun? İstediğimiz her şey bunun gibi odaların içinde." Döndü ve gülümsedi. "Üzücü."

Şalını aldı ve omuzlarına attı.

"Eli'yle bu dansa geldiğin için sağ ol," dedim. "Bence bu onun için çok önemliydi."

Uzaklara baktı. "Sorun değil," dedi.

Ona doğru bir adım attım, biraz sarıldım ve ayrıldık.

"Tanrım," dedi ve yüzüme dokunmak için elini uzattı. "Gözün."

Ondan sonra pek bir şey hatırlamıyorum. Kendimizi nasıl yerde bulduk, ben ne zaman elbisesinin yakasından elimi sokup o güzel ve taze göğüslerini elime aldım, ne kadar süre birbirimizin dilini emdik; ellerimiz birbirimizin bacaklarında, belinde, sırtında ve omuzlarında dolaştı, hatırlamıyorum. Hatırladığım şey kapıda birinin bizi izlediğini fark etmemdi. Başımı kaldırıp baktığımda ve Eli'yi gördüğümde daha ileri gitmediğimize sevindiğimi de hatırlıyorum. Eli'nin yüzünde sonsuza dek hatırlayacağım,

bu hafta ölü yüzünde tekrar gördüğüm o ifadeyi; kocaman açılmış ve çaresiz, kaldırabileceğinden daha fazlasına şahit olan gözlerini gördüm.

Hepimizin bu noktaya nasıl geldiğini söyleyebilmek isterdim. Ya da daha sonra neler söylendiğini. Dürüst olmak gerekirse, Eli'nin yüzündeki ifadeden başka pek bir şey hatırlamıyorum. Halının şarap koktuğunu hatırlıyorum. Dana Brett'in teninin Tanrı'dan gelen bir vahiy gibi olduğunu hatırlıyorum. Ve gece yarısından hemen sonra, yeni bir soğuk ve gerçek günün başlangıcı olduğunu hatırlıyorum.

BELONGS TO
KAKTUSTEAM

Aptal bir adam, cahil bir attan daha mutsuz sayılmaz.
– Erasmus, *Deliliğe Övgü*

V

CESETSİZ ALTI AY

BELONGS TO KÂĞITSTEAM

BELONGS TO
KAKTUSTEAM

1 | Eski karısı

Eski karısı. Clark Mason'ın zehir gibi boşanma tutanaklarını okurken Caroline sonunda anlıyor. Ve bu felsefi, teorik suç tartışmasının altında gerçek bir suç olabileceğini fark ediyor. Sıkıcı, bayağı ve sıradan, her zamanki bokun yeni bir versiyonu: kadın kocası dışında herkesi beceriyor. Boşanma davasında bütün parayı alıyor. Daha mürekkebi kurumadan tekrar evleniyor.

Adam da onu öldürüyor.

Clark ya da Tony Mason -artık kendisine hangi ismi veriyorsa- buraya gelen ve önüne gelenle yatan diğer canı burnunda adamlardan neden daha farklı olsun ki? Katillerin çoğu kendilerine yakın birini öldürür, katillerin çoğu erkektir ve kurbanların çoğu kadındır - karşılıksız aşk duyulan kadınlar, kız arkadaşlar, eşler ve eski eşler, küçümseyerek reddeden, aldatan ya da sadece masaya yemeği zamanında koymayan kadınlar. Caroline bunun farklı olmasını, onun farklı olmasını istemişti. Ama gerçekler içinde anlam aramaya kalkarsan başına gelecek olan budur. Masallar çocuklar, meseller ise rahipler içindir. Bütün gerçek hikayeler birer melodramdır. Ya da parazit sadece...

Bu boşanma evraklarından yükselen parazit sağır edici. Caroline, Clark A. ve Susan A. Mason arasında üç yıl devam eden evlilik ve geçimsizliği anlatan suçlamalar ve karşı suçlamaları gözden geçirirken irkiliyor: *Davacı sadakatsizdi... Davalı davacıyı Seattle'daki kazançlı işini bırakıp Spokane'e taşınmaya zorladı... Davacı ortak gelirlerini kişisel hesaplarda sakladı... Davalı, çiftin birikimlerini sorumsuz bir şekilde harcadı, evlerini ipotek ettirdi, Kongre adaylığı için hisse senetlerini bozdu... Sadakatsizlik... İktidarsızlık... Duygusal suistimal.*

Ayrılma evraklarından Caroline, Clark ve Susan'ın Aralık 1999'da Seattle'da evlendiğini ve Ocak 2001'de Spokane'de boşandığını öğreniyor. Clark'ın birinci, Susan'ınsa üçüncü evliliğiymiş. Çocuk yokmuş. 1999'da Seattle'dan ayrılıp Spokane'e taşınmışlar, peşin parayla Manito Sosyete Kulübü'nden büyükçe ve lüks bir ev almışlar. Caroline olanları tahmin edebiliyor. Buna benzer hikayeler Spokane'de uydurma gibi görülür çünkü Spokane'den kimselerin başına gelmez. Hep Seattle'dan bir kuzen yaşar böyle şeyleri... Ya da Bay Area'dan bir arkadaş.

Clark'ın hikayesi bu hikayelerin hepsi gibi başlıyor: Adam, yüksek teknolojinin zirve yapmasına çok az kala hisselerini satışa çıkarıyor. Şişmiş Seattle piyasasında bir ev satıyor. Yatırım hesabından birkaç milyon çekiyor, sitedeki bir daireden bir milyon daha geliyor. Şehir merkezinin yarısını satın almaya yetecek parayla Spokane'e geliyor ve tabii ki şehrin en iyi sosyete kulübünün dibindeki 500,000 dolarlık birinci sınıf bir evi alması -peşin parayla- zor olmuyor.

Hikaye burada peri masallarından ayrılıyor. Clark geri kalan parasını kongre adaylığı için kullanıyor. Kaybettiğini anladığında banka hesabını boşaltmaya başlıyor. O bitince evi ipotek ettiriyor. Karısı -Caroline onu Bellvue Nordy's'in çıkışında, elinde alışveriş poşetleriyle Lexus'una binerken görebiliyordu- pedikür parası ödendiği sürece paranın nereden geldiğini önemsemeyen türden bir kadın. Clark, tabii ki seçimleri kaybediyor, kadın onun tüm parayı harcadığını öğreniyor ve... Boşanma avukatları aranıyor.

Anlaşılan Clark'ın Susan'a ödeme yapacağına dair bir çeşit anlaşma vardı çünkü son dava dosyası -ve muhtemelen onu öldürmesine neden olan şey- sadece bir hafta öncesine dayanıyor. Clark bir ödemeyi atlamış (*bu sene içinde ikinci kere*, diye yazıyor evraklarda) ve Susan'ın avukatı Clark'ın maaşına el konma-

sını talep ediyor. Caroline her şeyin nasıl gerçekleştiğini görebiliyor. Clark'a dava evrakları geliyor. Kendi kendine vekalet edeceği yazılı (off - avukat parası bile olmayan bir avukat.) Mahkeme emrini (tekrar tekrar) okudukça yüzü geriliyor. Kadın onu aldattı, kanını emdi ve adaylığını koymasıyla dalga geçti. Canına tak etti artık. Ve o da onu öldürdü.

Caroline için kabullenmesi zor, ama Clark'ın eski karısı ölmüşse, bütün bu pişmanlık konuşmaları ve 'anonim suçlar' hakkındaki saçmalıkları bahaneden başka bir şey değil - bahaneler; ağızları oynadığı zaman suçlulardan çıkan ses.

Ah, senin suçunu adlandırabilirim, diye düşünüyor. Caroline'ı endişelendiren başka bir şey daha var. Görülen o ki Susan yeniden evlenmiş. Boşanma evrakları ilk hazırlandığında adı Susan Ann Hargraves Jennings Larsen Mason'mış -bir kızlık soyadı ve üç koca- ama son mahkeme emrinde adı Susan Ann Hargraves Jennings Larsen Mason *Diehl* olarak geçiyor. Caroline bir an için dördüncü kocanın, Bay Diehl'in de yeni karısıyla beraber aynı çukurda yüz üstü yatıyor olmasından korkuyor.

Bir hainlik ve kendini aşağılama anında, kendi gibi otuz yedi yaşında olan bu kadının Caroline'ın bir tane bile bulamadığı süre zarfında dört koca kaptığını fark ediyor.

Diehl'ler telefon rehberinde kayıtlı değil, bu yüzden Caroline beyaz sayfalara bakıyor. Doug Diehl'ın şehrin hemen kuzeyinde büyük, yenice evlerin bulunduğu bir tepedeki mahallede bir evi olduğu yazıyor. Bir Mazda ve Ford bayisinin ortağı. Karısı olduğu yazmıyor, ama muhtemelen daha yeni evlendiler. Caroline, Doug Diehl'in evini arıyor.

"Merhaba!" İki kişi birden, korkunç tekdüze bir sesle cevap veriyor. Caroline bunu kaydederken, muhtemelen el ele, telesekretere eğilmiş halde olduklarını tahmin edebiliyor. Erkek sesi, "*Diehl* çifti evde mi?" diye soruyor. Kadın sesi "Diil!" diye cevap veriyor. İkisi beraber "Diehl'ler evde diil!" diye şakıyorlar.

"Şu an evde yokuz," diyor kadın, "ama Susan'a bir mesaj bırakırsanız-"

"Ya da Doug'a," diye atlıyor adam. Sesi kadınınkinden daha yaşlı geliyor ve ses tonunun tekdüzeliği yazdığı şeyleri okuduğu hissini veriyor.

"-sizi arayacağımıza söz veriyoruz. Diil mi?" diye soruyor kadın.

"Elbette," diyor adam.

Caroline telefonu yerine bırakıyor. "Tanrım," diyor yüksek sesle. Bu kaydı mahkemede dinletseler Clark haklı adam öldürmeden yargılanabilir.

Ceketini kapıyor ve çıkmadan önce iki numaralı sorgu odasına bir göz atıyor. Clark Mason, kalemi bloknotun üzerinde, gözlerini ovuşturuyor. Cumartesi sabahı saat on bir; itirafına başlayalı on dört saat olmuş. Belki de bu, bir çeşit dayanıklılık testi - onun için ya da adam için. Ya da belki bir tuzak. Ne de olsa avukat o. Ne yani, bir kaçık gibi giyiniyor, bir kaçık gibi davranıyor çünkü onun sabrını taşırmak *istiyor*. Onu evine göndermesini istiyor, böylece sonradan eski karısını ve onun yeni kocasını öldürmekten tutuklandığında itiraf etmeye çalıştığını ama polisin onu geri gönderdiğini söyleyebilecek. Aptal bir fikir ama bütün bu olanlar -bir adamın bir polise böyle bir itirafta bulunması- ne kadar mantıklıysa o kadar mantıklı işte bu da.

İtiraf şimdi üçüncü mesaiye uzadı. Yeni gelen nöbetçi memura iki numaralı sorgu odasında ifadesini yazan potensiyel bir tanığın olduğunu ve eğer adam gitmek isterse kendisini aramasını söyledi. Memur ona göz kulak olacağına dair söz veriyor ama okuduğu ucuz romandan başını kaldırmıyor.

Arabayla kuzeye gitmek sessiz ve sorunsuz. Erken bahar güneşi son kalan kar yığınlarını da eritiyor. Spokane doğudan batıya uzanan, bazı günler sıkıştırılmış hissi veren uzun bir vadide yer alıyor ve şehir merkezinden kuzeye ya da güneye gitmek

için insan mütevazı evlerle dolu alçak tepelerden geçmek zorunda kalıyor. Five Mile en sondaki ve en sivri tepelerden biri. Sanki bir yolcu gemisi şehrin kenarında hiç olmayacak şekilde karaya oturmuş gibi ağaçların ileri uzandığı doksan metrelik bu dik tepede evler daha şatafatlı görünüyor.

Doug ve Susan'ın görkemli evi bu geminin sancak kısmının on, on beş metrekarelik, çitlerle çevrili alanı üzerine tünemiş. Tuğla ve sedir ağacından yapılma üç katlı yeni bir ev bu. Yanında dört ayrı kapısı olan devasa bir garaj var. En küçük kapı golf arabası, yanındaki iki kapı standart boyutlardaki iki araba ve sonuncu kapı büyük karavan için. Bahçe düzenlenmiş, süs havuzu konulmuş ve çiçeklerle kaplanmış. Arkada bir ahır var. Caroline, üzerinde JACK AHIR SERVİSİ yazılı metalik bir levhanın bulunduğu külüstür kamyonetin arkasına park ediyor. Alışkanlıkla arabanın motor kapağına dokunuyor. Soğuk.

Beyaz çakıllar Caroline'ın ayaklarının altında gıcırdıyor. Çiçeklerin arasından geçerek büyük, kemerli ön kapıya geliyor, zili çalıyor ve bekliyor. Ses yok. Kapının yanındaki pencereden içeriye bakıyor. Girişe göre aşağıdaki salon mükemmel. Beyaz halı, beyaz deri mobilyalar ve beyaz lambalar. Cennet gibi. Hiçbir yerde ceset yok. İyi bir başlangıç. Arkaya yürüyor ve şüpheli bir şeye rastlamıyor ama bu tabii ki bir şeyi kanıtlamıyor. Doug ve Susan kafaları ezilmiş bir halde bodrumda olabilirler. *Diehl'ler evde diil!*

Evin elli metre arkasında biçilmiş yonca tarlasında bir ahır duruyor. Yeni gibi duruyor, kırmızıya boyanmış, kapısında beyaz bir X var. Dışarıda bir at otluyor. Ahır kapısı rüzgarda uyuşuk uyuşuk sallanıyor. Caroline arka bahçeden ahıra doğru yürüyor. Yarı yolda bir kadın terliğini alıyor yerden. Açık bahçe kapısından geçerek ahırın kapısına gelene değin yürümeye devam ediyor. At başını kaldırıp bakıyor, onu görüyor ve omzunun üzerinden arkaya, ahırın içine bakıyor. Caroline atın bakışlarını ta-

kip ederek karşıdaki banka dönüyor ve Susan Ann Hargraves Jennings Larsen Mason Diehl olduğunu tahmin ettiği bir kadını, gayet canlı ve gayet çıplak bir şekilde, Jack Ahır Servisi'nin Jack'i olması gereken, yirmi yaşlarında gösteren ve iş pantolonunun paçaları kovboy botlarının bileklerinde toplanmış kişinin üzerinde bacakları ayrık halde oturmuş görüyor. Susan'ın sımsıkı kapalı gözlerine ve üst dişleriyle altdudağını ezmesine bakılırsa Jack ahır servisinde oldukça iyi olmalı. Caroline ata geri gönüyor. At da sanki onunla konuşacakmış, sanki sabahtan beri kafasında olan şeyi -*Kahrolası insanlar*- söyleyebileceği birinin gelmesini bekliyormuş gibi Caroline'a dönüyor, sonra otlamaya devam ediyor.

Caroline geriliyor ve gitmeyi ya da Jack'in servisini bitirmesini beklemeyi düşünüyor (solmakta olan anılarından anımsadığı kadarıyla bitirmelerine az kalmıştı.) Ama sonra telesekreterdeki ses kafasının içinde yankılanıyor - "Diehl'ler evde diil!" ve en azından eski Bayan Mason'ın gününü mahvedebileceğine karar veriyor. Caroline ahır kapısının arkasına geliyor ve kapıya vuruyor. Hafif hışırtı sesi -bu sesi ahır kapısından içeriye bakmadan önce duymayı çok isterdi- şimdi tamamen kesiliyor.

Susan fısıldıyor, "O neydi?"

Caroline yine vuruyor. "Bayan Diehl. Sizinle konuşabilir miyim?"

Şimdi daha yüksek sesli hışırtılar geliyor, herhalde giysilerini giyiyorlar diye tahmin ediyor. Caroline kapıdan geriye bir adım atıyor ve bekliyor. Biraz sonra Susan Diehl dışarı çıkıyor. Ufacık, dar ve yepyeni bir kot, western tarzı bir gömlek ve tek bir terlik ayağında. Saçları sarı ve röfleli. Jack'in servisinden sonra bile sert yüz hatlarının üzerindeki yarım kat makyajla misafir kabul etmeye hazır görünümde. Uzun boylu, tam bir kozmetik güzeli; canlı yeşil gözleri ve uzun bacakları Clark gibi bir adamın onda ne bulduğunu bir derece açıklıyor.

Caroline rozetini gösteriyor. "Ben dedektif Caroline Mabry. Spokane Emniyet Müdürlüğü'nden."

Susan irkiliyor. Arkasında tek bir göz kapıdaki çatlaktan izliyor. Susan Caroline'a bir şey söylemek için ağzını açıyor ama bir şey çıkmıyor.

"Eski kocanızla ilgili birkaç soru sormam gerekiyor." Susan'ın yüz ifadesinin değişmediğini görünce daha açık konuşması gerektiğinin farkına varıyor. "Clark Mason," diyor.

Susan eliyle ağzını kapatıyor. "Aman Tanrım. Ne oldu?"

"Hiçbir şey. Sadece bazı rutin sorularım var," diyor Caroline. "Biraz bilgi toplamaya çalışıyoruz."

Susan'ın gözleri sulanıyor.

Caroline şaşırıyor.

"Ne yaptı Clark?" diye soruyor Susan. "İyi mi?"

"Evet, iyi." Caroline güven verici bir şekilde gülümsüyor. "Daha yeni konuştum."

"Ah." Susan elini kaldırıyor ve farkında olmadan saçından bir tutam çekiyor. "Ah. Tanrı'ya şükürler olsun. Onun için endişeleniyorum."

"Neden?"

"Bilmiyorum." Susan Caroline'ı aşağıdan yukarıya doğru süzerek ölçüyor. Hemen hemen aynı boydalar ama bu aralarındaki tek benzerlik. Sonunda Susan yere bakıyor. "Alışkanlık sanırım."

Caroline Susan'ın tek terliğine bakıyor. Çimenlikte bulduğu diğer teki ona uzatıyor. Susan bunu yere atıyor ve özür dilemeden ayağına geçiriyor.

"Clark nasıl?" diye soruyor.

"Biraz sıkıntılı gibi görünüyor," diye cevap veriyor Caroline.

"Çok şaşırdım."

Taraçaya geri yürüyorlar. Susan içeri giriyor, ikisi için de yeşil, ayaklı bardaklara limonata koyuyor ve fazla teşvik olmaksızın Clark ve kendisinin hikayesini anlatmaya başlıyor.

"On altı yaşındayken çıkmaya başladık," diyor Susan. "Clark benim lise aşkımdı. Mezuniyet balosuna beraber gittik. Her şeyi yaptık." Bacak bacak üstüne atıyor. Ayak tırnakları ojeli.

"Ama 1999'a kadar evlenmediniz?"

Susan başıyla onaylıyor. "Lise sonda ayrıldık. Üniversiteye gitti ve şey gibi-" kelimeyi bulmaya çalışıyor, "-beatnik gibi yaşadı. Ben yaşlı bir adamla evlendim. Doug gibi, ama daha-" Başını kaldırıp ahıra bakıyor. "-kibar. Clark ve ben birbirimizin izini kaybettik. 99'da ben Seattle'da yaşıyordum. Yeni boşanmıştım." Caroline'ın gözlerinin içine bakıyor. "İkinci boşanmam. Eski kocam politikacılara büyük bağışlar yapan biriydi. Bazı adaylar için düzenlenen bir bağış toplama gecesine davetliydik; ben de düşündüm, boşandık diye kendimi eve kilitlemem gerekmiyor dedim ve gittim. Davet Seattle Sanat Müzesi'ndeydi. Etrafta dolaşan bir sürü aday vardı, bir tanesinin kalabalığı yardığını gördüm ve gözlerime inanamadım. Clark'tı." Hatırladığı şeye gülümsüyor. "Gerçekten aşık olduğunuz ilk kişiyi hatırlıyor musunuz, dedektif?"

Caroline başını sallıyor ve düşünüyor. Liseden değil, çok daha yakın zamanlardan birini anımsıyor ve onu şu anda aramak istemesine şaşırıyor.

Susan omuzlarını silkiyor. "Beni kendine sırılsıklam aşık etti." Jack'in atı götürdüğü ahıra baktı, sonra gözlerini ojeli ayak parmaklarına çevirdi. "Şimdi düşününce belki de çok da büyük marifet sayılmazdı."

Caroline ne diyeceğini bilemiyor. Limonatasını yudumluyor. Taze sıkılmış.

"İlk buluşmamızda bir Jeep Wagoneer kiraladı ve dağlara gittik." Bu anıyla ilgili bir şey komiğine gidiyor ve Susan yere bakıyor. "Üç hafta sonra evlenmiştik. Çok doğru bir şey gibi gelmişti."

"Ve Spokane'e mi taşındınız?" diye sordu Caroline.

"Komik. Bağış toplama gecesinde Clark'ın adaylığını Seattle'dan koyduğunu düşünmüştüm. Beşinci bölgenin Spokane'de olduğunu bile onunla evlenmeyi kabul ettikten sonra fark ettim. O zamana kadarsa aşık olduğumuza emin olmuştum bile."

Başını iki yana sallıyor. "Bütün hayatımı oradan gitmek için harcamıştım ve Clark beni kendisiyle beraber geri çekiyordu. Zordu. Seattle şehir merkezinde küçük bir butiğim vardı, öyle lüks bir şey değil, ikinci sınıf tasarım kıyafetler, geçen sezonun başarısız tasarımları. Ama mutluydum."

"Ve mutlu olan sadece ben değildim. Clark'ın büyük müşterileri vardı; sözleşmeler hazırlıyor, iş alıyordu. Yüksek teknoloji firmaları hakkında hukuki danışmanlık hizmetleri veriyordu." Gülümsüyor. "Bu Seattle'da iyi bir pozisyondu. Paradan bahsetmiyorum bile, hayli fazlaydı. Düzenimizi kurmuştuk. Ve o hepsini fırlatıp atıyor, adının *Tony* Mason olduğunu söylüyor ve kongreye adaylığını koyuyor. Her şeyden vazgeçiyor, her şeyi çarçur ediyor ve buraya geri dönüyor."

"Sizce neden bu kadar çok istedi bunu?"

"Bilmi.." Susan öne eğiliyor, bardağını iki eliyle tutuyor ve limonatanın bardağın çevresinde dönmesini izliyor. "Aslında bunu çok düşündüm. Clark hep politikacı olmak istediğinden sorgulamadan kabul etmiştim. Anne karnından beri politikacı olduğu şakasını yapardı. Lisede her şeye adaylığını koyardı."

"Ama Clark'ın buna neden bu kadar ihtiyacı olduğunu anladığımı sanmıyorum. Terapistim adaylığını koymasının onun bazı şeylerin yerini doldurma yolu olduğunu söylüyor." Yana bakıyor ve fısıldıyor, "Gözü yüzünden yani."

Caroline başını sallıyor. "Gözüne ne oldu?"

"Çocukken geçirdiği bir kaza." Önemli bir şey değilmiş gibi omuzlarını silkiyor. "Sanırım Clark'ın güç, şöhret, ya da ne bileyim... yasalar çıkarmak, yönetmek, hatta... daha iyi bir dünya yaratmak istediğini düşündüm her zaman." "Daha iyi bir dün-

ya" sözlerini sanki "araba uçurmak" dermiş gibi söylüyor. "Ama o bütün bu saçmalıkları istemiyormuş. Şöhret, para. Güç de istemiyormuş kesinlikle. Ne istediğini biliyor musunuz?"

Caroline hayır anlamında başını sallıyor.

"İnsanların ona oy vermesini istiyor. Clark, sadece insanların *onu* seçmesini istiyor."

Susuyorlar. Susan arkasına yaslanıyor ve bacak bacak üstüne atıyor, öyle zarif bir hareketle yapıyor ki bunu Caroline kendine birkaç dakika önce bu bacakların yardımcıyı sürdüğünü hatırlatmak zorunda kalıyor.

"Ve siz bir politikacının karısı olmak istemediniz."

"Hayır, o kısım için istekliydim. Washington D.C.'ye gitmek, oradaki partilere, sosyeteye katılmak mı? Hemen. Ama kazansa bile bunlara daha bir sene vardı. Spokane'e geldiğimizde fena değildi. Güzel bir ev aldık, Spokane ve Manito sosyete kulüplerine katıldık. Ben Gençler Ligi'ne girdim. Güzeldi."

"Sonra bir gün Nordstrom'daydım ve liseden bir kızı gördüm. Adını hatırlamıyorum bile ama o benimkini hatırladı. Falan filancayı hatırlıyor musun? diye soruyor. Üç çocuğu var. Filancanın yumurtalıkları alındı. Filanca Safeway'de çalışıyor. Tanrım, yani aman Tanrım. Burada yaşayamam ben. Yani ben ki Lake Washington bulvarında iki milyon dolarlık bir evde yaşamışım, Seattle'da butiğim vardı. Ama işte yine buradaydım, Valley'den aptal bir kızım işte ve ne yaparsam yapayım olacağım tek şey bu benim. Burada olabileceğim tek şey bu." Limonatasını bitiriyor.

"Bu arada parti Clark'ı terk etti. Adaylığını koyması için buraya gönderdi ve kampanyanın parasını kesti. Parti içi seçimleri kazandı, ama genel seçimlerde Nethercutt'ın otuz puan gerisinde başladı ve ona oy vereceğini söyleyen insanlar bir saksı çiçeğine de oy verirlerdi."

"Sonra Clark'ın bir kukla, Spokane'i kontrol altına almak için gelen bir Seattle'lı olduğunu söyleyen saldırı propagandaları yayınlanmaya başladı. Clark... delirdi. Vazgeçmeli ya da seçim kam-

panyalarına üstünkörü bir şekilde devam etmeliydi. Seçim kampanyası yöneticisi bile öyle dedi. Ama Clark dinlemiyordu. Paramızı harcamaya başladı. Bana söylemeden. Bütün hisse senetlerini sattı; Microsoft, Cisco. Tanıdığı bir adama ait geri zekalı Empire Game firmasınınkiler hariç. BMW'sini takas etti. Benimkini de takas etmeye çalıştı. Evimizi ipotek ettirdi. Spokane'e bir milyonerin karısı olarak gelmiştim. Ayrıldığımızda ise elimizde dört bin dolar ve bu peş para etmez firmanın hisse senetleri vardı."

Caroline Clark'ı savunmak istedi. "Boşanma kayıtlarında sizi ihanetle suçlamış."

Susan'ın gözleri kapandı. Sonra birden açıldılar. Caroline makyajın arkasında kararlılığa benzeyen bir şey gördü. "Clark'ı seviyorum. Aslına bakılırsa belki de sevdiğim tek insan o olabilir. İstiyorsanız beni yargılayın dedektif. Umurumda değil. Ama bir an için bile beni tanıdığınızı sanmayın. Çünkü tanımıyorsunuz."

Jack ahırdaki işini bitiriyor, bahçe kapısından geçiyor ve koyun gibi eve yürüyor. Caroline'ın ilk düşündüğünden daha yaşlı, belki otuzunda. Sıska, topallayarak yürüyor, uzun ve yağlı saçları arkasından sarkıyor. Caroline ve Susan onun eve yürüyüşünü izliyorlar.

"Çek masanın üstünde," diyor Susan Jack'e. "Üzgünüm-" Yine sözünü bitirmiyor.

Jack başını sallıyor ve topallayarak yanlarından geçiyor. Arkadan dizinin hem öne hem de yana eğildiğini görebiliyor. O bacağın üzerine bir atın düştüğünü tahmin etmek zor değil. Jack evin önüne geldiğinde Susan ayağa kalkıyor, elleri yuvarlak kalçalarının üzerinde evin arkasından izliyor. Caroline ön kapının açıldığını duyuyor. Susan ev boyunca yürüyüp arka pencereden, belki de bir şey çalmasın diye izliyor onu. Ön kapı kapanıyor, Jack'in kamyoneti bir uğultu ve titremeyle çalışınca Susan geri dönüyor ve hikayesine devam ediyor.

"Seçimden önceki gece sonunda kozlarımızı paylaştık. Birbirimize yaptığımız her şey hakkında bağrışıp çağrıştık. Başı-

mıza gelen her olumsuzluktan dolayı birbirimizi suçladık. Liseden kalma garezler. Benim boşanmalarım. Onun genel mutsuzluğu ve kayıp hırsları." Bakışları ahırın ötesindeki boşluğa dalıyor. "Ağlıyordum, bana beni hiç sevmediğini söyledi. Ben de sonunda 'Clark, eğer ben bu kadar korkunç bir insansam, eğer beni hiç sevmediysen benimle neden evlendin o zaman?' dedim. Ne dedi biliyor musunuz?"

"Bir eşe ihtiyacı olduğunu, insanların bekar birine oy vermeyeceğini söyledi. Lisede bile bir politikacının karısına benzediğimi düşündüğünü söyledi." Omuzlarını silkiyor ve Caroline'ın gözlerini yakalıyor. "Başka biriyle yatıp yatmadığımı öğrenmek mi istiyorsun? Evet. Başka biriyle yattım."

"Kimle?"

Susan geri çekiliyor. "Önemli değil."

"Önemli olabilir."

"Değil." Yeniden Caroline'ı süzüyor. "Clark bir ilişkim olduğunu biliyor ama kiminle olduğunu bilmiyor. Bilmesini istemiyorum. Artık önemli değil."

"Bakın," diyor Caroline. "Sizinle açık konuşacağım, Bayan Diehl. Ama kimseye bunun hakkında bir şey söylemezseniz sevinirim. Clark'ın birine zarar vermiş olabileceğini düşünüyoruz. Hatta belki de birini öldürdüğünü."

"Clark mı?" Başını iki yana sallıyor. "Hayır. Hayatta yapmaz." Sonra gözlerini kısıyor ve bakışlarını Caroline'a dikiyor. Ama onu görmüyor, sanki az önce söylenen şeyi düşünüyor gibi.

"Diyelim ki kiminle beraber olduğunuzu öğrendi." Caroline biraz bekliyor. "Kin duyabileceği birini arıyorum."

"Benim bildiğim kadarıyla kin duyduğu tek insan Tommy Kane'di."

Caroline ismi yazıyor. "Kim bu?"

"Liseden bir çocuk. Ne hakkında olduğunu bile bilmiyorum. Önce en iyi arkadaştılar, sonra birdenbire birbirlerinden nefret etmeye başladılar."

“Peki sizin şey yaptığınız adam-” Doğru kelimeyi bulamıyor. “Clark bu adamı tanıyor muydu?”

“Evet. Tanıyordu.” Biraz düşünüyor. “Bakın, gerçekten onun buna sürüklenmesini istemiyorum.”

“Bakın, adam hayattaysa Clark’a bir şey söylemem.”

Susan uzun bir süre ahıra bakıyor. Caroline da onunla beraber bakıyor, sabırla bekliyor. “Bayan Diehl?”

“Bilmi... Richard Stanton,” diyor sonunda. “Adı Richard Stanton.”

Caroline ismi yazıyor. “Burada mı yaşıyor?”

Başını iki yana sallıyor. “Seattle’da.”

“Son zamanlarda onunla konuştunuz mu?”

“Bir seneden fazla oluyor.”

“Telefon numarası?”

“Hiçbir fikrim yok.” Ve başka bilgi vermiyor, sadece yere bakıyor.

“Clark’ın zarar vermek isteyebileceği başka biri aklınıza geliyor mu?” Caroline gitmek üzere ayağa kalkıyor. Susan da kaşlarını çatarak onunla beraber kalkıyor.

Başını iki yana sallıyor. “Neden birine zarar verdiğini düşünüyorsunuz?”

“Sadece bir... bir tüyo,” diye yalan söylüyor Caroline. “Muhtemelen bir şey çıkmayacak.”

O anda Susan’ın aklına bir şey geliyor. “Bana zarar verdiğini sandınız siz...” Bu ona önce komik geliyor, sonraysa, anlaşıldığı üzere üzücü. Kapıya uzanıp açıyor, sonra yaslanıp Caroline’a bakıyor. “Her neyi araştırıyorsanız Clark öyle bir şey yapmadı.”

“Bunu nasıl bilebilirsiniz?” diye soruyor Caroline.

Yere bakıyor ve bir utanç kalıntısı gözlerini dolduruyor. “Çünkü eğer Clark bunu yapabilecek olsaydı, ona iki sene önce yaptıklarımdan sonra beni öldürürdü.”

2 | Huzur içinde uyuyor

Sorgu odasında masaya yığılmış, yüzünü bloknot yığını üzerine bastırmış, huzur içinde uyuyor. Caroline Clark Mason'ı kapının dar aralığından izliyor, kağıtları onu uyandırmadan alıp alamayacağını merak ediyor. O kağıt parçalarında nelerin yazılı olduğunu tahmin edemiyor.

Evan'ın gazeteden gönderdiği faks makinede duruyor. Ön sayfada, cumartesi günleri eski dosyaları karıştırmaktan başka işleri olduğunu ve bu yaptığıyla sadece ödeşmekle kalmayıp şimdi onun kendisine borçlandığını tekrarlıyor. Ön sayfayı atıyor ve eyalet ve federal seçim komisyonlarındaki dosyalardan oluşan ilk sayfaları çeviriyor. Şahıs ve şirketlerden gelen bağışları gösteren bir liste var: öğretmenler sendikasından şehir merkezindeki bir restorana, uzun bir şahıs listesine kadar her şey var. Birkaçını daire içine alıyor ama hiçbiri bir şey ifade etmiyor, sadece bir çift -Michael ve Dana Langford- iki kere yirmi bin dolar bağış yapmış görünüyor. Adlarını not alıyor. Evan evrakların üzerine Clark'ın kampanyaya harcadığı kendi parasını kayda geçirmek zorunda olmadığını yazmış.

Faksta ayrıca gazeteden haberler var. *Tony* Mason'ın adaylığını açıkladığı haberle başlıyor ("34 yaşındaki acemi politikacı zayıf bir Demokrat Parti sahasında öne çıktı ve dört dönemlik Cumhuriyetçi kongre üyesi George Nethercutt'ı koltuğundan etmeye çalışıyor..."). İkinci haber kısa bir biyografi, Caroline buna göz gezdiriyor ve Mason'ın Valley'de büyüdüğünü, Seattle'da üniversiteye gittiğini, hukuk diplomasını orada aldığını ve (birkaç sene süren 'gençlik avareliği ve bazı taşkınlıklardan' sonra)

Bay Area'daki bir teknoloji firmasında çalıştığını, oradan büyük bir Seattle hukuk bürosuna geçtiğini ve burada sözleşmeler hazırlayıp ileri teknoloji firmalarına vekalet ettiğini öğreniyor. Epey para kazanmış. Ancak Spokane'deki köklerini hiçbir zaman unutmamış ve habere göre, Empire Game adındaki bir Spokane bilgisayar firmasının yönetim kurulundaymış.

Clark'ın öğretmenleri onun bir gün seçimlerde adaylığını koyacağından hiç şüphe etmediklerini belirtmişler. "Tony'nin bu kadar beklemesine şaşırdım," demiş eski kimya öğretmeni. Haberdeki resimde Clark'ın saçları daha kısa ve göz bandı takmıyor. Cam gözünü takıyor olmalı. Evan'ın hatırladığı gibi, dümdüz önüne bakıyor – kertenkele misali. Fotoğraf makinesinin önünde daha rahat duran Susan, Clark'ın koluna dayanıyor. Büyük bir evin salonundalar. Caroline haberdeki tarafsızlığa şaşırıyor - bağışta bulunanların listesinden başka hemen hemen hiçbir şey söylemiyor. Hem yazı hem de resim ona içgörüden yoksun, bir çeşit kuru bilgi gibi geliyor. Gazete haberlerinde 'Tony' Mason'ın belli bir türde biri olduğunu -genç, idealist bir politikacı, bir şeylere aday olmak için doğmuş biri- ima eden bir hava var ama bu çok basite indirgenmiş, Caroline'ın kafasında onun kim olduğuna dair daha iyi bir izlenim bırakmıyor. Tek meselesi 'teknoloji treninin Spokane'de de durmasını sağlamak' gibi görünüyor. Hakkında konuşan herkesin ona Tony dediğini fark ediyor ve Clark'ın arkadaşlarını ve tanıdıklarını önceden hazırladığını ve gazeteciler aradığında ne söylemeleri gerektiği konusunda onlara talimat verdiğini düşünüyor.

Demokrat Parti eleme seçimleri ve seçim kampanyası sırasında halk önüne çıkmasıyla ilgili küçük haberler var. Bir haber 'Tony' Mason'ın Nethercutt'a karşı şaşırtıcı meydan okumasını inceliyor ve Spokane ve Seattle arasındaki 'teknoloji uçurumu'ndan sürekli tekrar tekrar bahsetmesinin ona anketlerde on iki puan kazandırma konusunda yardımcı olduğunu yazı-

yor. Ancak yine de on puan geride. Caroline, hissettiği heyecanı, Clark'ın dahası için can atarak daha fazla para harcamaya atıldığını tahmin edebiliyor.

Sonra, seçimden iki hafta önce başka bir haber çıkıyor, başlığı ise MASON'I YABANCI OLARAK LEKELEYEN REKLAMLAR. "Tony Mason'ın iplerinin eyaletin batısındaki parti içi güç simsarları tarafından oynatıldığını iddia eden" bir reklam kampanyasının detaylarını veriyor. Spokane'in yaklaşık yüzde 60'ı Cumhuriyetçiyken, Seattle'ın yaklaşık yüzde 60'ının Demokrat olduğunu söylüyor ve kalın sesli bir sunucunun "Bir sene öncesine kadar Clark Mason Seattle'lı zengin bir avukattı. Zengin, liberal bir batı yakalı avukatın Washington'ın doğusunu kongrede temsil etmesini gerçekten istiyor muyuz? Spokane ile ilgileneceği konusunda Seattle'a güveniyor muyuz?" dediği reklamdan alıntı yapıyor. Anlaşılan reklamlar George Nethercutt'tan hiç bahsetmemiş ve Nethercutt kampanya yönetimi herhangi bir ilişkiyi reddetmişti. Haber reklamın sponsorunun reklamlar yayınlanmadan sadece birkaç hafta önce peydahlanan "Adil Seçim Fonu" adında bir siyasi eylem komitesi olduğunu yazıyor. Anlaşılan başka bir seçimin adilliğini hiç umursamamıştı. Eyalet evraklarında Adil Seçim Fonu'nun sadece iki üyesi olduğu yazıyor. İkisi de röportaj için bulunamamış ve ikisinin de Nethercutt kampanyasıyla ilişkisi yok. Reklam 120,000 dolara mal olmuş.

Caroline Adil Seçim Fonu'nun iki üyesinin isimlerini not alıyor: Louis Carver ve Eli Boyle.

Son haber seçimden bir gün sonra çıkmış. Mason herkesin tahmin ettiğinden daha fazla oy almış ama Nethercutt'a yaklaşamamış bile. Haberde Spokane'de kalmayı, avukatlık yapmayı ve ortağı olduğu bilgisayar oyunu firmasında çalışmayı planladığı yazıyor. Haber, küçük bir destekçi grubuna duygusal bir konuşma yaptığını ve iki kere kendini tutamadığını ekliyor.

"Kendi hayallerinizin parıltısı ışığında kör olabilirsiniz," dediği belirtiliyor.

Pete Decker ve Susan Diehl ile yaptığı anlamsız görüşmelerden birini tekrarlamak istemese de haberlerde geçen kişilerin adlarını not alıyor. İşini bitirince gazete haberlerini ve seçim dosyalarını bir çekmeceye koyuyor ve Nitelikli Suçlar Bürosu'nun ötesindeki sorgu odasının kapısına bakıyor. Odanın içinde uyuyan Clark Mason'ı düşünüyor ve kendisinin de yorgun olduğunu fark ediyor.

Masasındaki bir çekmeceden telefon rehberini çıkarıyor ve K sayfasını açıyor. Üç tane Kanes, Thomas; iki tane Kanes, Tom ve bir tane Tommy Kane var. Sonuncusunu deniyor.

"Alo."

"Tommy Kane?"

"Evet."

"Clark Mason hakkında aramıştım."

"Bakın," diyor, "en son arayan kişiye söyledim. Onun lanet olası kampanyasına bağışta bulunmuyorum. Geçen sefer ona oy vermedim ve cehennem haznedarlığına adaylığını koysa bile umurumda değil. Ona oy vermem. Anlıyor musunuz? Elinizde ne listesi varsa beni çıkarın ve rahat bırakın."

Caroline onu düzeltmeyi düşünüyor ama ihtiyacı olan bütün bilgiyi aldı: Tommy Kane ölmemiş ve yirmi senelik bir düşmanlığa bulaşmayı gerçekten istemiyor. "Özür dilerim," diyor. "Bir daha aramayız."

Susan Diehl ile yaptığı görüşmede aldığı notlara bakıyor ve ilişkisi olduğu adamın ismini arıyor - Richard Stanton. Seattle telefon rehberine bakıyor ve altı tane buluyor.

Arkasındaki sorgu odasını gözlüyor. Delilik bu. Belki de Susan haklı; Clark kimseyi öldüremez. Bir süre sonra aldığı sandviçi kapıyor, ayağa kalkıyor ve kapıya doğru yürüyor. Kapıyı açıyor

ve yavaşça içeri giriyor. Clark Mason derin derin nefes almakta. Caroline, en son beş ay önce, erkek arkadaşı evden taşınmadan önce başka birinin uyuyuşunu izlediğini hatırlıyor.

Clark Mason yutkunuyor ve biraz kıpırdanıyor. Caroline hareket etmiyor. Yeniden normal nefes almaya başladığında yanına geliyor ve yüzünün altında açık olan üçüncü bloknota bakıyor. El yazısı titiz ve düzenli. Ama Clark yazının çoğunu kaplıyor ve Caroline sadece bazı küçük parçalar görebiliyor. Ne hakkında yazdığını anlamaya çalışıyor ama sadece bazı insanların, Clark ve Dana adında birinin bir otel odasında olduğunu çıkartabiliyor.

O anda uyanıyor ve Caroline geriliyor. Clark doğruluyor, esniyor ve başını kaşıyor. "Özür dilerim," diyor. "Uyuyakalmışım."

"Önemli değil."

"Saat kaç?"

"Üçe geliyor."

Başını sallıyor. "Cumartesi öğleden sonra," diyor, tam olarak bir soru değil bu. Kısa ve derin uykusu yüzünden kafası karışmış ve miskin görünüyor. "Özür dilerim."

Caroline omuzlarını silkiyor. "Şimdi bırakamazsın. Sanırım dünya rekorunu kırmak üzeresin."

Clark şakaklarını ovuşturuyor, sonra bloknota bakıyor. "Rüya mı görüyorum ya da yazdıklarım yüzünden mi hatırlıyorum bilmiyorum." Yazdığı sayfalara tekrar bakıyor. "Gerçek gibi görünmüyor."

"Ne yaptığın mı?" diye soruyor Caroline.

"Tamamı."

"İnsanlar hep böyle der," diyor Caroline. "Bunu kaç kere duyduğumu söylesem şaşırırsın. Bir kişi ilk defa silah ateşlediğinde bunun gerçek görünmediğini söyler hep. Bir başkasının düşmesini seyretmek. Kan. Hiçbiri gerçek gelmez."

"Kan," diyor onaylar gibi.

Caroline daha fazla konuşmasını bekliyor ama konuşmuyor. Elindeki sandviçe bakıyor sadece. Halsiz görünüyor.

Sandviçi önüne itiyor. "Hindi sever misin?"

"Sağ ol."

Hakkında bildiği her şeyi -eski karısı, Pete Decker, Tommy Kane, seçimler- söylemeyi düşünüyor. Belki bu, inadını kırıp itiraf etmesini ve bu delilikten vazgeçmesini sağlar. Ama neye yol açacağından tam emin değil. Daha fazla şey öğrenene kadar beklemesi daha iyi. Sandviçinin paketini açmasını izliyor. Ekmeğin alt kısmı kucağına düşüyor, pantolonunu mayonez ve marul parçaları kaplıyor. Pantolonunu temizlemeye çalışmasını seyretmek garip bir şekilde çekici.

"Bir keresinde bir adamı vurdum," diyor Caroline.

Başını kaldırıp bakıyor. "Öldürdün mü?"

"Evet."

"Neden?"

"Üzerime doğru geliyordu. Bıçağı var zannettim."

"Var mıydı?"

"Hayır," diyor. "Yokmuş."

"Ah." Gözlerini sandviçine indiriyor.

Caroline kendi itirafı onun itirafını tetikler mi diye bekliyor. Ama o bunun yerine sandviçini ısırıyor.

"Senin söylediklerini düşünüyordum. Bu konuyu açmamın sebebi de bu. Kurbanın önemli olmadığını, eylemin kendisinin... ne demiştin?"

"İdeal olan," diyor.

"Evet, evet." Ona ne sormak istediğini hatırlamaya çalışıyor. Güdü ve mazeretle ilgili bir şeydi ama kayıp gidiyor. Tek yapabildiği öylece bakmak, gözleriyle onu, keskin çene hattını, karı-

şık saçlarını ve sanki dalgaların içine gömülmüş bir gemi gibi göz bandını saçlarının içine sokup çıkaran lastiği takip etmek. "Gözüne ne oldu?"

Sandviçini yerken "Havalı tabanca kavgası. Çocukken," diyor.

Caroline nedense hayal kırıklığına uğruyor. Pamplona'da bir boğanın boynuzu, Yeni Zelanda'da bir mızrak gibi büyük bir hikaye hayal etmişti ama böyle bir şeyin gerçeği genelde budur. Anne ve babalarınız sizi havalı tabancalar ve sopalar konusunda uyarır ve biri bir gözünü kaybettiğinde bu genelde bir sopa ya da havalı tabanca yüzündendir. Her şey tamamen göründüğü gibidir ve arkalarında ise –

"Görebilir miyim?" diye soruyor.

Tereddüt ediyor ve sonra göz bandını kaldırıyor. Göz kapağı ağırlığıyla göz yuvasının üzerine düşüyor ama Caroline başka bir şey göremiyor. Clark göz bandının tekrar yerine düşmesine izin veriyor.

Caroline onun sandviçi çiğnemesini izliyor ve birden kendini yorgun hissediyor. Kafasını masaya koyup kendini bıraksa acaba sorun eder mi diye merak ediyor. Akşamüstü havası ağır, kafasını yukarıda tutması zor.

"Vurduğun adam?" diye soruyor sonunda Clark. "Tek öldürdüğün kişi o mu?"

"Evet."

"Ama hâlâ seninle. Hâlâ görüyorsun."

"Evet. Ama beni daha kötü hissettiren şeyler var." Kurtaramadığı, son altı haftasını fuhuş ve kafa yaparak ve diplere düşerek geçiren Rae-Lynn aklına geliyor. Caroline Rae-Lynn'e bunun gibi bir sandviç almıştı bir keresinde; minik kızın sandviçi mideye indirme sahnesini hatırlıyor.

Clark başını sallıyor. "İşlediğimiz bazı suçların ismi bile yoktur."

Bu Caroline'ı yandan yediği bir tekme gibi sarsıyor ve bir an için Clark'ın içini iliklerine kadar gördüğünden şüpheleniyor. Masanın diğer tarafından Clark ona bakıyor, bir gözü yalvarır halde. Onu kovmak, bütün bu olayı ardında bırakmak, pazartesi sabahı ilgilenmesi için amiri Spivey'e yüklemek ve biraz uyumak isterdi. Ama böyle şeyler söylüyor ve... Tanrım. Caroline başını masaya koyuyor ve acı acı gülüyor.

"Ne oldu?" diye soruyor Clark.

"Yorgunum, Clark."

Sonra Clark'ın elinin ensesini, tam saçlarının altını ovuşturduğunu hissediyor. Eli büyük ve sıcak. Parmakları ensesinde ve omuzlarında gergin noktalar buluyor. Eli ensesini sıkıyor. Caroline kendisini iç çekerken duyuyor. Sonra geri çekiliyor, dimdik doğruluyor ve ayağa kalkıyor.

Clark, sanki kendi bilgisi dışında hareket etmiş gibi eline bakıyor.

Caroline aklındaki şeyin ağzından çıktığını duyunca şaşırıyor. "Gerçekten birini öldürdün mü, Clark?"

Soru onu vuruyor. Bloknotlara bakıyor ve sanki kelimeleri toplayıp düzenler gibi parmağıyla sayfaları çeviriyor. Vazgeçiyor ve elleri tekrar kucağına düşüyor. "Eğer öldürmeseydim, eğer başka bir şekilde karşılaşsaydık, sence-?"

Sandviçe, masaya, bloknotlara, kaleme ve ellerine bakıyor; rasgele bir derleme, bir aptalın natürmort resmi.

"Evet, belki," diyor, sesinde hiçbir iltifat ya da kur yapma belirtisi olmadan. Clark başka bir şey söylemeyince arkasını dönüyor ve odadan çıkıyor.

3 | Yalnız kalmak kolaydır

Hafta sonları yalnız kalmak kolaydır. Genelde cumartesi öğleden sonraları Caroline Mabry başka insanların var olduğunu çoktan unutmuş bir şekilde televizyonunun ya da bilgisayar ekranının önüne kurulmuş, ofisin haftalık acayipliğini arkasında bırakarak en sonunda rahatlamış olur. Bu yüzden güneşli bir cumartesi günü bütün bu insanları dışarıda, arabalarına, restoranlara ve mağazalara aceleyle girip çıkarken görmek onu biraz şaşırtır. Bu insanlar için her şey düzenli ve yerli yerindeymiş gibi görünür: arabaların üzerine yerleştirilmiş kayaklar, arkada güvenli biçimde koltuğa bağlanmış çocuklar. Hepsi de bir yere - aynı yere; her şeyin kontrol altında ve güvenli olduğu hareketli, canlı, ailevi bir yere gidiyormuş gibi görünür. Bu insanlarla karşılaştırıldığında, su birikintisine dönüşmüş eriyen karların üzerinde Spokane şehir merkezinde kuş gibi kanat çırparken kendisini özgür hissediyor.

Clark Mason'ın dairesi, çoğu apartman dairesine dönüştürülmüş çürüyen konakların ve gösterişli konutların bulunduğu 130 senelik bir mahalle olan Brown's Addition'da. Dört daireye bölünmüş iki katlı eski bir binanın önüne park ediyor. Boyası dökülmüş ön verandada dört posta kutusu var. Clark Mason'ın birinci katta, A dairesinde oturduğunu öğreniyor. Diğer posta kutularından biri kaykay çıkartmalarıyla kaplanmış; bir başkası ismindeki i'leri hilal şeklinde noktalamış Lisa Miller adlı bir kıza ait.

Clark'ın dairesindeki pencereden içeri bakıyor. Ceset yok. Kan yok. Bu iyi. Ya da değil... Mobilyaların üniversite stilinde ol-

duğunu fark ediyor - eski püskü bir kanepe, sunta ve çimento bloklarından yapılmış kitap rafları. Her yerde kitaplar var. Birden bir sancı duyuyor, ensesindeki büyük eli hatırlıyor ve Harika, sonunda gerçekten kitap okuyan bir adama rastladım ve o ya bir katil ya da bir deli, ya da ikisi birden, diye düşünüyor.

Evin yan tarafına yürüyor ve camlardan içeri bakıyor: İpe bağlı bir sabunun duşta sarktığı küçük bir banyo, açık bir şilte ve küçük bir dolapta bir dizi takım elbisenin olduğu yatak odası. Sonra otların ve eski bir kerestenin arasından geçerek arka tarafa gidiyor. Verandada, kase şekilli bir mangal ve kırmızı bir piknik masasından başka bir şey yok. Kan ya da dolaptan fırlayan ayaklar yok. Eğer Mason gerçekten birini öldürdüyse de bunu burada yapmamış.

Evin ön tarafına geri döndüğünde merdivenleri ikişer ikişer çıkarak verandaya gelen bir adam görüyor. Yaşlı, belki altmış yaşında, kumaş pantolon ve polo yaka tişört giymiş, ağırbaşlı görünümlü, kısa gri saçlı ve bir günlük sakallı bir adam. Caroline kaykay çıkartmalarını ve hilalleri düşünüyor ve adamın binanın diğer sakinlerinden birini görmeye gelmediğini tahmin ediyor. Gerçekten de Clark'ın kapısına gidiyor ve kapıyı yumrukluyor. "Clark!" diye bağırıyor. "Orada mısın?"

Adam arkasını dönüyor ve onu görüyor. Keskin bakışlı, solgun mavi gözleri ve çekici yaşlı adamlarda rastlanan bir rahatlık edası var. Ayrıca şu ana kadar gördüğü en çarpıcı yarık çeneye sahip, sanki biri kafasını ikiye ayırmak için keserle vurmuş gibi.

"Pardon," diyor Caroline. "Clark Mason'ı mı arıyorsunuz?"

"Evet." Adam ona şüpheyle bakıyor.

Caroline rozetini gösteriyor. Adamın anlaması birkaç saniye sürüyor, anladığındaysa elini uzatıp Caroline'ın kolunu kavrıyor. "Aman Tanrım. İyi mi?"

"İyi."

"Oh, iyi." Kolunu bırakıyor. "Dün telesekreterime bir mesaj bırakmış. Sesi korkunç geliyordu. Endişelendim."

"Babası mısınız?"

"Hayır." Adam ağırbaşlı havasını tekrar takınıyor. "Ben ..." Ama ona tam olarak ne olduğunu söyleyemiyor. "Ben onun seçim kampanyası yöneticisiydim. İyi olduğuna emin misiniz?"

"İyi," diyor Caroline. "Karakolda."

"Tanrı'ya şükür," diyor. "İki gündür onu arıyordum. Sonunda kalkıp buraya gelmeye karar verdim."

"Nereden?"

"Seattle'dan. Seattle'da yaşıyorum. Clark dün beni aramış. Sesi çok çaresiz geliyordu. Ben de şey yapmasından endişelendim... Ne bileyim... İntihar falan edeceğinden endişelendim."

"Aslında," diyor Caroline, "birini öldürdüğünü söylüyor."

Adamın ağzı açık kalıyor.

"Onu terkedilmiş bir binada bulduk. Bazı sorular sormaya çalıştığımızda bir cinayet işlediğini itiraf etmek istediğini söyledi."

"Kimi?"

"Söylemiyor."

"Hayır," diyor. "İmkansız. Clark karıncayı bile incitmez."

Caroline elini uzatıyor. "Ben Caroline Mabry. Cinayet masası."

"Richard Stanton."

Caroline'ın bu ismi anlaması ve Susan Diehl'in yattığı adamın adını söylerkenki ketumluğunu hatırlaması biraz zaman alıyor. Caroline, Susan'a Clark'ın adamı tanıyıp tanımadığını sorduğunda Susan ne demişti? *Evet. Tanıyor.* Clark'ın seçim kampanyası yöneticisiymiş demek. Soğukkanlılığın böylesi.

"Onunla konuşabilir miyim?" diye soruyor Richard Stanton.

"Karakolda ifadesini veriyor. Bitirdiğinde onu aradığınızı kendisine söylerim."

"Bakın, bir yanlışlık olmalı. Bırakın birini öldürmeyi, Clark'ın birine zarar vermesi bile düşünülemez."

"'Birisinin ölümünden sorumlu olduğunu' söyledi."

Stanton dikkatini toplayarak yere bakıyor, sonra başına vuruyor. "Ah, tamam. Neden bahsettiğini biliyorum. Tanrım. Salak, tatlı çocuk."

Caroline bekliyor.

"Sizin düşündüğünüz gibi olmadığından eminim."

Caroline gülümsüyor. "Benim ne düşündüğümü nasıl biliyorsunuz?"

"Suçlu değil o."

"Olabilir," diyor. "Ama suçluysa ve siz bunun hakkında bir şey bilip benden saklıyorsanız başınız en az onun kadar dertte olabilir."

Stanton dudağını çiğniyor, düşünüyor. "Onunla konuşmama izin verin. Bu işi yirmi dakikada düzeltirim."

"Bana bunun ne olduğunu söyleyin, onunla konuşmanıza izin vereyim."

Çıkmazdalar. Adam, sanki kararlılığını ölçmek ister gibi ona bakıyor. "Söyleyemem. Üzgünüm." Stanton uzağa bakıyor. "Ona bir not iletebilir misiniz?"

"Elbette," diyor ve defterinden bir sayfa ve kalem uzatıyor. "Telefon numaranızı da yazın oraya."

Bir şey yazıyor, sayfayı koparıp katlıyor ve ona veriyor.

"İfadesini bitirir bitirmez sizi arattıracağım."

"Teşekkürler," diyor.

"Peki ne oldu?" Caroline küçük daireye işaret ediyor. "Adam kongreye adaylığını koyuyor ve sonra kendini böyle boktan bir yerde mi buluyor?" Muhabbet etmek istermiş gibi görünmeye çalışıyor. "Biraz garip, değil mi? Birisi bütün parasını mı çaldı?"

Ama Richard Stanton korktu ve artık konuşmak istemiyor. "Bakın, benim Clark'a olan sadakat duygum tam. Onunla ya da avukatıyla konuşmadan önce size bir şey söylemek istemiyorum."

"Elbette," diyor Caroline. "Anlıyorum." Ama 'sadakat' kelimesindeki bir şey onu rahatsız ediyor. "Susan'la konuştum."

Adam irkiliyor ve ona bakıyor. Caroline yüz ifadesini değiştirmiyor, anlaşılmaz tutuyor.

Stanton gözlerini kaçırmıyor, daha önceden çalışılmış bir gülümseme takınıyor. "Susan nasıl?"

"Harika," diyor Caroline. "Bir tay kadar neşeli."

Sonunda Stanton yere bakmak zorunda kalıyor. Caroline not yazdığı kağıdı elinde sallıyor. "Clark'a bunu mutlaka vereceğim. Sadakatinize minnettar kalacağından eminim."

"Teşekkür ederim," diye geveliyor Stanton. Oradan uzaklaşmak için yürümeye başlıyor, duraklıyor, sonra caddenin karşına park edilmiş bir arabaya -BMW 700- doğru hızla yürüyor. Anahtarsız girişe basıyor ve kapı onun için ötüyor. Göründüğü üzere adayın karısının ve seçim kampanyası yöneticisinin keyifleri yerinde. Ama adayın kendisi üniversite birinci sınıf öğrencisi gibi yaşıyor. BMW uzaklaşıyor.

Caroline kendi arabasında notu açıyor. "Hastaydı. Yapabileceğin bir şey yoktu," diye yazmış Stanton. "Beni ara. - Richard."

Notu kırıştırıyor ve arabasının döşemesine atıyor. Sonra cep telefonunu çıkartıyor ve karakolu arıyor. Memur daha az önce iki numaralı sorgu odasındaki Kaçık'a baktığını söylüyor. "Hâlâ yazıyor."

"Sağ ol. Birazdan geri geleceğim."

"Ne bu peki?" diye soruyor memur. "Ne yazıyor orada?"

"İstifa mektubumu," diyor Caroline.

Telefonu kapatıyor ve tam karakola gitmek üzereyken başını kaldırıyor, ufukta belki de yirmi dakika sonra batacak güneşi görüyor. Yirmi sekiz saattir aralıksız çalışıyor olmalı. Elindeki telefona bakıyor ve ezbere bildiği ama aylardır çevirmediği bir numarayı tuşluyor.

"Selam," diyor bir adam telefona cevap verince. "Müsait misin?"

Adam müsait olmadığını söyleyince çöktüğünü hissediyor. "Bak," diyor, "gerçekten konuşmaya ihtiyacım var. Bir kahve için buluşamaz mıyız?"

4 | Dupree bekliyor

Sabah geldiği kafede Dupree bekliyor onu. Şehir merkezine Pete Decker'ın ölüp ölmediğine bakmak için geldiğinden beri sanki bir hafta geçmiş gibi. *Piercing*li kız Dupree'ye bir fincan kahve getiriyor. Caroline'ı görünce gülümsüyor: "Bir hint çayı daha?"

Alan Dupree ayağa kalkıyor. Kot pantolon ve kot ceketinin altına bir tişört giymiş. "Selam." Caroline'dan biraz daha kısa ve kel. Altı ay önce polislikten emekli olduğundan beri karın bölgesi biraz yumuşamış. Yine de mavi gözler ve rahat hareketler her zaman olduğu gibi, onu ilk kez on üç sene önce gördüğü günkü gibi aynı kalmış. Alan oturduğunda Caroline eskisi gibi boğazındaki o keskin kasılmayı ve doğru olduğunu bildiği bazı şeyleri unutma arzusunu hissediyor.

Boğazını temizliyor. "Geldiğin için sağ ol."

"Memnuniyetle. Beni kayınvalide ve kayınbabamla *pinochle* oynamaktan kurtardın."

"Debbie nasıl?" diye soruyor Caroline. Dupree ve karısı geçen sene, Alan emekli olmadan hemen önce kısa süreliğine ayrılmıştı. Caroline yeniden canlanan evliliklerinin bir şekilde geçici, eksik kalmış olduğunu düşünüyor. Ya da öyle düşünmek istiyor.

"İyi. İyiyiz. Emekli halimi daha çok seviyor."

"Ya çocuklar?"

"Onlar da beni seviyor. Staci bugün bana erkek çocukların pipilerini ne için kullandıklarını sordu."

"Evet, ben de hep merak etmişimdir."

"Ona kimsenin tam olarak bilmediğini söyledim."

"Karanlık taraf nasıl?" diye soruyor Caroline. Emekli olduğundan beri Dupree bazı savunma avukatları için dedektif olarak çalışıyor. Bir zamanlar kötü adamları yakalamak için harcadığı bilgi ve enerjiyi şimdi onları serbest bırakmak için kullanıyor.

"Harika," diyor. "Şeytan iyi para kazandırıyor."

Caroline, benliklerinden kopup onları bir arada tutan sisteme isyan ederek emekli olur olmaz savunma avukatları için çalışmaya başlayan başka polisler de tanımıştı. Son zamanlardaki bunalımını düşünüyor ve kendisinin de diğer taraf için çalışıp çalışamayacağını düşünüyor. Olamaz, diye düşünüyor.

"Erkek çocukların pipileriyle ne yaptıklarını sormak için çağırmadın beni herhalde."

"Aslında..." Caroline şakasına gülümsemeye çalışıyor ama gözleri masaya ve çayına iniyor.

Dupree uzanıp elini sıkıyor. "İyi misin?"

"Bilmiyorum," diyor. "Şu ..." *Dosya* demeye başlıyor ama kendi sesini duyunca bir anda her şey o kadar saçma, o kadar imkansız hale geliyor ki tamamen vazgeçip evine gitmek ve her şeyi unutmak istiyor. Belki de başından beri saplantılı ve mantıksız davrandığını biliyordu ama şu ana, Dupree'nin yüzündeki endişeyi görene kadar zararsız gibi gelmişti.

"Anlat bana," diyor.

Caroline, anlatmak istemese de konuşmaya karşı koyamayacak denli yorgun. Yavaşça başlıyor, cuma saat dokuzdan itibaren ve kendini doğru kelimeleri söylerken duyabiliyor -*Davenport, göz bandı, cinayet, itiraf, bloknotlar, yirmi bir saat*- ama Dupree'nin yüzündeki ifadeden hikayenin anlaşılmadığını, Dupree'nin neden bütün hafta sonunu bu adamın tanıdığı adamları arayarak, hayatta olduklarından emin olarak geçirdiğini anlamadığını görebiliyor (Caroline, tersten hareket eden, katilden

başlayıp cesedi arayan normal bir cinayet soruşturması gibi göründüğünü düşünüyor bütün bunların.) "Bunun çılgın göründüğünü biliyorum, Alan, ama bu işe nasıl kapıldığımı görebiliyorsun değil mi?"

Bir şey söylemiyor.

"Delirdiğimi düşünüyorsun," diyor Caroline.

"En son ne zaman uyudun, Caroline?"

"Ne düşündüğünü biliyorum-"

"Ne zaman?"

"İki gece önce."

"Uykusuz iki gün. İçki içiyor musun? Bir şey kullanıyor musun?"

"Hayır." Gülüyor ya da gülme sesi çıkarıyor ama göğsüne kramp girmiş gibi hissediyor.

"Bütün bunlar olurken bir ara Spivey'i aradın mı?"

"Evet," diyor, "mesai ücreti almama izin vermeyeceğini söyledi."

"Çöküntün için para bile almıyorsun yani," diyor Dupree. "Güzel."

İstemeden gülüyor. "Bak, bu adam bir şey yaptı, Alan. Hissedebiliyorum."

Dupree de inanır sezgilere. İlk defa onu ciddiye alıyor gibi görünüyor. Ya da sadece nazik olmaya çalışıyor. "Kız arkadaşlarına baktın mı? Karısı?"

"Eski karısı," diyor.

"Hayatta mı?"

"Ah, evet. Hatta onu gördüğümde biraz fazla hayat doluydu."

"Şimdi kim onunla duruyor?"

"Kimse."

"Karakolda mı bıraktın?"

"Onu hiçbir şeyle suçlayamam. Ama bir yere gitmiyor. Ayakkabılarını ve kemerini aldım."

Dupree'nin kafası karışmış görünüyor. "İntihar eder mi?"

"Muhtemelen etmez. Sadece ayakkabıları olmadan bir yere gitmeyeceğini biliyorum."

Dupree ilk defa gülümsüyor; o gururlu bakışını, Caroline'ı bir zamanlar ayakta tutan o bakışı takınıyor. "Bak, adamı eve gönder, Caroline. Daha fazla garipleşmeden. Spivey'e pazartesi günü onu aldırmasını söyle. Onlar yeniden başlayabilirler."

"Evet," diyor onu yatıştırmak ve konuyu kapatmak için. "Haklısın."

Dupree kahvesinden bir yudum alıyor. "Böyle diyeceğimi biliyordun. Beni buraya cevabını çoktan bildiğin bir şeyi sormak için mi getirdin?"

"Hayır." Nefesi boğazına takılıyor.

Dupree sadece ona bakıyor.

"Bak," diyor Caroline. "Kaç tane itiraf duydun? Bin var mıdır? Bir adamı evin içinde tutukluyoruz ve eve hırsızlık için girdiğini itiraf ediyor. Ya da üzerinde kanını taşıdığı kızı öldürdüğünü itiraf ediyor. Biliyoruz zaten. İt herifin teki kendi gözlerimizle gördüğümüz dünyayı bize tarif ediyor ve biz buna itiraf diyoruz."

"Ama bugünkü adam... Yani, başka bir çeşit itirafın, belki de daha önemli bir çeşit itirafın olduğu hiç aklına geldi mi?

"Söylemek istediğim-" Ona derdini anlatmaktaki acizliğinden yoruluyor. "Belki de tamamen bambaşka bir dünya var, Alan. Ve belki de bu dünya maksatlarımızdan, hatta *yapmadığımız,* söylemediğimiz şeylerden oluşuyor. İstediğimiz şeylerden. Belki de tüm fikirlerimizin, arzularımızın gittiği bir yer var ve bunları gerçekleştirsek de gerçekleştirmesek de fark etmiyor, bu diğer dünyada hâlâ... güçlüler."

Sonunda Dupree'ye bakıyor ve onun anlamak istediğini ama anlayamayacağını görebiliyor. Caroline bile tam anlamazken o nasıl anlasın?

"Tanrım, uyuman lazım," diyor sessizce.

"Belki de işlediğimiz bazı suçların ismi yoktur."

"O da ne demek Caroline?"

"Bilmiyorum." Gözlerini kapatıyor, Clark Mason'ı, "itiraf" kelimesini kullanışındaki saflığı ve özgürlüğü, kendini bırakıvermiş görünmesini, konuşmasını -aslında yazmasını- düşünüyor. "Debbie ve senin ayrılmanızı istedim." Birden ağzından çıkıveriyor. "Sana bunu hiç söylemedim. Bunun için hiçbir şey yapmadım. Ama istediğim buydu."

"Ah, hadi ama Caroline," diyor Dupree. "Bunun seninle bir alakası yoktu. Başkalarının başına gelen şeylerden dolayı kendini sorumlu tutamazsın."

"Debbie'yi terk ettiğinde beraber olabileceğimizi düşündün mü?"

Cevabı boğazına takılıyor. "O yüzden Debbie'den-"

"Beraber olabileceğimizi düşündün mü?"

Kahvesine bakıyor.

"O zaman bana benle bir alakası olmadığını söyleme." Canlandığını hissediyor. "Bu dünyada parmak izleri topluyoruz, göz teması kuruyoruz, kan lekeleri inceliyoruz, bize yalan söyleyen insanları sorguluyoruz, birbirimizi istemiyormuşuz ve yaptığımız şeyin bir anlamı varmış gibi davranıyoruz. Ama ne bok yapıyoruz sonuçta? Sen karınlasın. Ben yalnızım. Ölüler ölü kalıyor. Onları torbaya koyuyoruz, götürüyoruz, kanlarını temizliyoruz ve ne oluyor? Bir kızın hayatını kurtarıyoruz ve kendi sırtımızı sıvazlamakla o kadar meşgulüz ki o kızın on iki yaşından beri ölmekte olduğunu fark etmiyoruz. Biz burada boku bir yerden alıp başka bir yere taşıyoruz, Alan. Bir şey değiştirmiyoruz. Kimseyi kurtarmıyoruz."

"İnsanları kurtarmamız gerektiğini sana kim söyledi?"

"O zaman ne?" Boynunu uzatıyor.

"Diğer adamların yaptıklarının cezasını ödemelerini sağlıyoruz."

Caroline uyumak ya da ağlamak istiyor ama hangisi olduğuna karar veremiyor. Dupree'nin gerisindeki kafenin ön penceresinden dışarıya bakıyor.

"Yorgunsun, Caroline. O kadar. Biraz bunalmışsın ve delinin birinin aklına girmesine izin veriyorsun."

Şimdi ona aldırmıyor; camdan dışarıya, caddenin karşısına bakıyor.

"Bu adamı eve göndermelisin. Uyumalısın. Ve-"

Caroline ayağa kalkıyor ve kafe boyunca yürümeye başlıyor.

"Nereye gidiyorsun?" diye soruyor Dupree.

Pencereye geliyor ve dışarı bakıyor. Caddenin karşısında, park edilmiş araba sıralarının arkasında kot ve tişört giymiş Pete Decker'ı görebiliyor. Bir şeyi çekiştiriyor - Pete'in dairesinde kapıyı açan genç kızın saçları bu. Pete onu saçlarından kaldırım boyunca, apartmanın kapısına doğru sürüklüyor. Daha önce Pete'in dairesinde gördüğü iki çocuk ellerinde büyük stereo hoparlörleri, Pete'in kızı çekmesini izleyerek sabırla dikiliyorlar.

Caroline kafeden çıkıyor ve karşıya geçiyor.

Pete saçından çekerken kız bir şey söylemiyor. Kızın yüzünde yeni yeni ve sık uyuşturucu kullananların durgun ifadesi var. Aslında kapı girişine gelene kadar hiç direniş göstermiyor, kapıya gelince kollarını açıyor ve sakince kapıyı tutuyor. Bir an için Pete onu içeriye sokamıyor. Elinin tersiyle yüzüne bir fiske vuruyor ve kız kıvrılıyor. Pete kızı içeri sürüklemek için kendini toplıyor ve o anda başını kaldırıp Caroline'ın uzun adımlarla caddeyi geçtiğini görüyor.

"Oo, selam," diyor ve kızı bırakıyor. Kız kapı girişine yığılıyor.

Caroline hızını kesmeden kaldırımın kenarına varıyor. Pete kapıdan çıkıp kaldırımda hızla koşmaya başlıyor ama Caroline çabuk davranıyor. Kollarını bileklerinden yakalıyor ve Pete koşmaya çalışırken birkaç adım sürükleniyor. Kedi sidiği ve soğan gibi kokuyor. Dönüyor ve kızı yumrukladığı gibi onu da yumrukluyor. Caroline zayıf bir yumruğun kafasını sıyırdığını hissediyor. Bileğinden bacaklarına kayıyor. Yeniden koşmaya çalışıyor ama Caroline ayak bileklerini yakalıyor ve Pete Decker kaldırıma düşüyor. Caroline bileklerini tutarken birkaç metre çırpınarak ilerliyor ama Caroline ayağa kalkıyor, sırtına atlıyor ve diz kapağını kürek kemiğine geçirerek üzerine çömeliyor. Nefesi kesiliyor ama yine de emeklemeye çalışıyor. Caroline ensesinden saçını kavrıyor ve yüzünü kaldırıma bastırıyor. Dupree'nin nerede kaldığını merak ediyor.

Bileklerinden birini alıp çevirince Pete sonunda direnmeyi bırakıyor. Kaldırıma yığılınca Caroline başını kaldırıp bakıyor ve Dupree'nin bir vatandaş gibi, bön bön bakan insanların ve çalıntı hoparlörlü çocukların yanında tam bir turist gibi orada dikildiğini görüyor. Hepsi yüzü kaldırıma yapışmış, burnu ve dudakları kanayan Pete Decker'a bakıyorlar. Hepsinin de yüzünde aynı ifade var.

"Tanrım, Caroline," diyor Dupree. "Uyumalısın."

5 | Soğuk geri dönüyor

Her kış gecesi olduğu gibi, güneşin yalancı bir baharın erken sinyalini verdiği böyle gecelerde bile Spokane'e ayaz basıyor. Günbatımında hava gevşiyor, su birikintisine dönüşmüş karlar donuyor ve çimenler sanki camla kaplanmış gibi parlıyor.

Kafenin karşısına devriye memurları geldi. Çalıntı televizyonu; pipo, karbonat, alerji ilacı, pil, Pete ve genç arkadaşlarını bahar gelene kadar kafa tutmaya yetecek kadar metamfetaminle dolu plastik torbalarla birlikte Pete Decker'ın dairesinden dışarı taşıyorlar. Bir avuç insan caddeden izliyor. Dupree onların arasında sıkılgan duruyor.

Elleri arkasından kelepçeli, omzuyla burnundaki kurumuş kana ulaşmaya çalışan Pete kaldırımda sessizce oturuyor. İki polisin çalıntı televizyonu ön kapıdan taşıdığını görünce Caroline'ın dikkatini çekmeye çalışıyor. "Dediğin gibi geri verecektim. Listeyi tamamlamam için bana fazla zaman tanımadın."

Kızın babası geldi - işçi botları giymiş iri bir adam. Caroline apartmanın antresinde kızın korkarak sindiğini görüyor. Babayı bir kenara çekiyor ve Pete'e işaret ediyor. "Kızınızı dövdüğü için saldırıyla suçlanacak," diyor ve sonra başını iki yana sallıyor. "Tanıklık edebilmesi için güvenliğini sağladığınızdan emin olun. Tamam mı?"

Baba başıyla onaylıyor.

Caroline başını iki yana sallıyor. "Hangi it herif bir kızı döver ki?"

Baba yere bakıyor. "Bilmiyorum."

"Evet," diyor Caroline. "Ben de."

Kız bir devriye memuruyla binadan çıkıyor. Baba yolcu kapısını açıyor.

Pete kaldırımdan boynunu uzatıyor ve gülmeye çalışıyor. "Sadece takılıyorduk, değil mi, Amber? Polislere sadece takıldığımızı söyle. Amber?"

Caroline yürüyor ve Pete'in yanına çömeliyor, böylece kızla onun arasına giriyor. Pete kendini biraz geriye çekiyor ama ona vurmayacağını anlayınca gülümsüyor. "Bana fazla zaman vermedin."

"Hayır," diyor Caroline. Devriye polisleri için raporunu doldurmaya devam ediyor.

"Biraz daha zamana ihtiyacım vardı," diyor Pete.

"Üzgünüm," diyor Caroline raporundan başını kaldırmadan.

Amber babasıyla gidiyor. Pete arabaların uzaklaşmasını seyrediyor.

Devriye polisleri geliyor ve Pete'i yerden kaldırıyor. Pete kolayca kalkıyor; polisin elinde kendini rahat hissediyor, kelepçeler bileklerinde doğallıkla sallanıyor.

"Hey, bir şey aklıma geldi," diyor Pete.

"Evet?" Raporda Caroline; saldırı, uyuşturucu bulundurma, satmak amacıyla uyuşturucu bulundurma, çalıntı mal bulundurma ve tutuklamaya direnme kutucuklarını işaretliyor.

"Evet," diyor Pete. "Clark'ın birine garezi olup olmadığını sormuştun. Biz küçükken bir herif vardı..."

"Tommy Kane?" diye soruyor Caroline başını kaldırmadan.

"O herifi tanımıyorum. Hayır, bu herif biraz garipti. O ve Clark otobüs durağında kapışırlardı. Eli Boyle adında bir çocuk."

Caroline ona aldırmıyor.

"Ben kavgalarını ayırmak zorunda kalırdım."

İki polis Pete'i kollarından kavrıyor. "Evet, umarım bu işine yarar," diyor Pete. Devriye polisleri Pete'i arabaya götürüyor. "Belki bana da yardımı dokunur?" Başını aşağı itiyorlar ama bunu kendi başına epey bir yapmış olduğundan kolayca arka koltuğa geçiyor. "Belki şartlı tahliye memuruma işbirliği yaptığımı söylersin, tamam mı?" Yolcu kapısı kapanıyor. Caroline başını kaldırıyor ve Pete Decker'ın rahatça arka koltuğa serilip ön koltuktaki polise sanki şoförüymüş gibi başını salladığını görüyor. Araba uzaklaşıyor.

Dupree kaldırımda yanına geliyor. "Şimdi eve gidiyor musun?"

"Evet," diyor. "Merkeze gidip adamın şu ana kadar yazdıklarını alacağım ve pazartesi günü devam edeceğimizi söyleyeceğim."

"Güzel," diyor Dupree ve ayakkabılarına bakıyor. On yıl önce, Caroline eski hayallerini kurarken -onunla kaçmak, göl kenarında küçük bir şehir, çocuklar- Alan'ın keli beş sent büyüklüğündeydi. Şimdiyse kavun gibi. Kendisinin de bu derece görünebilir bir şekilde yaşlanıp yaşlanmadığını ya da kendisinde daha içeride bir şey, önce beş sentlik, sonra kavun ve şimdi de deniz topu büyüklüğünde olan bir delik, bir boşluk olup olmadığını merak ediyor.

Ayakkabılarından başını kaldırıyor. "Dediklerini düşünüyordum. Yani, sen ve benle ilgili. Diğer dünyayla ilgili."

"Unut gitsin." Bütün hayallerinin ve önem verdiği insanların, gelecekte gibi duran ama şimdi arkasında kalan her iyi şeyin gittiği bir yer belki de onun uydurduğu bir şey. Elini uzatıyor ve kolunu sıkıyor. "Öylesine konuşuyorum, Alan. Yorgunum sadece. Eve git. Aileni gör."

"Evet, tamam." Yürümeye başlıyor. "Görüştüğün biri var mı?"

"Evet," diyor. "Aslında var."

"Harika. Adı ne?"

"Clark," diyor.

"Ne yapıyor?"

"Avukat."

Dupree gülümsüyor; uyumsuz kızlarının bir avukatla tanıştığını duyan, hayatına çeki düzen verdiğini gören bir anne babanın rahatlama tepkisi. Onun için gerçekten sevinmişe benziyor. Ya da artık kendi sorumluluğunda olmadığı için rahatlamış.

"Bu harika, Caroline."

"Evet. Son zamanlarda birbirimizi çok sık görüyoruz. Konuşuyoruz. İyi gidiyor."

"Güzel," diyor. Bir kere ayaklarını sürüyor, uzanıyor ve Caroline'a sarılıyor. Caroline karşılık vermiyor. Kamyonetine doğru gitmeye başlıyor. Caroline adamın uzaklaşmasını izliyor.

Sonra kendi arabasına yürüyor ve karakola geri dönüyor. Adamı evine gönderip on dakika sonra arabasına geri döneceğini düşünerek yan yola park ediyor. Karakolun içinde nöbetçi memur hızla el sallıyor. "İyi iş yapmışsın. Decker'ın evrak işlerini pazartesi günü yaparsın. Eve gitmelisin. Biraz dinlen."

Dupree aramış.

"Evet," diyor. "Öyle yapacağım. Sadece bir şey almam gerekiyor."

Yatak düşüncesi çok güçlü. Ancak yine de bir şey, sürekli gördüğü ve duyduğu bir isim onu rahat bırakmıyor. Kayıtsızlık getiren bir yorgunluk noktası var, eğer o noktayı geçebilirseniz, diye düşünüyor, açıklık getiren başka bir nokta.

Koridora girmek için kodu tuşluyor, sonra da Nitelikli Suçlar Bürosu'na girmek için anahtar kartını kullanıyor. Clark'a bakıyor; sandalyesinde geriye yaslanmış, masanın kenarına dayaya-

rak bloknotlara tabii ki hâlâ yazıyor. Caroline, Clark'ı kovup hafta sonunun geri kalanını geçirmek için evine gitmeden önce toplanmak üzere masasına gidiyor. Gazete haberlerini, bağışçı listesini alıyor ve tam bir çekmeceye atacakken açıklık getiren o noktaya ulaşıyor.

Bulana kadar haberleri karıştırıyor. Clark'ı Seattle'dan gelen bir vurguncu olarak resmeden reklamlar için bütün parayı veren, kar amaçsız siyasi eylem komitesi olan Adil Seçim Fonu'nun iki üyesinin ismi. Üyelerden birinin adı Eli Boyle. Clark'ın seçim kampanyasına bağış yapanların listesini karıştırıyor: Eli Boyle'dan beş bin dolar. Yani hem seçim kampanyasına bağış yapıyor hem de ona karşı olan reklam kampanyasının parasını ödüyor.

Ve Pete ne demişti: *Eli Boyle adında bir çocuk.*

Telefon rehberine gidiyor. Eli Boyle Cliff Drive'da oturuyor. Cliff Drive'daki şehir merkezine bakan gösterişli, eski evleri düşünüyor. Telefon rehberinde ayrıca Eli Boyle'un mesleği de yazıyor. Kurucu, Empire Games.

Bu da listede, yirmi bin dolar ve elli bin dolar bağışlarında var. Susan'la yaptığı görüşmede aldığı notlarda (... *Empire Games dışında tüm hisse senetlerini sattı...*) ve haberde (... *Empire Games adında bir yüksek teknoloji firmasının yönetim kurulunda...*) Telefon rehberinde Empire Games'e bakıyor. Adresi Eli Boyle'un adresiyle aynı. Adresi bir defter kağıdına yazıyor, kağıdı koparıyor ve ayağa kalkıyor. Odadan çıkıyor ve sorgu odasının kapısını açıyor. "Nasıl gidiyor, şampiyon?"

"Harika, diyor Clark. "Neredeyse bitirdim."

"Tamam," diyor Caroline.

"Saat kaç?"

"Sekize geliyor."

O rahat gülümsemesiyle gülümsüyor. Susan Diehl'in onu o kadar sene sonra gördükten sonra ne hissetmiş olabileceğini anlıyor. "Bunun benim için ne kadar önemli olduğunu anlatamam sana," diyor. "Bana böyle güvenmen..."

"Tamam," diyor Caroline.

Dışarıda havanın ne kadar karardığına ve soğuduğuna şaşırıyor. Arabasını çalıştırıyor; nehir vadisi boyunca, diğer birkaç arabayla virajları kırarak şehir merkezine, yirminci yüzyılın başında, yirmi birinci yüzyıla gelindiğinde çoktan kaybolmuş yoğun trafik şeritleri için yapılmış geniş yollara ulaşıyor. Binalar büyük ve güzel görünümlü - mermer ve kahverengi kumtaşı, kiremit ve tuğla. Şehir; zenginliğini ve gücünü, dostluklarını ve düşmanlıklarını ve hatta zarafetini başka şehirlerden daha fazla saklıyor. İnşaat ışıklarıyla aydınlanmış Davenport Oteli gözüne ilişiyor. Bu yaz yeniden açılacağı söyleniyor. Spokane eski bir şehir ve her eski şey gibi, içeriden sanki nostalji ve zor zamanların ışığıyla aydınlanmış şekliyle güzel. Ama birçok pencere karanlık, birçok mağaza vitrini boş. Buradaki iyimserlere imreniyor, ama bantlanmış ve boyanmış pencereleri, tahtayla örtülmüş kapıları nasıl görmezden gelebilirsiniz? Bir şehir dolusu insanın en sonunda her şeyin bitmesini beklemesini, bütün bir şehrin bir ebeveynin ölümünü gözlemesini nasıl hissetmezsiniz?

Stevens caddesine dönüyor, bir zamanlar Spokane'deki birinci sınıf gayrimenkulun toplandığı Güney Tepesi'ni çıkıyor. Cliff Drive tepenin ilk zirvesindeki kısa bir eski ev sırasından oluşuyor. Eli'nin evi -bir konak olmasa da güzel, Tudor tarzı iki katlı büyük bir ev- batı tarafının en dibinde. Işıklar yanmıyor. Evin önünde park ediyor ve arabadan çıkıyor. Buradan şehir merkezi ışıl ışıl ve hareketli görünüyor. Caroline nehrin ve vadinin ötesini, eskiden şehrin kuzey yanını oluşturan tepeleri, onların üzerine yayılmış caddeleri ve binaları, onların ötesinde paranın aktığı,

Susan Diehl'in kendi üzerine olan yarım milyon dolarlık bembeyaz dekore edilmiş evinde Bay Diehl ile martini içtiği tepeyi görebiliyor. Tepelerin sırtlarından sıvı akan ışıklar ve vadinin üzerindeki bulutlar güzel görünüyor ve Caroline bir an için Eli Boyle'un yüksek teknoloji parasına, politik bağışlarına ve her şeyden çok buradaki Tudor evine imreniyor.

Ahşap verandanın üzerinde gürültüyle yürüyor. Kapı ziline kimse cevap vermiyor. Yansımayı kırmak için büyük pencereye el feneri tutuyor ve içeriye bakıyor. Koyu ahşap döşemeleri, gömme portmanto ve dolapları; şöminesi ve kıvrımlı, büyük merdivenleriyle oturma odası güzel görünüyor. Ama hiç eşya yok. Satılık ya da Satıldı tabelasını gözden kaçırıp kaçırmadığını anlamak için ön bahçeye tekrar bakıyor ama öyle bir tabela göremiyor.

Ahşap veranda boyunca yürüyerek başka bir pencereye geliyor ve yemek odasına bakıyor. Bu da boş... Evin etrafını baştan sona dolaşıyor, arkaya gidiyor ve mutfağa bakıyor. Araç gereç yok. Hiçbir şey yok. Arka verandadan geniş çimenliğin ötesine bakıyor. Evin yan tarafında bir garaj, daha doğrusu ahır var. Taş bir bina. Nehir taşı. Koyu ahşap merdivenler kıvrılarak ikinci kata çıkıyor. Yukarıda bir daire ya da bir ofis var. Bu pencereler de karanlık ama birinden bilgisayar ekranı ışığı gibi soluk mavi bir ışık yansıyor.

Soğuk çimen ayaklarının altında çıtırdıyor. Ahırın üzerindeki elle yazılmış tabelada EMPIRE INTERACTIVE yazıyor. El fenerini tabelaya tutuyor, sonra merdivenleri tırmanarak ikinci kata çıkıyor ve buradan, farklı perspektifle Spokane şehir merkezini daha değişik görüyor. Buradan her şeyi görüş menziliniz içine alabilirsiniz. İşin püf noktası bu. Düşünürseniz aslında burası küçük bir şehir; tesadüfler ve tekerrürler, şekiller ve kaçınılmaz itibarlar şehri. Adamın biri iki senedir gitmediği restoranda eski karısının yanındaki masada yemek yer ve başını iki yana

sallar. "Burası Spokane." Kadının biri eski erkek arkadaşını yeni kız arkadaşıyla Bon Marché'de porselen takımı bakarken görür. "Burası Spokane işte." Ama bununla birlikte biraz güven duygusu gelmiyor mu? Hepsi de burada herkesi tanıdıklarını, güvende olduklarını, birbirlerine karşı nazik ve iyi niyetli olduklarını bilmiyorlar mı? Bok biliyorsunuz.

Bir keresinde cesetsiz altı ay geçirmişti.

Ama son merdivene geldiğinde duyduğu o boğucu kokuyu tanıyor ve biraz kalbi burkuluyor. Altı ay. Garajın üzerindeki dairenin kapı kolu elinin içinde kolayca dönüyor. Caroline Mabry derin bir nefes alıyor ve kapıdan içeri giriyor.

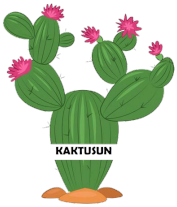
Gözler iki türlü yanılsar... aydınlıktan karanlığa ve karanlıktan aydınlığa geçildiğinde.
– Platon, *Devlet*

VI

Olay Raporu

BELONGS TO
KAKTUSTEAM

1 | Ben kimim ki

Ben kimim ki Eli Boyle'un hayatını anlatmaya; o dış görünüşün ardında ne olduğunu, Eli'nin kim olduğu gerçeğini, ne düşlediğini, onu neyin motive ettiğini, neyin korkuttuğunu öğrenmek için, itiraf etmek gerekirse hiç çaba harcamama rağmen o hayatın şeklini çıkarmaya -dış yüzeylerini, tarih ve yerlerini, başını ve sonunu- kalkıyorum?

Bu hikaye ortaya çıktığında medya bu kadar sağduyulu olmayacaktır elbette. Eli'nin hayatını yalan yanlış bir klişeyle özetleyeceklerdir: sıfırdan zengin olup sonra yine sıfıra dönme hikayesi, bilgisayarların gayri şahsi dünyası, ya da bir aşk üçgeninin bayağı ironisi. Ve belki de doğrudur bu hikayeler; Eli'nin neye inandığını, ne düşündüğünü, ya da hikayesinin ne *anlama* geldiğini gerçekten bilmiyorum. Benim uzmanlık alanım, Empire otobüs durağında doğan aşağılanmadan başlayarak Davenport Oteli'nin şarapla ıslanmış odasında ihanetle biten ergenlik dehşetiyle sınırlı.

Mezuniyetten sonra tabii ki hayat devam etti; bende hiçbir iz bırakmayan, önemsiz günler. Doğru, eski arkadaşım Tommy Kane benimle bir daha konuşmadı ama bu önemli değildi - gerçi yıllığımı erkekler tuvaletine atanın da o olduğundan şüpheleniyorum. (Bir hademe yıllığı tuvaletten çıkarmıştı; bugün bile fotoğrafımın olduğu on dokuz sayfanın çoğu buruşuk ve lekelidir.)

Mezuniyetten sonra Dana ve ben beraber olmadık. Bunun Eli'yi incitmemek arzusundan kaynaklandığına inanmak isterdim, ama muhtemelen lise kişiliklerimizin katılığıyla oluşan bir tür uyuşukluğun da en az bunun kadar payı vardı. Okulda

Dana'nın eski bol kıyafetlerine ve atkuyruğuna geri döndüğünü, makyaj yapmayı yine bıraktığını görmek moralimi bozuyordu. Ve ona karşı duyduğum çekimin kendi kendine bu kadar kolay sönmesine de bir o kadar şaşırmıştım. O bol kıyafetlerin altında ne olduğunu biliyordum, yine de benim çekici bulduğum kıvrımlı yumuşaklıkla karşılaştırıldığında fazla çalışkan, fazla çocuksu, fazla mantıklı olan eski Dana'ya benziyordu. O gece oteldeki kızın tamamen başka biri olduğunu düşünmeye başlamıştım. Ama aramızdaki çekimin kaybolması sadece benden kaynaklanmıyordu. Dana için de bir şeyler değişti. Beni gördüğünde duraksamaya, selam verdiğimde kızarmaya, koridorda benden kaçmaya başladı. Beni bir hata gibi; mükemmel okul kaydında bir leke, hiç almadığı B notu olarak görebileceğini bile düşündüm. Islak yıllığıma yazdıklarını okuduğumda (... *Benim için her zaman önemli olacaksın. İyi ol. Dana*) istenmediğimi anladım.

Susan ile de her şey bitmişti. Yıllığıma yazmadı ama okulda arkadaşlarından biri bana içinde, kısmen, *her şey bitti amına koyayım* yazan, ama gençlik disleksim yüzünden son kelimeleri *amına koymayı bitirdin* olarak okuduğum bir not verdi. Anlaşılabileceği gibi ya da belki de sadece hormonal olarak kalbim kırıldı. Susan gibi kadınlarla (sırf dış görünüşten ibaret, hiçbir yapısal bütünlüğü olmayan) işimin kalmadığını ve Dana gibi kadınların büyüleyici yapısını (kimi kandırıyorum? Böyle kadınlar yoktu ki) takdir etmeyi öğrendiğimi söylemek isterdim ama bu benim zaaflarımın hikayesi, güçlülüğümün değil.

Eli'den yıllık yazısı almadım. Ne bir not ne de ikinci elden gelen bir tehdit. Sanırım onun için artık yoktum. Özür dilemeyi, Dana'yla aramızda bir şey olmayacağını, bunun bir hata olduğunu söylemeyi düşündüm ama her şeyi daha da kötüleştirmekten, istemediğim bir şeyi ondan çalmış, kız arkadaşıyla sırf onu kızdırmak için kırıştırmışım gibi göstermekten korktum. Ben ne söyleyeceğimi düşünürken; bir sabah ayakkabılarım, kotlarım ve

tişörtlerim -Eli'nin talihsiz yeniden yaradılış kostümünün tümü- güzelce katlanmış bir şekilde arka verandamda beliriverdi.

Eli'ye ya da Dana'ya ne söyleyeceğime karar vermeden okul bitiverdi. Tabii ki her zaman onları arayabilirdim ama bir türlü cesaret edemedim buna. Ufukta üniversite görünürken çocukluğumun son saatleri, tıpkı ilkokulun son sıcak öğleden sonrası gibi -karneler eve gönderilmiş, sıralar temizlenmiş, bütün gözler saat kadranının üzerinde ağır ağır akan dikiş iğnesi inceliğindeki saniye kolunun üzerinde- beni fazla ilgilendirmiyordu.

Günler demir almış, sürükleniyor ve her biri bir sonrakine çarpıyordu. Ben de onlarla beraber miskince, güneş sarhoşluğu içinde ilerliyordum. Yaz ayaklarımın altından kayarak tükeniyordu. Hayatım nostaljik bir havaya bürünmeye başladı; her şey tatlı, uzak ve geri dönülemezdi, ailem anılar albümüne doğru kayıyordu. Onları nadiren gördüğüm bir program hazırlamıştım. Bütün gece bir restoranda bulaşıkçı olarak çalışıyor, günün çoğunu uyuyarak geçiriyordum. Ailemde üniversiteye giden ilk kişi olacaktım. Annemler buna aşırı saygı gösteriyor, bana nasıl davranacaklarını bilemeyerek biraz mesafeli duruyorlardı. Bana yemek ve yatacak yer verdiler ama hayatıma karışmadılar. Zirveye çıkmadan önceki gecesini geçiren bir dağcı gibi yedim, dinlendim ve düşündüm.

Ama Ben'in bu duruma tahammülü yoktu. Daha yeni on altısına girmişti. Fiziksel olarak küçük kalmış olsa da (bir altmış beşten biraz uzun, süpürge gibi zayıf) koltuk altlarında ve çenesinde çıkan kıllarla ve her on altı yaşındaki çocuğa hakim olan kahin çubuğu benzeri ereksiyonlarla uğraşıyordu. Ergenliği boyunca onun için bir çeşit rehberi olmuştum hep. Şimdi her şey sonunda iyiye doğru giderken Ben benim nereye gittiğimi, neden onunla göle gitmediğimi, basket oynamadığımı ya da kızlar hakkında konuşmadığımı, neden alacakaranlıkta verandada oturup

bahsetmeye ihtiyacımız bile olmayacak ölçüde bildik şeylere gülmediğimizi anlayamıyordu.

"Bırak ağabeyin uyusun," derdi annem; ben öğleden sonraları, yastık başımın üzerinde uykudaymış gibi derin nefesler almaya çalışır ve Ben'in kapımda olduğunu bilmiyormuş gibi yatağımda uzanırken. Sonunda mesajı aldı; yaz sonuna geldiğimizde beni gördüğünde sadece başıyla selam verir oldu. Ben üniversiteye gitmek için evden ayrıldığımda arkadaşlarıyla kamp yapıyordu.

Çocuk olarak son yazım işte böyle, bir koza uykusunda, hayatımdaki insanlara kapalı bir şekilde geçti. En sonunda eylülün ilk günü geldi ve iki elimde birer bavul ile garaj yolumuza soğukkanlılıkla çıktım. Kız kardeşlerim bacaklarıma sarıldılar. Annem ağladı.

Babam eski Dodge Colt'larının anahtarını, sanki berbat bir tv yarışmasında ödül kazanmışım gibi bana uzattı. "Üniversite için fazla para veremem," dedi. "Ama seni oraya gönderebilirim."

"Teşekkürler," dedim ve elini sıktım. Sonra arabaya bindim.

Arkamda bitmemiş meseleler bıraktığımı biliyor olmalıydım elbette. Sadece Ben ile değil, Eli ve Dana'yla da. Ama o yaz boyunca yalnızlık bana uyuşturucu etkisi yapmıştı ve eski amaçların ve zorunlulukların birer birer geride kalmasına memnuniyetle izin verdim. Televizyonun bize öğrettiği şeye inandım: değişiklik bir bölüm ötededir sadece, geçmiş ölmüştür ve şu anda içinde bulunduğumuz dünyadan başka bir dünya yoktur.

Babamın arabasını, yaz sonu bulutlarını geride bırakarak ve kolum açık pencerenin üstünde, gömleğimin kolu rüzgarda dalgalanarak doğduğum şehrin içinden geçen vadiyi izleyen I-90 yolunda batıya doğru sürdüm. Sunset Tepesi'nin zirvesine ulaştım ve Spokane'in dikiz aynasında yavaş yavaş kaybolarak aşağıda kaldığını, şehir merkezindeki binalarda son ışıkların parıldadığı-

nı gördüm. Her şey birden çok tanıdık geldi; hep kurduğum hayallerin başlangıcı.

Her şey bu kadardı. Eylül geldi ve bizler -Dana, Eli ve benherkesin yaptığı şeyi yaptık. Üniversiteye gittik. Bir daha konuşana kadar on yıldan fazla zaman geçecekti.

Dana, herkese söylediği gibi Stanford'a gitti. Palo Alto'dan eve nadiren geldi ama ortak arkadaşlarımızdan bir kız öğrenci derneğine katıldığını ve lisede sadece kısa bir süre zaman ayırdığı serpilmeyi tamamen kucakladığını öğrendim: dar etekler ve yırtık kotlar, filtreli sigaralar ve ucuz, iyi içkiler. Bu kısa isyandan sonra kurnazlık ederek enformasyon sistemleri yönetimi ve pazarlama bölümleriyle çift ana dal yapmıştı - öğrenci danışmanı bir medyum olsa gerek. Kendilerini bir çeşit Bay Area teknoloji camiası olarak tanıtan Stanford mezunları ve onların arkadaşlarından oluşan bir grubun parçası oldu. Silikon Vadisi'nde ve civarlarında oturan, ya da kendilerinin dediği gibi "konumlanmış" yetenekli bilgisayar ve işletme öğrencilerinden oluşan bu sıkı grup gelen her şeyin öncüsü ve birkaç sene içinde oldukça varlıklı olacaktı.

Liseden sonraki o ilk on senede Eli için ne kurnazlık, ne serpilme, ne de konumlanma söz konusuydu. Hele zenginlik hiç değil. İki senelik bir üniversitede bir sene geçirdi ancak Parkinson hastalığı teşhisi konan annesine bakmak için okuldan ayrılmadan önce sadece birkaç kredi alabilmeyi başarabildi. En sonunda o ve annesi, annesinin tedavi gördüğü hastaneye daha yakın olabilmek için şehir merkezinde bir daireye taşındılar ve Eli üniversiteden tamamen vazgeçerek bir fotoğrafçı dükkanında işe girdi. Onu bu süre içinde bir kere gördüm - şehir merkezinde, üzerinde fotoğraf kabini önlüğü, burnu bir kitaba gömülmüş, gözlüğü burnunun ucunda... Eğri bacaklarıyla kaldırımda yürüyordu. Mercer Adası'nın ayrıcalıklı çocukları olan erkek öğrenci derneğin-

den iki arkadaşla beraberdim ve el sallamadığımı, merhaba demek için durmadığımı, hatta yavaşlamadığımı üzülerek (binlerce "üzülerek"in arasında) itiraf ediyorum.

Bana gelince, üniversitenin ilk iki yılı aydınlanma anları bakımından oldukça zengin, tatmin olabileceğimi bilmediğim yönlerden ise tatmin ediciydi. Seattle, arabayla dört saat uzaklıkta olmasını bırakın, varlığını bile bilmeden hayalini kurduğum bir yerdi. Doğduğum şehri ve onun utanç verici katı fakirliğini, ket vurulmuş hırsları, genellikle alüminyum fabrikasında gündüz vardiyasına girmekten oluşan imgeleri memnuniyetle geride bıraktım. Evimi, atlattığım bir tür çocukluk hastalığı olarak düşündüm ve nankör bir çocuğun eğitimsiz ailesini hakir görmesi gibi orayı hakir görmeyi öğrendim.

Washington Üniversitesi'nin kampüsü önümde üç boyutlu bir kitap gibi açıldı. Sırt çantam, Ray-Ban gözlüğüm, Top-Sider ayakkabılarım ve polo yaka tişörtüm ve yirmi bin kişilik yeniden yaratılmışlar ordusuyla beraber devasa amfilerde dersten derse gider; göl kenarındaki üniversite içi maçlara katılır; caddedeki kitapçılara, bölgedeki fıçı partisi sıralarına, Wallingford'daki kahvaltı lokallerine, Belltown'daki barlara girerdim. Yengeç avladım, kaya tırmanışı yaptım, kanoya ve dağ bisikletine bindim, soğuk plajlarda frizbi fırlattım, Kanada birası içtim, bulimiadan zayıf düşen kızlarla yurdun ranzalarında ve kız öğrenci derneği binasındaki çalışma masalarında seks yapmayı öğrendim (ama Susan'la yaptığım pratiği hiçbir zaman unutmadım ve hep taşıtları içeren seks ortamları kolladım.) Ders çalıştım. A aldım. Çevre yaptım. Kıç yaladım.

Ama en önemlisi her şeye adaylığımı koydum. Yavaş yavaş başladım; birinci sınıftaki yurdumda asayiş görevliliği için rakipsiz aday oldum ("Mason olsun!") Üçüncü sınıfa geldiğimde tam anlamıyla seçim kampanyası havamdaydım: erkek öğrenci der-

neği başkan yardımcısı (ve son sene en üst mevkiyi kolaylıkla elde ettim) Genç Demokratlar'ın üniversite kolu başkanı, ayrıca İkinci Sınıf Şölen Yöneticileri'nden Genç Sierra Kulübü'ne kadar diğer altı organizasyonda daha alt mevkilerde görevler... Bana benzeyen bir baskın başarılılar grubunun içine düşmüştüm. Hep beraber, taze özgeçmişlerimiz ve not ortalamamız üzerinde kız peşinde koştuğumuz gayretle çalıştık.

İkinci sınıfta kendimi Spokane'li gibi görmüyordum artık. O sıralar Seattle'ı sevgileri, yapmacıklıkları ve küstahlıklarıyla istila etmeye başlayan insan selinin bir parçasıydım: şehir değiştirenlerin, girişimcilerin, doğa yürüyüşü ve motosiklet tutkunlarının, arayış içinde olanların, bölgesel moda takipçilerinin -pasaklı Kuzeybatı realizminin rahat giyinen fanatikler kültü- farkında olmadan kurdukları bir komplo. Önümüzdeki yirmi sene içerisinde büyüleyici bulduğumuz her şeyi mahvedecektik: eski ucuz otellerin lobileri, Irish publar, Pioneer Square tavernaları. Sarhoş serserilerle ve asabi Norveçli balıkçılarla dolu duman altı delikleri keşfedip onların arasında içki ve sigara içtik. Başımızı kaldırıp bu serserilerin yazılım mühendisi, balıkçıların bisikletli kurye olduklarını ve menüde humus bulunduğunu görene kadar gerçekliklerine enayi gibi kandık. Kahve, çorba ve punk trioları sırasıyla zincirlere, büfelere ve yavan pop icracılarına dönüştü. Koltukları muşamba kaplı ve yağlı kaşıklı kahvaltı lokalleri, koltukları muşamba kaplı ve yağlı kaşıklı kahvaltı lokallerinin tur rehberli kopyaları haline geldi ve ancak dikkatli dinlerseniz ("Tam buğdaylı, keçi peynirli krep, altı değişik otlu turta ve iki cappucino alacağız) farkı görebilirdiniz. Her benzin istasyonunu kafeye çevirdik. Ben Seattle'dan ayrıldığım zaman, burada dört yüz çeşit kahve aroması bulabilirdiniz ama bir galon doğru düzgün benzine gelince iş değişirdi.

Burayı delicesine sevmeye başlamıştık.

Seattle maceramın başlarında annem telefonda "Evi özlemiyor musun?" diye sorardı. Sonra daha açık konuşmaya başladı. "Eve gelecek misin?"

Ama hafta sonu için bile olsa nasıl ayrılabilirdim buradan? Her an güneş açabilirdi.

Spokane sadece dört saat uzaklıktaydı ama hafızamda solmuştu bile. İlk iki sene boyunca eve sadece yılda üç kere gittim. "Çok yoğunum," annemin yalvarmalarına verdiğim standart cevaptı. Ailede üniversiteye giden ilk kişi olmanın avantajıydı bu; gece gündüz ders çalışma, zorunlu şiir okumaları, misafir öğretim görevlisi konferansları ve şenlik ateşi hikayelerimi karşılaştıracak deneyimleri yoktu.

Eve geldiğimde ise Spokane'den, şehir değiştiren birinin küstahlığı ve din değiştiren birinin şevkiyle nutuk çektiğim ailemden gittikçe daha çok koptuğumu hissediyordum. Ağzımdan çıkan iki cümleden biri "Burada sorun" diye başlıyordu. Seattle'ın canlılığının Spokane'in kusurlarını -yaşlanan nüfusu, ekonomik ve politik inatçılığı, hayal gücünden yoksunluğu ve değişmeyen perişanlığı- ortaya çıkardığını ima ediyordum. "Spokane Kmart, Seattle ise Nordstrom mağazası gibi," demiştim bir Noel yemeğinde.

Annem ve babam yüksek notlarımdan ve üniversiteye uyum sağlamamdan o kadar gururluydular ki bu şehirli kendini beğenmişlik nöbetlerimi mazur görüyorlardı. Kız kardeşlerim de nutuklarımı dinliyorlardı. Bu boktanlığa katlanamayan tek kişi kardeşim Ben'di. Yeni keşfettiğim bu şehirli özentiliğine çok kızıyor ve benimle dalga geçmek için hiçbir fırsatı kaçırmıyordu: "Spokane bir fincan sidik," demişti aynı Noel günü. "Seattle ise iki dolarlık bir fincan sidik."

Annemler tam bu sıralarda Ben için, onun su katılmamış şüpheciliğinin geçici bir dönem olmadığından endişelenme-

ye başladılar. Liseden mezun olmuş ve zayıf, iğneleyici bir genç adama dönüşmüştü. Kısa saçları ve toy yüz hatlarıyla Britanyalı bir futbol taraftarını andırıyordu. Ceketini ve piposunu bırakarak 'aydınlanmış tembellik' dediği, daha çok annemlerin evinde flanel pijamalarıyla oturmaktan, eski felsefe kitaplarına göz gezdirmekten, Atari oynamaktan ve Slurpee bardaklarından kırmızı şarap içmekten oluşan bir kendini ifade etme biçimine geçmişti. Babam ağırlığını koyup üniversiteye kayıt olmasını söylediğinde Ben saygısızca reddetti onu. Kendine bir daire ve akşamları hastanenin yerlerini silmekten menkul bir iş buldu. Böylece gündüzler pijamalarıyla oturması, Nietzsche ve Sartre okuması ve Slurpee bardaklarından kırmızı şarap içmesi için ona ait olacaktı.

O sonbahar -benim üçüncü senemdi- evden gelen her telefon hızla Ben'in sıkıntısını tartışmaya dönüyordu. "Spokane'den çıkması lazım," dedim. "Orası miskinlik yuvası." Ama annem bunun biraz da Ben'in beni özlemesiyle ilgili olduğuna, evde geçirdiğim son yaz boyunca sürdürdüğüm derbeder hayatı taklit ettiğine beni ikna etti.

Böylece o ekim ayı, serin ve açık bir cumartesi günü kendimi Washington eyaleti boyunca tırtıklı Cascade dağları, oluklu kıraçlar, buğday tarlaları, maki ormanları içinden geçerken buldum. Sonunda Spokane'e ve geride bıraktığım her şeye ulaştım. Doğruca Ben'in Spokane Falls Üniversitesi yakınındaki, şehrin kuzey batısındaki bazalt ve çam kaplı alandaki evine gittim. Evi, işlenmiş demir kenarlıklı merdivenlerin sonundaydı: denizaltı pencerelerine koyu perdeler asılı bir bodrum kat stüdyo dairesi. Saat sabah 11'di ve daireden çıt çıkmıyordu. Kapıyı açana kadar üç kere vurdum. Ben flanel pijamaları içinde, gözleri yarı açık karşıma çıktı. Onu dairesinin içinde izledim, mutfağa gitti, kendine bir kase mısır gevreği ve bir kadeh kırmızı şarap koydu.

"*Chianti* için biraz erken değil mi?" diye sordum.

Kafasını ovuşturdu. Kahverengi saçları oyun hamuru gibi ittiği yerde kaldılar. "Mısır gevreği *Riesling* ile gitmez ama," dedi.

Daire karanlıktı ve leş gibi kokuyordu. Ayakkabı içi gibi nemliydi sanki. "Annemler seninle okul hakkında konuşmamı istediler," dedim.

Berberlik okulu? Köpek okulu?

Oturma odasındaki pejmürde kanepesine oturduk. 12 inç ekranlı televizyonunda futbol izlerken o şarap içti. Her yerde kenarları kıvrılmış kitaplar vardı. Birini elime aldım - Camus'nün *Direniş, Başkaldırı ve Ölüm*'ü. "Ödevleri yapıyorsun ama ders kredisi istemiyorsun? Öyle mi?"

"Bana hangi kitapları okumamı söylemesi için birine para ödememi mi istiyorsun?"

"Okul senin için sadece bu mu, kitaplar mı? Ya insanlar? Deneyim? Sosyal hayat?"

"Evet, doğru." Ciddi görünüyormuş gibi yaptı. "Belki senin öğrenci birliğine katılabilirim. İkili flört-tecavüz olayına girebiliriz."

"Bak, buraya annem senin için endişelendiği için geldim. Ne yaptığının benim için bir önemi yok."

"Çok şaşırdım." Ben şarabından bir yudum aldı.

Giyinmesi ve yürüyüşe çıkmamız için onu ikna ettim. Ben bir rüzgarlık giydim. Ben üç sweatshirt giydi üzerine.

Batıya, Pettet Drive'a doğru yürüdük, nehri geçtik. Ben başını kaldırıp etrafına baktığında onu Spokane Falls Üniversitesi'ne getirdiğimi gördü.

"Zekice," dedi.

"Üzgünüm," dedim. "Biliyorum, hayatının geri kalanını o boktan apartmanın bodrumunda yaşayarak –"

"Aslında," dedi, "ikinci katta bir yerin boşalmasını bekliyorum."

" – yerleri silerek, şarap içerek ve Atari oynayarak geçirmeye kararlısın."

"Nintendo almak için para biriktiriyorum."

"Küçükken sahip olduklarımızdan daha fazlasını istemiyor musun?"

"Aslında," dedi, "küçükken sahip olduğumuzun aynısını istiyorum."

Öğrenci birliği binasına yürüdük. Kantinde bir avuç öğrenci ders çalışıyor, yemek yiyordu. "Nasıl, yerleri silmekten daha iyi değil mi bu?"

Ben etkilenmişe benzemiyordu. "Sence bu yerleri de biri silmiyor mu?"

"Bu kişinin neden sen olması gerektiğini anlamıyorum."

"Ama biri olmalı." Öğrencilerin soluk varlığına baktı ve başını çevirdi. "Senin sorunun ne, biliyor musun, Clark? Daha bakmadan ne göreceğine karar veriyorsun."

Bu hoşuma gitmişti. "Evet, neden böyle sence?"

"Gerçekten ne düşündüğümü bilmek istiyor musun?"

"Elbette."

"Yukarıya tırmanmakla o kadar meşgulsün ki etrafında gerçekten neler olduğunu fark etmiyorsun."

"Buna başarı diyorlar, Ben," dedim. "İrade diyorlar."

"Ya da bir şeylerden kaçış."

"Ben kendimi ortaya koyarım. Kaçmam. Sen de böyle yapmayı düşünsen iyi edersin." Onu kantinin ön tarafındaki duyuru panosuna çektim. Panonun tepesinde büyük harflerle KULÜPLER yazıyordu. "Burada kocaman bir dünya var-"

"Burada da kocaman bir dünya var." Başına işaret etti.

Elimi, Gay ve Lezbiyen Öğrenci Birliği'nden Arap Öğrenciler Birliği ve Spokane Tırmanma Topluluğu'na kadar üç düzine üni-

versite grubunun el ilanı ve bildirileri ile kaplı duyuru panosunda gezdirdim. "Bu ne biliyor musun?" Üniversite felsefe grubundan üzerinden telefon numarası yazılı bir şerit koparıp ona uzatarak. "Bu-"

O anda göz ucuyla beni donduran bir şey gördüm.

"Ne oldu?" diye sordu Ben birkaç saniye sonra.

Kulübün adı, beyaz bir kağıt üzerine yeşil asker tipi harflerle ve şablonla yazılmıştı ama kulübün ne yaptığını açıklayan hiçbir şey yoktu. İrtibat kişisi ve telefon numarasıyla beraber sadece adı, bir sonraki toplantının tarihi ve yeri -tam da o gün- yazılıydı. Şimdi bile, yıllar sonra, eğer o küçük kağıt parçasını yırtıp almasaydım ne olurdu diye düşünüyorum. Belki de bu olanların hiçbiri olmazdı. Belki de her şeyin yoldan çıktığı, hepimizin, şu anda benim yalnız başıma oturduğum yere geri dönmek yerine ileriye devam edebileceği an o andı.

"Bu-" diye başladı Ben.

"Sanırım o," dedim. Küçük kağıt parçasına bakarak kardeşimle orada öylece dikildim. Kağıtta bir telefon numarası, kulübün tek kelimelik ismi -Empire- ve bir irtibat kişisi vardı.

Eli Boyle.

2 | Empire kulübü

Empire kulübü, şehir merkezinde nehrin tam karşısında, eski iş yerleri caddesi üzerinde bulunan Fletts adındaki karanlık, duman altı bir lobide toplanıyordu. Geceleri, lobi ağır içkici ve sigaracı müşterileriyle kolayca kendini çevirebiliyordu. Gündüzleri ise Fletts, küçük yemek tezgahında jambonlu ve köfteli sandviç servis ediyor ve duman yavaş yavaş lobide dağılıyordu. Eli'nin Empire kulübünü ağırladığı cumartesi öğleden sonraları dışında burası karanlık ve boş duruyordu.

Restorandaki bir tabureye oturdum. Buradan, tezgahın üzerinden lobiyi görebiliyordum. Toplantı 2'de başlayacaktı, saat daha 1.30'du. Bir fincan kahve, bir kase domates çorbası istedim ve kafamda aşağıya indirilmiş bir beyzbol şapkası ile ceketimin yakaları yukarıya çekilmiş bir şekilde oturdum. Sağımda yemek tezgahını ve koridorun sonunu görebiliyordum. Eli lobide telaşla hareket ediyor, uzun bir masa boyunca gidip geliyor, bir düzine kağıt tomarını üst üste yığıyordu. Görünüşü hemen hemen aynıydı; yalnızca göbeği gömleğinin düğmelerini zorluyordu ve saçları seyrelmişti. Ancak beni en çok şaşırtan şey suratındaki yoğun ve coşkulu ifadeydi.

"Bu herifin seni patakladığına hâlâ inanamıyorum," dedi Ben. Gelmek için yalvarmıştı. Ancak şimdi gelmesine izin vermenin ne büyük bir hata olduğunu anlıyordum.

"Berabere kalmıştık," dedim.

"Onunla konuşacak mısın?"

"Bilmiyorum."

Diğer üyeler de yavaş yavaş gelmeye başlamışlardı. Yaşlı garson kadın gelenlere "Selam, tatlım," ya da "Selam, şekerim," diyordu. İlki tuhaf bir şekilde uzun boylu, siyah saçlı, leylek burunlu biriydi. Onu, annesi olduğunu sandığım bir kadın tarafından itilen tekerlekli sandalyesinin yanından sarkan zayıf bir genç çocuk izledi. Aralarında en az 180 kilo olan iki kız, senkronize adımlarla beraber içeriye girdi. Sonra da solgun benizli bir çocuk geldi. Hepsi de, önünde şablonla EMPIRE yazılmış kalın siyah klasörler taşıyordu. Sanki anlatacak harika hikayeleri varmış da anlatmak için içeriye girmeye sabırsızlanıyorlarmış gibi hevesliydiler.

Toplantı başlamadan beş dakika önce birinin belimi dürttüğünü hissettim.

"Clark Mason!"

Arkamı döndüm ve ses daha ince olmasına ve yüz yirmi santimlik bir adamdan gelmesine rağmen biraz da Eli'yi görmeyi bekleyerek baktım.

"Louis!"

"Değişmiş miyim?" diye sordu bana.

Geniş, gülünç yüz hatlarının üzerine düşen bir tutam kıvırcık saçıyla hemen hemen aynı görünüyordu.

"Liseden beri beş santim uzadım," dedi gururla. Bunu dediği anda onun aslında cüce standartlarına göre oldukça uzun boylu olduğunu fark ettim.

"Harika görünüyorsun," dedim.

"Sen de."

"Sen de bu... şeyde misin, Louis?"

"Empire?" Gülümsedi ve diğer üyelerin de taşıdığı klasörü elinde salladı. "Evet. Gerçekten çok iyi. Eli'nin gerçek bir yeteneği var. Sen de buraya bunun için mi-"

"Hayır," dedim. "Sadece çorba için-"

"İhtimal oranı nedir?" dedi yanımdaki Ben.

"-uğramıştık," diye devam ettim.

"Çorba istiyoruz!" dedi Ben.

Ben'i dirseğimle dürttüm ve Louis'e geri döndüm. "Bu şey ne peki?"

"Empire?" Louis, sanki söylemek ona düşmezmiş gibi kararsız görünüyordu. "Açıklaması zor."

"Ama bir kulüp, değil mi?" diye sordum.

"Hayır," dedi, "daha çok oyun gibi, interaktif, karakter odaklı şeylerden biri." Hemen düzeltti. "Eli oyun dememizi istemiyor."

"O ne diyor?"

"Önceden 'alternatif bir dünya' olduğunu söylüyordu. Şimdi sadece Empire diyor. Tanımlamanın onu öldürmenin ilk adımı olacağını söylüyor."

"Yani *rol yapılan oyunlar* gibi bir şey mi?" diye sordu Ben. "Zindanlar ve Ejderhalar gibi?"

Louis altdudağını çiğnedi. "Gerçekten bunu Eli ile konuşmalısınız bence."

"Bence daha çok Risk gibi bir şey," dedim. "Ya da Gizli Hedef." Eli'nin hep tanklar çizdiğini, halat çekme yarışı ve savaş topta duyduğu heyecanı hatırladım. "Savaşıp birbirinizi fethettiğiniz ve toprak aldığınız oyunlardan biri değil mi?"

"Evet, biraz ondan var. Ama gerçekten, Eli'ye sormalısın."

Lobiye baktım. "Beni görmek isteyip istemeyeceğinden emin değilim," dedim.

"Evet," dedi Louis. "Kolay unutmuyor."

Louis'in Eli ile aramızdaki kırgınlığı bilmesine şaşırdım. "Belki bir dahaki sefere şehre geldiğimde uğrarım."

Louis'in rahatladığını görebiliyordum. "Elbette," dedi. "Bir dahaki sefere."

O anda garson kadın Louis'i gördü ve ona bir kola getirdi. "Selam, koca adam," dedi.

"Selam, güzelim," dedi ve bana arkasını döndü. "Ne zaman geliyorsun?"

"Sen bana dokunduktan birkaç dakika sonra," dedi kadın.

Bu Louis'in hoşuna gitti. "En kötü günümde bile kaçırmam bunu," dedi. O böyle kırıştırırken ben de taşıdığı klasöre bakmaya çalıştım ama kendine doğru sıkı sıkıya tutuyordu. Lobide şimdi on kişi daha vardı ve Louis'in bir an önce onlara katılmak istediğini görebiliyordum.

"Bana bir iyilik yapıp Eli'ye bir şey söylemesen?"

"Elbette," dedi. "Seni görmek gerçekten harikaydı, Clark."

Louis girdiğinde garson kadın içeriye bir tepsi bardak ve iki sürahi meşrubat taşıdı. Eli bir cep saatini havaya kaldırdı, küçük bir anons yaptı ve lobi, küçük bir borsa gibi gürültü ve harekete boğuldu birden. Ben'le birlikte izlemek için boyunlarımızı uzattık. Grup masalara dağıldı, kağıtlar dağıtıldı, bir şeyler yığıldı, Monopoly parasına benzeyen şeyler alınıp verildi, ticaret yapıldı ve dosyalarından çıkardıkları sahte para ve kağıtlar değiş tokuş edildi. İnsanlar rahattılar. Gülümsüyorlardı ama çok çalışıyorlardı. Odanın bir yanında dikilen Eli gülümsemiyordu. Geziniyor ve insanlardan kağıt topluyor, kağıt dağıtıyor, konuşuyor ve el kol hareketleri yapıyordu. Birkaç dakikada bir arkasını dönüyor ve ardında asılı olan büyük haritada toplu iğnelerin yerini değiştiriyordu.

"Tüylerimi diken diken ediyor bu," diye fısıldadı Ben.

Eli o kadar canla başla çalışıyordu ki gözünüzü ondan almanız zordu. Bir ara alnındaki teri sildi. Birkaç dakika sonra kızlardan birini bir şey yüzünden azarladı. Kız utanç içinde ayakkabılarına baktı.

On, on beş dakika daha izledik ve çorbalarımızın parasını ödedik -Ben kendisininkine dokunmamıştı- ve lobiye yakından bakma fırsatından yararlanarak dışarı çıktık. Kapıda insanların bağrışmalarını duyabiliyorduk: "İki buraya!" "Toplanıyor!"

Ben'in evine geri yürümeye başladık. "Garipti," dedi Ben. "İzlediğimizi bilmeyen birini izlemek."

Ne demek istediğini biliyordum. Eli'de garip olan bir şey vardı, kendisini ortamdan fiziksel olarak koparabilme becerisi. "O hep öyleydi," dedim. "Sanırım onunla bizim gördüğümüzün arasında bu boşluk hep vardı."

"Peki hangisi gerçek?" diye sordu Ben.

"Ne demek istiyorsun?"

Ben bir şeye kendisini verir gibiydi o gün ilk defa. "Sadece hangisinin gerçeğin daha doğru bir yansıması olduğunu merak ediyorum: bizim kendimizi gördüğümüz şekil mi yoksa diğerlerinin bizi gördüğü mü? Eli o odanın, şişko kızların ve albinoların kralı mı? Yoksa onu gördüğümüz şey mi - tek ünü seni bir kere dövmüş olmaktan kaynaklanan mahallemizdeki o eski acayip herif yani?"

"Eli neyse o."

"Ama sadece Eli'den bahsetmiyorum." Ben durdu ve bir parkın tel örgülü parmaklıklarına yaslandı. Arkasında çocuklar filesi olmayan potalara basket atıyorlardı. "Hepimizden bahsediyorum, kendimden bahsediyorum," dedi Ben. "Münzevi hayatı yaşadığımı, merakım dışında her şeyden soyunduğumu sanıyorum. Ama birdenbire sen çıkageliyorsun ve tek gördüğün şarap içip televizyon izleyerek hayatını boşa harcayan bir adam oluyor."

Ben çökük yanağını sıvazladı. Kafasında bir şeyi kovalıyormuş gibiydi. "Ya da sen, öğrenci birliğinden arkadaşlarınla ve hukuk öğrencisi tarzı saç kesiminle bizlerden daha ileride olduğunu sanıyorsun."

İnkar etmedim. "Sen ne görüyorsun?" diye sordum.

Ben'in gözleri yüzümden yere inerken bir kere seğirdi. "Anlatmak istediğim bu değil."

"Tabii ki bu," dedim. "Bana bakınca ne görüyorsun?"

"Önemi yok," dedi.

"Hadi," dedim. "Ne görüyorsun, Bay Münzevi? Bay Chianti. Bay Merak?"

"Peki," dedi. "Tamam. Kim olduğunu unutacak kadar aklındaki yola odaklanmış birini görüyorum. Ve nereden geldiğini..."

Onu sweatshirtünden yakaladım ve parmaklığa doğru ittim. "Bunu sana sadece bir kere söyleyeceğim," dedim. "Eli Boyle beni pataklamadı."

Gülümsedim, sonra o da gülümsedi. Onu bıraktım. Ama bundan sonraki birkaç dakika boyunca ızgara gibi kaburgalarını ellerimde ve söylediklerinin yankısını kafamda duydum. Yavaşça onun evine yürüdük. Rüzgar çöpleri önümüze savuruyordu. İlerleyişimiz şehrimizin eğrilen kaplama tahtalarına benziyordu. Ben'in mahallesine baktım. Her iki arabadan birinin camı plastik, karton ya da bant ile kaplanmıştı. "Bu şehirde hiç cam yok mu?" diye sordum. Çimen yerine geçen toprak parçası üzerinde oynayan birkaç çocuğun yanından geçtik. Çocuklardan biri akacından otlar çıkan bir küvette oturuyordu. Diğer çocuk ise bir sopayla küvete şiddetle vuruyordu.

Ben iç geçirdi. "Klasik elitist hatasını yapıyorsun."

"Neymiş o?"

"İnsanların fakir olmayı kendilerinin seçtiklerine inanıyorsun."

İkimizin büyüdüğü mahalleden pek de farklı olmayan muhite baktım. İlk defa, Capitol Hill'deki açıkhava kafelerinde ne kadar otururşam oturayım, Pioneer Square'de ne kadar bira içersem içeyim Seattle'ın benim evim olamayacağını anladım. Eğer

bu doğruysa -ve zamanla bunun doğru olduğuna inandım- o zaman hayatım boyunca ne kadar ilginç, ilerici, çekici insanla tanışırsam tanışayım küçük kardeşimle beraber olmadığım sürece esas itibariyle hep yalnız hissedecektim.

"Geri dönsen iyi edersin," dedi Ben evine geldiğimizde.

"Evet," dedim dalgınlıkla. "Yarın işim var."

"Tabii."

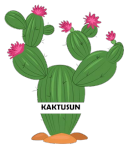
"İyi miyiz?"

"Tabii."

"Okul konusunu en azından bir düşüneceksin, değil mi?" diye sordum.

"Her gün," dedi.

Beceriksizce kucaklaşmaya çalıştık. Arabama doğru yürümeye başladım. Söylemek istediğim bir şeyi söylemeyi düşündüm: yanıldığını, insanların benim hakkında düşündüğü ve benim kendim hakkında bildiğim şey arasındaki ayrımı yapabildiğimi... Ama arkamı döndüğümde Ben ortadan kaybolmuş, mağarasına geri dönmüştü bile.

3 | Kardeşim öldü

Kardeşim öldü. Aniden. Ya da ben üçüncü sınıfın güz çeyreğini dolduran öğrenci birliği işleriyle, ödevlerle, kız öğrenci derneklerinden dar külotlu kızlarla boğazıma dek gömülü olduğumdan bana öyle geldi. Kardeşim 19 Kasım 1985'te, yani onu gördükten bir ay sonra, Siyaset Biliminin İlkeleri dersinin sınavını bitirdiğim saatte öldü. O saati Ben bilinçle bilinçsizlik arasında gidip gelerek, kafasını kaldırarak, hemşireye küfrederek, serumlarını çıkararak, babamızın gelmesini isteyerek, birkaç dakika kesik kesik nefes alıp en sonunda durarak geçirmişti. Kardeşim ambulans ile gelen; onu elektroşok, ilaçlar ve göğsüne vurarak hayata geri getirmeye çalışan bir grup doktor ve hemşirenin olağanüstü çabalarına rağmen öldü. Kardeşim, ilk deneysel kemoterapi ve yüksek dozda radyasyon tedavisinden -bir teknisyenin *çifte çift* dediği tedavi- iki saat sonra öldü. Bunun sonucunda, sanki doktorlar ölümünü hızlandırmış gibi ailemde tıp camiasına karşı daimi bir güvensizlik duygusu uyandı. (Yıllar sonra bile babam doktorlardan onlara o zaman taktığı zekice adla bahsediyordu: "acımasız orospu çocukları.") Kardeşim ekstradonal Hodgkin lenfomanın dördüncü aşamasıyla teşhis edildikten yirmi dört gün sonra öldü. Bu, bize sonradan söylediğine göre, doktorun ileri aşamadaki bu hastalıkta gördüğü en hızlı 'netice'ymiş. On dokuzuna bastıktan bir hafta sonra öldü kardeşim.

Kardeşimin kanseri kadar önemli bir şeyi anlatmak için neden hikayenin bu ileri safhasını beklediğimi, bunu neden bu şekilde hafifleştirmeye çalıştığımı, neden sanki ilk öpüşme, sürücü belgesi, üniversite eğlenceleriyle aynı atom ağırlığına sahip bir

elementmiş gibi buradaki herhangi bir detay gibi metnin içine soktuğumu merak ediyor olabilirsin, Caroline. Buna karşı savunmam kronolojidir. İmana ya da eğer olayların düzenine uyarsak evrenin boka sarmayacağına, zamanın etrafımızda birikmeyeceğine, tesadüfi olaylara gömülmeyeceğimize, karışıklık ve acı ile mahvolmayacağımıza dayanan boş inanca sarıldığımız gibi sarıldığımız kronoloji.

Ama ne olursa olsun bunlar başımıza geliyor.

Son görüşmemizden bir hafta sonra Ben'in patronu işe iki gün art arda gelmediğini söylemek için annemi aramış. Annem Ben'i, linolyumun üzerine bir bardak şarap dökülmüş dairesinde pijamaları içinde baygın olarak bulmuş. Ter ve ateşler içindeymiş, boynu ve omuzları korkunç derecede şişmiş. Annem, lenf bezlerinin iki senedir benzer ama daha küçük şekilde şiştiğini önceden de görmüştü. Yıllardır süren üşüme nöbetlerini ve uyku problemlerini düşünmüş - *Bu çocuğun hep bir sorunu vardı*. Adını söylemiş ve alnına dokunmuş. Dokunur dokunmaz sıcak ve ıslak elini çekmek zorunda kalmış.

İlk günlerde Ben'in hastalığının ciddiyetini annemlerin mi benden sakladığını ya da doktorların mı onlardan sakladığını ya da benim mi anlamadığımı bilmiyorum. Ama eyaletin öbür ucunda hastalığın ilerleyişi son derece hızlıydı ve annemden gelen kafa karıştırıcı telefon bildirileriyle belirleniyordu: *Doktorlar sürmenaj olduğunu düşünüyorlar. Kanser testi yapıyorlar. Limp Nose olduğunu düşünüyorlar. Hotchkiss hastalığı olabileceğini düşünüyorlar. Anlaşılan, matzo ekmeği büyüklüğündeymiş, yani oldukça büyük. Dördüncü evrede olduğunu düşünüyorlar. Bence bu neredeyse iyileşmiş demek.*

Bunların hiçbirinden dolayı annemi suçlamıyorum. Birdenbire tamamen farklı bir dilin kullanıldığı ve kardeşimin ölümünü pasif ve şaşırtıcı terimlerle (*son evre sistemik, marjinal neti-*

ce, radikal tedavi, yok denilebilecek kadar az iyileşme hızı) açıklayan doktorların dünyasına düşmüştü. Bu terimler onu sormayı bile bilmediği ve cevaplarını kesinlikle duymak istemediği sorular yöneltmeye zorlamıştı. Ve bunu tek başına omuzlamak zorunda kalmıştı. Babam hastaneye adım atacak gücü bulamamıştı kendinde. Kardeşlerimse yardım etmek için çok küçüktüler. Çeyrek dönem bittiğinde eve dönmeyi planlıyordum tabii ki, ama geç kalmıştım.

Daha sonra doktorlar Ben'in vücudunun deneysel ilaçları reddettiğini söylediler. Ancak ilaçların tek şansı olduğu konusunda ısrar ettiler. Şanslıydı, dediler, çünkü sonlarda aklı başında değildi ve kendisine ne olduğunu hemen hemen hiç anlamadı. Ben'in şanslı olduğunu düşünmekte zorluk çekiyordum. Ben dünyayı bir matematikçi gibi algılardı. Olasılıklar karşısında büyülenir, olayların rakamlarla ilişkisiyle ilgilenirdi. "İhtimal oranı nedir?" derdi hep Ben. Birçok insan gibi şansı tanımlamaya meraklıysa da hiç şansı yok gibiydi. Küçükken her şeyin üzerine bahse girerdi: top oyunları, hisse senedi fiyatları, seçimler, yeni komşu ailede kaç çocuk olduğu, yarın yağmur yağıp yağmayacağı. Ender görülen ve mucizevi talih hikayelerini severdi: piyango talihlileri, para bulan insanlar, uçaktan düşüp ölmeyen adam, tavan arasında Van Gogh bulan kadın. "İhtimal oranı nedir?" derdi ve bu Ben için öylesine söylenmiş bir laf değildi; gerçekten bilmek istiyordu. "Milyonda bir?" derdim ben. "Üç milyon," derdi; oran ne kadar düşükse Ben'in ilgisi daha da derinleşirdi. Sanırım, yakalandığı kan kanseri türünün iki yüz binde birden az kişide görüldüğünü, Hodgkin hastalarının yüzde sekseninin tedavi edilebildiğini ancak Ben'in faktörlerinin birleşimi düşünüldüğünde kalıcı bir remisyon ihtimalinin yok denilebilecek kadar az olduğunu öğrenmek hastalıklı bir şekilde ilgisini çekerdi. Tabii ki Ben 'yok denilecek kadar az' gibi kaba bir tabiri kabul etmezdi. Ben, evrendeki ve insandaki her şeye karşılık gelen bir raka-

mın olduğuna inanırdı; sadece boyumuzun uzunluğuna ya da kilomuza değil, cesaretimize ve acımıza da.

Erkek öğrenci derneğindeki çocuklardan biri bana telefon olduğunu söylediğinde siyaset bilimi sınavımdan yeni gelmiştim. Ahize kancada asılıydı. Kulağıma götürüp alo dediğimde bir sessizlik oldu, babamın sesini önce tanıyamadım. "Clark? Ben baban." Sesi, sanki bir gökdelenin çıkıntısında tek bacağı üstünde duran bir sandalyede oturuyormuş gibi titrek ve tedirgin geliyordu. "Ben bir saat önce öldü."

Hafızamdaki acı tarif edilemez, şekli ve ölçüsü yok -Ben'den özür diliyorum- ve odaları, arabaları ve konuşmaları doldurarak her yere yayılıyor. Ancak bu hikayenin amacı benim acımı anlatmak değil, bu yüzden günlerce veya haftalarca bunun üzerinde duracak değilim. Zaten, dürüst olmak gerekirse, annemin acı feryatları ve babamın yanlarına düşen elleri (çaresizliğe alışkın bir adam değildi o) dışında bir şey hatırlamıyorum. Her genç insanın cenazesi gibi cenaze dayanılmayacak ölçüde üzücüydü ve topluluğun önünde burunlarını silip Ben'in ardından 'yani, süperdi' diyen bazı lise arkadaşlarıyla aşırı acıklı hale geldi. Ben'le göz göze gelip arkadaşlarının aptallığı ve bu görüntünün abesliğiyle eğlenmeyi istediğimi hatırlıyorum. Bu hoşuna giderdi.

Aslında Ben, cenazesindeki her şeyi severdi - o melodramatik tantana ve ikiyüzlülük, onu uzaktan tanıyanların acılarını mal gibi kullanması, merhumla ilişkiler icat edip bize boş anılar ve yavan sözlerle işkence etmeleri. İnsanların cenazeden sonra yanıma sokulup olanları benim için özet geçmelerini izlemeyi Ben'in nasıl seveceğini düşündüm.

"Çok ani oldu," dediler başlarını iki yana sallayarak.

"Evet."

"Tek erkek kardeşin." Anlaşılan bunun benim aklıma gelmediğini düşünüyorlardı.

"Hımm."

"Hele senin için ne acı, üniversiteden eve zamanında da gelemedin."

"Evet."

"Onunla konuşamadın."

"Doğru."

"Perişan olmuşsundur."

"Hımm."

Sonra, ayaklarını sürterek toparladılar: "Çok da genç."

"Evet," dedim. "İhtimal oranı nedir?"

Cenazeden sonra geceyi annemlerin evinde geçirdim. Ama burası karanlık ve hayaletimsiydi; gitmem gerektiğini anladım. Ertesi gün Seattle'a arabayla geri döndüm. Radyo kapalı, camlar açıktı; buz gibi hava arabanın içinde esiyordu. Columbia Nehri geçidinde, Vantage adlı küçük bir kasabada durdum. Bir fincan kahve aldım ve siyah kütlenin okyanusa doğru bir yol oymasını izleyerek kıyıda durdum. Geldiğim yerde her şey doğudan batıya doğru akar. Ben de öyle yaptım. Cascade Dağları'ndan aşağıya Puget Halici'nin bulutları içine gelene dek arabayı sürmeye devam ettim.

O bütün hafta boyunca Seattle'da hava ağırdı, şiddetli rüzgar ve yağmur vardı, her yeri nemli bir sis sarmıştı. İlk gece öğrenci derneğinin evine gitmek yerine arabamda uyudum. Ertesi gün bir motele yerleştim ve bütün hafta sonu orada oturdum. Sadece patates cipsi yedim ve su içtim. Sonra, pazartesi günü gökyüzü birden açıldı, dağlar sisin arasından çıktı. Üniversitenin tuğla ve sarmaşıkları fazla keskin, fazla net görünüyordu.

Hayatıma geri dönmek zorunda olduğumu biliyordum. O sabah ilk dersime girdim. Güneş ensemde parlıyor, omuzlar beni ileriye itiyordu. Siyaset Biliminin İlkeleri dersinde bir sandalyeye yığıldım. Birkaç dakika sonra diğer öğrenciler gelmeye başla-

dılar. Profesör, kolları sarkık palaska gibi göğsünde bağlanmış bir şekilde geldi.

"Bay Mason?" dedi. "Birkaç dersi kaçırdınız."

"Evet," dedim. Yeterli gibi göründü.

Başını salladı. "Eski Yunan'dayız." Adı Richard Stanton'dı, eski avukat, televizyonda hafta sonu programı sunucusu, halkla ilişkiler personeli ve eyalet yasama meclisi üyesiydi. Aynı zamanda benim danışmanım, seçim kampanyası yöneticim, en iyi arkadaşım olacaktı.

Profesör Stanton ellili yaşların sonlarında, gümüşi saçlı ve sınıftaki kızların gözünde yakışıklıydı. Ancak derin yarıklı çenesi ona Dr. Götsurat lakabının verilmesine neden olmuştu. Yaşlılıktan rahatsızlık duyan insanlardan biriydi; küçük bir vidalı küpeye heves etmişti ve son zamanlarda düzgün gri saçlarını profesyonel durmayacak denli uzun tutuyordu. Her sabah, yakasına gelmeyen saçlarını arkadan topluyor ve inatla atkuyruğu yapıyordu. Lastik tokanın alt ucunda bir santimden fazla saç olmamasına rağmen o atkuyruğu Dr. Götsurat için önemliydi.

Akademik camiada (onun tabiriyle 'yılan yuvası') hafifsıklet olarak bir kenara atılmış profesörlerden biriydi. Bunu kıskançlığa yoruyordu ama nadiren bir şey yayınladığı doğruydu. Ayrıca seksen dört sayfalık, geniş aralıklı *Pasifik Kuzeybatı'daki Siyasi İlericiliğin Tarihi* adlı tek kitabının hem masraflarının kendisi tarafından karşılanıp basıldığı hem de içindekinin çoğunun intihal olduğu söylentisi dolaşıyordu. Ama mesleki kıskançlığa maruz kaldığı savı da mantıklıydı çünkü öğretme tarzı öğrencileri arasında son derece popüler olmasını sağlamıştı. İki çeşit hızı vardı: yavaş, özenli ve akademik hız - yüzünde derin bir düşünce ifadesi, işaretparmağı çene denilen fıçı deliğinin içine sıkışmış bir şekilde katlanabilir sandalyesinde arkasına yaslanırdı. Diğeri de hevesli örümcek maymun hızı - sı-

nıfta hoplayıp zıplayarak dolaşarak, sıraların ve masaların üzerine oturarak. Bağdaş kurarak, suratımızın birkaç santim ötesinde yere çömelerek ve benzer yollarla bir derece olsun entelektüel merakımızı uyandırmak için kurnazca ilgimizi çekerdi. Enerjimiz düştüğünde -sık olurdu bu- örümcek maymunu ortaya atardı. Amacının sihirbazlarla aynı olduğunu düşünürdüm hep. Sağ elinin gömlek koluna gittiğini fark etmememiz için sol eliyle gösterişli bir şey sergiler, sahnenin dışından çektiği kumruları saklamak için küçük bir patlama yaratır, zihninin maharetini örtmek için bedeniyle şamata çıkarırdı.

Bir önceki bahar dönemi siyaset bilimini ana dal olarak seçtiğimi bildirmiştim ve bu ders ileri seviyede aldığım ilk derslerden biriydi. Derste otuz kişi vardı ve çoğu benim gibi lisede öğrenci başkanı, DECA meclis üyeleri, Kartal İzcileri ve Amerikan Devrimi Kızları'ydı; her şeye adaylığını koyan ve her şeyi yöneten, geleceğin aktivistleri ve politikacı adayları olan öğrenciler. Ama itiraf etmeliyim ki, grup olarak, dünyadaki en dinamik düşünürler değildik. Çoğumuz düşünmeden başarıyor, ezber ve alışkanlık sayesinde A alıyorduk. Yine de, gelecekte her türlü mevki için adaylığımızı koymayı ve kazanmayı, hangi dünyayı seçersek seçelim en tepeye kolayca çıkmayı umuyorduk.

Dr. Stanton Siyaset Biliminin İlkeleri dersini siyaset bilimi dersinden çok felsefe dersi gibi öğretiyordu. Musa ve kanun koyan kişi fikriyle başladı. Eski Yunan'dan Romalılara, Çiçero'ya ve Seneca'ya; Augustinus ve Thomas Moore'a; Hobbes, Locke ve Marx'a; Thoreau ve Malcolm X'e ilerlemesi gerekiyordu. Ancak Dr. Stanton antikiteyle fazla ilgiliydi ve Romalılardan ötesine nadiren geçer, ya da bazen azizleri anlatır ve dört asırlık siyasi düşünce tarihini bir günlük derste özetlerdi: "Ve Thoreau'nun *Sivil İtaatsizlik*'i bizi Gandhi'ye ve tabii ki Dr. King'e getiriyor. Sorusu olan?"

Bu yüzden ben döndüğümde hâlâ Eski Yunan'da, Dr. Stanton'ın en sevdiği Üç Büyük'teydik: Sokrates, Platon ve Aristoteles. Ama Dr. Stanton bugün sakindi ve ben ders boyunca sürüklendim. Gözlerim yanıyor; aklım zar zor, yoldaki alüminyum kutuları tekmeleyerek dolaşıyordu.

O anda oldu. Bunu nitelendirmeyi, dinsel bir an, bir farkına varma ya da başka bir şey olarak anlatıp geçmek istemiyorum çünkü sadece *oldu* - parlama, uyanış.

21 Kasım 1984'te, teneffüse iki saati kalmış dokuz yaşındaki bir çocuk gibi insanı sinirli ve sıkıntılı kılan güneşli sonbahar günlerinden birinde (mevsimin son güneşli günü olduğu sonradan anlaşılacaktı) ders bitmeden iki dakika önce, saat 11.48'te gerçekleşti. Dr. Stanton Platon'un Devlet'inden, özellikle Platon'un Sokrates'e "filozoflar kral olmadığı sürece... şehirler kötülüklerinden kurtulamayacak - insanlar da," dedirttiği kısımdan bahsediyordu. Masasının üzerine yan tarafıyla yayılmış, bacakları uyuyan aşıklar gibi birbirine dolanmıştı. Bizi Filozof-kral kavramının alt bölümlerine doğru iteliyordu ama Yunanlıların öne sürdüğü şeyi, öğrendiğimiz her şey gibi televizyonla bozulan beyinlerimizden süzüyorduk. Birçok sınıf arkadaşım bir minibüsteki hülyalı, keçi sakallı, esrar içen nihilistin -*Scooby-Doo*'daki Shaggy- bütçe açığını kapatıp kapatamayacağına takıldı. Dr. Stanton, düşüncelerimizin yavanlığından ve konuşmalarımızın "hmm" ve "yani" duraklarından sıkılmaya başlamıştı ki sınıftan biri "Platon ne demek istiyor anlamıyorum," dedi. O anda Dr. Stanton masasından zıpladı, ayakları üzerine indi, ciyak ciyak bağırdı, havaya sıçradı, kollarını rüzgar değirmeni gibi döndürdü. Sınıftaki sihirbazlık numaralarının son çılgın sahnesini oynuyordu. "Yedinci kitabı okuyun!" diye bağırdı. "Şimdi!"

Dikkatlice Devlet'in yedinci kitabını açtım ve okumaya başladım. Geri kalan kısmı gibi sıkıcı bir şekilde, anlamakta zorluk

çektiğim detaylı ve ihtimal dışı bir alegoriyle başlıyordu: Platon, Sokrates'e, esirlerin doğduklarından beri yaşadıkları derin bir mağara düşünmelerini söyletiyor. Bu mağarada, esirler ne güneşi ne de dış dünyadaki herhangi bir şeyi görebiliyorlar; mağaradaki tek ışık, epey üstlerinde ve arkalarında yanan ateşten geliyor, bu yüzden şeylerin kendisini değil, onların duvardaki yansımasını tanıyorlar sadece. "Esirler," diye yazmış Platon, "gerçeğin gölgelerden başka bir şey olmadığını düşüneceklerdir."

Tabii ki Platon'un yalın varlık felsefesinden etkilenen, hayatımı bir mağara, toplumu boş ve aldatıcı görerek küçük bir sıçrayış yapan ve bu zamana kadar istemeye koşullandırıldığım her şeyin süslü yalanlardan başka bir şey olmadığını anlayan ilk öğrenci ben değilim. Başarı, ün, para, kadınlar? Birer gölge. Sadece gölge.

Ama eğer aydınlanmam diğer bir milyon yirmi bir yaşında, asi devlet üniversitesi öğrencisininki gibiyse, aynı zamanda kardeşini yeni gömmüş bir gencin de aydınlanmasıydı. Ve itiraf etmeliyim ki o gün biraz delirdim. Arkamda güneş bir pencereden sınıfa giriyor, toz tanecikleri onun ışığında dans ediyordu; zerrelerden, taneciklerden ve gevşek parçacıklardan oluşan bir Samanyolu. Tüm evrenler -minik cennet ve cehennemler- tek bir güneş ışığı huzmesinde var olabiliyorken nasıl olur da gökyüzü *yukarıdaymış* gibi davranabiliriz?

"Bay Mason?" Dr. Stanton bana doğru geldi. Başımı güneş ışığından ona doğru çevirirken, Platon'un dediği gibi, bir diyardan başka bir diyara, inançtan bilgiye geçtiğimi hissettim. Şimdi bile, kendimden geçtiğim, kendini birden dizlerine kadar suyun içinde bulan sıcaktan kavruluş bir adam gibi hissettiğim dışında bunun ne anlama geldiğini söyleyemiyorum.

"Bay Mason?" diye seslendi Dr. Stanton yeniden.

Hayatımda ilk defa görebiliyordum. Ya da kör olmuştum. Ya da bu ikisi arasında bir fark yoktu. Kafama tokat attım. Diğer öğrenciler bana baktı.

"Ben-" Gözlerimi etrafımda gezdirdim. Buruşuk, ciltsiz Devlet kitabına, tıpkı benim gibi aptal küçük rüyalarını kuran, kendimizin koymadığı ve anlamsız kurallarla yarışan, başaran, yaşayan ve ölen çevremdeki öğrencilere baktım. Güneş ışığına uzandım. Hiçbir şey yoktu.

"Ne oldu, Bay Mason?"

"Ben-" Ve kendimi Empire yolu üzerinde, o evlerin dar aralıklarında, o başarısızlık hattı üzerinde -bir ucunda Pete Decker'ın acımasızlığı, diğer ucunda Eli Boyle'un zayıflığı- gördüm. Burası *benim* evrenim, güneş ışığı huzmem içindeki toz galaksim olacaktı hep. Gözlerimden, sağlam olandan da olmayandan da yaşlar aktı. Acı, bir boşalmadır ve-

"Bay Mason?" dedi Dr. Stanton. "Ne oldu?"

"Ben-" Her hayal bir kaçıştır.

"Bay Mason!"

En boktan şey de şu: Birisi öldüğünde onu bir daha hiçbir zaman göremiyorsunuz. Hiçbir zaman. Bunun adaletsizliğini nasıl kabullenebilirdiniz? Tanıdığınız en iyi insanın, doğru ve iyi olan her şeyin ölümünü nasıl kabullenebilirdiniz?

Başımı kaldırıp Dr. Stanton'a baktım. "Ben-" Gözlerimi sildim. "Ben Tanrı'ya inanmıyorum."

4 | Anlatmak istediğim

Bu itirafla anlatmak istediğim üniversitedeki acı kaynaklı ikinci sınıf (gerçi teknik olarak üçüncü sınıftaydım) içgörülerim değildi; daha fazla, daha aşkın bir şey.

Mutsuz olma konusunda bile başarısızım.

Bu yüzden tekrar özür diliyorum Caroline. Sadece hep böyle olmadığımı göstermek istemiştim; daha doğrusu 2000 yılı kongre seçimlerinde şapkası eline verilen sevimsiz bir genç politikacı, iki gün önce aklında onu öldürmek düşüncesiyle Eli Boyle'un evine giden, dikkatlice çimenleri geçerek Eli'nin garajına yürüyen, o merdivenleri sessizce tırmanan çaresiz bir adam olmadığımı.

Kısa bir süreliğine de olsa, 1985 sonbaharında başlayıp sekiz seneden fazla bir süre sonra, 1994 baharında bitene kadar özgürdüm.

O gün sınıfta nasıl ifade edeceğimi bilmememe rağmen (asıl konu ateizm değildi) Ben'in ölümü ve Dr. Stanton'ın dersinin birleşimi beni dönüştürdü ve inandığım her şeyle bağımı kesti.

Öğrenci birliği yurdundan çıktım ve Wallingford'da garaj üstünde bir daireye taşındım. Üniversitedeki bütün görevlerimi ve üyesi olduğum, sadece kendine hizmet eden organizasyonlardan ayrıldım. Dodge'u annemlere geri verdim ve on vitesli eski bir bisiklet aldım. Saçımı uzattım, tıraş olmayı bıraktım ve ikinci el kıyafetler giymeye başladım; özellikle askeri kıyafetler ve flanel gömlekler tercih ettim. Cam gözümü takmayı bıraktım ve göz bandıma geri döndüm - başta biraz rahatsızdım ama eski alışkanlıklar kolay kaybolmuyor. Bağdaş kurmuş halde Ave'de şiir okuyarak ve yabancılara gülümseyerek saatlerce otururdum.

Kaldırımda yanından geçmekten kaçınılacak, dilencinin bir gömlek altı insanlardan biri haline geldim.

Garip bir şekilde bu, korktuğum gibi sosyal hayatımı etkilemedi. Kimseyle ciddi bir ilişkiye girmedim ama devamlı birileriyle beraber oldum. Hüzünlü ve hijyenik açıdan sorunlu adamlar arayan kızların eksik olmadığı ortaya çıktı; silhat ya da karanfil sigarası kokan kızlar; Dana gibi, Ben'in flört edeceği türden sevimli kızlar; saçlarını taramayan, karşılaştırmalı edebiyat ve uluslararası ilişkiler okuyan, eskimiş sırt çantalarında iple bağlanmış dergiler taşıyan, ulaşım için bisiklet kullanan kızlar; yağmur ormanları, baskın kültürler ve sanat filmleri hakkında akıllıca konuşan kızlar.

Neredeyse altı seneyi tıraş edilmiş bir koltuk altı görmeden geçirdim.

'Ben' politikasını 'diğerleri' politikasıyla değiştirdim. Ve yardım edecek bir sürü insan vardı. AIDS hastaları, Afrika'daki kıtlık, Orta Amerikalı mülteciler için para topladım. Okullarda, Seattle merkezdeki halk evlerinde, şehir merkezindeki sığınaklarda gönüllü çalıştım. Kendi kendimden tiksinmenin ve bundan kaynaklanan hırsımın yol açtığı sınırlamalardan uzak bir şekilde üniversitede ve şehirde, daha iyi bir adam olarak vicdanım rahat dolaştım. Tabii ki kinik biri bana şimdi bakıp -rezil olmuş bir politikacı, düşük tarifeli bir avukat- bu dönüşümün samimiyetinden şüphe duyabilir. Onlara sadece şunu kanıt olarak sunuyorum:

On yıl boyunca tek bir şeye bile adaylığımı koymadım.

"Biliyor musun, bu gibi bir şeyde biraz abartmak mümkündür," dedi Dr. Stanton en sonunda, ona belimdeki dövmeyi gösterince - merhametin Çince sembolu (en azından bana öyle demişlerdi; daha sonra bunun *merhale*nin sembolu olduğunu öğrendim, dövmecimin kullandığı resimli sözlükte 'merhamet'in

hemen yanındaki kelime.) Dr. Stanton benim yeniden doğuşumdan rahatsızdı sanırım. Bunda kendi rolünden endişeleniyordu. Özellikle de benim danışmanım olduktan sonra.

"Bak, ben danışman olacak biri değilim," dedi. "Kardeşin için üzgünüm ve dersimde anlamlı bir şey bulduğuna sevindim ama o Platon'du. Ben değildim. Ben Platon'u *sevmem* bile."

Karşı çıkması hoşuma gitti, beni etkiledi. Harika bir danışmanın sahip olması gereken tevazu ve zekayla uyuşuyordu bu. Yine de beni, eski siyaset bilimi/hukuk öncesi eğitim yolumdan gitmeye devam etme konusunda teşvik eden oydu ("Pire için yorgan yakma.") Kardeşimin avukat olmamı isteyeceği ve bir avukat olarak 'bir sokak köşesinde bongo çalmaktan' daha büyük iyilikler yapabileceğim konusunda ısrar etti.

Böylece üç senemi Washington Üniversitesi'nde sosyoloji yüksek lisansı yaparak geçirdim. Sonra vasat bir hukuk okuluna girdim; avukat olmak için duyduğum derin arzudan dolayı değil, yeniden doğuşumun tuğla rahmi olan üniversiteden ayrılmamak için. İzin verdikleri kadar uzun bir süre, oradan buradan dersler alarak, sürekli alanımı değiştirerek hukuk okulunda oyalandım.

Dr. Stanton sonunda danışman ihtiyacımı kabul etti ve haftada bir kere öğle yemeğinde buluşmaya başladık. Bu buluşmalarda hukuk diplomamı ihtimal dışı bir sosyal değişiklik için kullanmayla ilgili yeni planlarımı onunla paylaştım. Saygısını kazanmaya çalışıyor, karşılığında sürekli olarak iyi niyetli küçümsemelerine maruz kalıyordum. Birkaç fikrimi ve Dr. Stanton'ın tepkilerini sıralayacağım. Bu fikirleri Patent Ofisi'nin Kibir Bölümü'ne kayıt ettirmeliydim gerçekten. Yapmayı planladığım şeyler:

Yoksul yaşlı adamlar için kâr amacı gütmeyen bir avukatlık hizmetleri ofisi açmak ("Evsizler hukukunda çok para var," dedi Dr. Stanton); dayağa maruz kalmış kadınlar için güvenli bir ev ve hukuk bürosu kurmak; aynı evi evsiz çocuklar ve yetimlere bak-

mak ve onları kanun önünde temsil etmek için kullanmak; üçüncü dünya borç yardımı ve kara mayınlarının dünya çapında temizlenmesi için dava açacak bir grup avukatı bir araya getirmek ("Kara mayınlarını patlatmak için avukatları gönderme fikrini sevdim"); eski Kızılderili antlaşmalarını araştıracak ve bunun için devlete dava açacak gönüllülerden oluşan bir hukuk firması yaratmak; idam edilmiş mahkumların ailelerine ücretsiz hukuki temsil hizmeti vermek. ("Evet. Dutch'ın ailesine tabancalarını polisten alması için yardım et.")

Richard Stanton hayatımda tanıdığım en iyi ve en dürüst insandı, hâlâ da öyle. Üniversitenin yakınındaki barlardan birinde buluşur, yemeğimizin ilk yarım saatini benim vicdan temizleyici hukuk kariyerim hakkındaki fantezilerle, ikinci yarısını da Dr. Stanton'ın siyaset bilimi bölümü ve genel olarak üniversiteden yakınmasıyla geçirirdik. Meslektaşlarının ona saygı duyduğunu hissetmiyordu; dediğine göre, televizyon ve özel sektör geçmişi yüzünden ona güvenmiyorlardı - "Kimse dönekleri sevmez, Bay Mason." Aynı zamanda nadiren bir şey yayınladığı ve çoktan anlaşılmış ve geride bırakılmış öğretme biçimlerinde ısrar ettiği için ilerici akademik çevrelerde basit bir gelenekçi olarak görülüyordu. Bu yemekler boyunca gittikçe daha çok içiyor, çoğu zaman ben gittikten sonra yalnız başına içmek için kalıyordu. Ama depresan tükettiğini bilen türden sarhoşlardandı ve her fıçı bira ile daha sessiz ve daha düşünceli oluyordu - yüksek sesler ve parlak abajurlar ona göre değildi. Yemeklerimizin sonunda hep ağlayacak gibi olurdu. O zamanların birinde geçmişinde çok korkunç bir olay yaşadığının farkına vardım. Tam da küpe ve atkuyruğuna ilgi duymaya başladığı zaman gerçekleşen, ona muazzam bir suçluluk duygusu aşılayan ve acı veren bir olay. Sanırım bir kadını arkasında bırakmıştı - büyük bir ihtimalle karısıydı ama bundan daha fazlası gibiydi. Ya benim detayları bildiğimi varsayıyor, ya da detayların konu dışı olduğuna inanıyordu. Bu olaydan sa-

dece üstü kapalı bir şekilde bahsediyor ve ne olduğunu öğrenme çabalarımı engelliyordu. ("Ne mi *oldu*?" diye cevap verdi ona doğrudan sorduğumda. "Bu bokun öylece *olduğunu* mu sanıyorsun? Hava gibi? Uyan ve özgür iradenin kokusunu al, Bay Mason. Bong'u bir kenara bırak ve içine biraz gerçeklik çek.")

1980'lerin sonu ve 1990'ların başındaki hayatım böyleydi; üniversite, yüksek lisans ve hukuk okulunun (yetmiş iki bin dolarlık öğrenci kredisi) tatminkar bir karışımı, danışmanım ve arkadaşımla içkili öğlen yemekleri ve arada sırada vejetaryen, Birkenstock terlikler giyen ve 10,000 Maniacs dinleyen kız arkadaşlar.

1993'te, sonunda yirmi sekiz yaşında ve son sıralarda hukuk okulundan mezun oldum. Avukatlık sınavına girmeyi beklerken, Dr. Stanton'ın en iyi arkadaşı Max Gerroux'nun yanında işe girdim. Max Gerroux, polisin arabasının küllüğünde cigara izmariti görmesiyle açılan dava sonucu ayrıntılı bir anlaşmayla koltuğundan vazgeçen eski liberal bir temyiz mahkemesi hakimiydi. Bu anlaşmayla avukatlık yapmaya ve cigara içmeye devam etmesine izin verilmişti. İkincisini, birincisinden daha büyük bir tutkuyla ve sıklıkla yapıyordu. Kapısını her çaldığımda Max "Bir dakika, lütfen," diye, karnına yumruk atılmış biri gibi hırlardı. Sonra büyük bir nefes verir, odasına bir şey sıkar ve kapıyı kısık, kırmızı gözlerle açardı. "Clark!" Beni orada gördüğüne her zaman şaşırıyordu sanki.

Seattle'ın pis Fremont mahallesinde altında mağaza olan tuğla bir yapının ikinci katında, Yunan restoranının üstünde, kapısında sadece HUKUK BÜROSU yazan küçük bir ofis vardı. Burası beyaz peynir ve tahin kokardı. Metal evrak dolapları ve Max'in yağlı boyayla yapılmış korkunç bir çıplak otoportresiyle dekore edilmişti (Dr. Stanton bu resme "yağlı cüce pornosu" derdi.) Max'in boyu ancak 1.50 gelirdi, simsiyah saçları vardı. Yarı Yassı Kafa Kızılderili yarı Musevi'ydi - "halkımın ilk ve son örneği."

Kalp kıran mizah anlayışı ile acıya dayanabilme ve zorbalığı bertaraf edebilmedeki olağanüstü kabiliyetini bu geçmişe atfederdi.

Neyse ki, bunlar sadece avukatlıkta ilgilendiği şeylerdi.

Ceza indirimi anlaşmasında saldırgan davranan savcıya, "Bak," derdi telefonda, "Ben Yassı Kafa Musevi'yim. Kıçıma tekme vurabilirsin ama bunu fark etmezsem beni maruz görmek zorundasın."

Neredeyse sadece uyuşturucu davalarını alıyordu. İki kere ücretini mal olarak aldığı için hakkında soruşturma açıldı. Bir kere ofisimiz bile basıldı. Baskın sırasında, evrak dolapları ve çekmeceler yere boşaltılırken gülümseyen Max'ın yanında durdum. Mükemmel bir avukat değildi ama zulasını nasıl saklayacağını iyi bilirdi.

Max'e ücretsiz sosyal hukuk hizmetleri planlarımdan bahsettiğimde Dr. Stanton'ın aksine gözleri gururla ışıldadı. Evsizler için hizmet, Yerli Halklar Adalet Merkezi ve diğerlerini duyunca çok sevindi. Başını sallayarak, sırıtarak benimle beraber planlar kurdu. "Evet, anlıyorum. Hemen başlamalıyız, Clark. Senin bu fikrini finanse etmek isteyecek nüfuz sahibi kişiler tanıyorum. Sene başında bu işi hallederiz." Gerçekten nüfuz sahibi kişiler tanıdığını sanmıyorum - en azından böyleleri ofisimize gelmiyorlardı. Zaten, ücretsiz iş yapmayı bırak, uyuşturucu davalarından aldığımız para ancak Yunan restoranı üzerindeki yerimizin kirasına yetiyordu.

Avukatlık sınavını geçtim. Bu son olayları başlatan mektubu aldığım 1994 ilkbaharına geldiğimizde sakallı ve atkuyruklu bir avukat ve iki kişilik ilerici bir hukuk firması olan Max Gerroux Hukuk Büroları'nın küçük hissedarıydım. Ama o mektubun detaylarını vermeden önce, Max ile ilgili bir şeye daha açıklık getirmeliyim; hem Max'i ve hem de ona olan derin sadakatimi açıklayan bir detay.

Max ölüyordu. Yılan gibi bir tümör omurgasına yerleşmişti. Kemiğine dolanıyor ve buradan vücuduna işliyordu. Bir tür Ho Chi Minh lojistik sistemi gibi beyninden testislerine gidiyordu. Doktorların tümörü yenme yeteneğinden çoktan umudunu kesmişti. Doktorlar yerine kanser tarafından öldürülmenin daha doğal olduğunu söylüyordu. Herkes öldüğünü biliyordu. Bu durumu mahkemede etkileyici bir şekilde kullanıyor, daha yakın duruşma tarihleri istiyor, ceza indirimi anlaşmalarını hızlandırıyor ve hukuki palavraları kısa kesiyordu ("Hepimiz bunu temyize götürmek için burada olmayacağımı biliyoruz. Sonunu görmeyeceğim bir şeyin dilekçesiyle uğraştırmayın beni.")

Bu manipülatif bir manevra gibi görünebilir ancak hastalığını samimiyetsizce ya da gereksizce kullanmadığını söylediğimde bana inanmalısın. Gerçekte, acılı ve sinsi kanser hastalığından o kadar yalın ve yapmacıksız bir şekilde bahsediyordu ki bugün bile açık sözlülüğünü bir çeşit cesaret olarak görüyorum. Bazı günler evrak işlerini yaparken küçük bir inleme koyverir, gözlerini sımsıkı sıkardı -"Clark, kısa bir telefon görüşmesi yapmam lazım"- ve ben yoğun acıyla başa çıkmak için kafasını güzellemeye ihtiyacı olduğunu anlardım. Ayrıca odayı terk ederek avukat olarak geleceğimi korumam ve ola ki polisler baskınlarını bitirmeye gelirler diye uyuşturucu kullandığına asla şahit olmamam gerektiği konusunda anlaşmıştık. Bu küçük aldatmacaya saygı duyar ve genelde kafasını güzellediğini bildiğimde Lake Union'da yürüyüşe çıkardım. Max'le altı ay geçirdikten sonra neden uyuşturucu satıcılarına avukatlık ettiğini anladım: kısmen polisin uyuşturucu davalarında vatandaşlık haklarını ihlal ettiğine gerçekten inandığından, kısmen de karşılığında uyuşturucu alma ihtiyacından.

Bana gelince, sanırım Ben'e duyduğum sadakati telafi etmek için Max'i önemsiyordum. Max'in kanserinin ilerlemesini izlerken her detaya, her kıvranma ve inlemeye, dokuz sene önce Ben'de kaçırdığım her şeye dikkat ettim.

1994 yılının bahar sonunda bir gün Max ve ben bir temyiz davası üzerinde çalışıyorduk. Evraklar suntadan masasının üzerinde önümüzde yayılmış duruyordu. Kafam başka yerlerde, annemlerin bir gün önce bana ilettiği bir mektuptaydı. Bu yüzden Max'in, birisi göğüs kafesine vuruyormuş gibi hırıltılar çıkardığını duymadım. Sonunda, başımı kaldırıp baktığımda terden parladığını ve nefes almakta güçlük çektiğini gördüm. Gözleri sımsıkı kapalıydı.

"Telefon görüşmesi yapman lazım," dedim.

Acıyla kıvrandı. "Yapabilir miyim bilmiyorum."

"İzin ver yardım edeyim," dedim sesszice.

"Etmemelisin-"

"Sorun değil," dedim.

"Hayır."

"Lütfen," dedim.

Eliyle çıplak yağlı boya resmine işaret etti. Bu kadar meydanda bir yerde olmasına çok şaşırdım. Polisler bile o tablonun arkasına bakmışlardı. Tabloyu indirdim ama arkasındaki duvarda hiçbir şey yoktu, ne bir kasa ne de düzmece bir panel. "Çerçeve," diye mırıldandı. "Sağ köşeyi indir." Çerçeveyi çıkardım ve içinin oyulmuş olduğunu gördüm. Küçük bir seramik pipo, kibrit ve yemyeşil esrar torbası dışarıya kayıverdi. Pipoyu doldurdum ve titreyen dudaklarına yerleştirdim. Kibriti daireler halinde yeşil tomurcuk parçalarının etrafında gezdirdim. Kısa, hırıltılı nefeslerle içine çekti. Tomurcuklar kıvılcımlandı ve yandı. Pipodan gri-mavi bir duman çizgisi çıktı. Max'in göz kapakları titredi. Dumanı ciğerlerinde tutabildiği kadar uzun tuttu, sonra dışarıya sızmasına izin verdi. Bir titreme -acı ya da rahatlama, bir fark var mıydı emin değilim- vücudunu sardı.

Pipoyu tekrar doldurdum ve ona uzattım.

"Sağ ol," dedi ve ikinci pipoyu içti. İşimiz bittiğinde ofisindeki kanepeye uzanması için ona yardım ettim ve yürüyüşe çıktım. Fremont'tan geçip göle geldim. Kıyıya oturdum ve gövdesi paslanmış ve çizgi çizgi olmuş eski bir yengeç gemisinde çalışan denizcileri izledim. Suyun öte yanında onların konuşmalarını ve gülüşmelerini duyabiliyordum. Mektubu cebimden çıkardım ve tekrar okudum. O gün onuncu okumamdı bu. Sade, arkadaşça bir hitap ve yıllar önce Ben'in cenazesine gelemediği için özür ile başladığı dışında ezberden bir şey anlatmayacağım. Onuncu yıl toplantısına gelmediğim ve avukat olduğum için tebrikler gibi şeyler vardı. Mektubun geri kalanını ezberden söyleyeceğim çünkü aklıma kazınmış durumda:

> Gelecek ay iş için Seattle'da olacağım. Belki buluşabiliriz diye düşündüm, eğer sen de istersen. Seninle konuşmak istediğim bir şey var.
>
> Son zamanlarda seni çok düşünüyorum.
>
> Sevgiler,
>
> Dana

5 | Güzeldi

Güzeldi, hatırladığımdan bile daha güzel. Saçları kısa ve kabarıktı. Yuvarlak yüzünü, koyu kaşlarını, ince burnunu ve yuvarlak gözlerini çevreleyecek bir biçimde kesilmiş ve yüzündeki tüm bunları eşsiz, sanki onun yüzü için özel olarak yaratılmış gibi göstermişti. Ama fiziksel görünüşünden ziyade Dana Brett, kendisiyle, vücuduyla barışmıştı. Eski tedirginliğinden hiçbir iz yoktu. Uzun, dar, pembe desenli bir etek giymişti. Onun bu etekle yürümesini izlerken bir adamın, eteği kalçalarından baldırına, üzerinde sade bir halka göze çarpan (görmezden gelinmesi, üzerinde kalmış tek şey olarak yatak odası mumu ışığında parladığını hayal etmemenin imkansız olduğu, baş döndürücü bir takı) pürüzsüz, bronz bileğine sıyırabilmek için her şeyini -aile, kariyer, özsaygı- vermeyi düşünmesi affedilebilirdi.

Bu betimlemeden, uzak kaldığımız on iki sene boyunca Dana'yı arzuladığım sanısına kapılabilirsin ama bu tam olarak doğru değil. Genel olarak ben öyle arzuyla dolan tiplerden değilim. Söylediğim gibi, kızlarla çıkmaya devam ettim. Ancak Dana'nın düşüncelerimden hiçbir zaman uzak olmadığı da doğru. Tepegöz (biliyorum... ama yemekleri güzeldi) restoranı dışındaki Dana Brett'e bakarken, tam o anda neden havalı sarışın alışkanlığımı bırakıp Dana'ya benzeyen, şu anki haline en çok benzediğini tahmin ettiğim, kendir bilezik ve tığ işi şapka takan, şiir kitapları okuyan, deniz memelilerini kurtarmaktan bahseden zeki, liberal ve tarz kızlarla çıkmak için kendimi parçaladığımı anladım. Ben öldüğünde onun gözlerinde hayatı yaşama şansımı kaybetmiştim. Bu on sene boyunca Dana'yı sevdiğimi düşünmesem de, sanırım hayatı onun gözlerinden yaşamaya, yeni kişiliğimin

onun hoşuna gideceğini düşünmeye başlamıştım. Hep onu tekrar göreceğimi düşünmüştüm ve bir yanımla o akşamüstü hissettiğim gibi hissedip hissetmeyeceğimi -acı içinde, üzgün, hayatımda ilk defa aşık- merak ederdim. Böyle hissettiğim için şaşırmadım ama Dana'nın yerine çıktığım kızların hiç de Dana'ya benzemediğine ve onunla olan ortak özelliklerinin deniz memelileriyle olanlardan fazla olmadığına şaşırdım. Çünkü Dana herhangi bir ilerici, sanatsever hatun değildi. O, daha önce de söylediğim gibi eşsizdi ve hiçbir ucuz *granola* özentisi onun doğal güzellik ve özgüven karışımını yakalayamazdı. Bütün bu değişik unsurlar onun birleştirici sıcaklığıyla bir arada duruyordu.

Belltown'daki kaldırımda durdu. Jöle kalıbına benzer dış cephesi, gözlükleri siyah çerçeveli ve Doc Marten botlu garsonlarıyla Tepegöz için fazla kültürlü görünüyordu. Arabamı park ettim ve kaldırımda yürüdüm. Bana doğru adım attığında, hayatımın bu noktaya bir nedenden dolayı geldiğini, on yıllık yörüngelerimizin sonunda etrafımızda bir çember oluşturduğunu çünkü beraber olmak için yaratıldığımızı anladım.

Başka bir kelime arayıp duruyorum ama sadece güzeldi. Güzel. Ve bunu düşünen tek kişi ben değildim. Kocası da benimle aynı fikirde görünüyordu.

"Clark," dedi beni yanaklarımdan öperek. "Seni görmek ne güzel! Bu Michael Langford, kocam. Michael, bu da benim arkadaşım Clark Mason."

İleri doğru bir adım attı ve elini uzattı. Uzun boyluydu.

Elimi uzattım ve bir şey söylemek zorunda kalmamak için aklımı başımı toplayana kadar öksürüyor numarası yaptım. Rüzgar kaldırıma doğru tozlar üfledi. Yüzümdeki kızarıklık geçene kadar sağlam olan gözüme bir şey kaçmış gibi davrandım.

Restoranda, cam kaplı küçük bir masanın bir tarafına, Dana'nın olağanüstü kucağı üzerinde elele tutuşarak oturdular. Ben, ellerim kendi kucağımda, diğer tarafa oturdum. Dana bakıp gülümsüyordu.

"Bu kadar değiştiğine inanamıyorum," dedi. "Beğendim. Haşin görünüyorsun."

Artık sırtımın ortasına gelen atkuyruğuma düşünmeden dokundum, sakalımı sıvazladım. "Ben de bunu istiyordum. Haşin görünüm."

"Harika görünüyorsun," dedi. Sesindeki harika değil de oldukça korkunç göründüğümü dışa vuran tonu duyabiliyordum. Ve dokuz senelik ilerlemenin boşa gittiği, yeniden otobüsteki çocuk olduğum o anda parçalandım.

Menüler geldi. Michael başlangıçları okurken ona nefret dolu bir bakış attım. Ona dikkatlice bakma fırsatım olmadı ama bakarken yeniden kızardığımı hissettim. Biraz bana benziyordu. O gün restoranda olan bana, Güneyli bir Rock grubunun turne elemanına değil de; Dr. Stanton'ın dersinde o aydınlanmayı yaşamasaydım ve Ben ölmeseydi olabileceğim bana. Ve ilk defa onlara bakarken -paraya para demeyen Kuzey Kaliforniya tavırlarıyla temiz ve şık- sembolik yeniden doğuşumdan nefret ettim. Akıldışı, uzatılmış bir acıdan başka bir şey olmadığını düşünmeye başladım dönüşümümün.

Michael Langford'un kısa siyah saçları, sağlam bir cüssesi ve köşeli bir çenesi vardı. Uzun boylu ve atletikti, bu ülkeyi yaratan güçlü beyaz Amerikan erkekleri, İkinci Dünya Savaşı ve Western filmlerine seçilen aktörler, pahalı Amerikan malları -araba, daire, kongre gündemi- satmada becerikli olanlar sınıfındandı. Hep olmak istediğim gibi. Kendi türünüzü tabii ki görünce tanırsınız. Bu adamın bir zamanlar benim olduğum kişi olduğunu görebiliyordum; başarılı bir kişi, başarı tiryakisi, birinci sınıf bir pazarlamacı, her şeye adaylığını koyan biri, bir politikacı. Pratikte değil belki ama kesinlikle tavırlarında. Ben kendimi Dana'nın seveceğini düşündüğüm türden bir adam yapmaya çalışırken o benim eskiden olduğum kişiye aşık olmuştu.

Garson kız geldiğinde bir an için ironi şişi söylemeyi istedim. Ellerime baktım ve Bana ne oldu lan? diye düşündüm.

"Ne hukukuyla ilgileniyorsun, Clark?" diye sordu Michael siparişlerimizi verdikten sonra.

"Şu an için, ceza hukuku," dedim. "Anayasa maddelerinin ihlali davaları. Birçok gönüllü iş." Susmak istedim ama dilim serbestçe hareket ediyordu. "Yasadışı araştırmalar. Vatandaşlık hakları ihlalleri. Daha yeni evsiz çocuklar için kâr amacı gütmeyen yasal yardım hizmetleri başlattım." Kes sesini, dedim kendime. "Ve yaşlılar için." Aman Tanrım. "Ve şiddete maruz kalan kadınlar için." O noktada durdum. Gerçi daha yetimlerden, illegal göçmenlerden, dul kadınlardan, kara mayınlarından ve kölelik tazminatından bahsedebilirdim.

"Vay be," dedi Michael.

Dana kızardı.

"Şehirdeki bazı büyük firmalardan teklif alıyorum ama şirket kurmayı düşünüyorum." Ağzımdan fışkıran yalanlara şaşıyordum. Büyük bir firmada arabaları park etme işi bile alamazdım. Ama bunlar yalandan da fazlaydı. Boğuluyordum. Çaresizce gevezelik ediyor, beni daha iyi hissettirecek bir şeyler söylerim diye umuyordum. "Uluslararası hukuku da düşünüyorum. Yurt dışında çalışmak mesela." Yurt dışı? Yurt dışında çalışmayı mı düşünüyordum?

"Gerçekten mi," dedi Michael. "Nerede?"

Ben de merak ediyordum. "Portekiz."

Karmaşık Portekiz hukuk sisteminden ve orada vatandaşlık hakkı avukatlarına olan ihtiyaçtan bahsetmeye hazırlanırken bir süre hepimiz sustuk. Yemeğimin gelmesi için dua ettim, böylece ağzıma bir şeyler tıkıştırıp sesimi kesebilir, dikkatimi dağıtıp Dana'nın içime işleyen gözlerine bakmayı bırakabilir, sabahın üçünde eve gelmiş bir koca gibi yalan söylemeyi durdurabilirdim. "Ne zaman evlendiniz?" diye sordum çaresizce.

"Üç ay önce," dedi Dana. "San Francisco'nun kuzeyindeki bir şaraphanede. O an aklımıza geldi. Annemlere bile söylemedim."

"Harika," dedim. "Üç ay." Birbirimizi on iki yıl görmemiştik ve şansımı üç ay ile kaybetmiştim. Bir dilim ekmek kopardım, kırıntıları havaya savruldu. "Ben de nişanlandım... Nişanlanmak üzereyim."

"Ah, adı ne?" diye sordu Dana.

"Tanımazsın." Tabii ki, ben de tanımıyordum onu.

"Ne yapıyor?"

"Pilot."

"Bir havayolunda mı?"

"Hmm." Biraz ekmek çiğnedim. "Evet."

"Adı ne demiştin?"

Ekmeğimi çiğnedim ve yuttum. "Megan. Şehir dışında. Megan."

"Bir ara onunla tanışmak isterim."

"Şehir dışında."

Dana gülümsedi. "Seni görmek gereçekten harika," dedi yeniden.

"İkiniz de bilgisayar işinde mi çalışıyorsunuz?" diye sordum.

"Küçük bir finans firmasında çalışıyoruz, bir tür yatırım bankası gibi ama daha hareketli, yeni teknoloji şirketlerine odaklı. Aslında seninle konuşmak istediğimiz şey buydu. Anlıyor musun, Clark," diye başladı Michael, sanki ondan elektrik süpürgesi alıyormuşum, sanki R-690 Clean Machine'in kayışsız çekme gücünü göstermek için az önce halımın üzerine pasta fırlatmış gibi, "yaptığımız iş bir çeşit tampon, aracı olmak, Charlie ile - "

Dana yavaşça koluna dokundu ve o basit dokunuş beni o kadar derin bir özlem ve pişmanlıkla doldurdu ki yeni kişiliğimin son parçasının da koptuğunu hissettim. "Charlie'nin ne olduğunu anlamayacak," dedi kibarca Dana kocasına.

Michael, sanki benim Charlie'nin ne olduğunu bileceğimi düşünecek kadar aptalmış gibi kendine kızdı. Ne olduğu hakkında

hiçbir fikrim olmamasına rağmen bana söyleme tenezzülünde bulunmasını kaldıramadım.

"Pardon," dedi. "Bazen piyasadan insanlarla konuşmadığımı unutuyorum. Girişim sermayesi olanlara 'VC' diyoruz, yani, Viet Cong gibi. Charlie? VC? Yani parayı verenler Charlie."

"Anladım," dedim ve çorbam için mutfağa doğru baktım. "Charlie."

"Evet, küçük bir şirketin paraya ihtiyacı olursa," dedi Michael, "onun yatırımcılarla iletişim kurmasını sağlıyoruz. Charlie -para adamı- genelde ellilerinde ya da altmışlarında olur, Chad ise -fikir adamına böyle diyoruz- genelde yirmilerinde olur. Charlie ile Chad arasındaki boşluğu dolduruyoruz. Charlie'yi Chad'e, Chad'i Charlie'ye, parayı fikre, fikri paraya anlatıyoruz." Göz kırptı. "Ve ikisinden de bir parça alıyoruz."

"Sıkıcı gibi duruyor," dedi Dana. "Ama çok ilginç. Ve yaratıcı." Etkilemek için en az benim kadar çaba harcadığını anladım. Onun da ne kadar çok değiştiğini, kara mayınlarına basan yoksul hamile Kızılderili avarelerin cesur savunucusu olarak benim onu nasıl gördüğümü, belki de idealizminden bir şeyler kaybettiğine kanaat getirerek onu yargıladığımı sandığını düşündüm. Ben'in bana algılar hakkında sorduğu soruyu düşündüm: hangisi daha doğru, bizim kendimizi gördüğümüz biçim mi yoksa diğerlerinin bizi gördüğü mü? Kendimizi bildiğimizi sanırız hep ama aslında sadece dışarıyı görebiliriz. İçeriyi göremeyiz.

"Ona sanal marketten bahset," dedi Dana.

"Hayır," dedi Michael. "Yeteri kadar anlattım."

"Lütfen," dedi Dana; sanki bana ruhunu tamamen satmadığını, hâlâ zeki, idealist Dana olduğunu göstermeye hevesliymiş gibi.

"Peki," diye başladı Michael. Sonra sanki biraz riskli bir şey, jöle kalıpları arasında üçlü seks falan teklif edecekmiş gibi bir kaşını yukarıya kaldırdı. "Diyelim ki saat altıda akşam yemeği için

balık taco yapmaya karar verdin. Tortilla ekmeğin yok. Sadece bir bilgisayar ekranına dokunuyorsun ve bir şirket bütün siparişlerini alıyor, balık pazarına ve markete uğruyor ve yirmi dakika içinde bütün siparişini kapına teslim ediyor. Diyelim ki bilgisayar seni, ne tür süt ve ekmek sevdiğini biliyor. Diyelim ki buzdolabına bağlı ve anında senin süt ve ekmeğin için en iyi fiyatı bulana kadar şehirdeki bütün marketleri araştırıyor. Diyelim ki kişiselleştirilmiş market alışverişin, senin teker teker tedarik ettiğinden daha düşük bedelle sana teslim ediliyor. Ne dersin buna?"

"Ne diyeyim... İhtimal oranı nedir?"

"Aynen!" dedi Michael.

Dana alaycılığımı fark etmiş olmalı ki başını masaya eğdi.

"Yatırımcılara sadece para kazanma peşinde olmadığımızı söylüyoruz," dedi Michael. "Biz fikir çiftçileriyiz. Fikirleri ekiyoruz, büyütüyoruz, suluyoruz. Batı Yakası'nda baştan başa bir fikir ormanı yaratmak istiyoruz. Ve sen burada devreye giriyorsun."

"Devreye mi giriyorum?" diye sordum.

"Vadide sağlam konumlanmış durumdayız," dedi Michael. "Şu ana kadar on sekiz şirketle çalıştık, onları girişim sermayesi ve daha büyük yatırım bankacılarıyla birleştirdik. Şimdiden iki başarılı, halka arz edilen şirketimiz oldu. Ama Batı Yakası'nda iki teknoloji ekseni var ve doğrusunu söylemek gerekirse Seattle'ın içine hiç giremedik."

"İçine girmek," diye tekrarladım.

"Genişlemek istiyoruz. Buradaki yeni teknoloji şirketlerini bulacak ve onlarla irtibat kuracak birini arıyoruz." Sanki bana bir sır verecekmiş gibi öne eğildi. "Teknoloji alt yapısı olan birini buluruz diye düşünüyordum ama Dana zaten teknoloji alt yapısına sahip olduğumuza dikkatimi çekti. İhtiyacımız olan şey bir avukat, sözleşmeleri hazırlayabilecek biri. Sonra sen aklına geldin. Senin lisede hep gerçek bir girişimci olduğunu söyledi."

"Girişimci" deyince bağımlı demiş gibi ürperdim.

"Kızılderili kabileleri için savaşmak ya da Portekiz'e gitmek kadar tatmin edici değil belki, biliyorum. Ama heyecanlı olabilir. Ve kazançlı."

"Sadece bir işten bahsetmiyorum," dedi. "Belki de bir sonraki Microsoft'u bulma, bir sonraki büyük olayın merkezinde olma şansından bahsediyorum. Dünyayı değiştirmekten, yirmi birinci yüzyıla yol almaktan bahsediyorum, Clark."

Burada araya girip tarihin 1994 olduğunu ve bu tür metaforların Batı Yakası'nın her yerinde kullanıldığını söylemeliyim. Gerzek ütopistler sağdan soldan karşına çıkıyordu ve hatırı sayılır bir kısmı delice zengin oluyordu. Benim o gün yaptıklarıma gelince, para beni heveslendirmiyordu, gerçi o öğle yemeği, sonunda beni -hepimizi- zengin edecekti. Hayır, söylediğim bir sonraki şey, anayasa hukuku üzerinde çalıştığım ya da Portekiz'e taşınma ya da evlenme yalanlarımdan hiç de farklı değildi. Sadece eski bir sevgiliyi ve onun yeni kocasını etkilemeye, kaybettiğim bir şeyi Dana'nın gözlerinde geri kazanmaya, başka bir kulübün, şimdi de yüksek teknoloji girişimcileri kulübünün üyesi olmaya çalışıyordum. Hayır, Portekiz'e taşınmada kararlıyım, diyebilirdim ama bunun yerine düpedüz uydurmaya başladım.

"Öyle bir şirketin avukatlığını yapıyorum," dedim.

"Burada mı?" diye sordu Michael.

"Hayır," dedim. Görmek isteyeceklerini düşünerek panikledim. "Spokane'de."

Dana, sanki sonunda fazla ileri gitmişim gibi birden kafasını kaldırdı.

"Yeni gelişenlerden mi?" diye sordu Michael ve masanın üzerinden ileriye doğru eğildi.

"Evet," dedim. Söylediğinin ne demek olduğunu öğreneceğime dair kafamda not aldım.

Öne eğildi. "Söyleyebileceğin bir şey var mı?"

"Michael," diye atladı Dana. "Yavaş ol. Daha bizim için çalışmıyor."

Dana'yla göz göze geldim ve aslında Michael'a sinirlenmediğini anladım. Sadece bu çukuru daha fazla kazmamı engellemek istiyordu. Yalan söylediğimi, masaya oturduğumuzdan beri yalan söylemiş olduğumu, Portekizce konuşamadığım gibi bahsettikleri bu işi de yapamayacağımı biliyordu. Gözlerindeki kınamayı gördüm ve sanırım bu tepemi attırdı.

"Hayır, önemli değil," dedim ve kendime birkaç yüksek teknoloji şirketi icat edecek zaman vermek için boğazımı temizledim. "Şey," derken garsonumuz bir melek gibi yemeklerimizle orada bitti. Düşünmek için bir dakikam daha olmuştu. Çözümün neden tam o anda aklıma geldiğini bilmiyorum. Belki de Dana'yı görmemden ya da Ben'i son görüşümü hatırlamamdandı. Ya da belki de hepsi sadece Platon'un suçuydu.

"Bir oyun üzerine," dedim. "Karakter odaklı, interaktif bir şey."

"SG?" diye sordu Michael.

"Sanal gerçeklik," diye açıkladı Dana.

"Hayır," dedim. Michael'ın hayal kırıklığına uğramış gibi göründüğünü sezince. "En azından daha değil." İnsanların gerçek hayatının, sınırların bulanıp hangi dünyanın gerçek olduğunu kimse bilmeyene dek oyunla kesiştiği bir oyun anlatmaya başladım.

Michael'ın ilgisini çekmişti. "Test için ne zaman hazır olur?"

"Oh, şu anda oynuyorlar," dedim. "Test grubu."

"Gerçekten mi?" diye sordu. "Adı ne?"

"Empire," dedim. "Adı Empire."

6 | Daha sonra olanlar

Daha sonra olanlar 1990'ların ortalarındaki sadece para sarhoşu, vurguncu E-topya günlerinde gerçekleşebilirdi. Saçma beyanıma dayanarak Michael ve Dana iki hafta içinde Spokane'e gelip Empire araştırma ve geliştirme takımının kaydettiği ilerlemelere bakmayı kabul ettiler. Eğer işler yolunda giderse, dediler, yeni bir interaktif, karakter odaklı oyuna (Duke Nuhem'den daha karmaşık, yeni piyasaya çıkmış *Sim City* ve *Myst*'ten daha iddialı ve karanlık bir şey; gelecekte, daha sonradan notlarımda "Inner nut" olarak karaladığımı bulduğum bir şeyle erişilebilecek bir oyun) para akıtmak için can atan sabırsız bir yatırımcı tanıyorlardı.

1994'te Seattle'da yaşayan bir adamın en azından bilgisayar kullanmayı az çok bildiğini düşünebilirdin, tabii eğer çoktan kendi yeni gelişim şirketinde çalışmıyorsa. Bu partiye geç katıldığım için hiçbir şekilde özür dilemiyorum. Evet, Seattle'da yaşıyordum ama bu tek başına farkındalığın bileti değildi. Seattle'da da oto tamircileri var. Evet, Nirvana'yı da kaçırdım (Punk müziğimin zeki ve temiz olmasını tercih ederim, R.E.M. ve Talking Heads gibi.) 1994 baharı gibi bir tarihte bile hâlâ Microsoft, Intel ya da AOL'de hisse senedim yoktu. Neyim vardı? 1974 model bir Audi Fox araba, bir bisiklet, kitaplarla dolu birkaç raf, dört takım elbise, birkaç günlük kıyafet, kahve makinesi ve bir kanepe. Ama ne hisse senedim ne de bilgisayarım vardı. 1994'te birçok insan gibi -Seattle'da bile- bana iki W ve bir ters eğik çizgi gösterseniz dahi *World Wide Web*'i bulamazdım.

Bu yüzden Eli'nin en azından, antika bir Radio Shack TRS-80 olsa da bilgisayarı olduğunu öğrenince rahatladım. Ve Ben'le birlikte şahit olduğumuz günden dokuz sene sonra Empire'ın hâlâ oynandığına sevindim. Ancak asıl üyelerinden sadece iki kişi kalmıştı (Louis bunlardan biriydi.) O zamandan beri toplam üye sayısı sadece altı kişi artmış, on dörtten yirmiye çıkmıştı.

"İlgini gerçekten anlıyorum, Clark ve harika bir fırsatmış gibi görünüyor," dedi Eli, o sıralar yönetimini yaptığı Orange Julius'ın dışında otururken. "Ama bilgisayar oyunu olmayı bırak, Empire bir oyun bile değil."

"Ama az önce bilgisayar kullandığını söyledin."

"Evet," dedi Eli. "Bilgisayarda bilgi saklıyorum ama grafik falan yok. Empire burada," dedi başına vurarak. "Sadece bir dizi hareket, tepki ve karardan oluşuyor. Sonra olan her şeyi kaydediyoruz; bir haritada bölgeleri, saldırıları ve geri çekilmeleri belirliyoruz. Bunun gibi şeyler. İnsanlar toprak ve silah alıp satıyor. Yiyecek stok ediyor ve ekinleri yok ediyor. Romantik ilişkilere giriyorlar, birbirlerine ihanet ediyorlar, savaşıyorlar, teslim olmak ve sıfırdan başlamak zorunda kalıyorlar. Hepsi çok soyut şeyler."

"Mükemmel görünüyor," dedim. "Tam da bu şirketin aradığı şey bu."

"Hareketin bilgisayar tarafından *yönetilmediğini* anlıyor musun?"

"Nasıl yönetiliyor?"

"Benim tarafımdan," dedi. "Eğer bilgisayara yaptırırsan, sadece el-göz koordinasyonunu ölçen bir şeye dönüşür, bir seviyeden bir sonrakine geçmek için bir çeşit hileler dizisi haline gelir. Eğer bilgisayar yaparsa, insanlar hile yapar. Hiçbir şey öğrenmezler."

Eli sinirlenmeye başlamıştı; çopur yanakları kıpkırmızıydı. "Bu oyunun benim için ne kadar önemli olduğunu anladığı-

nı sanmıyorum," dedi. "Hayatımın on senesinden bahsediyoruz, Clark."

Söylediği şeyin gerçekliği suratına tokat gibi çarptı. Güldü, kafasını ovdu ve uzağa baktı. "On sene," diye tekrarladı. Liseden beri belki 20 kilo almıştı ve sonunda tel çerçeveli gözlüğe geçmeyi başarmıştı; tam da siyah çerçeveler yeniden moda olduğunda. Saçının çoğu dökülmüştü. Cılız kolları düz göğsünün ve yuvarlak karnının iki yanında sarkıyordu. Hiç evlenmemişti. Onu evden aradığımda mesafeliydi; ama burada, turuncu-kahverengi üniformasıyla iş arasında; sakalım, uzun saçlarım ve göz bandım karşısında şaşırsa da, beni gördüğüne gerçekten sevinmişe benziyordu. Çok geçmeden sanki aradan hiç zaman geçmemiş, sanki birbirimizle hiç küsmemişiz gibiydi. Alışveriş merkezinde bir sosisli tezgahının önünde benim onurumu kurtarmaya çalışmaktansa, sanki verandamda onu havalı göstermeye çalışıyormuşuz gibiydi.

"Sadece-" Bana döndü. "-sahip olduğum tek şey bu, Clark."

"Biliyorum," dedim. "Dinle, on gün içinde Dana ve Michael buraya geliyorlar ve onlara bir bilgisayar oyunu göstermem gerekiyor. Sadece bu buluşmayı atlatmama yardım et. Kötü bir şey olmaması için elimden geleni yapacağıma söz veriyorum."

Alışveriş merkezinin aydınlık, geniş koridoruna göz gezdirdi: müzik, sörf kıyafetleri; büyük, tuzlu pretzel çörekler; hepsi hepsi saatte sekiz dolar getiren, boş dünyaların dar yörüngeleri.

Sonraki on gün Eli, Louis ve ben Empire'ı bir bilgisayar oyununa dönüştürmek için durmadan çalıştık. Bryan adında bir bilgisayar programlayıcısını işe aldık. Bryan ve ben oyunun stratejisi ve Eli'nin dediği gibi 'amacı' üzerine hızlı bir eğitim alıyorduk. Anladığım kadarıyla -*Empire*'ı gerçekten anlayıp anlamadığımı bilmiyorum- orman, dağ, çöl, göl ve denizlerden oluşan eski bir dünya hayal ediyordu. Oyuncular soylu adamlar veya kadın-

lar, kendi tabirleriyle lordlar olarak küçük bir toprak parçası ve toprağı işleyecek, zamanı geldiğinde ordu kuracak sayıda serfle oyuna başlıyorlardı. ("Serflerinle yattığını bile hayal edebilirsin!" dedi Louis, diğerlerini utandırarak.) Amaç toprak ya da serf ele geçirmek ya da diğer oyuncuları yenip daha fazla toprağa hükmetmek değil, "bu düzlemde var olmak," dedi Eli, "bu dünyada yaşayıp büyümek."

Oyunun rastlantısal bir yanı vardı: bir çıkrık ve zarlar salgın hastalık, kıtlık ve deprem gibi şeyleri belirliyordu; bu, yerine bilgisayarın rasgele seçimi getirilerek en çabuk ayarlanan şey oldu. Ama *hareketlerin* çoğu oyuncuların verdiği karar ve tepkiler sonucunda, onların saldırganlıkları, ihtirasları, anlaşmaları, ikili oyunları, çarpışmaları, savaşları ve ihanetleriyle belirleniyordu. Bunların hepsini Eli Boyle izliyor ve hakemlik ediyordu. Oyunun en iyi, oyuncular oyunun gerçekliğine kendilerini kaptırdıklarında ve Eli'nin bile aklına gelmeyen seçenek ve fikirler aramaya başladıklarında işlediğini söyledi Eli. Hatta geçenlerde iki oyuncu oyundaki topraklarını ikiye katlamak için evlenmişler ve birkaç ay sonra gerçek hayatta da aynısını yapmışlardı.

"Empire'ı meydana getiren şey bu," dedi Eli, "insan doğası. Bilgisayar tarafından çizilen bir grup soluk resimden ibaret değil."

Dört adet IBM bilgisayar aldık ve programcı oyunun kolay manuel fonksiyonlarını bilgisayar fonksiyonlarına çevirmeye ve dataları -oyunun tarihi- eski TRS-80 disketlerinden yeni bilgisayarların hard diskine yüklemeye koyuldu. Oyunu bilgisayarda yeniden yaratmak -bir bilgisayarın bu kadar karmaşık bir oyunu gerçek anlamda simule etmek için ihtiyacı olan grafikler, hikayeler, sayısız döngü ve anahtarlar- için zamanımız olmadığı konusunda bizi uyardı.

"Bahsettiğiniz şey oyuncuların birbirlerine elektronik olarak bağlanabildiği ve hareket ve tepkileri sadece arayüzde birleştir-

mekle kalmayıp biriktirdiği, insanı içine alan üç boyutlu, interaktif bir dijital dünya. Ve bunların hepsinin, gerçek zamanda akıcı olmasını istiyorsunuz," dedi programcı Bryan. Bilgisayarının yanındaki kül tablasında genelde birden fazla sigarası yakılı duran, iri yapılı, sakallı bir adamdı. "Böyle bir şey üzerine yıllarca gece gündüz programcı, yazar, ilüstratör çalıştıran şirketler olduğunun farkındasınızdır. Ve sizin oyununuzu iki haftada yapmamı mı istiyorsunuz?"

"Dokuz gün," diye düzelttim.

"Dokuz gün," dedi. "Birkaç kısa yola başvurmamız gerekebilir."

Dokuz gün sonra Spokane Uluslararası Havaalanı'nda durmuş, San Francisco'dan Alaska Havayolları ile gelen yolcuların inmesini izliyordum. Kot ve kazak giyen Dana önce geldi ve kollarıma atıldı. Bana sarılmasındaki bir şey onu şu ana kadar birlikte olduğum bütün kadın veya kızlardan farklı kılıyordu. Bana dayanırken; kalçalarını kalçalarımda, elini ensemde, sesini kulaklarımda duyarken gözlerim kapandı. "Clark, bu işi beraber yaptığımız için mutluyum."

Geri çekildi ve bana baktı. "Saçını kesmişsin," dedi sessizce, yakama gelen saçlarımı karıştırarak. "Ve tıraş olmuşsun." Sanki bunları onun için yapmışım gibi gülümsedi ki onun için yapmıştım.

"Gözün daha iyi görünüyor," dedi Michael. El sıkıştık.

"Cam göz," dedim. "Göz bandını çıkardım sadece."

"Evet," dedi Michael ve küçük, garip biçimli, 1960'lardan kalma havaalanı terminaline baktı. "Çok tuhaf," dedi. "Jetgiller tarzı. Sevdim."

Grubun üçüncü üyesi, sanki sunumumuzu hemen burada yapmamızı bekliyormuş gibi başını sabırsızca sallayarak Michael'ın yanında duruyordu. Bahsettikleri yatırımcı buydu: 'Charlie,' demişlerdi. Adamın adı aslında Charley'di. Ellili yaşla-

rının başındaydı, koyu renk gözlerinin üstünde kalın, kara kaşları vardı. Gri takım elbisesi içinde tedirgin ve telaşlıydı. Belli ki parasını Güney Kaliforniya'daki su kaydıraklı park işinde kazanmıştı.

"Bu işte bir tuhaflık var," dedi bana makineli tüfek gibi sesiyle. "Hoşuma gitmiyor. Sizin bana gelmeniz gerekiyordu; benim size değil. Bütün hikayelerde sizin bana geldiğiniz yazıyor. Bu işin böyle olmaması gerekiyor, benim size gelmemem gerekiyordu. Hoşuma gitmiyor."

"Geldiğiniz için minnettarım," dedim. "Geldiğinize siz de memnun olacaksınız diye düşünüyorum."

"Her şey grafik," dedi bana. "*Forbes*'da oyunlarda her şeyin grafik olduğunu söylemişlerdi. Grafikler birinci sınıf mı? Eğer grafikler birinci sınıf değilse arkamı dönüp uçağa binmeliyim."

Dana onu kolundan yakaladı. "Charley, rahatla artık. Hadi bir şeyler yiyelim."

Onları, şehre giden Sunset Tepesi'nin üstündeki Spokane House restoran ve otelinin lobisine götürdüm. Eli'nin bilgisayar bilen Empire oyuncularından dördü, potensiyel yatırımcımızın önünde manzarayı biraz dengelemek için ayarladığım daha... çekici dört kişiyle birlikte -adam sadece cücelere ve şişkolara hitap eden bir oyundan pek etkilenmeyebilirdi- oradaydı.

Odanın ön tarafına bakan masaların üzerine dört bilgisayar kurulmuştu. Eski Empire klasörlerinden eser yoktu.

Spokane House'un lobisi panelli ve karanlıktı (burayı seçmemin asıl sebebi) ve otlarla sarılmış bir bahçeye benzeyen ağaçlı vadinin içinde uzanan şehre bakıyordu. "Güzel bir şehir," dedi Charley. "Emlak piyasası nasıl?"

"Gayet makul," dedim. Charley ile aynı hızlı tempoyla konuştuğumun farkına vardım. "Ucuz. Neredeyse bedava. Gelişim için iyi bir yer."

"Harika," dedi. "Çok iyi."

Michael, Dana ve Charley ile odanın arkasında durdum. Eli, sanki ders anlatacakmış gibi odanın önünde dikiliyordu. Dört gerçek oyuncu ve dört aktör, sırtları bize, yüzleri Eli'ye dönük halde Eli'nin önünde oturuyorlardı. Dana ve Eli birbirlerini küçük bir baş işaretiyle selamladılar. Dana gülümsedi. Eli gülümsemedi. Dana'ya telefonda Eli'nin bu oyunda ortağım olduğunu söylediğimde sevinmiş gibiydi - oyundan çok benim için, sanki bu benim için, ruhum için falan iyi bir işaretmiş gibi. Eli ise, Dana'nın bu işteki varlığına homurdanmaktan başka bir tepki vermemişti.

Odanın önünde, fitilli kadife pantolonu ve büyüyen işkembesini örtmek için gerilen eski bir kazakla sinirli sinirli gidip geliyordu. Saçını taramış, yağlı üst kısmını düzleştirmişti ama arka ve yan taraflar köpüren dalgalar gibi havaya kalkmıştı. Charley'nin Eli'ye bakmasını, az sonra göreceğimiz şeyin yaratıcısını ölçüp biçmesini seyrettim.

"Bu adamı sevdim," diye fısıldadı. "*Newsweek* böyle göründüklerini yazmıştı."

"Kim, nasıl görünüyor?" diye sordum.

"Bilgisayarcılar," dedi. "Yani girişimciler, dahiler, inekler, bu gibi tipler. Duş alacak zamanları yok. Fazla yaratıcılar. Yani, onun gibi." Tekrar başıyla Eli'yi gösterdi.

Daha önceden çalıştığımız gibi dört gerçek oyuncu bilgisayarları açtılar. Ekranları vızıldayarak aydınlandı. Ben oyunu Michael, Dana ve Charley'e anlatırken harf ve rakamlar girmeye başladılar. Onlara lordlardan, serflerden, anlaşmalardan, savaşlardan, ikili-üçlü oynamalardan bahsettim. Eski Empire haritası ekrana geldi. Charley ve Michael, cevabını bilmediğim bir soru sorduğunda uydurdum.

"Nasıl kazanılıyor?" diye sordu Charley.

"Diğer oyuncuların ordularını yeniyorsun, mağlup ediyorsun ve topraklarını ele geçiriyorsun."

"Güzel, güzel," dedi. "Şiddet var mı? *Wall Street Journal* çocukların kan görmeyi sevdiklerini söylemişti. Kan var mı?"

Eli ve ben göz göze geldik. Eli kapının dışına, programcı Bryan'ın oturduğu koridora doğru baktı. Sonra arkasını döndü ve bana başını salladı. "Hadi," dedim. "Bir oyuncu seçelim ve size Empire'ın nasıl çalıştığını göstereyim."

Louis'i odanın en ucuna yerleştirmiştik. Onu rasgele seçermiş gibi yaptım ve elimi omzuna koydum. Durduğumuz yerden sadece onun bilgisayar ekranını görebiliyorduk.

"Oyuncu tarafından alınan birkaç dakikalık rutin kararlardan sonra," diye başladım, "toprak değiştirme, düğün, anlaşma gibi şeyler, haritayı güncelleme falan; oyuncu 'gölgeler dünyası' dediğimiz yere geçiyor ve verdiği kararların sonuçlarını yaşıyor, diğer oyuncuların hareketleri ve tepkileri sonucunda yeni kararlar alıyor."

"Gölgeler dünyası," diye tekrarladı anlamlı anlamlı.

"Louis," dedim. "Nasıl gidiyor?"

"Ah," dedi, "Dave ve ben müttefiğiz ama onun limanlara erişimini ele geçirmek istiyorum, bu yüzden denize açıldığımızda ona arkamı dönüp saldıracağım. Donanmasını mağlup edip liman şehrini teslim etmesini sağlamaya çalışacağım." Sahte oyunculardan biri olan Dave odanın diğer ucundan arkadaşça el salladı. Louis bilgisayarına bazı harfler girdi ve geri tuşuna bastı.

Bilgisayar ekranı canlanıp özenle çizilmiş denizin üzerinde iki gemi yan yana giderken Charley'in ağzının hayretten açık kalışını izledim. Bilgisayar gemilerden birinin güvertesine odaklandı. Dümende atılgan, siyah saçlı, garip bir şekilde fütürist görünüşlü bir adam duruyordu. Asyalıya benziyordu. Gemi yana sav-

rulup diğer gemiyle yan yana gelene ve topunu atana kadar Louis klavyede uğraştı. Ses yoktu.

Eli'ye başımla işaret ettim, o da sahte oyuncu Dave'e işaret etti. "Hey!" diye bağırdı Dave. "Ne yapıyorsun, Louis? İntikamımı alacağım!"

Michael ve Charley Dave'in konuşmasını fark etmişe benzemiyordu. Bana göre aşırı iyiydi. İki gemi heyecanla savaşır, birbirlerine top ve anakronik olarak lazerler atarken, Louis klavyeye vurup sanki bisiklet sürmeyi öğreniyormuş gibi ileri geri eğilerek açıları ve görüntüleri değiştiriyordu. Michael ve Charley dikkatle izledi.

"Oyuncu kamera açılarını, her şeyi kontrol ediyor," diye fısıldadım. "Sesle ilgili bazı problemlerimiz var."

Michael, yüzünde, Louis'in çılgınca tuşlara basışlarını ekranda gördüğü katliamla bağdaştırmak istermiş gibi garip bir ifadeyle daha da yaklaştı. Toplar Dave'in gemisini vuruyor, denizciler sağa sola uçuyordu. Cesetler denizi doldurmuştu. O anda bir gemi daha belirdi.

"Kahretsin!" dedi tam zamanında. "Başka bir oyuncuyla anlaşmış. Samantha!"

"Ha!" diye bağırdı Samantha. "Yakaladım seni, Louis!"

Ekranda güzel, Asyalı görünümlü bir kadın animasyon bir hijyenik pede benzeyen yuvarlakça, pembe bir gemiyi kumanda ediyor ve Louis'in pruvasına lazer ve top atıyordu.

"Tanrım," dedi Charley.

Michael'ın ağzı açık kalmıştı. Daha iyi görmek için yaklaştı.

O anda bilgisayar ekranları parladı, cızırtı yaptı ve karardı.

"Ah, kahretsin," dedim. "Yine yaptık. Ağı patlattık."

"Kahretsin, Clark!" diye bağırdı Eli odanın ön tarafından, tam zamanında. "Çok erken olduğunu söylemiştim. Zamana ihtiyacım var."

"Bu yüzden yatırımcıları istememişti," diye fısıldadım. "Tam bir mükemmelliyetçi. Kişisel olarak üzerine alıyor. Yıllardır bu oyun üzerinde çalışıyor."

"Belli oluyor," dedi Charley.

Eli ayaklarını vura vura odanın arkasına geldi ve bilgisayarları kapattı. "Hazır değiliz, Clark. Altı aya daha ihtiyacım var." Ve odadan öfkeyle çıktı.

Özür diledim ve gerçek oyuncuların bazılarıyla Empire'ı ne kadar çok sevdikleri hakkında konuşarak odada birkaç dakika daha kaldık. "Bu sorunları çözeceğiz," dedim. "Diğer dünyaları, arazileri, dağları falan göremediğiniz için üzgünüm." O gece Michael, Dana ve Charley ile yemek yedik ve genel ve özel olarak oyundan ve oyunun potansiyelinden bahsettik. Sonra onları otellerine geri götürdüm. Otelin lobisinde Dana bana yine sarıldı ve Charley sanki kolumdan petrol çıkacakmış gibi elimi sıktı. Michael omzuma hafifçe vurdu. "Güzel olmuş," dedi kuru kuru, sonra Dana'nın elinden tutup onu asansöre doğru sürükledi.

Otel odasında beni bekleyen bir mesaj vardı. Dana'dır diye düşündüm ve sinir uçlarım alev aldı. *Dinle* tuşuna bastım. Danışmanım ve en iyi arkadaşım Richard Stanton'dandı.

"Clark? Ben Dick Stanton. Şey, bunu sana başka türlü nasıl söyleyeceğim bilmiyorum ama Max bu sabah öldü. Hap almış. Acı-" Dr. Stanton iç geçirdi. "Onu ofisinde bulmuşlar. Bilmek istersin diye düşündüm. Onun için çok önemliydin."

Dr. Stanton'ı aradım ama cevap vermedi. Oturduğu bar taburesini gözümün önüne getirebiliyordum. Otelden çıktım ve gecenin karanlığını ölçmeye çalıştım. On gündür Spokane'deydim ama annemleri görmeye gitmemiştim. Dört aydır görmüyordum onları. Burada olduğumu bilmiyorlardı bile. Kiralık arabamı çalıştırdım ve otobanda doğuya doğru, sanayi bölgelerinden ve Trent caddesinden geçerek eski mahalleme vardım. An-

nemler hâlâ Empire Yolu'ndaki evde oturuyorlardı. Yolun karşısına park ettim ve ön pencereden annemle babamı seyrettim. Annem babama bir bira getirdi. Beraber televizyon seyrediyorlardı. Son yıllarda annemleri pek görmemiştim. Bunun nedeni kısmen, Ben'in ölümünden bir şekilde beni suçladıklarına inanmamdı. Eğer kendim buna bu kadar şiddetle inanmasam onları mantıksız davrandıklarına ikna edebilirdim.

Birkaç dakika televizyon seyretmelerini izledikten sonra şehir merkezine gittim ve otel odama geri döndüm. Uyumadım. Ertesi sabah Michael, Dana ve Charley'i havaalanına götürdüm. Charley düşüneceğini, ortaklarıyla konuşacağını ve bir hafta içinde telefonla görüşeceğimizi söyledi. "Etkileyici," dedi. "Birinci sınıf."

Ne zaman böyle bir şey söylese Dana bana gülümsüyordu.

Havaalanı barında Charley hepimize içki ısmarladı ve tuvalete gitmek için izin istedi. Gitmeden önce Michael ile bakıştılar. Sonra Michael Dana'dan bizi birkaç dakika yalnız bırakmasını istedi. Dana gidince, Michael elini takım elbisesinin cebine attı ve bir kağıt parçası çıkardı.

"Charley oyununu çok beğendi," dedi Michael. "Geri döndüğümüzde hakkında daha fazla konuşacağız ama sana ilk tepkisini söylememi istedi."

Kağıdı masanın üzerinden bana doğru itti. Üzerinde sadece *$ 1,5* yazıyordu.

"Bu-?"

"Milyon," dedi Michael. "Başlangıç sermayesi. Evrakları sen hazırlarsın."

"Tanrım."

Sonra Michael öne eğildi ve dudaklarını dişlerinin üzerinde içe döndürdü. "Bak, saçlarını falan kesebilirsin, sahte gözünü takabilirsin ama senin kim olduğunu biliyorum. Hep biliyor-

dum. *Portekiz. Kara mayınları.*" Alay ederek güldü. "Düşük ücretli çalışan, başkalarının artıklarıyla geçinen bir avukatsın sen. Seattle'daki en büyük uyuşturucu avukatı için çalışıyorsun. Çalıştığımız insanları araştırmıyor muyum sanıyorsun?"

Kağıdı geri aldı. "Ayrıca Japon animasyonunu görünce tanırım."

Bir içki aldım. Bir Japon çizgi filmini Empire'ın grafikleriymiş gibi göstermek Louis'in fikriydi. Onun en sevdiklerinden biri olan Samuray Deniz Savaşı Numara 9'u kullanmıştık. Louis filmdeki hareketleri simule edene kadar çalışmıştı. Koridordaki video kayıt cihazı Louis'in bilgisayarına bağlanmıştı, televizyon bilgisayar ekranına sokulmuştu; sahte oyuncular, Bryan'ın onlar iyice bakamadan elektriği kesmesi, Eli'nin yaratıcı sinir krizi - bütün oyun tıkır tıkır işlemişti. Ya da ben öyle düşünmüştüm. Ama Michael hepsini anlamıştı.

"Charley'e söyleyecek misin?" diye sordum.

Michael gözlerini kıstı. "Hayır," dedi. "Dana seni seviyor. Charley de tuhaf görünümlü arkadaşını sevdi. Bir buçuk milyon bir buçuk milyondur. Kayda değer bir şey yaratmak için daha önünüzde iki sene olsa da burada bir şey var."

İçkisine uzandı ve burbonunu bitirdi.

"Neyse, sahtekarların senin *için* çalışması her zaman iyidir." İçkisini barmene salladı ve yüzünü tamamen bana döndü. "Ama işin içinde olmak istiyorum. Hisse istiyorum. Ve eğer bir daha böyle bir şey düzenlersen ben yokum. Hapsi boylaman için elimden geleni yaparım ve hukuk ruhsatını köpeğime yediririm. Anlaştık mı?"

Dana ve Charley beraberce yaklaşıyorlardı.

"Evet," dedim sessizce.

Geldiler ve Charley içkisini eline aldı. "Empire'ın şerefine," dedi.

Dana kolumu sıktı.

"Empire'ın şerefine" dedi Michael. Kolunu Dana'nın beline dolayarak onu benden uzaklaştırdı.

Başını Dana'nın boynuna gömdü. Dana kızardı ve ona döndü. Tam o anda kafamda canlandırdım. Sadece bunun gibi bir düşünceyle, kapının azıcık aralanmasıyla her şeyin nasıl olacağını, ne yapacağınızı, nasıl kurtulacağınızı hayal etmeye başlıyorsunuz.

Tam o dakikada, içinde Michael Langford olmasaydı dünyanın daha basit ve daha iyi bir yer olacağını düşündüm.

Herkes olduğu şeyi düşler.
– Calderon de la Barca, *Hayat Bir Rüyadır*

VII

AŞAĞILIK ADAMLAR BİLE BİR ŞANSI HAK EDER

BELONGS TO
KAKTUSTEAM

1 | Ölü adam

Ölü adam, sanki az önce sandalyesinden düşmüş gibi yan tarafı üzerinde yatıyor. Kilolu ve toparlak suratlı. Kulağının tekinin arkasında tel çerçeveli gözlüğü asılı. Seyrek kırmızı saçları, mükemmel tarak izleriyle çizgi çizgi; kulakları etrafında ve kafasının arkasında ise palyaço saçı gibi kıvrılıyorlar. Paçaları sıyrık bir kot ve gri bir tişört giymiş. Ayakları çıplak, bacakları bileklerinden üst üste gelmiş, ayağının biri halıya sıkışmış, parmakları aşağıya bakıyor. Oda sessiz ve sadece cesedin üzerinde vızıldayan bilgisayar ekranıyla aydınlanıyor. Ekran koruyucu, Napolyon dönemi askerlerin resimleri ve orman alanlarının kırsal çizimleri ile büyük kalın harflerle EMPIRE. SADECE BİR OYUN DEĞİL ve EMPIRE. KENDİ KURALLARINI KENDİN KOY mesajlarını dönüşümlü olarak gösteriyor. Caroline, ağzından derin bir nefes alıyor. Oda cesedin ve kendisinin üzerine kapanıyor gibi oluyor - zorlama, hüzünlü bir yakınlık.

Caroline elektrik düğmesine elini uzatıyor ama izleri bozmadan önce kendini durduruyor. Kemerinden el fenerini çıkarıyor, ceset ve halının üzerine tutuyor. Sıkı örülmüş bir halı. Bu yüzden eğer katil -kimi kandırıyor- eğer *Clark* çıkarken kana basmamışsa ayak izleri olması imkansız.

Kan. Girişten fenerinin aydınlattığı her yere kan sıçramış olduğunu görebiliyor: bilgisayar klavyesine, tavana, masanın üzerindeki kahve fincanına. Asıl kan akıntısı yerde. Uzun bir süredir burada olduğu anlaşılan bu akıntı cesetten dışarı sızmış, halının ipliklerini kaplamış ve en sonunda mutfaktaki linolyumun üzerine akarak burada karamel şekeri gibi kahverengi ve sert bir şekilde kurumuş.

Telefonunu çıkartıyor, nöbetçi memurun numarasını çeviriyor ama ara tuşuna basmıyor. Daha değil. Suç mahallinin ilk kuralı: delilleri bozacak hiçbir şey yapma. Ama nabzını da kontrol etmesi gerekiyor. Koku ve bir galon dolusu fışkırmış kan bunun pek muhtemel olmadığını gösterse de, sonradan cesedin... şey, ceset olduğuna emin olmak istediğini söyleyebilir.

Eldivenlerini takıyor, ayakkabılarını çıkarıyor ve dikkatlice odanın içine giriyor. Kapı arkasından kapanıyor.

Ölü adama doğru yürürken fenerin ışığı cesedin üzerinden geçiyor ve Caroline, sanki ceset ona bakmak için dönüyormuş yanılsamasına kapılıyor. Bunun bir ışık oyunu, algı yanılgısı olduğunu bilmesine rağmen bakışını kaçırıyor ve feneri garaj dairesine göz gezdirmek için yukarı kaldırıyor. Geçici olduğu izlenimini verecek kadar az eşya var. Dairenin yarısı, belki üç dört metrekare olan bu küçük bürodan oluşuyor. Bir duvarın dibine masa konmuş. Diğer duvarlarda kitap rafları var. Raflar fantastik ve tarihi romanlar, bilgisayar dergisi yığınları ve üzerlerinde EMPIRE yazan klasörlerle dolu. Kapı girişinin hemen solunda bir evrak dolabı var. Bazı kağıtları gözden geçiriyor: mali evraklar, yatırım raporları, üç aylık hesap dökümleri. Birinde son satırdaki yekünü buluyor. Son dönem bakiye: *$ 45,108.44*. Bu dönem bakiye: *$ 2,062.05*. Ayrıca bir de cuma gecesi için bilgisayardan basılmış bir uçak bileti var: Spokane - Seattle, Seattle - Los Angeles, Los Angeles - Belize. Biletteki isim Eli Boyle.

Tam masanın arkasında mutfak kapısı var. Ceset hafif öne doğru kalkarak soluna düşmüş. Caroline cesedin üzerinden geçmek istemediği için onun üzerinden ışığı mutfağa tutuyor: mutfak tezgahı üzerinde şekerli mısır gevreği kutuları, evyede kirli kaselerden bir kule. Mutfağın yanında, yerde bir şilte ve bir televizyon bulunan bir yatak odası var. Tam onun solunda da küçük bir banyo.

Şirin daireye göz gezdirirken Caroline nerede olduğunu unutup bir kere burnundan nefes alıyor ve kusacak gibi oluyor. Bir eliyle ağzını ve burnunu kapatıyor, diğer eliyle bir dudak kremi bulana dek çantasını karıştırıyor. Kremi üstdudağına sürüyor ve burnunun altındaki kiraz kokusu midesini yatıştırmaya yardım ediyor.

Bulantı geçtikten sonra gözlerini açıyor ve elindeki telefona bakıyor. Nöbetçi memurun numarası hâlâ ekranda.

Masanın ve sandalyenin ayaklarının etrafına bakıyor ama silahı göremiyor. Elli vakadan birinde katil panikleyip silahı kullandığı yerde atar ama bu sefer değil. Masanın üzerine bakıyor: fincanda iki yudum kahve kalmış, kararmış bir elma çöpü Web tasarımıyla ilgili bir kitabın üzerinde duruyor, bir güneş gözlüğü, içinde kalemler olan başka bir fincan daha var. Sandalye, sanki ölü adam çok hızlı bir şekilde ayağa kalkmış gibi masadan uzağa, tersine dönmüş. Caroline nasıl olduğunu kafasında canlandırmaya çalışıyor:

Bilgisayarın başında oturuyor. Clark içeri giriyor, maktul ayağa kalkıyor ve arkasına dönüyor.

Hayır. Kapının ters tarafına doğru düşmüş. Arkasına dönmemiş. Vurulduğunda bilgisayarın başında oturuyormuş ya da ayaktaymış. Feneri tekrar harçsız tavana, sıçramış kanla çevrili küçük deliğe tutuyor. Tam masanın üzerinde. İçeri gelen insanı tanımasa neden masasında durmaya devam etsin? Onu bekliyor olmasa? Clark adamın arkasına geliyor ve -

Ama açı yanlış. Kana ve yaraya göre kurşun neredeyse tam kafadan, sağ taraftan yukarıya doğru girmiş. Bu da katilin kapıdan içeri girip, sağa geçip yukarıya doğru ateş etmesi demek. Daha çok intihar açısına benziyor bu.

Eğer... *Clark bilgisayarın başında oturan adamdan bir şey istiyor. Masadaki adamı itiyor, silahı yanağına dayıyor, isti-*

yor, namluyu yüzünün yan tarafına bastırıyor. Doğal olarak maktul başını sola, silahtan uzağa eğiyor. Caroline bir eliyle bir çizgi çiziyor ve diğerini silah gibi kullanıyor, sandalyeyle tavandaki deliği eşleştirecek şekilde hizaya getiriyor. Ya da belki maktul uzanıyor ve katilin eline vuruyor, silah yukarıya dönüyor ve patlıyor. Evet, bir boğuşma oluyor. *Silah yanlışlıkla patlıyor.*

Harika. Clark Mason'ın masum olduğu senaryolar üretiyor.

Sonunda cesedin yanında yere çömeliyor.

Eskiden ölümcül yaraları aramak zorunda kalırdı ama bu, buradayım diye bağıracak kadar ortada: el feneriyle, adamın dişlerinden kafasına dek uzanan kemik ve kandan oluşan keskin yarığı boydan boya geçiyor. Yara, yanağının içinden yukarıya çıkıyor, azı dişlerini meydana çıkaran bir sırıtma bırakıyor geride, sonra elmacık kemiğinin arkasını oyuyor, dışarı çıkıyor ve sağ gözüne ulaşıyor, buradan tekrar alta iniyor, yumuşak alnının altında kalın, düz, siyah bir ezik oluşturuyor ve seyrelen saç çizgisinden dışarı açılıyor - volkanik, etli.

Caroline yukarı bakıyor ve acıyarak başını iki yana sallıyor.

Yaranın alt giriş noktasında kara yanık bir halka var, yani Clark tetiği çektiğinde silah tam kafasına dayalıymış. Eğer bir kaza değilse haince, sinirli, akıl almaz bir şey bu.

Nöbetçi memurun numarası hâlâ ekranında.

"Kahretsin," diyor yüksek sesle. Telefon ettiği anda her şey elinden çıkacak. Süreç başlayacak. Her zaman böyle olur. Burası polis kaynayacak. Yüzbaşı brifing isteyecek. Kamu istihbarat memuru akbabalar için bir şeyler talep edecek, adli tabip vekili ölümü bildirecek ("Acele etmiyor musun?" diye şaka yapacak biri) ve lastik eldivenli olay yeri inceleme ekibi dondurmaya üşüşen karıncalar gibi buraya üşüşecek, suç mahallini koruma altına alacak, delilleri bulacak, toplayacak, etiketleyecek; elektrik düğmelerini, telefonları, kapı kollarını, tezgahların üstünü parmak

izi bulmak için tozlayacak; halıdaki çentikleri ölçecek, garaj yolunda tekerlek izleri arayacak. Her şey bir dizi fotoğrafa, kan lekelerine ve gizli izlere indirgenecek. Gereğinden fazla insan gereğinden fazla hızlı hareket edecek, yanlış yargılarda bulunacak, Caroline'ın bu işteki huzurunu bozacak.

Tabii ki itiraf da önemini kaybedecek; Clark'ın vaat ettiği şey olmaktan çıkıp zaten bildikleri bir şeyin onayı haline gelecek. Sadece tek bir soru olacak: Silah nerede? Anlam? Bağlam? Unut gitsin. Güdü güzel bir fiyonk ama bu başkalarının saracağı bir paket: haber yaratan gazeteciler, birinci ve ikinci derece arasında karar veren savcılar, ceza tahfif raporlarını okuyan hakimler. Polisler bir şeyin ne anlama geldiğini umursamaz. Ya da daha doğrusu inanmazlar. Bu bokun tek bir nedeni olduğunu bilirler: birisi bir şey istedi. Seks, para, intikam, uyuşturucu; ne önemi var ki? Hepsi aynı. İstemek suç.

Ne istedin, Clark?

Mahkemelerin bu detaylara ihtiyacı olacak. Ne istedin (güdü), ne zaman istedin (önceden tasarı) ve nasıl elde ettin (hafifletici faktörler) soruları yirmi sene ile müebbet arasındaki farkı belirler. Ve eğer bir şeyi çok fazla, çok erken ya da çok sık istemişsen ya da elde etmek için yanlış yolu seçmişsen, seni öldürebilirler bile. Washington eyaletinde sana seçme şansı verecek kadar düşünceliydiler: iğne, elektrik ya da ip. İğne acı olurdu; o şekilde bağlanıp yatırılmak, kıpırdayamamak, tekerlekli sedyenin kullanış amacıyla alay etmek, hiç de uykuya benzemeyen bir karanlığa ilaçla gönderilmek. Ama ne kadar kötü olursa olsun elektrikten iyiydi. Elektrik onu korkutuyordu. Ağzı sıkı şüphelilere gösterdikleri bir resim vardı. Ellili yılların sonlarında Georgia'da bir adamın resmi. Sandalyesi zamanında ateş almamış, kıvılcım saçmış ve yanmıştı. Adam taşakları ve koltukaltları alevler içinde kalana dek ölmemişti. İçinden dışına doğru yanmıştı.

Yine de hiçbir şey ipten daha kötü olamazdı. İdam cezası karşıtlarının söyledikleri nedenlerden ötürü değil - boynunuzun o şekilde kırılmasının acısı ve gaddarlığı, son dakikalarınızı sıçarak ve işeyerek geçirmenin rezilliği. Hayır, ona dokunan düşmek. Ayaklarının yere dokunmak için çırpındığı ve yeri bulamadığı o rüyalardan nefret ediyor. Bunun son bilinçli düşüncesi olması, o şekilde düşmek - Tanrım. Dayanılmaz olurdu.

Bir kere daha elindeki telefona bakıyor. Bu haftasonu, Spivey'in ona eve gitmesini söylediğinden beri çiğnediği bütün kuralların listesini kafasından geçiriyor. Sonu nereye varacak? Sonunda başparmağını kaldırıyor ve ara tuşuna basıyor.

Nöbetçi memurun sesi Caroline'ı yorgunluk sersemliğinden uyandırıyor. "Spokane Polis Merkezi. Memur Kaye."

"Dennis. Ben Caroline Mabry."

"Eve gittin sanıyordum."

"Aslında, önce potansiyel bir tanıkla konuşmaya gittim ve ee –" Cesede bakıyor. "Bir ölüyle karşılaştım. Silahla vurulmuş."

"Yapma ya. İntihar mı?"

"Sonradan silahı yemediyse değil."

"Bir cinayet vakan var yani?"

"Öyle görünüyor."

"Markası, modeli?"

"Beyaz erkek. Otuz beş - kırk yaşlarında. Kafasından vurulmuş."

"Birimleri yola çıkarıyorum," diyor. "Spivey'i aramamı ister misin?"

El fenerini cesetten sandalyeye ve en sonunda bilgisayara tutuyor. Ekran koruyucusu o anda üzerine doğru kılıç tutan, meydan okuyan ve kılıcı ona saplamaya hazır olan dijital bir askere geçiyor. Asker yavaş yavaş gidiyor; yerine bir otlak, taş bir siper,

bir koyun sürüsü, uzakta bir kale olan bir çizim ve EMPIRE: SADECE BİR OYUN DEĞİL yazısı geliyor. Ekran koruyucusundaki bir şey aklını kurcalıyor.

"Dedektif," diyor Memur Kaye, "Memur Spivey'i aramamı ister misin?"

"Hayır," diyor. "Ben aradım." Bu haftasonu söylediği küçük yalanları destekleyen büyük bir yalan bu. Kimbilir ona ne kadar zaman verecek. Ama şu anda tek istediği şey bu, bu şey elinden gitmeden önce, bu şey Clark'ın başını sarmadan önce biraz daha zaman. Bilgisayara iyice eğiliyor ve ekran koruyucusunun aşağı inen mesajlarını okuyor: KENDİ KURALLARINI KENDİN KOY.

Evde kendi ekran koruyucusu kuzeybatıdaki dağların resimlerini gösteriyor. Bu dağlar acımasız; Caroline'ın bir sone, alışveriş listesi ya da intihar notu yazması umurlarında değil. Beş dakika sonra dağlar çıkıyor, her şeyi kaplıyor ve kelimeler karanlığa gömülüyor.

"Sorgu odasındaki adamın ne olucak?" diye soruyor Memur Kaye. "Ölüyle bir ilgisi var mı? Onu konuşturmamızı ister misin?"

Ama yine de, diye hatırlatıyor kendine, dağların arkasında hiçbir şey değişmiyor. Kelimeler hâlâ orada. Tek yapmanız gereken bir tuşa basmak ve ekran geri geliyor.

"İlgisi var mı bilmiyorum," diyor Caroline kelimelerini ölçüp tartarak. Yalanlar şimdi daha kolay çıkıyor ağzından. "Kapıya bir adam koy. Geri gelince ben onunla konuşurum." Memur Kaye'e adresi veriyor ve görüşmeyi bitiriyor. Sonra telefonunu kapatıyor.

Caroline nefes alıyor, klavyeye eğiliyor ve boşluk tuşuna basmak için el fenerini kullanıyor. Ekran koruyucu kayboluyor ve bir e-posta programı çıkıyor. Gelen kutusunda deadeye@empire.com'dan açık bir mesaj var:

Eli –

Bir şey yapma. Oraya geliyorum. Bir yere gitme. Seninle konuşmam gerekiyor.

Her şey hakkında yalan söyledim. Para yok. Üzgünüm. Her şey için.

Her şey yoluna girecek.

Clark

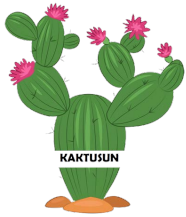
Kafası önüne düşüyor ve umudu kayboluyor. Kendini videoya çekse daha iyiydi. Clark'ın bunu yapmamış olmasını bu kadar çok istemesine şaşırıyor.

Tabii ki başka bir dünya var. Tam bunun altında. Bozulmamış. Mükemmel. Maksatlarımız ve sahip olamadığımız şeyler oraya gidiyor. Pişmanlıklar. Vaatler. Dilekler.

Rüyamızda düştüğümüzü gördüğümüzde gittiğimiz yer orası.

Feneriyle öne eğiliyor ve ekranı kapatıyor. Resim kendi üzerine kapanırken e-posta yavaş yavaş kayboluyor, evren çöküyor, sonra kararıyor. Sanki az önce bunu yaptığına inanamıyormuş gibi Caroline boş boş bakıyor. Tamam, diye düşünüyor, şimdi biraz zamanın var.

Dikkatlice, arka kapıya doğru gidiyor, odaya bir kere daha bakıyor. Mükemmel ve bozulmamış. Birkaç sokak ötedeki ilk sirenin sesini duyabiliyor. Ayakkabılarını giyiyor, kapıya gidiyor ve arkasından kapatıyor.

2 | Cüce dinliyor

Caroline, cesedin kimliğini kesin olarak belirlemediklerini ama Eli Boyle'un garajının üzerindeki küçük dairede ölü olarak yattığına inanmak için birçok nedeni olduğunu anlatırken, cüce dinliyor, dikkatle ama çok az tepki vererek.

"Hadi ya," diyor Louis Carver. Başını iki yana sallıyor. "Vay be. Gerçekten yaptı demek."

Caroline geriliyor. Clark Mason'la ilgili hiçbir şey söylememişti. "Kim?"

"Eli. Bunun hakkında hep konuşurdu, umursamaz bir şekilde, sanki en doğal şeymiş gibi. Yatırımlar hakkında ya da ne tür bir araba alacağımızı konuşurken birden pat diye 'Köprüden atlayabilirim,' derdi. Ya da 'Kendini asmak nasıl olur sence?' Öylece, hiçbir şey yokken."

"Hayır," diye araya giriyor Caroline. "Eli kendini öldürmedi. Biri onu vurdu."

Louis'in evinin verandasındalar. Louis kapının girişinde duruyor ve sanki Caroline ihtiyacı olmadığı bir şey satıyormuş gibi sadece sinekliği açık tutuyor. Kapının pervazına doğru yaslanmış. Yaklaşık 1.20 boyunda, çarpık bacaklı. Göğsü ve gövdesi iri. Haki bir pantolon ve üzerinde sadece COLLEGE yazan bir sweatshirt giymiş. Yüz hatları hoş, yalnız biraz iç içe. Bir tutam kahverengi saç alnını örtüyor, şakaklarındaki saçlar beyazlamaya başlamış. "Eli öldürüldü mü?" diye soruyor.

"Öyle sanıyoruz."

"Kim yapmış?"

"Bilmiyoruz," diyor Caroline. Louis Carver'ın eski arkadaşı ve iş ortağının öldüğüne çok üzülmüş görünmediğini fark ediyor.

Louis'in adını Adil Seçim Fonu'ndan hatırladığında Eli'nin garaj dairesinde olay yeri inceleme ekibinin odayı sökmesini seyrediyor, kendini sıkışıp kalmış gibi hissediyordu. İstihbarattan numarasını aldı, saat onda aradığı için özür diledi ve kendisiyle birkaç dakika konuşmak için uğrayıp uğrayamayacağını sordu. Kimseye söylemeden Eli'nin evinden ayrıldı, telefonunu kapattı ve buraya, Shadle mahallesindeki dürüst işçi ailelerinin evlerinin bulunduğu cadde üzerindeki bu tek katlı, muntazam eve geldi.

"Öldürüldü mü? Hadi canım," diyor yine Louis.

Kısa ama yine de kocasından otuz santim uzun, çekici, simsiyah saçlı bir kadın kapının köşesinden başını uzatıyor. Üzerinde flanel pijamalar var ve yeni kalkmışa benziyor. "Her şey yolunda mı?" diye soruyor Bayan Carver.

"Eli Boyle ölmüş."

Louis habere anlaşılmaz bir şekilde tepki vermişken karısı Eli'nin adını duyunca çok açık bir küçümseme ifadesi takınıyor. "Ah."

"Öldürülmüş," diyor Louis karısına.

"Çok kötü," diyor dümdüz bir sesle. Arkasında bir bebek, çaresiz ve uykulu, ağlamaya başlıyor. Kadın elini Louis'in omzuna koyuyor ve bebeği almak için arkasını dönüyor.

"Eli'nin bir ailesi var mıydı, biliyor musunuz?" diye soruyor Caroline.

"Hayır," diyor Louis. "Sadece annesi vardı, o da birkaç sene önce öldü."

"En son Eli'yi ne zaman gördünüz, hatırlıyor musunuz?" diye soruyor.

"Elbette." Gözlerini ovuşturuyor. "İki sene önce. Kasım 2000."

"Seçimden önce mi sonra mı?"

"Sonra," diyor Louis, seçimi bilmesine şaşırmış görünerek. "Clark'la konuşmuş olmalısınız."

"Bu aslında size sormak istediğim bir şeydi. Clark Mason ile Eli arasındaki ilişkiyi nasıl tanımlarsınız?"

"Çok yakın arkadaştılar. Onlar..." Louis yüzünü okumaya çalışıyor. "Clark'ın bununla bir ilgisi olduğunu mu düşünüyorsunuz? Clark *Mason*?" Sol gözünü kapatıyor. "Tek gözlü? Uzun boylu? Arada kongreye adaylığını koyar ve kıçına tekmeyi yer hani? O Clark Mason?" Louis hızla başını sallıyor. "İmkansız. Clark bunu yapmaz. Yapamaz. Adam sinekler evden çıksın diye pencereyi açar. Son sekiz senesini Eli'ye bakıcılık yaparak geçirdi. Onu öldürmek için nasıl bir sebebi olabilir ki?"

Caroline bir merdiven daha çıkıyor, Louis'e yaklaşıyor ve göz seviyesine geliyor. "Adınız, Eli Boyle ile birlikte bir siyasi eylem grubunun iki üyesinden biri olarak geçiyordu." Adı bilmesine rağmen defterine bakıyor. "Adil Seçim Fonu? Clark Mason'a vurguncu diyen reklamların parasını siz mi verdiniz?"

Louis şimdi tamamen dışarı çıkıyor ve sineklik arkasında kapanıyor. "O uzun bir zaman önceydi ve hepimiz-" Yüzü kızardı ve gözleri kısıldı. "Bakın, bilmiyordum bile-" Sesini alçaltıyor. "Sadece Eli'nin gösterdiği yeri imzaladım. Clark'ın kampanyasına o kadar çok para vermiştik ki ona yardım etmek için bir fon başlatıyoruz sandım. Gazetede ne olduğunu görünce çok sinirlendim. Clark'tan daha çok öfkelendim, bu sizin için bir şey ifade ediyorsa eğer. Ben bunun yüzünden Eli'yi hayatta affetmezdim. Ama Clark bir hafta sonra gelip bana zaten kazanamazdım dedi. Eli'yi affetmem için uğraşıyordu. Çocukken Eli'nin çok çektiğini anlattı. Eli'nin ne kadar zor bir çocukluk geçirdiğini... En sonunda daha fazla dinleyemedim. 'Clark, bir cüceyle konuşuyorsun burada. Zor geçen bir çocukluktan daha fazlasına ihtiyacım var.'"

"Ve Empire'ı o olaydan hemen sonra mı bıraktınız?" diye soruyor Caroline.

Başıyla onaylıyor. "İki hafta sonra. Hissemi prim fiyatından Eli'ye geri sattım. Kapıdan seksen bin dolarla çıktım ve bir daha arkama bakmadım. Eğer bir sene önce, krizden önce satsaydım muhtemelen on katını alırdım."

"Kaç tane ortak vardı?" diye soruyor.

"Dört küçük ortak: ben, Clark, teknik adamımız Bryan ve Bay Area'lı yatırım ve finans adamı Michael Langford. Her birimizin yüzde beş hissesi vardı. Bryan ve ben çalıştığımız için maaş da alıyorduk. Yüzde yirmi dokuzu Michael'ın getirdiği yatırımcılar arasında paylaşılmıştı. Eli geri kalan yüzde elli bire sahipti. Bunu da Clark yaptı. Eli, oyunun kontrolü elinden çıkacak diye çok korkuyordu, bu yüzden Clark Eli'nin şirket hissesini, kendisi satmadığı sürece -ki hiç satmadı- yüzde elli birden aşağıya düşmeyecek şekilde ayarladı."

"Empire'dan Adil Seçim Fonu yüzünden mi ayrıldınız?"

Louis gözlerini kaçırıyor. "Eli'nin işleri yönetme biçimiyle de ciddi sorunlarım vardı." Sanki daha fazlasını söylememek için temkinli konuşur gibi.

"Bakın," diyor Caroline, "Sadece arkadaşınızı kimin öldürdüğünü anlamaya çalışıyorum. Başka bir şeyle ilgilenmiyorum. Bu yüzden söyleyin, Empire'dan neden ayrıldınız?"

"Bir kere Empire diye bir şey *yoktu*. Sattığımız şekilde bir Empire yoktu en azından. Olması gereken şekilde bir Empire yoktu." Arkaya doğru eğiliyor ve kelimelerini arıyor. "Parayı aldıktan sonra her şey değişti. Ofisimiz oldu; illüstratörler, yazarlar ve programcılar aldık işe. Altı ayda bir yatırımcılar için bir gösteri hazırlardık, onlara duymak istedikleri şeyleri söyler ve gerçekten kaydettiğimiz ilerlemeleri gösteririrdik. Gerisini uydururduk ama. Oyunu CD-ROM'da mı istiyorlar? Önizlemeyi CD-ROM'a koyuyorduk. İnternette mi istiyorlar? Önizlemeyi bir

Web sitesine koyuyorduk. İnternet üzerinden yayınlanan video, çoklu doku, üç boyutlu grafikler, fotoğraf gerçekliği mi istiyorlar? Tamam. Sunumu bitirir bitirmez bir sonraki sunum için çalışmaya devam ediyorduk."

"Ama oyun hiçbir zaman oynanmadı. Çalışmadı. Arabaya opsiyon koyup duruyor ve yatırımcıların motorun olmadığını fark etmemelerini umuyorduk. Bütün zamanımızı girişim sermayesi adamları için sunum yaparak harcadık ve sonunda ürettiğimiz tek şey bu oldu: sunumlar. O zamanlar zengin olmanın anahtarının ne olduğunu biliyor musunuz?"

Caroline başını iki yana sallıyor.

"Asla bitirme. Her zaman nakliyeye altı ayın kalmış olsun. O zaman potansiyelin en fazlasına sahip olursun, o zaman daha yüzüne gözüne bulaştırmamışsındır. Her sene bir oyunumuz olmadığını fark edip fişi çekeceklerini düşünüp dururdum ama her sene yeni bir dangalak yeni bir bir milyonla çıkar gelirdi."

"Bu arada Eli dahi olarak ünleniyor, varoluş diyarları ve düzeyleri hakkında, insanların Empire'ı oynamayacağı, onu *yaşayacağı* hakkında konuşup duruyordu. Bir çeşit guru gibi konuşuyordu. Ve oyun bir hayalet, bir söylenti gibiydi. Oyundan *Red Herring*, *Wired* ya da *The Industry Standard*'a bahsedildiğini görürdünüz, şurada burada bir cümle - 'kaynaklar, Empire hazır olduğunda oyun dünyasını tamamen değiştireceğini söylüyorlar.' Ve bunun gibi saçmalıklar. İşin içindeki herkes oyunu biliyordu. Bir keresinde bir şirketin 'Empire-tarzı interaktif bir oyun' üzerinde çalıştığını okudum." Gülüyor.

"Eli o kadar ketum ve otoriterdi ki onun bu tutumu oyunu besledi, daha gizemli ve son teknoloji bir şeymiş gibi gösterdi. Oyun hiçbir zaman ortaya çıkmadığından olacak, insanların kafasında gittikçe daha iyi hale geldi. Striptiz gibi. İnsanlara azıcık bir şey gösteriyorsunuz ve onlar geri kalanını kafalarında birleştiriyorlar. 1998'e geldiğimizde herkes oyunumuzun lisansını ya da bizi tamamen satın almak istiyordu: Microsoft, Sega, Nintendo."

"Ama satmadınız?"

"Eli bu konuda düşünmedi bile. Belki de satacak bir şey olmadığını bildiği için. Ve halka da açılmıyordu, eğer oyunu gerçekten geliştirmek için para toplayacaksak bunu yapması gerekiyordu. Her hayır dediğinde girişim sermayesi yatırımcılarının talebi ve ilgisi artıyor gibiydi."

"Bütün bunlar hakkında Clark ne düşünüyordu?"

"Geri kalanımız satmak istiyorduk - Bryan, ben, özellikle Michael. Michael deli oluyordu. Eli paranoyak ve güvensiz davranmaya başladığında Michael bir keresinde Eli'yi hastaneye kapatmamızı bile önerdi. Ama Clark Eli'yi hep destekledi. Burası, Seattle ve Kaliforniya arasında gidip geliyor, başka yeni şirketlerin hukuki işlerini yapıyor ve çok iyi para kazanıyordu. Ama ne kadar para kazanırsa kazansın hep buraya dönüyor ve Eli'yle ilgileniyordu."

"Kardeş gibiydiler. Clark'ı kongreye adaylığını koymak için ikna eden Eli'ydi. Clark önce belki daha küçük bir mevkiye adaylığımı koymalıyım, dedi -belediye meclisi ya da yasama meclisi- ama Eli ona yapmışken tam yapmasını söyledi. Kampanyasının yarısını Eli ödedi."

Caroline notlarına bakıyor. Bir şey eksik. "Eğer bu Eli'nin fikriyse ve kampanyayı finanse ediyorsa, neden onu mağlup etmek için de para harcasın?"

"Bilmiyorum," diyor Louis dikkatlice. "Eli'yle bunu doğrudan konuşmadım hiç."

"Ama bir fikriniz var mı?" diye soruyor Caroline.

Louis altdudağını ovuşturuyor. "1999 sonunda her şey yolunda gidiyordu. İlerleme kaydediyorduk. Sonraki sene oyunu hazırlayıp çalıştırabileceğimizi düşünmeye bile başlamıştım. Ofislerimiz ve bir depomuz vardı, on beş kişi çalıştırıyorduk. Seçimden bir sene önceydi ve Clark kampanyasına para toplamak için Seattle'a gitti. Geri geldiğinde o kadını beraberinde getirdi ve o zaman her şey değişmeye başladı."

"Susan."

"Liseye beraber gittik, gerçi o muhtemelen bunu reddedecektir. Evlendikten sonra Clark tamamen değişti. Birdenbire Manito Sosyete Kulübü'nde takılmaya, *onlardan* biri gibi davranmaya başladı. Bu biraz da seçim kampanyası içindi, Clark'ın o insanların desteğine ihtiyacı vardı sanırım. Ama Eli için ihanetti bu. Bu kadar basit. Ve Eli'nin kaldıramadığı bir şey varsa o da sadakatsizlikti. Her zaman biraz güvensizdi ama paranoyak olmaya da başlamıştı. Bir süre sonra beni bile Michael ile birlikte arkasından iş çevirmekle, Empire'ı elinden alıp satmaya çalışmakla suçladı."

Louis bitiremeden karısı yuvarlak ve kırmızı yüzlü, belki üç aylık bir erkek bebekle kapıya geliyor. "Hava soğuk, Lou. Neden içeri gelmiyorsun?"

"Bitirmek üzereyiz," diyor Caroline.

Louis gülümseyerek kapıyı açıyor ve bebeği karısından alıyor.

"Louis," diyor karısı. "Dedektifin buraya bebeklere bakmak için geldiğini sanmıyorum." Eli Louis'in omzunda duruyor.

"Seksen beşinci yüzdelik dilim," diyor Louis gururla. Bebek yumruğunu eline götürüyor ve emmeye başlıyor. Louis bebeği kapıdan içeri uzatıyor.

Karısı ve bebek gittiğinde Louis Caroline'a geri dönüyor. "Bu da ayrılmamın diğer nedeni. Clark'ın evlendiği sıralarda Ginger'la tanıştım. Eli delirdi. Onu terk ettiğimi söyledi. Arada sırada tuttuğu bir dedektif vardı. Bu adama Ginger'ı izletti, Ginger'ın başka bir oyun firması tarafından sırlarımızı çalmak için tutulmuş bir casus olduğundan emindi. Sadece güldüm. 'Sır mı? Ne sırrı Eli? Oyunumuz bile yok.'"

"Ne dedi biliyor musunuz? 'Hadi ama, Louis. Yoksa neden seninle yatsın ki? Normal bir adamla yatmayı tercih edeceğini düşünmüyor musun?' Bu tam da Clark'ı mağlup etmek için o ka-

dar parayı harcadığı zamanlardı. Artık paranoyasından ve kötücüllüğünden bıkmıştım. Bu yüzden ayrıldım. Hisselerimde kazıklandım ve çıkıp gittim."

Louis dudaklarını çiğniyor. "Eli'nin en iyi arkadaşım olduğunu, onun için her şeyi yapacağımı söyleyebileceğim bir zaman vardı. Ama birkaç dakika önce, bana öldüğünü söylediğinizde, dürüst olmak gerekirse hiçbir şey hissetmedim."

"Ama Clark'ın onu öldürmesi için bir sebep bulamıyorsunuz?"

"Kesinlikle hayır."

"Ama birinin bir sebebi varmış," diyor Caroline. "Düşmanları var mıydı, onun ölmesini isteyecek birileri falan?"

"İki düzine yatırımcıdan başlayabilirsiniz," diyor Louis. "Ben varım. Bryan, eski teknik adamımız; Eli onu kovmuştu. Michael, parayı bulan adam."

Sonra Louis'in aklına bir şey geliyor. "Düşmanlar dediniz, değil mi? Garip. Eli'nin bu kelimeyi sadece bir kere, birisinden bahsederken kullandığını duymuştum. Sanırım 1998'teydi. Eli, suratında büyük bir sırıtışla ofisinde gazete okuyordu. Ne olduğunu sordum ve bana arabasında kokainle yakalanan bir adamla ilgili küçük bir haber gösterdi. Eli dedektife adamı kendisinin buldurduğunu söyledi. Bir tesadüf olduğunu söyledim ve bana çok garip bir bakış attı. Gerçekten korkutucuydu. Anlıyor musunuz? Sanki tesadüf değilmiş gibi."

"'Bunu görüyor musun?' dedi Eli. 'İşte ben düşmanlarıma böyle yaparım. Unutma bunu.'"

"Ne demek istemişti?"

"Bilmek istediğimi sanmıyorum."

"Adamı tanıyor muydunuz?"

"Ah, elbette," diyor Louis. "Liseye beraber gittik. Aşağılık, sıska bir orospu çocuğuydu. Otobüs durağında Eli'ye işkence ederdi eskiden."

3 | Pete Decker somurtuyor

İlçe hapishanesinin sorgu odasına girip uykusunu böleni görünce Pete Decker somurtuyor. Saçları dağınık, üzerinde Caroline'ın akşamüstü onu kaldırımda yakaladığında giydiği kot ve tişört var. Esneyerek gardiyana dönüyor.

"Ne yapacaklar, avukat yerine bana kendi polisimi mi tahsis edecekler?" diye soruyor. Sonra Caroline'a dönüyor. "Bugün benimle yeteri kadar uğraşmadın mı?"

Caroline, cumartesi gecesi bir mahkumla konuşabilmek için hapishane müdürünü ikna edene kadar çok uğraşmıştı. Ama sonunda Pete'in bir cinayet soruşturmasıyla ilgili çok önemli bir şey bildiğine ve normal kanallardan hareket etmek için zamanı olmadığına onu inandırmıştı.

Telefonu titreşiyor. Bakıyor. Spivey. Sonunda Eli Boyle'un evine gitmiş olmalı. Fazla zaman kalmadı. Caroline uzanıyor ve telefonunu kapatıyor.

"Sana sadece birkaç soru sormam gerekiyor."

Pete kollarını kavuşturuyor. "Bana soru sormandan hoşlanmıyorum."

"Birinden bahsettin, çocukken Clark'ın otobüs durağında kavga ettiği bir adamdan..."

"Evet." Pete sonunda oturuyor.

"Eli Boyle."

"Evet, o. Tuhaf çocuğun teki."

"Onu en son ne zaman gördün?"

Pete omuzlarını silkiyor. "Bilmiyorum. Yirmi sene önce belki? Clark'ı en son gördüğüm zamanlarda." Arkasındaki kapıda duran gardiyana işaret ediyor. "Eski mahalleden pek fazla insanla karşılaşmıyorum."

"Hıhı." Louis Carver'la konuşurken aldığı notlara bakıyor. "1998'deki tutuklanmanla ilgili bir şey hatırlıyor musun?"

"O bok yüzünden Walla Walla'da üç seneden fazla yattım. Tabii ki hatırlıyorum."

"Tutuklama raporunda beş yüz gram kokaini evinin önünde *bulduğunu* söylemişsin."

Omuzlarını silkiyor ve gülümsemeye çalışıyor. "Evet. Mahkemede denemek için iyi numara, di mi? Ne düşünüyordum ki? *Buldum*. Geri zekalı göt herif."

"Peki öyle miydi?"

"Ne öyle miydi?"

"Evinin önünde yarım kilo kokain buldun mu?"

Caroline'a bakıyor ve sanki ne demek istediğini anlamak istermiş gibi gözlerini kısıyor. "Ne bu kahrolası-"

"Bak, sadece soru soruyorum."

"Siktir."

"1998'de ne olduğunu bana söylemek istemiyor musun?"

"Benimle dalga geçiyorsun."

"Hayır."

"Bana inanmazsın."

"İnanabilirim."

"Tamam. Bilmek mi istiyorsun?" Altdudağını çiğniyor. "İki aydır dışardaydım ama temizdim. Hapishanenin iyi yanı bu, boktan kurtulabiliyorsun. Belki inanmayacaksın ama o iki ay temiz işiyordum."

Sanki hikayeyi onun yerine bitirecekmiş gibi kolundaki kabaca çizilmiş dövmeye bakıyor. "Arabam, şehir merkezinde küçük bir dairem vardı, bulaşıkçı olarak çalışıyordum. Çoğu zaman bu boku beceremem, temiz kalamam. Sıkıcı. Ama Walla Walla her şeyi değiştirdi. Oradan o kadar çok nefret ettim ki dışarıda kalabilmek için dünyadaki bütün bulaşıkları yıkardım."

"Sonra bir akşamüstü işe gitmek için evimden çıktım. Benim arabamın yanında bir araba vardı. Gıcır gıcır bir Mercedes-Benz. Güzel araba. Kömür rengi açılır kapanır tavanı var. Yani... binamın dışında öyle çok Mercedes park etmez. Etrafta kimse yok. Arabanın üstü ve camları inik. Sokakta başka araba yok. Arabanın içine baktım. Nasıl bakmazdım ki? Kaldırımda üstsüz oturan bir hatun gibi anlıyor musun? Bakmak zorundasın. Bir anlamı yoktur. Sadece baktın demektir."

Hatırlayınca alnını siliyor.

"Tam orada, sürücü koltuğunda duruyordu. Yarım kilo. Bende hiç o kadar fazlası olmamıştı -kokainden en azından- ama insanların böyle bir paketten ayırdığını görmüştüm. Hassiktir. Herif almak için geri gelecek miydi, oraya düşmüş müydü, düşürülmüş müydü bilmiyorum. Hayatımda hep istediğim bir şeyi birisi sanki benim için bırakmış gibi orada sürücü koltuğunda durduğu dışında hiçbir bok bilmiyorum. Sanki Tanrı ya da başka bir şey o gün uyanmış ve 'Ne diyorum biliyor musun, Pete, dostum, bazen aşağılık adamlar bile bir şansı hak eder,' demiş."

"Elime aldığımı bile hatırlamıyorum. Tek bildiğim, birkaç dakika sonra kucağımda o şey, dikiz aynamı kontrol ederek arabayı sürüyordum." Bir bebek tutar gibi ellerini kavuşturuyor. Gülümsüyor. "Arkamda kimsenin olmadığına emin oldum, sonra bir parça kesip kırmızı ışıkta beklerken bir şerit çektim. Oh! Ana kucağı kadar saf. Harikaydı." Gülüyor ve gözleri yuvalarına geri dönüyor. "Hayatımın en iyi dört dakikası..."

"Dört dakika?"

"Polisler etrafıma üşüşmeden önce bu kadar sürebildim. Üniformalar. Arabalar. Mercedes'i aradıklarını düşündüm ama onlara kokaini arabada bulduğumu söyleyince sadece güldüler bana." Başını iki yana sallıyor. "Epey bir eğlendiler bununla. 'Bulmuş! Orospu çocuğu bulmuş malı!'"

"'Orada Mercedes'i aramıyor muydunuz yani?' dediğimde bana güldüler. 'Ne Mercedes'i?' dediler. Bulduğuma dair o kadar çok yemin ettim ki bakmak için beni sokağa geri götürdüler. Ama araba gitmişti."

"Mahkemede bir polis, bir herifin aradığını ve bir adamı sarı bir Nova'nın içinde kucağında büyük bir paket kokainle Division'da kuzeye doğru giderken gördüğünü ihbar ettiğini söyledi. Çat! Üçüncü ağır suç, hakim bana beş sene veriyor. Hep şansızdım ama arabamda kokain çekerken orospu çocuğunun birinin beni ihbar etmesi? Bu haksızlık."

Kendi hikayesinden sıkılmış gibi omuzlarını silkiyor. "Evet, evet, yazık bana, değil mi? Bunun Eli Boyle'la ne ilgisi var?"

Caroline az önce bastırdığı Motorlu Taşıtlar Dairesi'nin Eli Boyle hakkındaki raporuna bakıyor. Masanın üzerine sürüyor.

Pete eline alıyor ve okuyor, okurken dudakları kıpırdıyor.

Pete, Eli'nin son dört sene içinde sadece bir araba -1998 model, koyu gri bir Mercedes-Benz SL500 kabriole- kaydettirdiğini okurken Caroline onun yüzünü izliyor. Pete başını kağıttan kaldırıyor. Sanki bunu anlamıyormuş, sanki bu gibi düzenlerin hayatında bir rolü olamazmış, bu derece karmaşık güçlerin, gölgelerin, bu dünyanın altındaki dünyanın etkisi altında olamazmış gibi yüzü ifadesiz.

Belki de aklından geçen bu, diye düşünüyor Caroline, ya da ben öyle sanıyorum. Çünkü Pete'in söylediği tek şey, "Orospu çocuğu," oluyor.

"Seni bulması için bir dedektif tutmuş," diyor Caroline. "Sanırım işe kaçta gittiğini biliyordu ve karşı koyamayacağını düşünerek oraya park etti."

Pete başını iki yana sallıyor ve Motorlu Taşıtlar Dairesi'nin raporunu tekrar okuyor. "Neden?"

"Bilmiyorum. Bana sen söyleyebilirsin diye umuyordum."

"Ben... Bilmiyorum," diyor sessizce. Yüzündeki inanamazlığın başka bir şeye, belki de kaybolan o üç seneye duyulan üzüntüye ya da temiz kalıp kalamayacağını merak edişine dönüşmesini izliyor. Sonra yüzü yeniden değişiyor ve bu duygu çok açık. Yanakları kızarıyor, gözleri kısılıyor, dudaklarını sıkıyor.

Caroline ayağa kalkıyor ve gardiyana işaret ediyor. Raporu Pete'in elinden alıyor. "Dinle, savcıyla konuşacağım," diyor. "Bana yardım ettiğini söyleyeceğim. Bekli sana bir şans verirler."

Gardiyan içeri giriyor ama Pete uzaklara dalmış.

"Bu arada, çıktığında Eli'yi ziyaret etmeyi düşünüyorsan eğer," diyor Caroline, "üç gün kadar geç kaldın."

4 | Clark'ı kaybetti

Clark'ı kaybetti. Başına gelebilecek korkunç şeyler içinde -başka olasılıklar da var- bu en korkuncu; Caroline'ın şimdi ne yapacağı hakkında hiçbir fikri yok. İki numaralı sorgu odasının kapı arasında duruyor ve inanamayarak boş sandalyeye bakıyor. Bloknotlar yok. Kalem yok. Kahve fincanı yok. Sanki hiç burada değildi adam. Şimdi karşısına oturup, *Bak, ne olduğunu biliyorum*, diyebilecekken, karşısına oturabileceği bir Clark yok.

Her şeyi kucağına öylece bıraktı - Eli Boyle, Pete Decker, Louis Carver, hepsi. Zamanının dolduğunu ve itirafının bittiğini söylemek için geri gelmişti. Ah, evet, bitmişti gerçekten. Kaye'in kapıya koyması gereken polis memuruna bakmak için koridora çıkıyor ama kimse yok. Geri zekalı Kaye. Resepsiyona doğru yürümeye başlıyor.

"Caroline!"

Dönüyor. Spivey koridorun diğer ucunda, tuvaletten çıkıyor. Kot pantolon ve Mariners sweatshirtü gitmiş. Saçları polis tarzı kesilmiş, ince üstdudağının üstünde tırtıla benzeyen komik bir bıyık var. "Nerelerdeydin? Sana ulaşmaya çalışıyordum."

"İki numaralı odada bir adam vardı–"

"Mason?"

"Evet," diyor Caroline. "Nerede biliyor musun?"

"Onu bıraktım."

"Ne?" Spivey'e doğru yürümeye başlıyor. "Ne zaman?"

"Bilmiyorum. On beş dakika önce. Sorgulamayı bitirdikten sonra."

"Onu sorguladın mı?"

Spivey acı acı gülüyor. "Evet, tanıklara böyle davranırız. Hatırladın mı? Onları bir odaya atıp iki gün ortadan kaybolmayız. Bana söylemek istediğin-"

"Onu suçlamadın mı?"

"Kimi?"

"Mason'ı?"

"Neyle suçlayacaktım? Zırdeli olmakla mı?"

"Ya ceset? Boyle?"

"Neden bahsediyorsun, Caroline? Bulduğun intihar vakasından mı?"

"İntihar mı? Silah yoktu."

"Tabii ki vardı. Çimenlerde bulduk, Mason'ın attığını söylediği yerde. Korktuğunu, silahı kapıp kapıyı açtığını ve çimenlere attığını söyledi. Kendisinin sorumlu olduğunu söyleyip durdu. Ama merak etme. İcabına baktım. Bir güzel korkuttum ve eğer kalemi bırakıp işbirliği yapmazsa onu delilleri değiştirmekten suçlayabileceğimizi söyledim."

Caroline duvara yaslanıyor. "İntihar mı?"

"Evet, maktulun parmaklarında barut tortusu vardı. Silahta parmak izleri vardı. Açıya göre, dedi adli tabip, kendisi ateş etmiş olmalı. Doğrudan kellenin içine." Spivey, dirseğini yanına yapıştırarak göstermek için işaretparmağını çenesine dayıyor. "Emin olmak için Mason'ın parmaklarını kontrol ettik. Barut tortusu yok. Ayrıca olay olduğunda başka bir yerde olduğu kanıtlandı. Boyle'un komşuları cuma günü saat dörtte bir silah patlaması duymuşlar. Erkek arkadaşın saat dörtte uçaktaymış. Hepsi burada." Elinde tek bir kağıt sallıyor.

Caroline kağıdı alıyor ve okuyor. Spivey bilgisayarda yazmış. Clark imzalamış.

Clark A. Mason'ın ifadesi:

Aşağıdaki ifadenin doğru ve eksiksiz olduğunu onaylıyorum. San Jose, Kaliforniya'ya yaptığım kişisel ziyaretten sonra 10 Şubat 2002'de 04.10 sularında Spokane Uluslararası Havaalanına geldim. Arkadaşım Eli Boyle'un duygusal durumundan endişe duyduğum için hemen Cliff Drive'daki evine hareket ettim. Burada Boyle'u kendisini başından 38 kalibrelik bir silahla vurmuş bir şekilde ölü olarak buldum. Cesede doğru koşarak silahı aldım, dışarı çıktım ve çimenlere attım. Tedirgin ve gergindim. Yetkililere haber vermeden olay yerinden ayrıldım. Daha sonra, Davenport Oteli'nde Spokane polis memurları yanıma geldi ve onlara ne olduğunu anlatmayı kabul ettim.

Clark A. Mason

İfade Caroline'ın yanına düşüyor. Doğru değil.

"Sana ne oldu peki?" Spivey nutuk çekmeyi bitirmedi. "Zavallı deliyi burada bütün hafta sonu terlettin, katil olduğuna inandırdın."

Caroline onu umursamıyor. "Yazdığı şey. İfadesi. Okudun mu?"

"Ah, evet, baktım. Maktulle büyüdüğünü ve mezuniyet balosuna gittiğini anlatan dört defterlik deli saçması. Bak, sen psikiyatrist değilsin, Caroline. Her ne kadar birine yardım etmek istesen de..."

"Nerede?"

"Ne?"

"İfade. Nerede?"

"Sana verilmesini istedi. Hepsini masana koydum."

Caroline Spivey'e arkasını dönüyor, Nitelikli Suçlar Bürosu'na giriyor ve ışığı yakıyor. Dört bloknotu düzgünce üst üste konmuş olarak buluyor ve birincisinin sayfalarını karıştırmaya başlıyor.

Bir şey arıyor... Ne? Adrenalini hissedebiliyor ve bir an için iki gündür uyumadığını unutuyor.

"Bak, Caroline," diyor Spivey. "Bu konuda ciddiyim. Bu haftasonu gerçekten her şeyi bombok ettin. Bunu rapor etmek zorundayım, biliyorsun."

Birinci kısmı bırakıyor ve ikincisinin sayfalarını çevirmeye başlıyor. Yoruldukça Clark'ın yazısı gevşiyor. Kelimeler Caroline'ın üzerine su gibi dökülüyor, hiçbiri bir şey ifade etmiyor. Belki Spivey haklı; Clark bir deli.

"Bana niye söylemedin," diyor Spivey, "niye hep her şeyi zorlaştırıyorsun bilmiyorum."

İkinci bloknotu bırakıyor ve üçüncüsüne göz gezdiriyor. Yine anlamsız laflar. Tam bırakacakken son cümle dikkatini çekiyor. *"... Michael Langford olmasaydı dünyanın daha basit ve daha iyi bir yer olacağını düşündüm."*

"Silah nerede?" diye soruyor başını kaldırmadan.

"Ne?"

"Silah. Silahı çimende bulduğunuzu söyledin. Nerede?"

"Masamın üzerinde. Kahretsin, Caroline."

Yanından sürtünerek geçiyor, tezgahtaki ameliyat eldiveni kutusuna uzanıyor ve Spivey'in cam duvarlı ofisine, bölmeleri ayaklarını vurarak geçerek giderken bir tane alıyor.

Spivey onu izliyor. "Şaka yapmıyorum, Caroline! Gerçekten bombok ettin."

Caroline dayanamıyor artık. "Ben mi bombok ettim?" Topukları üzerine geri dönüyor ve yüzüne bakıyor. "Devriye arabası bu adamı boş bir binanın on ikinci katında buldu. Bir camdan dışarı bakarken..."

Spivey omuzlarını silkiyor. "Yani?"

"Yani onu salmadan önce bunalımda olan bir adamın neden tek başına boş bir binanın on ikinci katına çıkabileceğini düşündün mü?"

Spivey bir adım geri atıyor. "Ah."

Caroline dönüyor, poşete uzanıyor ve korkuluğuna delil etiketi sarılmış siyah silahı çıkartıyor. "Ya da, arkadaşı orada ölmüşken, neden Mason'ın ilk düşüncesinin silahı almak olduğunu kendine sordun mu?" Caroline pimi indiriyor ve silahı açıyor. Yukarıya kaldırıyor ve boş haznelerin arasından Spivey'e bakıyor. "İki," diyor.

"Ne?"

Görmesi için silahı ona uzatıyor. "İki boş hazne var. Bir kurşun Boyle'a gitti. Peki diğeri nerede?"

Pazar günü saat bir buçukta ofis son derece sessiz. Caroline'ın gözleri Spivey'den silaha ve en sonunda Clark'ın üzerine büyük harflerle OLAY RAPORU yazdığı bloknot yığınına kayıyor.

... Ne kadar aşağılık olursam o derece ün kazanacaktım.
Körlüğün son haddi insanın bununla iftihar etmesidir.
– Augustinus, ***İtiraflar***

VIII

Olay Raporu

BELONGS TO
KAKTUSTEAM

1 | Merak ediyorsundur

Bir adam nasıl bu kadar kısa sürede bu denli düşebilir; idealist, toplumsal sorunlara duyarlı bir avukat nasıl kendini bir gün cinayet tasarlarken bulabilir? Daha önce hiç suç işlememiş bir adam (tamam, birkaç narkotik suçum vardı) o kadar suçun arasından, diğer bütün ağır ve hafif suçları geçerek doğrudan taammüden adam öldürmeye nasıl yönelebilir diye merak ediyorsundur muhtemelen. Tabii bunun açıklamasına benim yıkıcı hırsım ve özellikle çevremdeki insanların isteklerine ve güdülerine karşı hiç eksilmeyen körlüğümden başlanılabilir. Ama burada iki etken daha var ve hepsinin arasında bu iki gerçek kesinlikle diğer bütün şüphelerin toplamından daha fazla suçun nedenidir:

Aşk.

Ve siyaset.

İtirafımın biçimi öyleyse bu; aşk ve siyasetin karanlık bir hikayesi, bir hesaplaşma. Bir adamın bu dünyada ne kadar çok düşebileceğinin ibret verici hikayesi bu. Ve düşüşü anlatabilmek için insan yükseklikten başlamalı.

Bu yüzden şunu söylememe izin ver: Zengindim.

Bunu başarımın ölçüsü olarak kullanıyorum çünkü benim kuşağımın -sanat, politika ve cesaret açısından çok az katkıda bulunduğumuz, geçerliliğimiz salt geçerli para biriminden ibaret olduğu için en kısa sürede tarihten bile silinecek olan bir kuşak- ölçütü buydu. Hâlâ yaratıcı ve üretici güçleri olan ama günlerini hisse senedi opsiyonlarını, hisse gelir oranlarını, küçük piyasa kapitalizasyonunu ve 'Senin emeklilik hesabında ne var?'ları tartışarak geçiren, yirmilerinde ve otuzlarında örnek insanlardık biz.

1999'da, zenginliğimin zirvesinde; değişik çek ve vadeli hesaplarımda, hisse senedi portföylerinde, emeklilik hesaplarımda ve ceplerimde yedi milyon dolarım vardı. Seattle'ın merkezinde bir dairem, yeni bir BMW *roadster*ım, yeni bir Range Rover'ım ve antika bir Harley-Davidson motorsikletim vardı. Bir tekne arıyordum. Şimdi Microsoft ve Amazon'un kurucularının ve diğer sayısız yüzyıl sonu teknoloji hırsızlarının standartlarına göre benim mal varlığım taksi ücretinden biraz fazlaydı gerçi ama benim için dünyada varolan para kadar fazla sayılırdı.

İlk defa zengin olduğumu fark ettiğim günü hatırlıyorum: 1997'de, annemleri görmek için nadiren yaptığım ziyaretlerden birini yaparken. Babam Harley'imin etrafından dolaşırken ben garaj yolunda duruyordum.

"Güzel," dedi babam. "Ne kadardı?"

"Çok pahalı değildi aslında."

"Ne kadar?" diye sordu.

Otuz iki bin dolar olduğunu söylediğimde neşeyle güldü ama sonra yüzü durgunlaştı ve başını yana eğdi. "Hah," dedi. Hayatında hiçbir sene bu kadar çok para kazanmadığını bana söylemesine gerek yoktu.

Seni beklenmedik zenginliğimin detaylarıyla, hisse senedi seçimleri ve bölünmeleriyle, şirket evlilikleri ve tekliflerle, iyi bir bilanço analizi olduğuna kendimi inandırdığım servetim ile sıkmayacağım. Eli'ye Empire'ı havalandırması için yardım ettikten sonra (en azından kavramsal olarak; diğer yönlerden bu tahta uçak sonsuza dek yerde kalacaktı) Seattle'a geri döndüğümü ve Dana'ya onun dünyasında, daha doğrusu kocasının dünyasında başarılı olabileceğimi göstermek için yeni teknoloji şirketi avına çıktığımı söylemem yeterli. Hiç durmadan çalıştım. Rakun gözlü bilgisayar manyaklarını, ana gemiyle bağlarını koparmak isteyen Microsoft parazitlerini, kodlayıcıları, programcıları, hayalperest-

leri, fikir üretenleri, bir klavyenin üzerine eğildikleri ve cam bir kutuya baktıkları sürece en ufağından olsun bir fikir geliştiren insanları bulmak için şehrin altını üstüne getirdim. Gazete ve ticaret dergileri okudum, internet kafelerde ve şehirdeki üniversitelerin teknoloji bölümlerinde takıldım. 1998'e dek, üç düzine başarılı şirketi Michael'ın girişim sermayesi askerleri için bulup çıkarana ve sözleşmeler hazırlayıp halka arz edilen diğer beş şirket için çeşitli hukuki işlemleri yapana kadar aramaya devam ettim. Bu şirketlerin bazılarını duymuş, hatta hisselerini bile almış olabilirsin. En göze çarpanı *CybSysTechTronic* (CSTT – ülkenin ilk kablosuz modem ve veri kurtarma çipleri için veri yakalama şifre çözücüsü ve yedekleme port düzenleyicisi üreticisi) ve sekiz mükemmel ay boyunca ülke çapında iki numaralı online ayakkabı mağazası olan *myonlineshoestore.com* idi.

Şirketlerimin hepsi başarılı olmadı tabii ki. Krizden sonra, doksanların çılgınlığını açıklamaya çalışan bir haber dergisi aşırı derecede finanse edilen ama yetersiz planlama ile kurulan teknoloji şirketlerinin arasında benim keşiflerimden birini de sıraladı: kalça kısımlarında fare altlığı olan spor pantolondan başlayarak bilgisayar dostu kıyafatler üreten MousePants (daha sonra MousePants.com oldu.) Sanırım daha ileri teknolojiye sahip farelerin yaygınlaştığını gördüğümüz anda üretimi durdurmalıydık ama adını veren şey olmasa bile güzel, rahat bir pantolondu.

Dışarıdan bakıldığında işimin hukuki yönü çekici değildi - her gün yaptığım halka arz etme, özetleme, şirket evlilikleri ve satın almalar, elden çıkarma, köprü kredi, borç ve özsermaye yerleştirmesi, kredi hattı, tekrar düzenleme ve parayı bir cepten diğer cebe koymayı içeren sayısız diğer iş. Önce Michael ve Dana, daha sonra Seattle'ın daha büyük hukuk firmalarından birinde (kağıt üzerindeki ortaklarından bahsederek o etoburları üzerime salmayacağım) Michael'ın tabiriyle, Chad ve Charlie arasında tampon olarak çalıştım, Charlie'nin Chad'e sonsuz miktarda

para, Chad'inse Charlie'ye gelişmekte olan bir teknoloji işinde bir 'konum' vereceğini garanti eden evrak dalavereleri hazırladım. Başlangıç sermayesi olarak milyonlar getiren ve bizim oyunu en az Monopoly kadar oturmuş gösteren spekülatif beklentileri, bu yeni ekonominin amacının bitmiş bir makine değil, bu makineyi, makinenin sadece o yağ sayesinde çalıştığını anlamanın beş sene alacak kadar yağlayan para olduğunu görünce Empire'ı abartmamızdan duyduğum bütün suçluluk duygusu çabucak kayboldu.

Zenginliğimin çoğu yaptığım hukuki işlerden değil; şirketlerden, yeni ürünlerden, şirket hisselerinin satın alınmasından ve devirlerden kazandığım tüyo ve içgörülerden geliyordu. Ne zaman kendim için hisse senedi alsam, Eli'ye de birkaç tane alıyordum. Eli parasının çoğunu yatırımcılara geri ödeyerek ve Empire'ı bir bilgisayar oyununa dönüştürmek için gerçekten çabalayarak harcamasına rağmen benimle birlikte iyi para kazanıyordu; Spokane Vadisi'ndeki Empire Yolu'ndan çıkma umulmadık bir başarı hikayesiydi bizimki.

Ancak en gözle görüleni olmasına rağmen para başarımın tek ölçütü ya da beni güdüleyen şey değildi. Ben ilgi bağımlısıyım, hep öyleydim; benim uyuşturucum insanların beni nasıl gördüğüydü. Ben'in ölümünden sonraki münzevi evremde kısa süreliğine bağımlılığımdan kurtulmuştum ama şimdi bu boku yeniden kullanıyordum. Ve Seattle'ın tümü benimle beraber uyuşturucu tribinde gibiydi, tam gaz kolektif yükselme.

Semptomlarım o kadar şiddetliydi ki beni gören birisi olmadığı zaman var olduğumdan şüphe duymaya başlamıştım. Restorana girdiğimde insanların başını kaldırıp baktığı o geçici anı ya da konuşma sırasının bana geldiği toplantıları iple çekiyordum. Benimle çıkmak isteyen her kızla beraber oluyordum, her zaman kendimi görebileceğim yeni gözlere açıktım. Trafik ışıklarında durduğumda binaların camlarında kendi yansımamı, kırk

dolara kesilmiş saçlarımı, özel dikilmiş takım elbisemi, cam gözümü ve güneş gözlüğümü -siyah bir BMW'ye kurulmuş bir mükemmelik abidesi- görmek için etrafıma bakıyordum.

Bu bağımlılığa zincirlenmiştim. Çok geçmeden alışkanlığımın kara katranını, politikayı düşünmeye başladım. Birkaç gruba katıdım, oradan buradan tadımlık ağlar - Jaycees, Barolar Birliği Komitesi, abartılı şeyler değil. Demokrat Parti'ye karıştım ve birkaç adaya bağışta bulundum. Ama bu tadımlıklar daha fazlasını istememe neden oldu ve sonunda kendimi eski hayalimi kurarken buldum: bir kürsü, bayraklar, arkamdaki pankartta yazılı adım ve bir destekçi kalabalığı: *Mason. Mason. Mason.*

O günlerde yaşlı, tanınmış avukatlar, kendilerine bu yeni yüksek teknoloji iş dünyasını anlatmam için arada sırada beni arar olmuşlardı. Böylece alanımda uzman olarak bir parça ün kazanmıştım. Konferanslarda gri saçlı avukatlarla dolu bir salona, her dakika değişen bir sektörün taleplerine ayak uydurabilmek için borçlar hukuku işlerini hız ve beceriyle yapmamız gerektiğini anlatıyordum. Bu sunumlar sırasında bazen konuşmama "Gelecekte," diye başlar ve müşteri görüşmelerinin geniş banttan video olarak yapılabileceği, bilgisayarların duruşma tutanağını otomatik olarak okuyup uygun temyiz davasını açacağı, tüm duruşmaların internet üzerinden yapıldığı ve avukatın ofisinden çıkmak zorunda kalmayacağı (jet hızıyla eve gidip kriyojenik uyku portalında robot kız arkadaşıyla sevişmek dışında) günler hakkında zırvalıyordum.

Nisan 1998'de çeşitli belediye yöneticileri, memurlar ve yerel girişimcilerle birlikte birinci senelik Spokane Teknoloji Sempozyumu'nda konuşmayı kabul etmem böyle oldu (böyle konularda her zaman çekingen olan Eli, kendisini sempozyumda çalıştırmak istediklerinde benim adımı vermişti.) Bütün bu çabanın altında umutsuzluk yatıyordu. Yerel liderler Seattle ve

Portland'ı dönüştüren ama Spokane'i amfetamin almış uzun yol kamyon sürücüsü gibi pas geçen bir gecelik yüksek teknoloji patlamasını ateşlemeye çalışıyorlardı.

Sempozyum bir havaalanı otelinin konferans salonunda yapılıyordu. Yuvarlak masalara oturmuştuk. Garsonlar önümüze iptal edilmiş bir uçuştan kalma tavuk kızartması, peynir salatası ve jöle getiriyordu. Her masada şehir yönetiminden bir üye ve Spokane'in teknoloji elitlerinden birkaç temsilci oturuyordu.

Benim masamda belediye meclisine yeni seçilmiş ve kütüphanedeki bilgisayarların porno izlemek için kullanılmadığına emin olmak isteyen çatık kaşlı, asker tıraşlı, hava kuvvetlerinden emekli bir asker; dizüstü bilgisayarıyla yerel marihuana fiyatlarını grafiğe dökerek bilgisayar bilimi yarışmasını kazanan, metal diş teli takan ikinci sınıf bir lise öğrencisi; Belize'e taşınmakta olan yerel bir klavye imalat şirketinin sinsi kurucusu; ve Jocko's Soft Tacos isimli son teknolojiyi takip eden bir firmanın yöneticisi ("Daha yeni arabaya servis bölümümüze israf ettiğimiz Mexi-Bob sayısını yarıya indiren bir bilgisayar aldık") oturuyordu.

Halı sektöründen emekli olmuş ve karısıyla beraber bahçeyle uğraşmaktan sıkıldığı için seçimlere katılmış, kibar, yaşlıca bir adam olan belediye başkanıyla da konuştum. Teknoloji şirketlerini Spokane'e getiremediği ve benim gibi keskin zekaların kaçmasına izin verdiği için azar işittiğini itiraf etti.

"Çocuklarım bilgisayarları seviyor," dedi. "Ben, elimi manivelaya koysanız bile o lanet şeyi nasıl açacağımı bilemem." Her sekiz kelimeden birini vurgulamak için parmaklarını kullanarak problemi açıklamak için çırpındı. Gelecek seçimdeki rakibi belirli türden sektörleri "çekeceğini;" şehirlerin, yatırımcıları belirli bir "atmosferin" bulunduğuna inandırmak için "teşvikler" sunması gerektiğini iddia ediyormuş.

Doğru, dedim. Vergi teşvikleri, büyüme, altyapı - teknoloji şirketlerini çekmek için bir şehrin yapabileceği şeyler vardı.

"Peki bu ne kadar sürer, hepsi?"

"Yani, yıllar alabilir," dedim.

"Evet," dedi. "Faydası yok. Benim sadece üç ayım var."

Yeni bulduğum başarının bir yerde eski hayalimle birleştiğini; öngörülü bir şahsiyet, yirmi birinci yüzyılın politakacı adayı olabileceğimi sanırım ilk defa o anda fark ettim. Bu hayalle ilgili bir şey yapmadan önce bir seneden fazla zaman geçecekti gerçi ama o gün bile sarhoş oldum ve politik kariyerim üzerinde daha fazla düşünmedim. Bu vahiy anından başka, sanırım Spokane'in ilk teknoloji sempozyumu itirafımın özü için çok önemli değil; bir detay dışında.

Yemek (barbeküde kaburga ve lahana salatası) ve birkaç içkiden sonra oldukça sarhoş bir şekilde -ve biriyle beraber- asansöre doğru sendeleyerek gittim. O gece, doğup büyüdüğüm şehrin -Spokane'in ışıkları altımızda bir yıldız gölü gibi parıldıyordu- üzerindeki yamaca kurulmuş otelin dördüncü katındaki küçük bir odada, Dana Brett'le ilk defa seviştim.

2 | İnanamıyordum

Dana'nın Michael Langfrod gibi sinsi, duygusuz, yalancı bir piçe aşık olmasına inanamıyordum. Michael'ın onu kullandığının; müşterilerini aldattığının, iş arkadaşları ve rakipleriyle ikili oynadığının farkında değil gibiydi. Bana duyduğu şiddetli nefretin de farkında değildi. Ah, tabii, başkalarıyla beraberken Michael arkadaşça davranıyordu bana ama ikimiz başbaşa kaldığımızda beni azarlıyor, sahtekar olduğumu söylüyor ve hayatım boyu sevdiğim tek kadınla evlendiği gerçeğini yüzüme vuruyordu.

"Selam, Mason," derdi telefonu açtığımda. "Bugün kimi dolandırıyorsun?" Aynı fikirde olmadığı bir şey söylediğimde "Mason, yine sakat gözünden mi bakıyorsun sen?" derdi. Onu aradıktan sonra beni hemen geri aramazsa eğer "Pardon, sana geri dönemedim, Mason. Karımı beceriyordum," derdi.

Michael'ın şirketinin ismi Tekuluçka'ydı. (O ve ortakları, teknoloji şirketleri üreten bir şirket için zekice bir isim olduğunu düşünmüştü; bense şişkoları kaldırmaya yarayan bir makine ismi gibi olduğunu düşündüm hep.) Tekuluçka'ya ilk önce Dana'yla daha fazla vakit geçirebilmek için katıldım ve Michael'ın beni sürekli küçümsemesi ve iğneleyici sözleri düşünülürse kalmamın tek nedeni buydu. Ama ben işin içine daha çok girdikçe, Dana'nın rolü azaldı. 1998'de kendini kâr amacı gütmeyen dernekler için Web sitesi yaratmaya adamak için şirketten tamamen ayrıldı.

Çıldırmıştım. E-posta ve telefon yoluyla onu vazgeçirmeye çalıştım ama yeni bir şeye başlama zamanının geldiği konusunda kararlıydı. Son gününde veda partisi için Tekuluçka'nın

San Jose'deki merkez ofisine gittim. Pasta bitip kumaş pantolonlu personel bölmelerine geri döndüğünde Dana'nın ofisten gizlice dışarı çıktığını gördüm. Onu kaldırımdaki bir bankta buldum.

Bu hızın canına tak ettiğini söyledi. "Koşu bandında koşuyoruz. Bir yere gittiğimiz yok. Şirketleri kuruyoruz ve daha onlara ne olduğunu bilmeden bir diğerine geçiyoruz. Doğum yapıp bebeğin büyüdüğünü görememek gibi bir şey bu."

"Son altı ayda üç şirketimiz halka arz edildi, Dana," dedim. "Üç tanesi yolda. Bebeklerin daha ne kadar büyümesi gerekiyor?"

Saçlarını uzatmıştı. Kahverengi ve düz saçlarını o tarçın gözlerinin önünden arkaya itti. "Finansal olarak demiyorum, Clark," dedi. "Bütün o olması gereken şeyler... ekonomimizin ve kültürümüzün dönüşümü... Onlara ne oldu?"

"Benim ekonomim dönüşüm geçirdi," dedim.

Beni duymazdan geldi. "Ayrıca, kişisel olarak benim için daha kolay olacak."

Canlandım. Ellerimi ellerinin üzerine koydum. "Evde bir problem mi var?"

Başını kaldırdı. "Hayır," dedi pek inandırıcı olamadan. "Sadece bir çiftin beraber yaşayıp beraber çalışmasının iyi olmadığını düşünüyorum. Ve açıkçası biraz sıkıldım, Clark. Beni zorlayacak yeni bir şeye ihtiyacım var. Daha fazlasına ihtiyacım var."

Tekuluçka'da geçirdiğim zaman süresince Dana bana karşı her zaman cana yakındı ama biraz mesafeliydi. Yine de, toplantılarda gözleri benim üzerimde olurdu ve onun da benim düşündüğüm şeyi düşündüğünü bilirdim - birbirimizi hayatlarımızın çöküş ve girdabında bir şekilde kaçırmıştık.

O bankta otururken böyle hissediyordum. Havada asılı duran 'daha fazlası' kelimelerinin arasından gözlerinin içine baktım. Bakışını kaçırmadı. Aramızdaki mesafe elektrik yüklü gibiydi. Dana'nın ağzı hafifçe aralandı.

"Dana..." diye başladım.

"İşte buradasınız," dedi Michael. Sesi sertti.

İkimiz de başımızı kaldırdık.

Michael avluya geldi, eğildi ve Dana'yı tam dudağından öptü. Sonra elini boynuna koydu ve bana baktı. "Gelebildiğin için çok sevindik, Clark," dedi. "Dana sana planlarımızdan bahsetti mi?"

Evet dedim ve Dana'nın kâr amacı gütmeyen teşkilatların Web siteleri planlarından nasıl etkilendiğimi anlattım. Onlar için çalışmaya gelmeden önce epey hayır işi yaptığımı hatırlattım.

"Ah, doğru. Portekiz'de," dedi Michael, düz bir tonda, neredeyse alayını gizleyerek. "Sana en iyi kısmını söyledi mi? Bir sene içinde çocuk sahibi olacağız."

"Hayır, o kısımdan bahsetmedi."

"Ya da iki sene," dedi Dana.

Michael Dana'nın omuzlarını sıktı. "Sabırsızlanıyorum."

Birkaç hafta sonra Tekuluçka'dan ayrıldım ve Seattle Hukuk Bürosu'nda bir işi kabul ettim. Michael'ın girişim sermayesi temaslarıyla kurulan şirketlerin bazılarıyla ilişki halinde kaldım. İkimiz de, yakın zamanda gerçek bir oyun çıkarma umudu olmadan başlangıç sermayesini yiyen Empire'ın hissedarıydık ama Michael Langford'la daha fazla çalışmaya katlanamayacağımı biliyordum.

Dört ay boyunca Dana'yı aramak için bir bahane bulamadım. Ama her gün kendimi onu düşünürken yakalıyordum ve o küçük oval yüzünü, uysal gözlerini görünce içim kıpırdanıyor, nefesim kesiliyordu.

Sonra Nisan 1998'de Spokane'deki teknoloji sempozyumuna davet edildim. Sektörün en hızlı gelişen kesimi olduğunu söylediğim kâr amacı gütmeyen teşkilatların web siteleri hakkında bir sunumu dahil etmeleri şartıyla gelmeyi kabul ettim. Bu konuda konuşabilecek mükemmel bir uzman tanıdığımı ve bu kişinin de,

tesadüf bu ya, daha önce Spokane'de yaşamış olduğunu söyledim. Sonra bu uzmanın uçak parasını ödemek için sempozyuma isimsiz bir bağışta bulundum. Dana'ya gelince, Spokane'e geri geldiği ve beni gördüğü için heyecanlı görünüyordu. Bu sayede Dana ve ben havaalanındaki Ramanda Otel'in lobisinde buluştuk. Köşede bir masaya geçtik, güldük ve White Russian ve Cape Cod'ları yuvarladık; sanki aramızdaki engelleri aşmak için yeteri kadar içki içebilirmişiz gibi - ki bu da içkinin tek iyi özelliğidir.

Sunumunun harika olduğunu söyledim. (Aslında, bir şehrin özel teknoloji firmaları çekmek için harcadığı her bir dolar karşılığında okullar ve diğer kamusal projelerin bilgisayar ihtiyacı için yüz dolar harcamaya ahlaken zorunlu olduğunu iddia ederek kalabalığı biraz kendinden uzaklaştırmıştı.) Seattle ve San Jose gibi yeni ekonomi merkezleriyle karşılaştırıldığında Spokane'de durumun perişanlığına dikkatini çektim.

"Ah, buradakilerin o saçmalıklardan uzakta olmaları ne iyi," dedi Dana, bir tane daha Cape Cod istemek için bardağını kaldırarak. "Bazen burasının dünya üzerinde kalmış son gerçek yer olduğunu düşünüyorum, Clark. Bazen buradan ayrıldığımdan beri doğru yolda olmadığımı düşünüyorum."

"Spokane?"

"Michael kabul etse hemen buraya taşınırdım. Bir sürü çocuk yapardım."

"Michael burada ne yapabilir ki? Teknoloji alt yapısı yok. Hiçbir şey yok."

Omuzlarını silkti. "Garson olabilir. Onunla tanıştığımda garsondu. *İyi* bir garson. Dokuz su bardağını elinde tutabiliyordu." Sarhoş olduğunda sağ göz kapağı pırpır etmeye başladı ve sol göz kapağı da aynı şeyi yaparsa havalanabileceğini düşündüm. "Bu bir şeydir. İnsanlara su getirmek. Temel bir iyilik. Birisi susamış. Ona su getiriyorsun. Bu teknoloji," -tek-noji diye telaffüz

etti- "kime ne yapmış gerçekten, Clark? İnsanların susuzluklarını giderebiliyor mu?" İçkisinden büyük bir yudum aldı. "CD almak için alışveriş merkezine giderdik eskiden. Şimdi masamızdan kalkmadan alabiliyoruz. Ne değişti gerçekten?"

"Bütün dünya," dedim "Bütün dünya değişti."

"Gençken bunu yapacağımızı düşünür müydün?" diye sordu. "Biz idealisttik. Bundan daha fazlasını istiyorduk, Clark. Hatırlıyor musun? Ne istediğini hatırlıyor musun?"

Pırpır eden gözlerine baktım. "Evet," diye fısıldadım. "Hatırlıyorum."

Şaşkınlıkla bana baktı, sonra neden bahsettiğimi anladı. Güldü, başını arkaya attı ve kahkaha attı. "Onu demiyorum, salak." Elini, ciddi olmayan bir şeyi başından savar gibi salladı ve içkimi kucağıma devirdi.

Ayağa sıçradım ve Kahlua'nın için için yanmaya başlayan bir şeyi tamemen söndürdüğü kasıklarıma vurdum.

"Özür dilerim," dedi Dana. "Ne aptalım." Sonra içkisini aldı, baktı ve kendi kucağına döktü. Vodka ve yaban mersini suyu eteğinde davetkar bir birikinti oluşturdu. İkimiz de içkinin, en sonunda sadece dünyanın en şanslı altı buz parçası geride kalana dek kalçaları arasındaki küçük üçgenin içine süzülüşünü izledik.

"İşte," dedi. "Ödeştik."

On dakika sonra onun otel odasındaydık. Sonraki sekiz dakikanın, iki kişi bizim yapmaya çalıştığımız şeyi yaptığında bazen meydana gelen, hayat değiştiren, olağanüstü dakikalardan biri olduğunu söylemek isterdim ama sarhoş debelenmelerden fazlası için içki sınırını aşmıştık. (*Ay. Ah, orası değil. Hmm. İyi misin? Pardon.*) O kadar yıllık özlem ve umudun hakkını verecek hiçbir şey yapmadık.

Yine de bittiğinde birbirimize sıkıca sarıldık ve sonraki bir saati şakaklarındaki minik sarı saçlara bakarak, boynumda nefe-

sini dinleyerek geçirdim. Bütün gece böyle birbirimizin kollarında yattık, yavaş yavaş ayılmaya başladık ama tek bir kelime etmedik. Tek bir saniyeyi bile konuşma ya da uykuyla harcamak istemeyerek parmak uçlarımızı birbirimizin vücudunda gezdirdik. Gün ışığı perdelerden içeri sızmaya başladı ve artık dayanamadık. Ağrıyan bedenlerimizle yeniden birbirimize sarıldık ve bütün sabahı kenetlenerek, yay gibi gerinerek, kendimizi kaybederek geçirdik. Bu gibi şeylerin kontrol edilebileceğini sanmıyorum ama bu dünyada hatırlamayı umduğum en son şey Dana'nın boynumdaki elinin ağırlığı ve "Clark. Tanrım, evet," diye kulağıma fısıldayan sesinin esintisidir.

Sonunda kendimi bıraktığımda hayatımın en derin uykusuna daldım. O akşamüstü saat üç gibi uyandığımda Dana yatağımın karşısındaki sandalyede oturuyor, telefonla konuşuyordu. "Hayır," dedi. "İyiydi." Birkaç dakika dinledi. "Bu akşam geliyorum." Yine dinledi. "Clark?" Bana baktı. "Evet, biraz gördüm... Bir plan yapmadık, ama onu görürsem selam söylerim."

"Tamam," dedi. "Ben de seni seviyorum," ve telefonu kapattı.

"Selam," dedi bana.

"Selam."

Üzgün üzgün gülümsedi. Odada bizimle beraber birinin -geçmişimizin bir versiyonu ya da geleceğimizin bir görüntüsü, çok büyük bir üzüntü- olduğuna dair açıklanamaz bir duyguya kapıldım. "Şu ana kadar tanıdığım insanlar arasında en kötü zamanlamaya sahip kişisin," dedi sonunda.

Ayrı ayrı duş aldık, giyindik ve şehre gittik. Bana çocukken giydiklerini hatırlatan desenli bir elbise giymişti. Saçlarını kulağının arkasına atıp duruyordu. Sonunda kendimizi o zaman daha yeni renovasyona başlanmış Davenport Oteli'nde bulduk. Kendimi buraya yakın hissederek sessizce durdum. Çoktan tükenmiş ve terk edilmiş ve on beş senedir ölü olan hislerim şimdi bütün

mantıklı düşüncelere ve ihtimallere karşı yeniden doğmak için haykırıyordu.

Vadi'ye, ailesinin Idaho eyalet sınırının yakınındaki elma bahçelerinin içindeki eski evine gittik. Birkaç sene önce Arizona'ya taşınmışlardı ve Dana evin yeni sahiplerini rahatsız etmek istemedi. Kiralık arabamın ön koltuğunda kaykılarak oturdu ve arabanın camı üzerinden elini beyaz veranda parmaklığı boyunca geçirdi. "Çok kısa bir zaman için çocuk oluyoruz..." Döndü ve bana baktı. "Ama sonsuza dek öyle kalıyoruz."

Lisedeyken Dana evime hiç gelmemişti. Yanından geçerken bir şey söylemedim. Annem bahçede, sırtı bize dönük, kaldırım boyunca uzanan çiçeklere eğilmişti. Omuzları biraz daralmış, saçları gri bir buket haline gelmişti. Kiralık arabada bir hayalet gibi arkasından geçtim.

"Nerede?" diye sordu Dana birkaç cadde sonra. "Evinin önünden geçeceğiz sanmıştım."

"Arkada kaldı," dedim.

Havaalanında kendime bir içki söyledim ama Dana istemedi. Terminalin sonunda, annelerin bebekleriyle önceden uçağa binmesini izleyerek oturduk.

"Michael'a nasıl söyleyeceğini düşündün mü?" diye sordum.

"Michael'a söylemek mi?" Başını yana eğdi.

Bir an ona baktım ve sonra "Ah," dedim. Kucağıma White Russian dökülmüş gibi birden anladım. "Michael'a söylemeyeceksin."

Uçağını anons ettiler ve Dana ayağa kalktı. "Ah, Clark," dedi. "Üzgünüm. Bu onu öldürür." Beni öptü. "Güzeldi. Belki de ihtiyacım olan şeydi. Ama şimdi hayatıma geri dönmem gerekiyor."

Güzeldi. Sendeledim, yandım, sallandım ve asfaltta yürüyüşünü izledim. En sonunda, tam uçağa binmeden önce, yemin ederim ki arkasına baktığını gördüm.

3 | Sarhoş oldum

O gece, ertesi gece ve sonraki altı hafta boyunca neredeyse her gece sarhoş oldum. Hep aşırıya kaçmadan içmeye çalışmışımdır ama itirafımın bu noktasına gelene kadar fark etmiş olabileceğin gibi biraz kompülsif bir kişiliğim var. Bu yüzden aşırıya kaçmadan içmek benim için aşırıya kaçmadan sevişmek ya da aşırıya kaçmadan uçurumdan atlamaya benziyor. Ya yaparsın ya da yapmazsın. Dana'yı o uçağa binerken izledikten sonra bunu yaptım ben de. Seattle'a dönerken uçakta sarhoş oldum, uçaktan indikten sonra havaalanı barında sarhoş oldum ve ardından -Dana e-postalarıma cevap vermiyordu- her gece başka bir barda kendimi rezil etmeye koyuldum. Bu dönemden kalma tatlı hatıralarım ve onlardan daha da tatlı bilinç kayıplarım var (bir cumartesi akşamüstü Pioneer Square'de bir bardan sendeleyerek çıktım ve Seattle metrosundan rıhtıma ulaştım, neyse ki herhangi bir vaftiz girişiminde bulunmadan önce durduruldum.) Bu kayıp akşamları; küfelik, zom, küp, kandil, mastor olduğum bu geceleri anlatmayacağım. Onun yerine taburede oturup barın hipotenüsünü bulmama yardım etmelerini istediğim için Triangle Pub'dan apar topar dışarı atıldığım uzun içki aleminin son gecesine atlayacağım.

Dışarı çıkartıldıktan hemen sonra kaldırıma düştüm, başımı kaldırıp çiseleyen yağmura baktım ve ince yüzlü bir kızın bana baktığını gördüm. Genç ve zarifti. Kızıl saçları örülüydü. Üzerinde Deadhead bir yazlık elbise ve bir sırt çantası vardı. Bohem günlerim sırasında yattığım kızlardan biri olduğunu hemen hatırladım.

"Tamira," dedim.

"Hayır," dedi. "Kayla."

"Ah. Kayla. Tamira'ya benziyorsun."

"Evet. Sana sadece hipotenüsü olmadığını söylemeye geldim."

"Ne?"

"Bar. İkizkenar üçgen. Dik açısı yok. Bu yüzden hipotenüsünü bulamazsın." Gözlerime baktı. "Neyin var?"

Ona evlenme teklif ettim. Bunun yerine geceleri açık olan bir kahvaltı lokaline gittik. O, turkuvaz yüzüklü elleriyle zencefilli yumurtalı ekmek ve tofu sosis yiyip Lucky Strike içerken ona rezil hikayenin hepsini anlattım.

"Yani son üç seneyi Dana dediğin o kadının evlendiği adama benzemeye çalışarak geçirdim mi diyorsun?" diye sordu.

Düşündüm. "Evet," dedim. "Sanırım öyle yaptım."

Kayla Lucky Strike'ından bir nefes çekti. "Hatan burda. Evli bir hatunun isteyeceği son şey kocasına benzeyen bir adamdır. Kendin olmalısın."

O anda Kayla'nın haklı olduğunu anladım. Kendim olmalıydım. Sorun şuydu: hangi kendim?

İki gün sonra Spokane'e, nehrin aşağısındaki mezarlığa geri dönmüştüm. Yere çakılmış küçük bir taşın önünde çömeldim. Parmaklarımı harflerin, BENJAMIN T. MASON ve o gaddar tarihin, 12 KASIM 1966 – 19 KASIM 1985'in üzerinde gezdirdim. Ölen kişiyle konuşmak için böyle yerlere giden insanlar olduğunu biliyordum ama ben bir türlü yapamamıştım. (Bir kişinin, sanki ağır bir yemek sindirmiş gibi 'göçtüğünü' söylemeyi de reddediyorum.)

Annem Ben'in mezarına plastik çiçekler ve kanatları rüzgarda rüzgar gülü gibi dönen tahta bir arıkuşu bırakmıştı. Çiçekleri

düzelttim, mezar taşına yapışan otları temizledim ve Ben'in bana şimdi ne yapmam gerektiğini söyleyebilmesini diledim. Benim sadece insanların algılarında gerçek anlamda yaşadığımı söylediğini hatırladım. Birden bu acı bir şekilde doğru göründü. Kendi başıma hareket ettiğim ya da Ben için duyduğum acı, Dana'ya olan aşkım ya da Michael Langford'ı utandırmak -hatta Pete Decker'ın zorbalığı ya da lisedeki kızların davetkar bakışları- tarafından harekete geçirilmediğim bir zaman düşünemiyordum. Bir kendim var mı acaba diye merak ettim.

"Seni özlüyorum," dedim yüksek sesle. Şaşırarak birisi duydu mu diye etrafıma baktım ama yakınlarda kimse yoktu.

Mezarlıktan ayrıldım ve Spokane'e, şehir merkezinin kuzeydoğusuna doğru gittim. Altı ay kadar önce antika ve hurda dükkanıyken şimdi Empire Interactive'in merkez ofisine dönüşen tuğla yapılı mağazaya geldim.

Bu Eli'nin güvenlik hakkındaki takıntılı davranışlarının başlangıcıydı. Kapıya karmaşık bir anahtar kart sistemi kurdurmuştu. Ayrıca kimse içeriyi göremesin diye pencereler boyanmıştı. İçeriden birinin beni görebileceğinden emin olmadan bir pencereyi yumrukladım.

Sonunda kapı açıldı ve Louis Carver yüzü sevinçten parlayarak dışarı çıktı. "Clark! Ne işin var burada?"

"Yatırımıma bir göz atmaya geldim."

Louis belimi sıvazladı. "İçeri gel."

Kapıdan, güvenlik kamerasının hareketlerimizi izlediği dar antreye girdik, oradan başka bir anahtar kartlı kapıdan geçerek kafeteryaya benzeyen bir odaya -fayans döşemeli, yarım düzine insanın ağa bağlı bilgisayarlarda çalıştığı uzun bir masa- geçtik. Bu odanın diğer ucunda üç küçük ofis vardı; biri teknik adam Bryan, biri Louis ve biri de Eli için.

Eli gözlüğü hafif yamuk, üzerinde buruşmuş bir bol pantolon ve yakasına yakın bir yerde salsa sosu lekesi olan çizgili bir tişörtle ofisinden dışarı çıktı. "Clark!" dedi ve sanki sesindeki heyecandan utanmış gibi yuvarlak minik gözlerini odanın etrafında gezdirdi.

"Selam, Eli." Uzattığım eli isteksizce aldı; yumuşak, etli eliyle sıktı ve ofisine seyirtti.

Louis bana biraz daha baktı ve işine geri döndü.

Eli'nin ofisine gittim. Beyaz duvarlı, sade bir odaydı. Odada uzun bir bilgisayar masası vardı. Duvar boyunca dizilmiş raflarda eski Empire klasörleri yığılıydı. Camdan dışarıya, ofisteki insanlara baktı. "Onlara güvenmiyorum," dedi. "Bana bakışlarından hoşlanmıyorum. Dalkavuklar. Paranın kokusunu alıyorlar. Söylediğim her kelimeye inanıyormuş gibi yapıyorlar. Beni seviyormuş gibi davranıyorlar."

"Belki seni gerçekten seviyorlardır," dedim.

Sanki bir manken ya da egzotik dansçı olmasını önermişim gibi bir kaşı havada yüzüme baktı. Sonra Oyun Odası dedikleri yere bakmak için geri döndü. "Neden bu kadar fazla insanı işe almak zorundaydık anlamıyorum," dedi.

"Bu işe bir kere başladık, Eli," dedim. "Eğer yakın zamanda para kazanmaya başlamazsak yatırımcılar huysuzlanacak."

"Umurumda değil," dedi Eli. "Ben onlara kendi cebimden öderim."

Ne üzerinde çalıştıklarını, karakterlerin (Eli hâlâ oyuncular demiyordu) oyunun anlık mesajlaşma özelliğiyle birbirleriyle iletişim kurmasını, daha fazla ihaneti ve ikili oyunları mümkün kılan e-posta kısmını anlatması için ona yalvardım. "Ana nokta bu," dedi Eli: "ihanet." Ofise üç aydır gelmiyordum. Bana, genç test oyuncularının kesinlikle 'harika' olduğunu söyledikleri yeni grafikleri gösterdi. Ahlaksız ve başıbozuk karakterler için yapı-

lan hapishane onu özellikle heyecanlandırıyordu - *Monte Kristo Kontu*'ndan çıkmış katakomblar, tüneller ve işkence odalarıyla dolu taşlık bir ada.

Ama bana daha fazlasını; Bryan'la beraber üzerinde sürekli çalıştıkları oyunun motoru ve 'beyni' olan, gölgeler dünyasını yöneten, karakterlerin bilgilerini ve hareketlerini alarak bilgisayar ekranındaki insanların hareketlerine çeviren temel sistemi göstermeye çekiniyordu.

"Sana güvenmediğimden değil, Clark," dedi, "ama sen bir sürü şirketle temas halindesin. Bir şeylerin yanlış ellere geçmesini hiç istemem."

Akşam olmak üzereydi. Eli kısa zaman önce Cliff Drive'daki eve (dehşet dolu bir yer şimdi orası) taşınmıştı ve beni evine çağırdı. Kiralık arabamı alabileceğimizi söyledim -Eli'nin araba kullanmaktan nefret ettiğini biliyordum- ama dudak bükerek gülümsedi ve cebinden plastik kaplı, siyah, tek bir anahtar çıkardı. Onu izledim. İşte oradaydı: yeni, koyu, gri bir Mercedes-Benz kabriole. Eli'nin satın aldığını bildiğim tek lüks şey.

Onu Güney Tepe'den evine kadar izledim. Ama arabaları park ettikten sonra beni asıl evden uzağa, arkadaki küçük garaj dairesine doğru götürdü. Burada yaşıyordu. Dairede çok az eşya vardı ve kıyafetleri bavulunda duruyordu. Anlaşılan sadece pizza yiyordu: kutular bir duvarın önünde üst üste yığılmıştı. "Bira ister misin?" diye sordu.

Son zamanlarda çok fazla içtiğimi ve bir çeşit orta yaş öncesi krizi geçirdiğimi anlattım. Ancak mezuniyet balosunda olanlardan sonra Dana'yı başka bir adamdan çalma çabalarıma anlayış göstereceğini düşünmediğimden, unuttuğum bir parçamı yeniden bulma isteğimden genel olarak bahsettim. "Geçmişimdeki bazı şeylerle hesaplaşmam gerektiği duygusunu içimden atamıyorum," dedim Dana'yı düşünerek.

Eli uzun uzun bana baktı. "Buraya gel," dedi sonunda. "Sana bir şey göstermek istiyorum." Mutfağa gittik. Bir çekmeceyi açtı. İçinde, üstünde DONTES yazan şişkin bir klasör vardı. Eli Dontes dosyasını açtı, ince bir dosya çıkardı ve tezgahın üzerinden bana doğru itti.

Dosyanın üzerinde bir isim vardı: Pete Decker.

"Aç," dedi Eli.

Bir arabanın camından gizlice çekilmiş parlak, siyah-beyaz üç fotoğraf vardı. Her birinde zayıf ve yorgun görünümlü Pete Decker kot pantolon ve bulaşıkçı önlüğüyle şehir merkezindeki bir apartmandan çıkarken görünüyordu. Son resimde Pete külüstür bir Chevy Nova'ya biniyordu. Onu görmediğim yirmi sene içinde epeyce ve pek de zarif olmayan bir şekilde yaşlanmıştı.

Ben resmi incelerken Eli omzumun üstünden bakıyordu. "Onu bulması için bir dedektif tuttum. Hapse girip çıkmış." Sırıttı. "Birkaç gün önce kokain yüzünden gene yakalandı. Harika, değil mi?"

"Pete Decker'ı bulması için dedektif mi tuttun?" diye sordum.

Sesimdeki rahatsızlığı anlamış olacak ki bir adım geriledi. "Evet, konuştuğumuz gibi. Bitmemiş işler. Herkesten çok sen, Pete Decker'a ne olduğunu merak etmiş olmalıydın."

Merak ediyordum; ama dürüst olmak gerekirse elleri kotunun ceplerinde, ağzında bir sigara sallanan bu sıska, uyuşturucudan çökmüş adamın resimlerine bakınca hiçbir şey hissetmedim.

"Evet," dedim. "Öç almayı kastetmemiştim. Daha çok kendimle ilgili dediklerim; yoldan çıktım, kim olmam gerektiğini unuttum." Yine Dana'yı düşündüm. Ve Ben'i. "İnsanları hayal kırıklığına uğrattım."

Eli gülümsedi ve resimleri geri aldı. Çekmeceye koyarken siyah ve metalik bir şey gördüm. Bunun bir tabanca olduğunu daha sonra anladım. Bu buluşu önemsiz bir şey, geçici bir gö-

rüntü olarak anlatsam da, bil ki, nefret ve intikam duygusu yüreğimi sardığında silahın nerede olduğunu hatırlamada zorluk çekmeyecektim.

"Hadi," dedi Eli. "Sana bir şey daha göstermek istiyorum."

Kapıdan çıktık ve merdivenleri indik. Kuru çimenlerin üzerinden geçerek karanlık ve boş olan asıl eve geldik. Doğru olanı bulana kadar anahtarları karıştırdı. Işığı yaktı ve girişteki devasa avizenin ampüllerinin yarısı yandı. Kapısının iki yanında sütunlar ve ikinci kata çıkan kavisli merdivenlerin olduğu büyük, ferah oturma odasına geçtik. Pencereler vitrayla kaplanmıştı, parke yerler cilalı ve tertemizdi.

"Güzel," dedim.

"Fazla büyük ve çok fazla pencere var. Çok meydanda gibi. Buraya ait olduğumu hissetmiyorum, hayatım bu evin düzeyine daha çıkmadı. Bu yüzden hiç eşya koymadım. Duvarlara hiçbir şey asmadım." Şömineyi işaret ediyor. "Bunun dışında."

Şömine rafının üzerinde asılı duran çerçeveli fotoğrafı hemen tanıyamadım. Resimde dört kişi vardı. O kadar gençtiler ki yüzleri çizgisiz, masum ve korkusuzdu. Öndeki iki kız güzeldi, özellikle diğerlerinin bilmediği bir şey biliyormuş gibi utangaçça gülümseyen siyah saçlı minyon kız. Diğer kızın resimde olmak istemediği çok belliydi ve varlığı yavan bir çekicilik -sarı saçlar, mavi bir elbise ve bir çiçek buketi- dışında resme pek bir şey katmıyordu. Ama benim dikkatimi çeken parlak smokinler içindeki iki çocuktu: dağınık saçlı ve gözleri sabit bakmayan uzun boylu çocuk ile onun kolunu omzuna attığı kısa, hantal, sanki hayatının en yüksek noktasıymış gibi gözleri ışıldayarak gülen diğeri.

Eli'nin omzumun üstünden baktığını hissettim. "Korkusuzdun," dedi Eli. "Ne istediysen yaptın. Spor yaptın, ponpon kızlarla çıktın, her şeye adaylığını koydun. İstediğin her şeyi yapabileceğini düşünürdüm."

Eli'ye döndüm ve beni ailem dışındaki herkesten daha uzun süredir tanıdığını fark ettim.

"Senin kim olacağını ben hatırlıyorum," dedi Eli.

Mezuniyet balosu resmine tekrar baktım.

Eli arka cebinden bir çek defteri çıkardı, duvara yasladı ve bir çek yazdı. Sonra döndü ve çeki bana uzattı. On bin dolarlık bir çekti. 'Clark Mason Seçim Komitesi'ne yazılmıştı.

"Sana yardım edebilirim," dedi.

İsmimi o şekilde görmek - Seçim Komitesi. Tüm saçmalığına rağmen içimde ilkel ve güçlü bir şeyler uyandırdı. Gülüp geçmeye çalıştım ama gözümü çekten alamıyordum. "Ne seçimi?

"Ne istersen," dedi. "Büyük bir şey."

İşte, Milletvekili Clark Mason (daha sonra Eli ve ben iki isimli bir adayın Spokane seçmeni için fazla zengin işi gelebileceğine karar verdik ve ikinci ismim Tony ile aday oldum) olmama dair yarım akıllı plan, yani on beş sene önce terk ettiğim hırslarıma geri dönme planı böyle doğdu. En sonunda Temsilciler Meclisi'nin benim için en iyisi olduğuna karar verdik. O zamanki koltuğun hayat boyu sahibi olan George N. adındaki sıradan Cumhuriyetçi, ilk defa zayıf bir pozisyondaydı çünkü bir önceki hayat boyu koltuk sahibi, bir o kadar sıradan bir Demokrat olan Tom F.'yi, sadece görevde kalma süresi konusu -adayları üç dönemle sınırlama- sayesinde yenebilmişti. Tabii ki şimdi, dördüncü dönemine gelince George N. fikrini değiştirmiş ve dönem sınırlandırmalarının o kadar da iyi bir şey olmadığına karar vermişti.

Bu konuyu bütün gece, ertesi gece ve sonraki iki hafta boyunca her gün konuştuk. 2000 yılı seçimlerinin yeni bir tür aday, sosyal ve teknolojik olarak ilerici bir politikacı sunma fırsatının milenyum heyecanına kapılmıştık. Ondan sonraki birkaç ay içinde Tony Mason doğdu.

Tanrım, yerimde duramıyordum. Sanki beynime ve kalbime giden tıkanık damarlar açılmıştı. Ben ne kadar mutluysam, Eli de o derece coşkuluydu. Sanki beraber adaylığımızı koymuşuz gibi yaklaşan seçim kampanyamın her detayıyla ilgilendi.

"Butch ve Sundance," dedi bir gün birdenbire. "Yeniden beraberiz!" Bu gibi şeylere genelde gülüp geçtim ama kampanyanın ilk günlerinde, Eli için bu seçimin ben ve onunla ilgili bir şey olduğu fikri sürekli tekrar eden bir temaydı. "Her zaman sana sadık kalacak birine sahip olman iyi bir şey," dedi bir gün.

"Kesinlikle," dedim.

"Biliyor musun, Clark," dedi başka bir gün, seçim kampanyası karargahım için ofis ücretini hesaplarken, "hayatım boyunca, senin gibi başka bir arkadaşım olmadı."

Otobüs durağındaki kavgamızı, okulda onu görmezden gelmemi, mezuniyet balosunda kız arkadaşıyla yiyiştiğimi, Dana'yı geri kazanmak için onu ve Empire'ı kullanmamı, onunla haftalarca, aylarca hatta yıllarca konuşmamamı düşündüm. Ve o *beni* en iyi arkadaşı olarak görüyordu. Ama yine Eli'nin yalnızlığının farkına varamayacak ya da bana adaylığımı koymaya yardım etmekten nasıl bir zevk aldığını düşünemeyecek kadar kendimle ilgiliydim. Tek düşünebildiğim şey kampanyaydı, adaylıktı.

Genel seçimlere iki sene olmasına rağmen Demokrat Parti'deki tanıdıklarım benden açıkça etkilenmişlerdi. Muhafazakar Spokane zorlu bir seçim bölgesiydi ve bir planı -özellikle de kendi parası- olan birinin adaylığını koyması memnuniyetle karşılanıyordu. Partinin onayını aldıktan sonra aradığım ilk kişi eski hocam Richard Stanton oldu.

"Belki de doğrudan başkanlığa adaylığını koymalısın," dedi.

Ona teorimi, neden George N.'nin bu sefer zayıf olduğunu düşündüğümü, doğup büyüdüğüm şehre ekomomik kalkınma sağlayacağımı, yirmi birinci yüzyılın ilk gerçek adayı olacağımı anlattım.

Kâr amacı gütmeyen hukuki hizmet fikirlerimden beri beni bu kadar heyecanlı görmediğini söyledi. "Geri dönmen iyi oldu, Mason," dedi.

Ondan seçim kampanyamın yöneticisi olmasını istedim.

Bir kahkaha attı. "Hayatta olmaz."

Fikrini daha sonra değiştirebileceğimi düşündüm. Kısa dönemde yardım toplamaya, eski iş temaslarımı aramaya başladım. Sonunda, birkaç hafta sonra, Michael ve Dana Langford'ı evlerinden aradım. Dana'yla yatalı iki ay oluyordu.

"Mason," dedi Michael. "Söyle bakalım, nasıl oluyor da hapiste değilsin?"

Birinin odaya girdiğini duydum. "Hey, bebeğim," dedi Michael. "Eski dostumuz, Clark Mason."

Sabırla ve sakince ne yaptığımı anlattım. O ve karısı herhangi bir şekilde adaylığıma destek olurlarsa sonsuza dek minnettar kalacağımı söyledim.

Elini telefonun üzerine koydu. Dana'ya anlattığını duyabiliyordum. "Kongre" kelimesinden sonra bir kahkaha attı. Sonra telefona Dana geldi.

"Gerçekten mi?" diye sordu. Sesinde duyduğum şeyler; gurur, imrenme, tereddüt ve heyecan beni etkiledi.

"Evet," dedim. "Gerçekten."

"Harika," dedi. "Tabii ki bağışta bulunuruz."

"Hey, ona *bizim* haberimizi ver," dedi Michael arkadan.

"Söyleyecektim," dedi Dana, sesi değişerek. "Clark, Spokane'de zamanlama hakkında konuştuğumuzu hatırlıyor musun?"

"Tabii ki hatırlıyorum," dedim sessizce. "Benimkinin kötü olduğunu söylemiştin."

Boğazını temizledi. "O zaman emin değildim ama şimdi eminim," dedi. "Hamileyim. Michael'la bir bebeğimiz olacak."

4 | Adaylığını koymak

Adaylığını koymak hiç de sandığın gibi bir şey olmuyor, üniversitedeki siyaset bilimi derslerinde yaptığımız kamu siyaseti ve yönetim ahlakı tartışmalarına hiç mi hiç benzemiyor. Siyasetin yarattığı hayal kırıklığı hakkında günlerce yazabilirim.

Ama değerli zamanımız azalıyor, Caroline. İkimiz de bunu biliyoruz. Şimdiki seçim kampanyalarını oluşturan milyarlarca önemsiz detayla boşa geçirecek zamanımız yok: rozet ve posterlerde hangi rengi kullanacağıma ('George N. *kırmızı ve mavi* kullandığına göre bence biz *mavi ve kırmızı* kullanmalıyız') ne giyeceğime ('Kovboy çizmen yok mu? Doğu Washington'dan kongreye adaylığını koyuyorsun ve kovboy çizmen yok mu?") ve reklamların tonuna ('Değişime hazır değil misin?' yerine 'Değişimin zamanı gelmedi mi?'yi seçmek için dört kişi iki hafta çalıştı) dair sonu gelmeyen tartışmalar.

Beni en çok şaşırtan çok az şey yapmak zorunda olmamdı. Başlarda yardım toplamada belki biraz *fazla* başarılı olmuştuk çünkü çok geçmeden kampanyanın her yönüyle ilgilenen saati seksen dolarlık bir uzmanımız oldu ve bana doğru takım elbiseyle doğru kravatı takmak ve kameraya dosdoğru bakmayı hatırlamak dışında yapacak pek bir şey kalmadı. ("O göz," demişti reklam yönetmeni beni ilk defa gördüğünde, sanki ben orada değilmişim gibi. "O lanet olası gözle ne yapacağım ben?") Hayalini kurduğum konuşmalar için çok az fırsat oldu ve yaptığım birkaç konuşma da profesyoneller tarafından yazıldı. ('Küçük kelimeler! Büyük fikirler!') Bir politika belirlemem ya da sorunlar hakkındaki tutumumu netleştirmem de beklenmiyordu benden; fikirle-

rimin hangisinin bahsedilecek kadar popüler olduğunu söyleyen kamuoyu yoklaması sonuçları ve bir sorunu savuşturamazsam daha liberal görüşlerimi yeniden yazacak metin yazarları vardı. ("Her öğrencinin okulda ibadet etme hakkı vardır. Demek istediğim şu, biz öğrencilerin *ibadet etmeme* hakkını koruyalım.")

Böyle geçen birkaç aydan sonra kendinizi bir adaydan çok bir ürün, tuvalet temizleyicisi ya da ıslak kek gibi hissetmeye başlıyorsunuz. Televizyon ışıkları titreyip makyajınız sıcaktan akmaya başladığında son dakika talimatları beyninizde kavrulmaya başlıyor (*Dimdik önüne bak; tarım ödeneği değil, tarım özsermayesi diyeceksin.*) Başlarda bu durumdan rahatsız değildim. Dana bombasını patlattıktan sonra hiçbir zaman onunla beraber olamayacağımı tamamen anladım. İnsanlara el sallamaktan, kurdele kesmekten, okul çocuklarının başını okşamaktan ve sevdiğim kadının ezeli düşmanımın bebeğini taşıdığını düşünmemek zorunda olmaktan mutluydum.

Empire'ı kendime gerçekten yakın görüyordum. 2000 yılı başına geldiğimizde ikimiz de tamamen finanse edilmiş ve tasarlanmıştık ama en iyi ihtimalle ancak yarım olarak gerçekleştirilmiş, sınırlı geleceği ve gerçek dünyada çok az uygulaması olan kabataslak ürünlerdik.

On sekiz ay süren Kongre adaylığım boyunca sadece bir tane aşkınlık anı hatırlıyorum - adaylığımın adaylığımdan daha fazlası anlamına geldiği bir gün. Kampanyanın ilk zamanlarıydı, Spokane Halk Kütüphanesi'nde umutlu dört Demokrat yirmi otuz kişi önünde toplanmıştık. Sonunda kendimizi Spokane'in iki haneli yoksulluk oranının sebeplerini ve olası çözümlerini, elli yıllık ekonomik düşüşünü konuşurken bulduk. (Merak ediyorum: elli sene sonra bir çukur topografyanın bir parçası haline gelmez mi?) Sonuç olarak Spokane'deki tek sorun bu. Diğer her şey -yüksek suç oranı, metamfetamin salgını, bozulan şehir merke-

zi, kötü yollar ve hizmetler- Spokane'in, hiçbir politikacının çözmeye bile yaklaşamadığı bir özelliğinden kaynaklanıyor: fakirlik.

Diğer adayların her birinin bu durum için çok sevdiği bir nedeni var gibi görünüyordu. Maden ve diğer doğal kaynak sanayisindeki düşüş, coğrafi tecrit, diğer işlere geçmedeki beceriksizlik, şehrin sinsi, kayıtsız seçmen grupları ve bir adayın, 'sürekli yenilenen başarısızlık döngüsü' olarak adlandırdığı şey hakkında bir süre konuştuk.

Dinlerken, su basmış geniş bir vadiye bakıp suyun hangi molekülünün suçlu olduğuna karar vermeye çalışıyormuşuz duygusuna kapıldım.

"Sorunun bu yönleri tabii ki doğru ve bunları çözmek için elimizden geleni yapmalıyız," dedim. "Ama dürüst olalım. Seçmenlerin gerçekten istediği şey bu değil." Bu söylediğimin biraz havada asılı kalmasına izin verdim ve tekrar mikrofona eğildim. "İstedikleri, burasının çocuklarının ayrılmak zorunda kalmayacağı bir yer olması. Komşularına çocuklarının Seattle, Portland ya da San Francisco'da ne kadar iyi olduğunu söylemek için arka bahçede toplanmaya son vermek. Size bu insanların devletten ne istediklerini söyleyeyim - bizden çocuklarını geri getirmemizi istiyorlar."

Eğer bir seçim kampanyası tek bir anla tanımlanabilirse ben o anda vasat Demokrat adaylar listesinde biraz yükselip sadece bir zıpçıktı, 'Yeni Ekonomi Adamı' ve George N.'yi koltuğundan etmeye çalışan dört Demokrat'ın en genci olmanın ötesine geçtim. O anda müsrif aday, fareli köyün kavalcısı oldum ve adaylığımın alt metni belirlendi – *Mason'a oy verin. Çocuklarınızı eve geri getirecek.*

Seçimden önceki kış Dr. Stanton kampanya yöneticim olmak için üniversiteden izin aldı - "Eğer paranı boşa harcama konusunda kararlıysan, yardım etmek istiyorum." Gevşeyip kendim olmam için ısrar etti ("*Tony* Mason? Tony Mason kim lan? Ap-

tal bir kaburga lokantası ismi gibi.") Kampanya çok iyi gidiyordu ama Eli'nin Dr. Stanton ve çevremdeki diğer çalışanlara duyduğu güvensizliği hissedebiliyordum.

Stratejimiz basitti: para harcamak. İlk defa aday olan birinin, Kongre üyesi bir adaydan daha fazla harcaması neredeyse hiç duyulmamış bir şeydi ama ben gerçekten zorlu bir rakip oldum. Bizim kampanyamız Doğu Washington tarihinin açık arayla en pahalı kampanyası oldu. Topladığım bağışları daha kampanya başlamadan harcadım. Partinin bana verdiği kısıtlı cep harçlığı billbord ilanlarımı ve anten toplarımı anca karşılıyordu. Çok geçmeden masraflarımı karşılamak için kendi çek defterimi kullanmaya başladım. Kampanya bitene kadar kendi paramdan iki milyon dolar, Eli'den yaklaşık 300,000 dolar ve biraz da, sonradan anladığıma göre, doğrudan Empire Interactive'in kasasından harcamıştım. Muhtemelen daha fazla da harcardım, dürüst olmak gerekirse sahip olduğumuz her senti harcardım, ama banka hesabımı kampanya bir ucundan boşaltırken, diğer ucundan uzun zamandır korkuyla beklenen spekülatif teknoloji piyasasının çöküşü yiyip bitiriyordu.

Sanırım bu süreç sırasında gerçekleşen ve kendince kampanyayla bağlantılı olan bir olaydan daha bahsetmeliyim: evlendim. Yine, bu itirafı kişisel hatalarımla bozmak istemiyorum, hele detaylara girerek -ki bu, en az bir konuşmama emrini ihlal etmek olacaktır zaten- eski karımın son derece mahir avukat takımını sinirlendirmeyi hiç istemiyorum. Dürüst olmak gerekirse, bu olay hafızamda kampanyanın bir başka detayı olarak duruyor; benim fazla karışmadığım, yönetilmiş ve ölçülüp biçilmiş bir şey. O yüzden sadece şunu söyleyeceğim: kadını daha önceden tanıyordum, hatta onunla kısa bir aşk ilişkim de olmuştu. Onunla evlenme kararımın ne kadarının politikadan kaynaklandığını bilmiyorum ama muhafazakar bir bölgede genç bir aday olarak evli olmanın bana, bekar bir erkek olarak sahip olmadığım ağırbaş-

lı bir duruş kazandıracağını biliyorum. Hatta herkes karımı kampanya için bir avantaj olarak gördü. "Kolundaki o büyük memeli fıstıkla işin ters gitmez," demişti Dr. Stanton. Ama bu ikinci seferde onda en çekici bulduğum şey, bana Dana'yı ya da ona karşı hâlâ taşıdığım yürek parçalayıcı hisleri hatırlatmak adına hiçbir şey yapmamasıydı.

Ancak maalesef bu kadın belirli bir hayat tarzına alışıktı. Bu da ekonomik gücümü zorladı ve birkaç değişiklik yapmama neden oldu (pahalı bir örnek vermek gerekirse, Spokane'in iki sosyete kulübünden birine tam üyelik.)

Tam bu sıralarda Eli de çekilmeye başladı. Bir zamanlar sadece ikimizin çevresine odaklanmış olan kampanya şimdi merkezinde ben, Eli'yle benim aramda duran birkaç katman reklam, basın ve strateji görevlisi ve tabii ki, Eli'yle aynı liseye gitmiş ve hâlâ onu küçümseyen egosantrik, züppe karım olan devasa bir makineydi. Eli kampanyanın etrafında nadiren görünmeye başladı ve utanarak söylüyorum, onu geri getirmek için hiçbir şey yapmadım.

Ve böylece, 2000 yılı yazında, seçimlere sadece aylar kala, kendimi başta yapmak istediğim şeyin, öngörülü Kayla'nın o sabah kahvaltısını yerken bana yapmamı öğütlediğinin -*Kendin ol*- tam tersini yapmış halde, sıkıntılı bir durumun içinde bulmuştum.

Kendim olmak yerine miadını doldurmuş bir hayalin zayıf, biçimsiz ve anlamsız bir versiyonunun arkasından gittim. Politikacı oldum. İddia ettiği üzere kişisel farkındalık ve günahlarından arınma peşinde olan biri için, ruhumun ameliyatla alınıp yerine pastırma konulması daha anlamlı olacaktı.

Kendime çok temel bir şekilde ihanet ettiğimi biliyordum ama bağımlılığım had safhadaydı; duramıyordum. Kampanya ilerledikçe daha çok çöktüm ve dağıldım. Spokane'in güneyindeki Palouse bölgesinin küçük tarım yörelerine yaptığım bir geziyi

berbat ettim. (Colfax Kütüphanesi'nde "Devleti, küçük çiftçinin sırtından indirme zamanı geldi," demem gerekiyordu ama ağzımdan çıkan şeyin vereceğim mesajla pek bir ilgisi yoktu: "Çiftçileri koca kıçlarının üzerinden kaldırma zamanı geldi.")

"Neyin var senin?" diye sordu Dr. Stanton. "Burada gerçekten şansın var." Bundan sonra kırsal kampanya gezilerimden çekildi; beni gerdiğinden endişeleniyordu. Ama yanımda olmadığı zamanlar da işleri berbat ettim ve bir şehirde George N. için "çenesiz taşak kafalı, ahlak özürlü, kokuşmuş bok kasesi," dedim.

Dr. Stanton öfkeden kudurdu. Eğer medya orada olsaydı, kampanyanın bitmiş olacağını söyledi. Dil sürçmelerimin evdeki sorunlardan mı kaynaklandığını sordu. "Seçim kampanyası genç bir çift için zordur, özellikle de yeni evlilerse. Onunla ben konuşayım mı? Onunla konuşmamı ister misin?"

"Hayır," dedim. "Çok iyisin ama sorun o değil." Yine de Dr. Stanton, sorunun kendisini anladığını düşünmesem de, evliliğimin bunun bir parçası olduğunu fark edecek kadar iyi bir arkadaştı. Tam da Ben'in önceden gördüğü gibi zayıflığım sonunda ağırlığını ortaya koydu; kendimi tamamen diğerlerinin, seçmenlerin, sosyete kulüplerinin ve organizasyonların çeşitli üyelerinin, kampanya personelimin, seçim yarışını haber yapan medyanın, partinin, yani kendim dışında herkesin algılarına teslim ettim. Ve bu ifade yanlışları, öfkeli ve ani dil sürçmeleri gerçek benliğimin dışarı çıkma çabalarıydı.

Aday Tony Mason başarı kazandıkça, *Clark* Mason arka plana geriledi. En sonunda eylül ayında bir gün, seçime yedi hafta kala, evimizdeki kanepede oturuyor ve karımın Seattle'daki mağazalardan ve kataloglardan bizim için seçtiği eşyalara bakıyordum. Başımı eğdim ve bir kampanya danışmanının seçtiği kıyafetleri giydiğimi, başka birinin dekore ettiği oturma odamda daha önce hiç görmediğim bir kanepede oturduğumu gördüm.

"Tony?" diye seslendi karım mutfaktan. "Seçimden sonra tatil için sıcak bir yere gidebilir miyiz?"

"Elbette," dedi Tony. "Nereye istersen gidebiliriz." Ve böylece Clark Mason resmen ölmüş oldu.

Dediğim gibi, sonuç olarak bu bir düşüş hikayesi ve 2000 yılı sonbaharında olan da buydu. Bunu duygusal durumumla daha fazla doldurmamak için avukatlık geçmişimin soğukkanlı organizasyon becerilerini kullanacağım ve sana ne olduğunu anlatacağım. Bu vesileyle aşağıda yazılanları usulen bildiririm: Kasım 2000'deki altı gün içinde bu olaylar Washington Eyaleti, Spokane Vilayeti, Spokane şehrinde gerçekleşmiştir:

I. Muhasebecimle görüştüm ve aşağıdakiler tarafıma tebliğ edildi:

A. Tekrar tekrar yapılan ama önemsenmeyen uyarılarına rağmen -bütün yumurtaları bir (1) sepete koymamla ilgili bir şey- tüm portföyüm gelişmekte olan teknoloji hisse senetlerinden oluşuyordu.

B. Sonunda, kaynayan piyasa resmen taşmış ve teknoloji hisse senetleri yüzde iki yüz düşmüştü. Benim elimdeki hisse senetleri daha da değer kaybetmişti. Sahip olduğum şirketlerin üçte biri artık yoktu.

C. Yatırımları yeniden yönlendirmeyi deneyebilirdim ama kampanyam, evim, düğünüm ve daha birçok şey için aşırı rahat para harcamıştım.

D. Beş parasızdım.

II. Demokrat Parti başkanıyla görüştüm ve kendisi bana şu bilgileri verdi:

A. Parti benim performansımdan etkilenmişti ama tahminler kazanamayacağımı gösteriyordu.

B. Kampanyamın kısmen Empire ismindeki hayali bir şirketin yatırımcıları tarafından, kendi bilgileri dışında desteklendiği söylentilerinden endişe duyuyorlardı.

C. Parti kampanyam için daha fazla para harcamak istemiyordu.
D. Mahvolmuştum.

III. Bu gelişmeler karşısında moralim bozularak, bir kampanya konuşması iptal ettikten sonra eve geldim ve şunları gördüm:

A. Karım yatakta çıplak yatıyor, bir kitap okuyor.
B. Başka bir adamın pantolonu yatağın yanında duruyor.
C. Sözü edilen adam benim duşumda. (Şimdi düşününce, evimdeki o pantolonun kime ait olduğunu, daha da önemlisi ne çeşit bir damızlık aygırın kuş beyinli karımı kitap okumak isteyecek derecede hazza ulaştırdığını öğrenme zahmetine girmiş olmayı isterdim. Ama oradan çıkmam gerekiyordu, evden uzaklaştım ve şehir merkezine gelip o kadar yerin arasından Davenport Oteli'nin önüne varana kadar durmadan yürüdüm.)
D. Yalnızdım.

Çözülen bir şey iki sesten birini çıkarır: sönen bir balonun uzun tıslaması ya da otobanda patlayan bir lastiğin tekdüze çarpıntısı. Çözülen bir aday ise her iki sesi de çıkarır ve hiçbir şey dağılan bir adayı tekrar toparlamaktan daha zor olamaz. Çöküşten sonra seçim kampanyasına devam ettim -yapacak başka bir şey düşünemiyordum- ama bitmişti. Ücretli personelimin hepsi, vefakar Dr. Stanton dışında, ücretlerinin ödenmeyeceğini anlayınca gittiler. Dr. Stanton'ın, sanki düşüşü önlemek için bir şey yapabilirmiş gibi her şey için özür dileyip durması beni hâlâ duygulandırır.

Her yaralı hayvan gibi, son darbe geldiğinde bunu kurtuluşum olarak gördüm. Ekimin sonunda oldu. Yeni taşındığım otel odasında gece programlarını izliyordum ki bir reklam gördüm: uzun saçlı olduğum ve göz bandı taktığım birkaç sene öncesin-

den kalmış bir resmim. Sonra bir ses: "Bir sene öncesine kadar Clark Mason" -gerçek ismimi duyunca doğruldum- "Seattle'lı zengin bir avukattı. *Liberal*, zengin bir batı yakalı avukatın Washington'ın doğusunu kongrede temsil etmesini gerçekten istiyor muyuz? Spokane ile ilgilenmesi konusunda Seattle'a güveniyor muyuz?"

İlk düşüncem oldukça objektifti: *Bu etkili bir reklam işte.* Bunun gibi üç tane reklam vardı, hepsinin teması ve arka plandaki kalın, film fragmanı sesi aynıydı. Değişik kanallarda altı yedi dakikada bir çıkıyordu. Son dakikada şansımın dönmesi için bir umut olsaydı bile bu reklam serileri bu umudun icabına bakmıştı.

Birkaç gün sonra gazetede reklamların parasının Adil Seçim Fonu isimli bir siyasi eylem komitesi tarafından karşılandığı ve bu fonun üyelerinin arkadaşlarım Louis Carver ve Eli Boyle olduğunu okudum. Louis hemen beni aradı ve bu sabah gazetede okuyana kadar hiçbir şey bilmediğini söyledi; Eli'nin paranoya ve kuruntularının kontrolden çıktığını söyledi. Louis'e bunun önemli olmadığını ve Eli'yi affetmesi gerektiğini, Eli'nin ona ihtiyacı olduğunu söyledim.

O gün daha sonra basına demeç verdim, yarım ağızla vurgunculuk suçlamalarına karşı kendimi korudum. "Size şunu söyleyebilirim, kesinlikle Seattle'lı *zengin* bir avukat değilim artık," dedim. Bu şakayı sevmiştim -bir süredir kampanya için yazdığım ilk şeydi- ama ağzımdan sanırım kendime acıyıp dalga geçiyormuşum gibi çıktı.

Basın toplantısı bittikten sonra, kameramanların ekipmanlarını toplamasını izledim; sıcak ışıklarını bir daha üzerimde hissetmeyeceğimi, dikkatlerinin başka bir yere yöneleceğini ve kampanyamın sona erdiğini bilmek acı-tatlı bir duyguydu.

Seçimden iki gün önceydi. 70'lik bir viski aldım, yarısını arabamda içtim ve geri kalanını o anda boşaltılmakta olan kampanya karargahıma getirdim. (Üç aydır kirayı ödemiyorduk.)

Ofisimde sadece bir kişi vardı, Lara adında genç bir gönüllü. Nakliyeciler masaları, bilgisayarları, raptiye ve çıkartmalarla dolu kutularını toplarken ağladı.

"Bay Mason," dedi. "Çok üzgünüm."

"Teşekkür ederim, Kayla," dedim ve başını sıvazladım.

"Kayla kim?" diye sordu.

"Hmm?"

"Bana Kayla dediniz."

"Öyle mi?" Triangle Pub'ın önündeki kaldırımda birdenbire, en temel geometri çözümlerinden biriyle ve Ben'in verebileceği bir öğütle -*Kendin ol*- beliren o akıllı kızı, Kayla'yı düşündüm.

Lara'nın yanından geçtim, dışarı çıktım ve gökyüzüne baktım. Arabama bindim, doğuya, nehrin öte tarafına, annemlerin Empire Yolu'ndaki evine gittim. Evin önüne park ettim ve ön pencereye yürüdüm. Babam uyanıktı. Televizyon izlediğini görebiliyordum. Annem kanepede yanında uyuyordu. Babam beni gördü, ayağa kalktı ve kapıyı açtı. Sinekliğin iki tarafından birbirimize bakarak verandada durduk. Çok yaşlanmıştı; son on yıldır onu on, on iki kere görmüştüm ama aslında onu uzun süredir *görmediğimi*, hiçbir şeyi *görmediğimi* anladım. Sakin mavi gözleri badem şeklindeki göz kapaklarında yüzüyor gibiydi; ağzının etrafındaki kırışıklıklar seyrek gri tüylerle kaplanmıştı.

"Kaybettim," dedim.

"Evet," dedi. Sonra sinekliği benim için açtı.

Ve en sonunda içeri girdim.

5 | Seçimden sonra

Seçimden sonra birkaç ay annemlerin evinde kaldım. Dinlendim ve işlerimi düzene koydum. Bu düzenleme temel olarak çeşitli başarısızlıkları kaydeden evrak yığınlarını doldurmaktan oluşuyordu: boşanma, iflas, evimin ve diğer mal varlığımın satışı, Federal Seçim Komisyonu ve Vergi Dairesi'indeki savunma dosyaları. Ama ayrıca annemlerle Ben hakkında konuşmak, suçluluk duygumu anlatmak ve o öldükten sonra yıllarca yanlarında olmadığım için özür dileyecek zamanım da oldu.

Babam daha çok dinledi. Annem beni doyurdu. Bankalar, alacaklılar ve avukatlar; hiçbir şey kalmayana dek teker teker, kuruşu kuruşuna tüm mal varlığımı elimden aldı.

"Motosikleti de aldılar mı?" diye sordu babam.

Motosiklet aslında elimde kalan son şeydi. Seattle'da bir arkadaşımın garajında duruyordu ve onu eriyen mal varlığım arasında listelemeyi unutmuştum. Ertesi haftasonu Seattle'a otobüsle gittim, motosikletle eve döndüm ve onu babama verdim. Geri almam ya da satmam için beni ikna etmeye çalıştı ama ben ısrar ettim. Ertesi gün işe motosikletle gitti. Maalesef, sadece üç hafta sonra avukatlar motosikletin izini buldu ve elimizden aldılar. Babamdan özür diledim ama boş ver der gibi elini salladı.

"Sevmemiştim zaten." Ondan sonra bir daha motosikletten bahsetmedi ama annem motosiklet varken her gün onunla işe gittiğini söyledi.

Hayatımı tekrar düzene koymaya devam ettim. Spokane'de bir büro açtım ve yeniden avukatlık yapmaya başladım. Geride bırakacak hiçbir şeyi olmayan insanların vasiyetnameleri, pay-

laşacak hiçbir şeyi olmayan insanların boşanma davaları... Biraz da, eski karıma ödeme yapmaya başlayabilecek, küçük bir daire tutacak ve eski bir Honda Civic alacak kadar sözleşme işi üzerime aldım. Cam gözümü çıkardım ve göz bandımı geri taktım. Saçımı biraz uzattım. Nefes aldım. Yemek yedim. Yürüdüm. Biraz konuştum. Daha iyi miydim? Öyle olduğuma inandım. Dış görünüşün benim sorunum, semptomların benim hastalığım olduğunu düşünme yanılgısına düştüm. Fakirim, diye düşündüm, o yüzden yeniden bir bütün olmak için yola koyulmalıyım.

Sonra, seçimden bir seneden fazla bir zaman sonra -bu ocak ayında, sadece birkaç hafta önce- sonunda Eli Boyle'u görmeye gittim. Doğruyu söylemek gerekirse ona kızgın değildim. Bir yandan yaptığı şeyi hak ettiğime inanıyordum. Ama yine de o zamana kadar onu görmek istememiştim.

Zamanın kendine has özellikleri, ağırlığı ve boyutu, kurtarıcı ve iyileştirici güçleri olduğunu düşünürüz. Zamanın onaracağına ve iyileştireceğine, ya da en azından bir şeyleri çözümleyeceğine inanırız. Ama bazen zaman sadece geçer. Günler geçer ve hiçbir şey değişmez, hiçbir şey.

Arabayla Güney Tepesi'ne çıktım. Cliff Drive'a saptım ve malikaneleri geçerek daha mütevazı evlerin iplerine tutunan dağcılar gibi kahverengi yamaca tutunduğu uçurumun kenarına geldim. Eli'nin çimenleri ve ağaçları bakımsızdı, ev boştu. Empire Interactive'den geriye kalan tek şey buydu. Çalışanların hepsi ya Eli tarafından atılmış ya da çekip gitmişti. En son giden, neredeyse bir sene önce ayrılan Louis olmuştu. O zamandan beri Eli taşıyabildiği her şeyi hâlâ oturduğu garaj dairesine getirmişti. Küçük bir levhaya EMPIRE INTERACTIVE yazmış ve kapısının önüne koymuştu. Benim -ve sonradan anlaşılacağı gibi Michael ve Dana'nın- aksime bütün bu zaman boyunca teknoloji hisse senetleri satmıştı ve Empire'ı, hayatta kalan bütün teknoloji

şirketleri gibi kara günleri atlatıp paranın tekrar geleceğini umarak, biriktirdiği son paradan oluşan bir yaşam destek ünitesiyle ayakta tutuyordu.

Merdivenleri çıktım ve kapıya vurdum. Sürgüler sürüldü, kancalar kaldırıldı, kilitler döndü, en sonunda kapı açıldı ve Eli ağırlığını ayakları üzerinde değiştirerek karşıma çıktı. Eli'yi on altı aydır görmemiştim. Şişmanlamış, saçları daha da seyrelmişti. Yanakları ve çenesinde yer yer kızıl tüyler vardı. Gözlerinde bir şey vardı, ileri atılan bir şey; gözlerini kırptığında sanki acı içindeymiş, sanki gözlerinden cam parçaları çıkarmaya çalışıyormuş gibiydi. Evine geri girdi. Gözlüğünü yukarı itmek için burnunu yukarıya doğru buruşturma huyu vardı. Bunu yaptı, gözlüğü tekrar aşağı indi, yine yaptı. Oda kahve, pizza ve beden kokuyordu.

"Bunu yapmak istememiştim, ama bana başka bir seçenek bırakmadın."

"Biliyorum," dedim.

"Her şey, başta senin adaylığını koyman, benim fikrimdi."

"Biliyorum."

"Ve o kadını işin içine soktun."

"Biliyorum, Eli."

"Hep sen ve ben oluyoruz ama sonra sen hep unutuyorsun, sen hep unutuyorsun."

"Biliyorum, Eli. Artık unutmayacağım." Dairenin içinde yavaşça gezindim. Empire, ayağımızın altındaki bu kutu ve klasör yığınına dönüşmüştü. Yavaş yavaş, arka arkaya bilgisayarına doğru giderken, sanırım ona ne yapacağımdan emin olmayarak yüzünü buruşturdu.

"Sendin... sen... ihanet ettin... ben..." Eli aklını kaçırmış gibiydi. Gözleri bir ileri bir geri fırlıyordu."Unutup gidemezdim. Bazen karşılık vermek zorundasın. Karşı koymak zorundasın." Sesi, rölantideki bir motor gibi hiç değişmiyordu ve bir şekilde hasta olduğunu görebiliyordum.

"Buraya onu konuşmak için gelmedim," dedim. "Hepsi geçmişte kaldı."

Başını emin olamadan iki yana salladı ve hafif bir ıslık sesi çıkardı.

"Seni aradım ama telefonun kesilmişti."

"Dinleniyordum," dedi. "Dinleme aygıtlarını çıkarmaları için onları arayıp durdum ama yapmadılar, ben de sonunda hattı kestim." Bilgisayarı gösterdi. "E-postam var ama onu da izlediklerini düşünüyorum."

"Buraya oyunu görmeye geldim."

"Bu bir oyun değil," dedi. Yine o acı dolu göz hareketi.

"Görmek istiyorum."

"Hazır değil."

"Hazır olmadığını biliyorum. Hiçbir zaman hazır değil. Ama görmem lazım, Eli."

Birkaç dakika bana baktı, sonra bilgisayarından birkaç dosya açtı ve oyun yüklenmeye başladı. "Çok kaba bir durumda. Dönüştürmelerle ilgili sorunlar var. Asıl oyuna geçmiyor daha." Klavyede bir şeylere basarken konuşuyordu. "Bryan piksel ayarlarını berbat bir durumda bırakmış ve... ve..." Gözlüklerinin arkasından ekrana baktı. "Tam en sonunda organik bir duruma getirdiğimi düşünüyorken beklemediğim bir şey çıkıyor. Hep o Michael Langford yüzünden. Girişim sermayesinden para kaldığını biliyorum ama vermiyor."

Bilgisayar ekranı kardı ve sonra, uzakta bir kasabanın bulunduğu bir kır sahnesi belirdi. Grafikler biraz düz, iki sene öncenin üç boyutlu fotoğraf gerçekliği ve gerçek zaman zımbırtıları ile çoktan modası geçmiş olsa da iyiydi. Huzur veren ve tanıdık gelen bir havaları vardı. Minik, elektronik kuşlar cıvıldıyor; beyaz, kabarık tüylü koyunlar uzakta dolanıyordu. Eli fareyi kullanarak bizi yakınlaştırdı. Bu karakterin bakış açısından kırlıkta süzül-

dük, kasaba gözümüzün önünde daha da büyüdü. Ama bilgisayar durdu, sahne sallandı ve yerine kasaba kapısının yakın görüntüsü geldi. "Bundan nefret ediyorum," dedi Eli. "Bu hatadan. Bunu söylemeye çalışıyordum; çok kaba bir durumda. Ve sana söyleyeyim, asıl sahneye geçmiyor daha."

"Görmek istiyorum."

Kapının üzerinde KULLANICI ADI: ____ ve PAROLA: ____ yazıyordu.

Eli bana baktı ve başka tarafa dönmediğim sürece parolasını girmeyeceğini anlamam bir saniyemi aldı.

"Dontes," diye tahmin ettim, Pete Decker'ın dosyasındaki adı, inşa ettiği Monte Kristo hapishanesini ve hepsinden çok, Eli'nin, ayaklarımın altından çekip almadan önce politik kariyer hayalimi kurmama yardım etmesini düşünerek. "Edmond Dontes," dedim.

Eli bana dehşet içinde baktı. "Nasıl bildin?"

Cevap vermedim. Bir süre sonra parolasını yazdı. Kapı açıldı ve Eli'nin alter egosu içeri girdi. Çocuklar ve kızlar onu karşılamak için koşuştular. Bilgisayar üretimi kolları ekranın iki yanında dimdik uzanarak çocukların başını okşadı, kadınlardan çiçek aldı. Sonra ekrandaki sahne yavaşça döndü ve uzun, kaslı, kalın bıyıklı ve kahverengi, kıvırcık saçlı; köşeli yüz hatları ve geniş bir sırtı olan Edmund Dontes'in kendisi belirdi. Eli, bakışımı kendisinden bilgisayardaki görüntüsüne çevirdiğimi gördü, kızardı ve başını yere eğdi. Sonra bilgisayar ekranı kararardı ve resmin yerine kod dizileri geldi.

"Daha başka sahneler de var, ama onları eşzamanlı oynatmada sorunlar yaşıyoruz."

"Bu kadar mı?" diye sordum. "Elindeki sadece bu mu?"

"Dediğim gibi, biraz kabaca. Bazı küçük teknik problemler var. Michael yatırımcıların geri kalan parasını bir verse..."

"Ben aslında buraya bunun için geldim," dedim. "Michael Empire'ı ya da en azından konseptini almak isteyen birini tanıyor." Evrak çantama uzandım ve Michael'ın faksını çıkardım. "Elinde ne varsa, bütün geliştirmeleri ve araştırma malzemelerini, oyunun isminin ve benzerlerinin tüm haklarını istiyorlar."

"Bu bir oyun değil," dedi Eli sessizce.

"Gördükten sonra isteyeceklerinden şüpheliyim," dedim, "ama bu bir teklif, Eli. Her teklif iyidir. Özellikle şartlar ve oyunun... eksiklikleri düşünülürse."

Göz gezdirdi, sonra faksı okumaya devam etti. Fiyata geldiğinde güldü. "İki yüz bin dolar mı? Şaka mı yapıyor? Hakaret bu."

"En azından bir şeydir," dedim. "Ve sadece sen yoksun. Michael ve Dana. Ben. Hepimiz bu parayı kullanabiliriz, Eli."

"O sinsi orospu çocuğu yok mu," dedi. "Onun ne yaptığını biliyorum."

"Bu şeyi ayakta tutabilmek için kendi birikimlerini kullanıyorsun. Daha ne kadar bunu yapabilirsin?" Evinin önündeki Mercedes'te Satılık levhası vardı.

"Michael başından beri bunu istiyordu," dedi Eli. "Başından beri kendisi için istiyordu." Gözleri yeniden kısıldı.

"Eli," dedim, "paran biterse evini, her şeyini alırlar."

Elini çimenlerin ötesindeki eve doğru salladı. "Evi alabilirler."

"En azından düşün."

"Michael'a paramı istediğimi söyle." Eli faksa bakmaya devam etti.

"Beni dinle. Michael'da senin paran yok. O da sen ve ben gibi beş parasız. Herkes beş parasız, Eli. Oyunu satmak zorundasın."

"Oyun değil!" Faksı salladı, sonra sakinleşti. "Oyun deme." Sonra yüzünde, bana Pete Decker'ın fotoğraflarını gösterirken

gördüğüm ifadeyi gördüm. Onun on sekiz ay önce, seçim sırasında hızlı adımlarla odayı dolaşıp, ona yine ihanet ettiğim, yaklaşmasına izin verip sonradan geri çekildiğim için bana sövdüğü zamanı düşünmeden edemedim. "Michael'a bana daha fazla para vermesini ve oyunu bitereceğimi söyle."

"Bak," dedim. "Seninle açık konuşacağım. Oyun, iki yüz bin doları bırak, *iki bin dolar* bile etmez. Üç yıl önce, belki. Ama teknoloji gelişti. Senin yapmaya çalıştığın şeyi kol saatleri yapıyor şimdi."

Eli söylediğim tek bir kelimeyi bile duymuyordu. "Langford Empire'ı benden alabileceğini düşünüyor, öyle mi? Tahmin etmeliydim. İhanet düzeyleri, olay bu. Gerçek düşmanın her zaman kendini en son gösterendir."

"Eli, düşün. Lütfen."

"Merak etme," dedi. "Michael Langford'la başa çıkabilirim."

Giderken onun garajın üstündeki küçük, perdesi çekilmiş pencerede, gözlüğünün camları ışığı yansıtarak beni izlediğini görebiliyordum.

O akşam Eli'nin oyunu satmayı düşünmeyi bile reddettiğini söylemek için Michael'ı aradım. Telefonu Dana açtı. Seçim çılgınlığından, evleneceğimi söylemek için onu aradığımdan beri onunla konuşmamıştım. Seçimler ve boşanmam için üzgün olduğunu söyledi. Biraz muhabbet ettik. Ona yeniden avukatlık yaptığımı ve burada kalacağımı söyledim. Kendi sesimdeki kabullenilmiş mağlubiyet ya da yorgunluğu duyabiliyordum. "Belki de Spokane hakkında sen haklıydın," dedim.

"Ne demiştim?"

"Buranın en son gerçek yer olduğunu söylemiştin."

Güldü. "Bu iyi bir şey mi?"

"Evet, öyle," dedim. "Burada güçlü, gerçekçi olman lazım. Benim için bu, iyi bir şey."

Michael'la biraz toparlandıklarını söyledi. Los Altos'daki büyük evlerini satmak zorunda kalmışlardı. Şimdi Sunnyvale'de daha küçük bir evde oturuyorlardı. Ama borçları kapatıyorlardı ve Tekuluçka yeniden kâr etmeye başlamıştı.

"Buradaki herkeste bu anlayış var," dedi, "eğer birkaç ay daha dayanırsak para yeniden gelmeye başlayacak sanıyorlar."

"Dayanırsın," dedim. "Sen çok zekisin, ve Michael da... mücadeleci."

"Evet," dedi. Arkadan gürültüler geliyordu. "Amanda'nın doğum günü partisi var," dedi Dana ve iç geçirdi. "Ah, Clark..." Sesinde benim duyduğum özlemin küçük bir izini duyabiliyordum.

"Michael'ı çağırayım," dedi biraz sonra.

Beklerken arkada çocukların gülüşünü ve kimin pasta istediğini soran Dana'nın sesini duyabiliyordum. O anda kafamda hesaplamaya başladım.

"Milletvekili!" dedi Michael telefonda. "Ah, ama bir dakika, kaybettin, değil mi? Neyse, en azından seni teselli edecek karın var. Ah, bir dakika, onu da kaybettin."

"Eli satmıyor," dedim.

"Satmak zorunda."

"Ona bunu anlatmaya çalıştım ama..."

"Daha çok çalış." Sonra partiye gitmek için telefonu kapattı.

Telefon omzumun üstünde, parmaklarımla ayları sayarak oturdum. Amanda dört yaşındaydı. Tarih 20 Ocak'tı. Dört yıl, dokuz ay geriye git: 20 Nisan 1998.

Bütün ay için bir şey diyemezdim ama bir günün hesabını verebilirdim. 16 Nisan 1998'de Dana, Spokane'deki bir otel odasında benimle beraberdi; gülüyor, boynumu öpüyor ve içkiyle ıslanmış eteğini çıkarıyordu.

6 | Hiç öğrenmiyoruz

Hiç öğrenmiyoruz. Hayatlarımız durmaksızın daireler çizerek ilerliyor, aynı hataları yapabilelim diye aynı sorunları önümüze koyuyor. İleriye doğru gidiyormuş gibi yapıyoruz ama bir eksen üzerinde, kendisi de diğer bir milyon sıcak taşla beraber yörüngede dönen ve yakıcı bir kürenin etrafında dolanan bir gezegende yaşıyoruz. Daireler evreninde hareket, dönmekten kaynaklı aldanıştan başka bir şey değil; atlıkarınca gibi - ne kadar hızlı dönerse, dünya onun çevresinde o kadar hızlı hareket ediyor.

Kafamda oluşmaya başlayan şeyi başka nasıl anlatabilirim? Benim kaybettiğim bütün şeyleri - bir çocukluk, bir göz, bir kadın, bir seçim, bir servet, bir kardeş, hatta belki bir kız çocuğu- bir adamın nasıl kaybedeceğini başka nasıl anlatabilir ve en sonunda bu adamın kazanabileceğine inanabilirim? Tüm hayatı boyunca yardımımdan başka bir şey istemeyen hasta arkadaşım Eli'ye bakıp onu ihanetimin aracı olarak görmeye başladığımı başka nasıl anlatabilirim? Eğer otuz altı senedir bu aynı noktada durmuyorsam, dar bir daire içinde dönmüyorsam eğer; bugünkü durumumu başka nasıl açıklayabilirim?

Eli'yi yeniden görmeye gittiğimde, her şey çoktan şekil almaya başlamıştı. Yaptığım tek şey, Eli'nin yanılgılarının daha kötüye gitmesini, daha tehlikeli bir hale gelmesini engelleyememek olsaydı; o hızlı adımlarla dolaşıp ateş püskürürken ve siyah metalik tabanca o çekmecede uğuldayıp titrerken orada sadece durup baksaydım, bu korkunç ama savunulabilir bir şey olurdu. Kendimi sorumlu hissederdim ama en azından teknik olarak in-

kar etme şansına, kötülüğü gördüğü zaman başka tarafa bakan bir insanın zayıf vicdanına sahip olurdum. Ama benim yaptığım şey affedilemezdi.

Eli'nin evine nefes nefese ve korkmuş bir şekilde geldim. Ona yalan söyledim. Ona haklı olduğunu, Michael'ın milyonlarca doları bizden sakladığını, yatırımcıların Empire'a geri dönmek için yaygara kopardığını ama Michael'ın oyunu kendi için istediğini söyledim.

"Seni kıskanıyor." İçinde Eli'den bir alıntı bulunan ("Oyun dünyasının geleceği oyunun illüzyonundan vazgeçmektedir") iki sene önceki *Wired* sayısını ona gösterdim. Michael'ın eğer Empire'ı satmazsak bizi dava edip hapishaneye göndereceğini söyledim.

"Yapabi... böyle... Bunu yapabilir mi?"

"Elbette," dedim. "O sunumlar sahteydi. Yatırımcıların parasını onlardan habersiz seçim kampanyasına akıttık. Biz hapse gireriz, o da oyuna sahip olur."

"Oyun değil!" diye köpürdü Eli, göz kapakları tüm dünyaya karşı kapanmaya çalışıyordu.

Sonraki bir hafta boyunca oraya her gün gittim ve hızlı hızlı dolaşmasını, ateş püskürmesini ve intikam yeminleri etmesini izledim. "Michael'a hiç bulaşmayacaktık. Hırsızın teki."

"Kaliforniya'da o parayla oturuyor," diyerek ona katıldım, "yatırımcıların Empire'a gitmesini istedikleri parayla. Sana gülerek orada oturuyor."

"Bütün her şeyi çalacak," dedim Eli'ye. "Çalacak, mahvedecek, milyonlar kazanacak ve bu arada hep sana gülecek."

Eli sinirden titredi ve kekeledi. "Yapamaz... Ben... olmaz.... Bu..."

Karanlık bir şeye, hep içimde olduğunu bildiğim ama bastırmaya çalıştığım bir şeye teslim olduğumu hissedebiliyordum.

Beni otobüste Eli'yle kavga etmeye zorlayan Pete Decker'ı hatırladım. *O ibne orospu çocuğunu öldür!* "Karakterleri değiştirecek," dedim. "Bir grup prensese dönüştürecek ya da geleceğe gönderecek. Herhangi bir oyuna, aptal bir el-göz koordinasyonu testine dönüştürecek. Bayan Pac-Man."

Böyle birkaç günden sonra Eli'nin titremesi ve kekelemesi geçmeye başladı. Aklında oluşan şeyi, kendi aklımda oluşuyormuş gibi açık bir şekilde görebiliyordum. Bir gün Fletts'deki yemek tezgahında, önümüzde midye çorbası, alçak sesle konuşarak oturuyorduk.

"Bu işe sen karışmamalısın," dedi.

"Sen öyle diyorsan."

"Ben yapmalıyım," dedi. "Üzgünüm."

"Tamam."

"Bundan sonra bana soru sorma."

"Sormam."

"Şehir dışına gitmen gerekiyor."

"Neden?"

"Neden sence?" diye parladı, sanki gerzekmişim gibi. "Siyasi kariyerini düşünmeliyiz."

Çorbama baktım.

"Michael'ı ara," dedi. "Ona iki hafta sonrasına bir toplantı ayarlamak istediğimi söyle. Toplantının gizli tutulması ve Spokane'de olması gerektiğini söyle. Empire'ın hazır olduğunu söyle."

"Tamam."

"Toplantının detaylarını ona e-posta ile göndereceğim."

"Tamam."

"Bir şey sorarsa, kafayı sıyırdığımı söyle. Çılgın taleplerde bulunduğumu."

Bakışımı kaçırmak zorunda kaldım. "Söylerim."

"Ve dinle. Toplantıdan sonra beni bir süre görmeyeceksin. Gitmek zorunda kalabilirim. Merak etme, Empire hazır olduğunda sana haber vereceğim." Gülümsedi. "Kongre'ye adaylığını koymak için yeniden paramız olacak. Bu sefer doğru yapacağız. Sadece sen ve ben. Seattle'lı o yabancılar olmayacak. Kadınlar olmayacak."

"Tamam," dedim.

Sonra Eli çorbasından bir kaşık aldı ve kaşığı bana doğrulttu. "Tahmin edemeyeceği kadar çok canı yanacak. Senin ve benim canımızın yandığı gibi canı yanacak."

Cevap vermedim.

Yemekten sonra Eli, onu markete götürmemi istedi. Yalnız başına girdi. Elinde bir poşetle çıktı ve poşetin şeklinden içinde bir kutu mermi olduğunu anladım. "Soru sorma," dedi. Evindeyken, dergi okurmuş gibi yaparak diğer odada oturdum ama kapı aralığından mutfakta mermileri tabancaya teker teker, altı hazne de dolana kadar doldurduğunu görebiliyordum. Bunun beni dehşete boğduğunu, bu çılgınlıktan ayılmamı sağladığını söylemek isterdim ama büyülenerek izledim onu.

İşini bitirdiğinde Eli mermi kutusunu ve tabancayı çekmeceye geri koydu. Derin bir nefes aldı ve içeri geldi. Dergiyi okuyormuş gibi yaptım.

"Merak etme," dedi. "İşe yarayacak. Her şeyi halledeceğim." Beni kapıya kadar geçirdi.

Merdivenleri indim ama o kapının önünde kaldı.

"Sağ ol," dedi.

"Ne için?"

"Geri geldiğin için, ondan sonra bile... O parayı sana karşı kullanmamalıydım, Clark. Bunu yapmamalıydım."

"Önemli değil," dedim.

"Hep geri geliyoruz, değil mi?" Burnunu buruşturdu, gözlüğünü yukarı itti ve otobüs durağındaki, nehrin kenarında kanlar içindeyken yanıma gelen çocuğa benzedi. "Biz..." Ürperdi, sonra gülümsedi. Eli duygularını ifade etmede zorluk çekerdi. Huzursuzca kıpırdanmaya ve ağırlığını ayakları üzerinde değiştirmeye başladı. "Biz iyi arkadaşlarız."

"Evet," dedim. "Elbette öyleyiz."

Doğum günü partisindeki bir çocuk gibi sırıttı. Sonra durdu.

"Ve bir daha hiçbir zaman birbirimize ihanet etmeyeceğiz."

"Evet," dedim.

Yine gülümsedi ve içeri girdi.

Eve geldiğimde Michael'ı aradım ve ona Eli'nin satmaya hazır olduğunu ancak Michael'ın Spokane'e gelmesi gerektiğini söyledim. Gelmek istemedi ama sonunda kabul etti. "Oyun hazır olsa iyi olur," dedi. "Yoksa anlaşma bozulur."

"Oyun hazır," dedim.

"Bir şey daha, Mason," dedi Michael. "Bu iş bittikten sonra, bir daha burayı aramanı istemiyorum. Sen aradığında Dana tedirgin oluyor. Onu üzgün görmek istemiyorum."

Dışarıda kar taneleri uçuşuyordu. Karın içinde kaybolduğumu; yere yatıp gömülene, kaybolana kadar etrafımda uçuşup birikmesini hayal ettim. "Tamam," dedim Michael'a. "Bundan sonra aramayacağım."

Ertesi gün Eli bana bir e-posta gönderdi.

> Senatör –
>
> İyi yolculuklar. Erken kalk. Ben de gelirdim ama o gün, 6 Şubat günü saat 10.00'da bir toplantım var. Ondan sonra her şey harika olacak.
>
> En iyi arkadaşın,
>
> Eli

5 Şubat gününe, Eli'nin Michael'ı... Michael'la görüşeceği günden bir gün öncesine bir uçak bileti aldım. Son uçağa yetiştim. San Jose'ye akşam saat 10.00 gibi geldim ve havaalanına yakın bir otelde uyudum. Bütün gece yatakta dönüp durdum. Sonunda çarşaf ve yorganı beni bağlayan ipler gibi hissetmeye başladım. Sabah bir taksiye bindim (bir fiş, diye düşündüm ve bir tanık) ve şoföre Dana'nın Sunnyvale'deki adresini verdim.

"Bu pahalıya patlar," dedi. "Bu parayla bir araba kiralayabilirsiniz."

"Biliyorum." Camdan dışarı; dalgalanan, anlamsız Kuzey Kaliforniya banliyö trafiğine baktım. Milyonlarca araba ve şehir merkezine dair hiçbir işaret yok. Bulutlar hafif ve şekilsizdi, üzerimizde beyaz-gri bir pus vardı. Kendimden koptuğumu hissettim, bir tür korunma mekanizmasıydı sanırım. Yaptığımız... Eli'nin yaptığı şeyi inkar ettim.

Ama bu onun planı, diye suçluluk duygumu ezdim. Tabancayı ben almadım. Mermileri ben almadım. Tabancayı ben doldurmadım. Michael'a Spokane'e gelmesini ben söylemedim.

"Tabanca mı?" diye sordu taksi şoförü.

"Ne?"

Göz bandına işaret etti. "Gözünüz. Havalı tabanca mı?"

"Ah," dedim. "Evet."

"Hep havalı tabanca ya da sopadır, değil mi?" Döndü ve gülümsedi. Sağ gözü süt gibiydi, göz bebeği delinmiş yumurta akı gibi dışarıya akmıştı.

Başımı pencereye geri çevirdim. Otobandaki arabalar yanımızdan geçiyor ve bütün gözler bana bakıyor gibiydi. Arabanın birinde bebek koltuğuna tünemiş küçük bir erkek çocuğu bana baktı ve yavaşça başını iki yana salladı. Bir süre küçük çocuğun olduğu arabayla yan yana gittik, öyle ki içimden en sonunda şoföre daha hızlı ya da daha yavaş gitmesini, bu çocuğun yanında yol almamak için her şeyi yapmasını bağırmak geldi.

Sakin. Soğukkanlı. Beynin içinde zeka ile zalimliği birleştiren bir sinaps var. Beynin en eski parçası bu. Detayları düşünürken, cani dehamdan zevk alırken kendimi daha iyi hissettim:

Kendimi suçlu durumuna sokmadan, tek bir parmağımı bile kıpırdatmadan düşmanımı öldürmenin bir yolunu buldum. Bu işteki zeka tüm korkularımı gölgede bırakıyordu. Eli yakalansa bile benim bu işle bir ilgim olmadığını söylerdi. Cinayet gerekçesi Michael'la Empire hakkında anlaşamamaları olurdu. Benim gerekçem ise -Dana ve kızımız- sonsuza dek gizli kalırdı. Ve olay gerçekleştiğinde ben Dana'yla beraber olacağım için gerekçem aynı zamanda beni aklayan şey olacaktı.

Mükemmel. Soğukkanlı. Kendi nefes alışımı duyabiliyordum.

Taksi, Sunnyvale'in yavan zenginliğine sapmak için otobandan ayrıldı: küçük arsalarından neredeyse taşana dek yeniden düzenlenen ve genişletilen savaş zamanından kalma küçük evler, yeni apartmanlar ve siteler, servetlerin kazanılıp kaybedildiği ve yavaş yavaş yeniden kazanılmaya başlandığı alçak katlı iş merkezleri; etrafındaki siteler ve apartmanlarla gölgelenen anakronistik, kasabavari bir şehir merkezi. Boğuluyordum.

Bir çeşit sokak festivali vardı ve taksici etrafından dolaşmak zorunda kaldı. Caddeler boyunca minibüslerden örgü şapkalar ve bilezikler indiren Berkeley satıcıları... O taksinin arkasında boğulup öleceğimi düşündüm. Sıcak.

Düşmanımı öldürmenin bir yolunu buldum. Ne yapıyorsun? Hiçbir şey. Sakin ol. Sadece eski bir arkadaşını ziyaret ediyorsun.

"Eski bir arkadaşınızı ziyaret mi ediyorsunuz?" diye sordu taksici. "Harika."

Yüksek sesle mi konuşuyordum? Tanrım. "Evet," diye cevap verdim. Gerçekten öyle mi yapıyordum? Saatime baktım. Neredeyse on. *Toplantı* her an gerçekleşebilir.

Taksi, iki renkli sütunun üstünden küçük, eğik bir ağaçtan dökülen portakallarla delik deşik olmuş çimenliğin üzerine sarkan küçük, tek katlı bir evin önünde durdu. Garaj yoktu, sadece mavi bir minivanın üzerinde bez örtülü bir sundurma vardı. Ön verandada üç tekerlekli bir bisiklet duruyordu. Kızımın bisikleti. Karım o evdeydi. Göğsümdeki hava sığ ve keskindi; havayı daha fazla aşağıya indiremiyordum, ciğerlerim ağırlığın altında eziliyordu.

Taksi şoförüne parasını ödedim ve Dana'nın kapısına yürüdüm. O anda yapamayacağımı anladım. Tanrım. Michael'ı öldürecektik. Kendime Eli'nin aklını kaçırdığını söylemiştim ama asıl aklını kaçıran bendim. "Tanrım!" dedim yüksek sesle. "Bunu yapamayız." Tekrar tekrar zile bastım. Acele etmeliydik. Onu uyarabilirdik. Michael'ın cep telefonu! Belki hâlâ zamanımız vardı.

Michael kapıyı açtığında ilk hissettiğim şey rahatlamaydı: Oh, Tanrıya şükür. Bunu yapmadım. Sonra bir kız geldi ve bacaklarının arkasından baktı. Güzeldi; yuvarlak yüzlü, atkuyrukluydu. Önünde *Beauty and the Beast*'ten Belle resmi olan bir pijama giymişti. Amanda.

"Kimmiş, baba?" Arkalarında Silikon Vadisi'nden bir iş adamının değil; çabalayan, çalışan bir çiftin evi duruyordu: yemek masasının üzerinde bir kutu mısır gevreği, etrafa saçılmış evrak ve faturalar, halının üzerinde oyuncaklar ve yastıklar.

"Burada ne işin var senin?" diye sordu Michael.

Gözlerimi kızdan alamıyordum. "Dana burada mı?" diye sordum.

"Annem gitti," dedi kız.

"Dana Spokane'de," dedi Michael. "Senin o ucube arkadaşın bana güvenmediğini söyledi. Dana gelmeliymiş. Sizin gibi sahtekarlara niye bulaştım, bilmiyorum."

Sadece kıza, Micheal ve Dana'nın küçük kızına bakıyordum. Yaptığı resmi uzattı. Alıp baktım. Atkuyruklu, çöp adam şeklinde bir kızdı. "Bu benim," dedi Amanda. "Gözündeki ne?"

"Şey, göz bandı," dedim. Bacaklarım güçlerini kaybettiler. Eli'nin söylediği şey aklıma geldi. *Tahmin edemeyeceği kadar çok canı yanacak.* Tanrım.

"Korsan mısın?"

"Korsan, canım," dedi Michael. "Ne istiyorsun, Mason?"

Arkasında telefon çaldı.

7 | Eli'nin istediği

Eli'nin istediği, Michael'ın kendisine borçlu olduğunu düşündüğü, Michael'ın alıkoyduğuna emin olduğu girişim sermayesiydi: Dana'nın telefonda okuduğu fidye notuna göre 500,000 dolar. Michael, eli alnında, birkaç saniye boyunca hafif inleme sesleri çıkarak dinledi. Amanda'nın resmini yemek masasının üzerine koydum ve Michael'ın yanına gittim. Dana'nın ne dediğini duyabilmek için başımı onunkinin yanına yaklaştırdım.

"'Parayı al ve Spokane'e gel,'" diye okudu Dana. "'Doksan dakika içinde San Jose'den kalkan bir uçak var. Bu sana bankaya ve havaalanına gidecek kadar zaman verir. Uçak üç buçukta Spokane'e iniyor. Havaalanından çık ve garaja yürü. En üst katta, asansörün yanında üstü açık, gri bir Mercedez-Benz göreceksin. Parayı arabaya koy, havaalanına dön ve yürüyen merdivenlerin hemen yanındaki ankesörlü telefonun yanına otur. Eli parayı aldığında seni arayacak ve beni nerede bulacağını söyleyecek. Ben ormanda bir kulübedeyim. Her şeyi doğru yaparsan bana zarar vermeyecek. Ama eğer polisi ararsan ya da parayı getirmezsen beni öldürecek. Eğer polisi işin içine karıştırırsan onlara nerede olduğumu söylemeyecek ve ben –" durdu. "Bu kelime ne?"

"Açlıktan," dedi Eli arkadan.

"Aylıktan gibi duruyor."

"Hayır," dedi Eli. "'Açlıktan.' Aylıktan nasıl ölebilirsin?"

"Evet, ben de saçma olduğunu düşünmüştüm," dedi. Sesinin ne kadar doğal geldiğine şaşırdım, sanki muhabbet ediyorlarmış gibi. "'*Açlıktan* öleceğim,'" dedi Dana. "'Dörde kadar vaktin var. Eğer dörde kadar parayı almamış olursa beni öldürecek.'" Telefon kesildi.

"Dana!" Telefon Michael'ın elinden düştü. "Tanrım. Bu gerçek değil!" Dana'nın telefonunu tekrar aradı ama cevap vermedi. Telefonun çalmasını dinlerken birden beni göğsümden itti. "Senin bu işle bir ilgin var mıydı?"

"Tabii ki hayır," dedim. "Ben Dana'yı seviyorum."

Sadece suratıma baktı. Sonra telefonunu odaya fırlattı ve yüzünü ellerinin arasına aldı. Amanda ağlamaya başladı. "Baba?"

Michael onu kucağına aldı ve sakinleştirdi. Elini kızın başına koydu. Michael da ağlıyordu. Kızı göğsüne sıkıca bastırdı, kızın küçük ayakları yana sallandı. Çoraplarında fırfırlar vardı.

Mükemmel. Soğuk.

"Dinle," dedim. "Hiçbir şey olmayacak. Bunu halledeceğim, Michael. Hiçbir şey olmaması için gerekeni yapacağım. Eli gaddar değildir. Sadece kafası karışık. Beni dinler. Dana'yı geri getireceğim ve Eli'nin yardım almasını sağlayacağım. Kafayı sıyırdığını biliyordum. Biliyordum ki..." Bitiremedim. Eli'yi bu noktaya benim getirdiğimi ona söyleyemedim.

"Benim o kadar param yok," dedi Michael. "Polisi aramak zorundayız."

"Hayır," dedim. "Daha değil. Onu zorlama. Oraya gideceğim. Eli'yi sakinleştireceğim. Merak etme. Kötü bir şey olmasına izin vermeyeceğim. Sadece kafası karışık."

"Ya ona zarar verirse?"

"Vermez," dedim. "Bak, istersen polisi arayabilirsin. Ama lütfen. Oraya gitmeme ve bu işi durdurmama izin ver. Beni uçağa bindir, ondan sonrası sana kalmış. Polisi ara istersen. Umurumda değil. Ama bu işi düzeltmem için bana bir şans ver."

Michael dediklerimi düşündü. Her zaman birbirimize benzediğimizi sanmıştım ama onun yaşlarla dolu gözlerine bakınca kendimi ondan çok daha küçük, çok daha aşağıda hissettim.

"Tamam," dedi.

Bilgisayarını kullanmama izin verdi. E-posta hesabıma girdim ve belki okur diye ona küçük bir mesaj gönderdim:

Eli -

Bir şey yapma. Oraya geliyorum. Bir yere gitme. Seninle konuşmam gerekiyor.

Her şey hakkında yalan söyledim. Para yok. Üzgünüm. Her şey için.

Her şey yoluna girecek.

Clark

Dışarı koştuk ve Michael'ın bez örtülü sundurmanın altında duran minivanına bindik. Uzun, sürüngen biçimli anahtarlığa takılı anahtarı yerine takarken elleri titriyordu. Sokak festivali ve yol yapımından kaçmaya çalışırken saplandığımız trafikte otururken arabanın gösterge panosunu yumrukladı. Yolculuğumuz hiç bitmeyecek gibiydi. Michael sürücülere bağırıp çağırıyor, minivanla şeritten şerite sincap gibi zıplıyordu. Amanda arkaya bağlanmış çocuk koltuğunda bana bakarak oturuyordu.

"Acıyor mu?" diye sordu.

"Ne acıyor mu?"

"Gözündeki şey?"

"Bazen." Ona bakmak için arkamı döndüm. "Dört yaşına bastın, değil mi?"

"Evet," dedi.

"Doğum günün ne zaman?"

"9 Kasım."

Ağzım kuru, Michael'a döndüm. "Partisini geç yapmışsınız."

Şaşırdı. "Ne?"

"Doğum günü partisi. Ocak'ta sizi aradığımda Amanda'nın partisi vardı."

"Annemler doğum gününde şehir dışındaydılar, o yüzden onlar geldiğinde ikinci bir parti yaptık," dedi. Böyle bir zamanda böyle bir şey sormama inanamıyordu. Yeniden hesapladım. Sekiz aydan daha az.

"Kardeşimin geçen ay bebeği oldu," dedim dikkatlice. "Neredeyse bir ay erken doğum yaptı. Dana da öyle miydi?"

"Hayır. Dana üç hafta geç doğurdu. Ne saçmalıyorsun, Mason?" Yedi ay.

Havaalanında bir cebe girdik. Arabadan çıkarken Michael elini koluma koydu. "Lütfen."

Michael'ın kızına hoşçakal dedim ve havaalanına koştum.

Bir bilet aldım. Uçağa binen son kişiydim. Nefes nefese ve ter içinde iki iş adamının ortasına oturdum. Aralarında oturan tek gözlü deliden hemen uzaklaştılar. Uçak Spokane'e devam etmeden önce Seattle'a uğraması gerekiyordu. Seattle ayağı hiç bitmeyecek gibiydi. Saatime bakıyordum ve sadece iki dakika geçmiş oluyordu. Bir saat oturuyor, kolumu kaldırıyor ve tekrar saatime bakıyordum. İki dakika. Esnedim, eğildim, boynumu uzattım. Pencerenin dışındaki bulutlar dağılmış, çizgi çizgiydi. Altımızdaki kar izli yerleri kapatacak kadar çok değildi.

Seattle'da yolcular, sanki ölüme gidiyorlarmış gibi yavaş yavaş uçaktan indiler. "Tanrı aşkına," diye homurdandım. İki iş adamı da indi. Ailelerden, öğrencilerden, kısa kollu gömlek giymiş iş adamlarından, taba rengi bol pantolonlu hanımlardan ve birkaç sarhoş golfçüden oluşan Spokane yolcuları bindi. Yeni yolcular oturdu ve uçağın arkasından gelen alçak konuşma sesleri ve arada sırada duyulan bir öksürük dışında sessizce bekledik. Saatime baktım: 2.45. Ve uçak kalkmamıştı. Düğmeye basarak hostesi çağırdım ve sorunun ne olduğunu sordum. "Sadece küçük bir gecikme, efendim. Birazdan kalkacağız."

Saat üçe gelene kadar uçak kalkmadı. Spokane'e gidiş elli beş dakika sürüyordu. Yeteri kadar zaman yoktu. Eli parayı dör-

de kadar arabaya koymamızı yoksa Dana'nın öleceğini söylemişti. Nefes almada güçlük çekiyordum yine. *Tahmin edemeyeceği kadar*. Eli'nin telefonu yoktu, bu yüzden uçaktaki telefondan Michael'ı aradım ama telefon çalışmadı. Kredi kartımı tekrar tekrar geçirdim ama *çalışmıyordu*. Önümdeki sıradaki telefonu denedim. Hiçbiri çalışmıyordu. Belki Michael polisi aramıştı. Belki her şey yoluna girecekti. 3.55'te Spokane'in üzerinden geçtik ama alçak bir sis vardı ve pilot daire çizmemiz gerektiğini söyledi. Hep daire çiziyoruz. Yana yattık, düzeldik ve bir anda, gittikçe hızlanarak, otobüs durağındaki, lisedeki, mezuniyet balosundaki ve Empire'daki aynı yüzlerin -Dana, Eli ve ben, ve hatta daha fazla tutunamayıp parmaklığı bırakarak yere düşene değin Ben- etrafında durmadan dönen bir atlıkarıncaya benzeyen kendi ölümümü gördüm. O anda benim de daha fazla tutunamayacağımı (uçak yana yatıyor, kafam koltukta kayıyor, gözlerimden yaşlar akıyordu) anladım ve çoktan öldüğümün, nehrin kenarındaki o günden beri ölü olduğumun, Eli'nin elini bir cesedin göğsünün üzerine koyduğunun, ölmek üzere olan bir bedeni teselli ettiğinin farkına vardım. Hepimiz karbon ve pişmanlık yığınıyız, diye düşündüm.

Sis kalktıktan, uçak daire çizmeyi, ben de dönmeyi bıraktıktan sonra beni bir arada tutan hiçbir şey yoktu artık. Sonunda 4.10'da yere indiğimizde havada dağılacakmışım gibi hissettim.

Uçaktan inerken bir yanım beni bir polisin karşılamasını bekliyordu. Polis yoktu. Diğer yolcuları yararak havaalanı boyunca koştum. Terminal boyunca, asma yol üstünde depar attım. Garaja geldim; asansörle, alçak tavanlı, yuvarlak beton sütünlu en üst kata çıktım. Araba yok. Mercedes gitmişti. Sesim garajda yankılandı. "Hayır! Eli!" Koşarak üç kat aşağıdaki, bir gece önce garajda bıraktığım arabama indim. Rampadan aşağı inerken lastiklerim gıcırdadı. Havaalanından şehre hızla sürdüm.

Eli'nin evine gelmem on beş dakikamı aldı. Mercedes ön tarafta park halindeydi. Üzerinde hâlâ Satılık levhası duruyordu. Garajın merdivenlerini çıktım. "Eli!" Kapı kilitli değildi. Kapıyı asla kilitlemeden bırakmazdı.

Eski arkadaşım Eli Boyle yan tarafı üzerinde yatıyordu. Kan neredeyse hiç hareket etmiyor, sadece yaradan yavaş yavaş halıya damlıyor, mutfağa akıyordu. Orada, yerde yatarken çok küçük görünüyordu. Biz çocukken dizlerinin etrafındaki tellerin şakırtısı eşliğinde, sanki dünyayı uzakta tutabilirmiş gibi kendi içine kapanmış bir şekilde otobüs durağına yürürken gördüğüm zamanki gibiydi. Ve o gün, Pete'in tabancasının mermisi gözümde yanarkan elini göğsümde hissedişimi, beni teselli edişini hatırladım.

Sanırım ölümden daha kötü şeyler vardır. "Çok üzgünüm, Eli," dedim. Yanında yere çömeldim. Başından kan boşalıyordu.

Tabanca yanındaydı. Elime aldım. Dairedeki perdeler kapalıydı ve içerisi karanlıktı. Tabancayı dışarıda verandaya götürdüm. Eli'nin yaptığını gördüğüm gibi pimi çektim ve hazneyi çıkardım. İki kurşun eksikti. Kapattım, tabancayı çimenliğe attım ve bağırdım: "Dana!" Sonra asıl eve baktım ve -

Caroline? Başka bir polis memuru geldi. Memur Spivey? Eve gittiğini söylüyor. Doğru mu bu? Yazmayı bırakmam gerektiğini söylüyor. Neredeyse sonuna gelmiştik, değil mi? Neyi kaçırdığımızı bilecek kadar yaklaşmıştık... eğer bu hayatın kendi değilse tabii...

İki gündür bu şeyi bitirmek için kullanacağım kelimeleri düşünüyorum -senin için en derin kelimeleri düşledim, Caroline- acıyı ve özlemi hafifletebilmek, bu hayatı biraz olsun güzel kılabilmek için şiirsellik.

Ama kelimeler yok. Şiirsellik yok. Ve benim için yapılacak tek bir şey kaldı.

Dinlen şimdi.

Clark.

BELONGS TO
KAKTUSTEAM

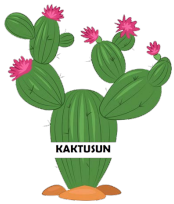
Kim hayattan sıkıldığı için intihar eder?
– Erasmus, *Deliliğe Övgü*

IX

SÖYLEYECEĞİN HER ŞEY

BELONGS TO KÄKTUS TEAM

BELONGS TO
KAKTUSTEAM

1 | Okumayı bitiriyor

Okumayı bitiriyor ve son bloknotu kucağına koyuyor. Spivey ondan bir bloknot geride, yüzünde şaşkın ve öfkeli bir ifadeyle, dudakları zor kelimelerde oynarken bıyığı seğirerek okuyor. Son bloknotu Spivey'e uzatırken Clark'ın dediği şeyi hatırlıyor: *İşlediğimiz bazı suçların ismi bile yoktur...* Caroline ayağa kalkıyor, masasına gidiyor, oturuyor ve istihbaratı arıyor.

"Sunnyvale. Kaliforniya. Michael ve Dana Langford'ın kayıtları." Telefonun açılmasını beklerken Caroline'ın dikkati masasının üzerine ve anne babasının düğünlerinde çekilmiş fotoğrafına kayıyor. Masasındaki ve anne babasına ait tek fotoğraf bu - annesinin eldivenli elini babasının siyah smokinin göğsüne koyduğu küçük, 3x5 bir resim. Çok tatlı, basit bir an - annesi babasına komik bir şey söyleyecek ve babası duymak için sabırsızlanıyor. Annesinin o anda ne söylediğini bir milyon kere hayal etmeye çalıştı ama bir fikri yok. Tek bildiği on beş sene sonra masasından alacağı tek şeyin bu olacağı.

Dördüncü çalışta bir kadın açıyor, "Alo?" Sabahın üçünde canlı ve neşeli. Ya Dana hayatta ya da kocası çabuk unutuyor.

"Dana Langford'la konuşmak istiyorum," diyor Caroline.

"Benim."

"Adım Caroline Mabry. Spokane'de polis dedektifiyim."

Bir sessizlik oluyor. Caroline, sanki kadın başka bir odaya gitmiş gibi ayak sesleri ve kapının yavaşça kapandığını duyuyor. Sonra Dana sessizce, "Bakın, şikayette bulunmak istemiyorum. Şikayette bulunmazsam bir şey yapamazsınız, değil mi?"

"Aslında, mağdurun şikayetine ihtiyacımız yok, hayır."

"Lütfen," diye devam ediyor Dana. "Sadece arkadaşlar arasında bir yanlış anlaşmaydı. Kimsenin canı yanmadı. Sizi kocam mı aradı?"

"Hayır, kocanız aramadı."

"Eli'nin başına kötü bir şey gelmesini istemiyorum," diyor Dana.

"Kötü bir şey," diye tekrarlıyor Caroline ve Eli'nin öldüğünü bilmiyor, diye düşünüyor. "Bakın, Bayan Langford, eğer birkaç soruya cevap verebilirseniz..."

"Eli'nin başını derde sokmayacağım, değil mi?"

"Size söz veriyorum," diyor Caroline. "Eli'yi hiçbir şeyle suçlamayacağız."

Dana yavaş yavaş başlıyor. Caroline onu konuşturabilmek için sorular sormak zorunda kalıyor. Ama çok geçmeden Dana açılıyor; kendisinin, Eli'nin ve Clark Mason adındaki bir arkadaşının hikayesini anlatıyor. Hepsi aynı okula gitmişler. Caroline not alırken, Dana Stanford ve Michael'ı, Clark'ı yüksek teknoloji firmaları bulması için işe alışlarını, Eli'nin interaktif oyunu Empire'ın şirketlerinden biri haline gelişini anlatıyor. Clark'ın hikayesini bu bakış açısından duymak garip. Dana, Eli'nin onu kaçırmaya çalıştığı gün olanları anlatırken Caroline karaladığı notların, Clark'ın uzun itirafının yüksek tempolu sonu olduğunu düşünüyor:

Geçen Cuma saat 06.00'da Dana San Jose'den Eli'yle buluşmak için ayrıldı, konu: Empire'ın satılması. 09.45 Eli onu havaalanından aldı. "Sinirli, tedirgindi." "Toplantı için" onu evine getirdi. Dana şaşırmıştı: evde eşya yoktu. Şöminenin üzerindeki mezuniyet fotoğrafı hariç boştu. Boş ev, Eli'nin hızlı hızlı dolaşması onu korkuttu. Saat 10.10'da Eli ondan telefonunu istedi. Michael'ı aradı. Telefonu ona verdi. Okuması için bir not tutuşturdu eline. Para istedi yoksa ona "zarar verecekti." Ormanda bir kulübede olduğunu söyledi.

Başta Dana şaşırmıştı. "Korkmadım." Eli onu silahla tehdit etmedi. Silah görmedi. Notu okuduktan sonra "arkadaşça sohbet ettiler." İstediği zaman çıkıp gidebileceğini düşündü. Denemedi. Boş oturma odasında konuşarak oturdular. Eli telaşlıydı. "Onun için endişelendim. Onu daha önce hiç böy-

le görmemiştim." Eli'yi paranın, yatırımcıların olmadığına ikna etti. Lise hakkında konuştular. Eli ağlamaya başladı. Çok büyük stres altındaydı. Eli: "Hiçbir şeyim yok, arkadaşlarım yok." Dana onu teselli etti: "Bu doğru değil. Ya Clark?" 11.15 Eli telefonunu geri verdi ve Dana Michael'ı aradı. İyi olduğunu söyledi. Polisi aramaması için yalvardı. Eli onu havaalanına bıraktı. 12.35 Dana Oakland/Alameda uçağına bindi. 16.45 Uçaktan indi. Kocası aldı.

"Özet olarak böyleydi," diyor Dana.

Caroline notlarına bakıyor. Çok fazla şey eksik gibi görünüyor ama ne olabileceğinden emin değil. "O akşam Clark'la konuştunuz mu?"

"Evet," diyor. "Ben eve geldikten hemen sonra aradı. Eli'den duymuş olmalıydı. Sessizdi. Endişeli gibiydi. Eli'nin yardım alması için ondan gerekeni yapmasını istedim. Buna dair söz verdi."

Yani Clark ona Eli'nin öldüğünden ya da Eli ile Michael'ın arasında devreye soktuğu plandan bahsetmemişti.

Caroline'a garip geliyor: Clark ne bildiğinden emin, Dana ne bildiğinden emin ama yine de hepimiz kısmen hayal edilmiş bir dünyada yaşıyoruz. Bazı şeyleri görüyor, geri kalanını kendimiz dolduruyoruz - kırk sene önce yeni evlenmiş çiftlerin paylaştığı bir şaka misali hayali gerekçe ve nedenler.

Caroline kalemini bırakıyor. "Size kişisel bir şey sorabilir miyim?"

Dana duraksıyor. "Elbette."

"Clark ve siz neden beraber olmadınız?"

Uzun bir sessizlik oluyor; Caroline, kadının nasıl bir polis dedektifinin böyle bir soru soracağını düşündüğünden emin.

"Bilmiyorum," diyor Dana. "Belki zamanlama yüzündendi. Ya da belki gerçekten o riski almadan beraber mutlu olabileceğimizi hayal etmek daha güvenliydi. Bazen tek şansımızı lisede kaybettiğimizi düşünüyorum."

"Neden? Lisede ne oldu?" diye soruyor Caroline.

Bir kere daha duraksıyor. "Mezuniyet balosundaydı," diyor Dana. "Eli ile beraber gitmiştim ama gecenin sonunda Clark ve ben bir otel odasında öpüşüyorduk."

"Eli kıskandı," diyor Caroline.

"Clark ve ben kendimizi o kadar kötü hissettik ki, sanırım bu yüzden birbirimizden uzak durduk. Eli'nin bizi ayırıp sonra bir araya getirmiş olması şimdi ironik geliyor."

"Sizce Eli bu yüzden mi cuma günü gitmenize izin verdi?" diye soruyor Caroline. "Size karşı bir şeyler hissettiği için mi?"

"Bana karşı mı?" Dana şaşırmış gibi. "Eli bana karşı bir şey hissetmiyor."

Şimdi de Caroline şaşırıyor. "Ama ben düşündüm ki..."

"Eli Clark'ı seviyor," diyor Dana. "Her zaman sevdi."

Ve birden anlaşılıyor her şey: Eli'nin Clark'ı memnun etmek için Empire'ı bilgisayar oyununa dönüştürmesi; ona yakınlaşmak için Clark'ı politikaya itmesi; daha sonra Clark Susan'la evlenince onu mağlup etmeye çalışması ve Dana'yı bıraktıktan sonra eve geldiğinde e-postasında gördüğü o son mesajın zalimliği.

"Clark Eli'nin ne hissettiğini biliyor muydu?"

"Bilmiyorum," diyor Dana. Kelimelerini dikkatlice seçiyor. "Bazen Clark böyle şeyleri kaçırabilir. Hiçbir zaman bir araya gelmememizin bir nedeni de bu, sanırım. Gözünün tam önündeki şeyleri her zaman göremez."

Konuşmaları bitince Caroline ona teşekkür ediyor ve Eli'nin kendisini öldürdüğünü, Clark'ın kocasının ölümünü planlamaya çalıştığını söylemeden telefonu kapatıyor. Usulen ona söylemeliydi ama bir şey, belki de sadece yorgunluk onu engelledi.

Bir polis memuru olarak kaç defa böyle bir haber vermek, anne babalara çocuklarının eve gelmeyeceğini, bir kadına kocasının trafik kazası geçirdiğini söylemek zorunda kaldığını düşünüyor. Önceleri kötü haberi pat diye söyleyiverirdi. Bir polisin ziyareti karşısında iyi bir neden düşünmeye çalışan insanların gözle-

rindeki o ifadeye bakmaya dayanamazdı. Sonra yavaş yavaş söylemeyi, karşısındaki kişinin duyacağı şeye kendisini hazırlamaya izin vermeyi öğrendi. Ama bu sefer... neyse ne, yapmak istememişti işte.

Spivey'in tuvalete gittiğini görünce ofisine giriyor ve dört sarı bloknotu alıyor. Sonra masasına geri geliyor ve anne babasının resmini kapıyor. Resime bir an bakıyor: annesinin eli babasının göğsünde, küçük bir kızken hayal ettiği her şey... Sonra fotoğrafı çantasına atıyor ve kapıdan çıkıyor. Spivey tuvaletten yeni geldi; arkasından seslendiğini duyuyor. "Caroline?" Ama kapı kapanıyor.

Caroline artık dışarıda.

Hava karanlık. Güneşin doğmasına bir saat var. Şubat soğuğu hissediliyor ama bu sabah dünden daha sıcak olacak ve yarın, diye düşünüyor, daha da sıcak. Arabasına biniyor, çalıştırıyor, radyosunu ve telefonunu kapatıyor. Karanlık şehrin içinden sessizce sürerek Eli'nin evine, Güney Tepesi'ne çıkıyor. Suç mahalindeki işler bitti, ceset kaldırıldı. Cesedi soğuk ve karanlığın, kaygan plastik torbanın içinde hayal ediyor. Herkes eve gitti. Polis bandı merdivenlerden eve girişi engelliyor. Yarına o da gitmiş olacak.

Garaj dairesinin yanından geçiyor ve asıl eve doğru yürüyor. El fenerini evin üzerine tutuyor ve koyu renkli ahşabı, üçgen saçakları görüyor. Arka kapının kolu elinin içinde dönüyor ve Caroline içeri giriyor. Ne aradığından emin değil, sadece açıklanması gereken bir kurşun var. Adımları boş evde yankılanıyor. Feneri etrafına tutuyor - tozlu parke, eski, çiçekli duvar kağıdı, kitap rafları ve sütunlar. Oturma odasına geliyor ve pencereden görünen manzara onu hayrete düşürüyor. Şehrin ışıkları ayaklarının altında.

Arkasındaki duvarda bulmaya geldiği şeyi görüyor ve her şeyi birleştirmeye başlıyor: Eli Dana ile birlikte bu odada... Tedirgin, paranoyak ama güya kaçırmış olduğu kadına silahını gös-

teremeyen o eski tuhaf, utangaç çocuk. Konuşurlarken siniri bozuluyor, Dana'nın doğruyu söylediğini, para gelmeyeceğini anlıyor. Onu havaalanına bırakıyor. Eve geldiğinde dairesine gidiyor ve e-postasını kontrol ediyor. Ve Clark'ın San Jose'den gönderdiği mesajı görüyor - *Her şey hakkında yalan söyledim. Para yok.*

Ve sonra...

Caroline, fenerini bir kurşun deliğinin -yuvarlak ve pütürlü sıva üzerinde başka bir şeyle karıştırmak imkansız- resim çerçevesinin kare şeklindeki toz iziyle çerçevelendiği şöminenin üzerine tutuyor.

Resmin kendisini şöminenin önünde yerde buluyor. Kurşunla duvardan düşmüş. Cam parçalanmış ama çerçeve sağlam kalmış. Caroline resmi yerden alıyor ve beş sent büyüklüğündeki kurşun deliğinin Clark'ın genç yüzünden geçtiğini görmeyi bekleyerek elinde çeviriyor. Ama yüz orada, gülümsüyor. Kolunu, Eli Boyle'un on sekiz yaşındaki versiyonuna dolamış. Eli Boyle'un kafası artık yok; solmuş bir fotoğrafın gevrek kağıdında küçük, pürüzlü bir delik.

Her şeyin sonunda bile, bütün o yaptıklarından sonra bile Eli kendinden nefret ettiği kadar Clark'tan nefret edememiş. Yerdeki fotoğrafa baktığını, sonra dışarı çıktığını, kolu yanında cansızca sarkarak garaj dairesine geldiğini, bilgisayarın başına oturup Clark'ın mesajını tekrar tekrar okuduğunu hayal edebiliyor: *Her şey hakkında yalan söyledim.* O anda mı aklına gelmişti? Bir ürperme, bir çılgınlık anı, bir hezeyan, bir rüya mıydı? Yeter.

Dinlen şimdi.

Yaklaştı, duramayacak kadar çok yaklaştı. Yapacak tek şey var şimdi sadece. Caroline mezuniyet balosu resmini çantasına, bloknotların yanına koyuyor ve kapıya doğru yürüyor.

Kendimizi kurtarmanın bazen belki de yapabileceğimiz tek şey olduğunu düşünüyor.

2 | Onu buluyor

Davenport Oteli'nin üstünde bir çıkıntıda şehre bakarak otururken buluyor onu. Onu arabayla gelirken görüyor. Eski tuğla otelin on ikinci katında bir taç gibi duran terracotta kabartmanın üzerinden sallanan ayaklarını görüyor önce. Anlaşılan Clark onu görmüyor ve Spokane'de bir pazar sabahı sokakta *Clark'ı* görecek kimse yok; kaçığın gerçekten atlayıp atlamayacağını görmek için boyunlarını uzatan film meraklısı kalabalık toplanmamış, aşağıda itfaiyeciler brandalarını açmamışlar, bir papaz ya da üniformalı bir polis onu teselli etmek, kandırmak ya da yakalamak için pencereden dışarı sarkmıyor. Caroline sadece saçlarını rüzgar yalayan, yerin kırk metre yukarısında, bir binanın tepesinde boş boş bakan yalnız bir adam görüyor.

Park ediyor ve arabasından çıkıyor. Karanlık ve boş Davenport Oteli önünde yükseliyor şimdi. İnşaat ışıklarıyla alt katları aydınlanıyor sadece. Alt katlarda, inşaat iskelesinin arkasında, restore edilmiş terracotta yeni bir diş gibi parlıyor.

İnşaat iskelesinden açık bir pencereye tırmanabilir. Büyük bir ihtimalle Clark da böyle yaptı. Ama o, otomatik çift kanatlı kapıdan içeri bakıyor. Bir temizlikçi içeride çalışıyor. Kulağında kulaklıkla, elektrikli paspası mermer yerlerin üzerine sürüyor. Hiç şüphesiz, restore edilmiş balo salonunda haftasonları yapılan partilerden ya da düğün resepsiyonlarından arta kalanları temizliyor. Otelin açılmasına daha dört beş ay var ama şimdiden insanlar içeri girmek, tarihe ve vaat edilen şeye bir göz atmak, gerçekten geri geldiğini kendi gözleriyle görmek için ellerinden geleni yapıyorlar.

Caroline camı yumrukluyor ama temizlikçi onu duymuyor. Süpürgeyi kendi tarafına döndürene kadar bekliyor, sonra kolunu sallıyor tekrar. Temizlikçi bakıyor ve başını hayır anlamında oynatıyor.

Caroline rozetini cama yapıştırıyor ve sonunda temizlikçi geliyor. Camın arkasından rozetini okuyor ve kemerindeki anahtar-

lıkta uygun anahtarı arıyor. Tek bir kelime etmeden kapıyı açıyor ona. İki gün önce otelden birini aldıklarını ve etrafa bakması gerektiğini anlatıyor.

Temizlikçi omuzlarını silkiyor ve yerleri paspaslamaya devam ediyor. Caroline asansörün yanından geçiyor ve lobiye bir göz atıyor, merakını yenemiyor. Panelli tavan pencerelerine, ortasında bir süs havuzu bulanan mermer döşemeli meydana bakan ikinci kattaki geçitin süslü trabzanına dalıyor. Gözlerini kapatıyor ve suyun damlamasını, kalabalığı, oda hizmetçilerini, kapıcıları, tropikal kuşları, kapının önündeki motor seslerini, lobide sandalyelerde oturan Lindbergh, Earhart ve Fairbanks'i duymaya çalışıyor. Ve Thomas Wolfe, viskisini mideye indiriyor, şapkasını kapıyor ve 'giderek çoraklaşan topraklara' varmak için Spokane'den ayrılıyor.

Gözlerini karanlık, boş lobinin üzerine açıyor - belki de bir insan boş binalarda ağıt yazarak ancak bu kadar zaman harcayabilir. Caroline geri gidiyor ve asansörün düğmesine basıyor. Asansörün geldiğini duyunca rahatlıyor. Merdivenler onu öldürebilirdi. Uykusuz geçen kırk sekiz saat.

Asansör altın varaklı sütunlarla, kabartma meşe yapraklarıyla kaplanmış ama içerisi tam bir yük asansörü gibi; duvarlar ve korkuluklar kağıtla ve bantla örtülü, bir marangozun bıçkı sehpası asansörün ortasına bırakılmış. Bıçkı sehpasına yaslanarak yukarı çıkıyor. Asansörün motoru ve kayışları sabah uykusuyla mırıldanıyorlar. Sonunda asansörün kapısı eski odaların bulunduğu en üst katta açılıyor ve Caroline tadilatın büyük oranda teorik safhada olduğu tozlu koridora çıkıyor. Günün ilk ışıkları doğudaki pencerelerden, bağdadi duvarların kaldırıldığı ve geriye sadece bu odaların bal rengi, ikiye dört ebadında yeni kerestelerle kaplanan iskeletleriyle birkaç eski gri kolon ve kirişin kaldığı bir kata vuruyor. Açık pencereden gelen esintiyi hissediyor ve oraya doğru yürüyor.

Çıkıntıda oturuyor. Arkası ona dönük, gökyüzü önünde değişmeye başlamış. Caroline kafasını dışarı uzatıyor, serin havayı hissediyor, nefesi kesilir gibi oluyor. Bahar Spokane'e mahmur

mahmur yanaşıyor - geç, pişman; bazen sendeleyerek yatağa dönüyor. Caroline çantasını çıkıntıya koyuyor ve pencerenin pervazına tutunarak dışarıya tırmanmaya başlıyor. Geniş, oluklu çıkıntıya ulaşması için ona yardım eden buz gibi elini kolunda hissediyor. Yanına oturuyor, soğuktan titriyor.

"Beni buldun," diyor Clark.

"Seni buldum."

Yüzleri kuzeye dönük. Önlerinde Spokane şehir merkezi ve nehir kanalı, onun ötesinde evler ve basit, mütevazı caddeler ağıyla kaplı hafif yamaçlı tepeler uzanıyor. Bütün şehir Caroline'ın düşündüğünden daha düz. O caddelerin birindeyken tepeler heybetli görünür ama buradan bakınca, yastığına yaslanarak yatakta kitap okuyan bir adam gibi zarif ve güzel bir eğim sadece.

Clark'ın üzerinden, gökyüzünün açık olduğu ve güneşin ta Idaho'dan uzun nehir vadisi boyunca parladığı, düz tren yolları ve otobanla çevrili doğuya bakıyor. Sonra karanlık gözyüzünün tehditlere dayanmaya çalıştığı batıya dönüyor.

"Çok güzel," diyor Caroline. "Umarım bir şeyi bölmedim."

"Sadece cesaret toplamaya çalışıyordum," diyor.

"Neyi bekliyorsun?"

"Güneşin doğmasını," diyor.

İkisi de dönüp doğuda, tepelerin eteklerinde oturan güneşe bakıyorlar.

"Yeteri kadar beklersen donarak ölebilirsin."

"Muhtemelen ona da cesaretim yok."

Caroline çantasına uzanıyor, bloknotları çıkarıyor ve Clark'ın önüne koyuyor. Sonra ona mezuniyet fotoğrafını veriyor.

"Dana'ya söyledin mi?" diye soruyor.

"Hayır," diyor. "Ona Eli'yi söylemedim, seni de söylemedim."

Clark tekrar kuzeye bakıyor, duvara yaslanıyor ve gözlerini kapatıyor. "En kötüsü ne biliyor musun? Eli Dana'ya bunun benim suçum, her şeyin benim fikrim olduğunu söylemedi. Paçayı sıyırmama yine izin verdi."

Üstlerindeki açık gökyüzünde bir uçak doğudan batıya, yüksekten ve sessizce boydan boya geçiyor. Arkasında bıraktığı hava

akımı, karanlık bulutlara dalıp gözden kaybolana dek maviliği parçalıyor. Caroline bloknotları eline alıyor. "Bu kadar mı?"

"Hımm?" Clark ona dönüyor.

"İtiraf. Hepsi bu kadar mı?"

"Evet, sanırım bu kadar."

"Şimdi ne olacak?"

"Bilmem," diyor. "Normalde ne yaparsınız?"

"Ne mi yaparız?" Omuzlarını silkiyor. "Birisi polise teslim olup cinayet işlemeyi tasarladığını itiraf ederse mi? Bu suçun gerçekleşmesi için eylemlerde bulunmuşsa mı? Bir komploya karışmışsa yani? Genelde sessiz kalma hakkının olduğunu söyleriz. Söyleyeceğin her şeyin aleyhinde kullanılabileceğini söyleriz. Avukat tutma hakkın olduğunu ama karşılayamazsan sana hukuk fakültesinden yeni çıkmış ve davan başladığı hafta kendi bürosunu açacak, işi başından aşkın bir avukat vereceğimizi söyleriz."

Biraz gülümsüyor. "Tutuklu muyum?"

"Daha karar vermedim," diyor. "Amirim bu işi yeterince karıştırdığını, muhtemelen seni suçlayacak bir şey olmadığını düşünüyor. Seni akıl hastanesine kapatmaya çalışmamız gerektiğini düşünüyor."

"Sen ne düşünüyorsun?"

"Ne mi düşünüyorum?" Yukarıda, uçağın arkasında bıraktığı hava akımı çoktan menekşe rengi gökyüzünde dağılmaya başladı. Bloknotları yere koyuyor, başparmağını dudaklarına bastırıyor, sonra uzanıp Clark'ın alnına dokunuyor. Buz gibi. Böyle yapılıp yapılmadığını bile hatırlamıyor. Ama soğuk alnının üzerinde suçlarını bağışlayan küçük bir haç çıkarıyor. Clark gözlerini kapatıyor. "Ben bu dünyanın yeterli olduğunu düşünüyorum," diyor Caroline.

Sonra arkasına yaslanıyor ve yeni hareketlenmeye başlayan şehre bakıyor. Ağaçların arasındaki evlerde ışıklar yeni yeni yanmaya başlıyor, yamaçlarda arabalar süzülüyor. Çam ve köknar tepelerinin sonsuza dek kucakladığı vadi güneşle yıkanıyor.

Clark yaslanıyor ona. Sabah üzerlerine doğuyor.

BELONGS TO
KAKTUSTEAM